

B I B L I O T H E C A
S C R I P T O R V M G R A E C O R V M E T R O M A N O R V M
T E V B N E R I A N A

DICTYS CRETENSIS

EPHEMERIDOS BELLI TROIANI
LIBRI
A LVCIO SEPTIMIO EX GRAECO
IN LATINVM SERMONEM TRANSLATI

ACCEDVNT PAPYRI DICTYS GRAECI
IN AEGYPTO INVENTAE

EDIDIT
WERNER EISENHUT

EDITIO STEREOTYPA
EDITIONIS SECVNDAE (MCMLXXIII)

STVTGARDIAE ET LIPSIAE
IN AEDIBVS B.G. TEVBNERI MCMXCIV

Die Deutsche Bibliothek — CIP-Einheitsaufnahme

Dictys (Cretensis):

**Ephemeridos belli Troiani libri / Dictys Cretensis. A Lucio Septimio
ex Graeco in Lat. sermonem transl. Acc. papyri Dictys Graeci
in Aegypto inventae. Ed. Werner Eisenhut. —**

Ed. stereotypa ed. 2 (1973). —

Stutgardiae ; Lipsiae : Teubner, 1994

(Bibliotheca scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana)

Einheitssacht.: Ephemeris (lat.)

ISBN 3-8154-1301-X

NE: Eisenhut, Werner [Hrsg.]

Das Werk einschließlich aller seiner Teile ist urheberrechtlich geschützt. Jede Verwertung außerhalb der engen Grenzen des Urheberrechtsgesetzes ist ohne Zustimmung des Verlages unzulässig und strafbar. Das gilt besonders für Vervielfältigungen, Übersetzungen, Mikroverfilmungen und die Einspeicherung und Verarbeitung in elektronischen Systemen.

© B. G. Teubner Stuttgart und Leipzig 1994

Printed in Germany

Druck: Druckhaus Köthen GmbH

Buchbinderei: Verlagsbuchbinderei D. Mikolai, Berlin

PRAEFATIO

DE AVCTORE ET DE OPERE

Sub Septimii cuiusdam nomine sex libri de Troiano bello traditi sunt, quos se ex Graeco in Latinum sermonem convertisse auctor in 'Epistula' affirmat. auctorem autem illius operis Graeci Dictym Cretensem veram historiam Troiani belli narravisse, cum Dictys socius Idomenei in ea militia meruisset, et in 'Epistula' et in 'Prologo' asseveratur¹⁾).

Illi libri a Septimio 'Ephemeris belli Troiani' appellantur, quo nomine etiam in Suda s. v. *Δίπτυς* (vol. II p. 99 nr. 1117 Adler) refertur, opus igitur lingua Graeca *Ἐφημερίς τοῦ Τρωικοῦ πολέμου* inscriptum fuisse videtur. alia nomina nihil nisi communia sunt, vel *συγγραφή* (Tzetzes, Exeg. in Il. p. 21, 6 Herm.) vel *σύνταγμα* (Suda l. c. 1118 = Zonaras, Lex. I 507 Tittm.) vel *ἐκθέσις* (Malalas 322 = p. 250 Dind.) vel etiam *ιστορία* (velut Eudocia p. 128 Flach).

Auctor cum opus 'Ephemerida' nominet, se praebet et ambitiosum et modestum: ambitiosum, quod illud expositionibus rerum gestarum et Alexandri Magni et regum post Alexandri tempora Graecorum et Iulii Caesaris et imperatorum Romanorum adiungit, modestum, quod historiam artificiose et ornate scriptam proferri negat et lectores rebus nudis narratis docere vult: qua re haec modestia profecto ambitiosa modestia est. modestia est.

'*Ἐφημερίς*'²⁾ ex Sudaе sententia (II p. 486, nr. 3903 Adler) *τῶν ἐφ' ἐκάστης ἡμέρας συμπιπτόντων ἀπογραφῆ* est, qua ex significatione etymologica scilicet verbum

1) Quibus rebus prologus Dictys Graeci et epistula Dictys Latini inter se differant v. Eisenhut, Mittellat. Jahrbuch 18, 1983, 18 sqq. St. Merkle, Stud. z. Klass. Philol. 44, 1989, 83 sqq. (cf. Eisenhut, Gnomon 63, 1991, 555 sqq.).

2) cf. Kaerst, RE V 2749 sqq.; Wilcken, Hermes 53, 1894, 80 sqq.; Mitteis-Wilcken I 1, 34; I 2, 59 sqq.; Premierstein, RE IV 726 sqq.

PRAEFATIO

natum est. *βασίλειοι ἐφημερίδες* vel *βασίλικαι ἐφημερίδες* acta commentariive in castris Alexandri Magni conscripta appellabantur, in quibus res a rege gestae civiles ac militares relatae erant: erant igitur chronica perpetua imperii. quo exemplo usi reges, quoque, qui post Alexandrum regnabant, ephemerides habebant; an etiam a magistratibus ephemerides confectae sint incertum est. quae *ἐφημερίδες* postea haud raro *ὑπομνηματισμοί* vel *ὑπομνήματα* videntur nominatae esse. sed *ἐφημερίσιν* acta, *ὑπομνήμασιν* autem agenda (inter quae et exarata et adumbrata et cetera) descripta esse dicas, quaequam posterioribus temporibus in vicem appellantur¹). Romani ut antiquissimis temporibus fere omnia et ad privatum et ad publicum usum conscripta 'commentarios' vocabant, ita iam saeculo primo ante Chr. n. imprimis illa rerum gestarum monumenta, quae lingua Graeca *ἐφημερίδας*, 'commentarios' nominabant, cum in eis gesta ac facta narrentur, quae auctor ipse expertus sit. quod genus litterarum ut a privatis ita a publicis scriptis originem accepisse apparet.

Septimius quamquam interdum sermonem suum exornat atque illuminat — quae ornamenta plerumque ab aliis scriptoribus hausit —, tamen sicci et recti scribendi generis studiosus erat; multo autem inornatius archetypum Graecum, ex quo pauca in papyris restant, fuisse manifestum est. id enim auctor nititur, ut legentibus persuasum sit se nihil legere nisi veram historiam belli Troiani a viro Graeco, qui ipse bello interfuerit, traditam.

Disserebant diu viri docti inter se, utrum archetypum Graecum fuisset an Septimius ipse omnia finxisset, qua

1) Caesaris commentarii et *ἐφημερίδες* et *ὑπομνήματα* appellantur (Schanz-Hosius I p. 337).

2) Franz Bömer, *Hermes* 81, 1953, 210sq., de problematis Romanorum commentariorum disserens gravibus causis negavit id esse commentariorum arte, quin etiam forma, carere. (etiam Septimius non sine arte Dictum Graecum Latine reddere studuit.) Bömer naturam *ἐφημερίδων* et quomodo cum commentariis cohaereant, non examinavit.

PRAEFATIO

disceptatione docti nimis impediabantur, ne alias quaestiones solverent. insuper inter eos, qui credebant archetypum Graecum fuisse, controversia erat, utrum illud archetypum copiosius fuisset necne. nemo sperare ausus erat illam quaestionem tam dilucide solutum iri quam re vera factum est. papyrus enim, in qua pars libri quarti scripta est, inventa est, quam Grenfell-Hunt-Goodspeed Londinii anno 1907 in secundo volumine editionis papyrorum ad Tebtunim repertarum ediderunt. praeterea altera papyrus nuper detecta Londinii anno 1966 edita est in parte XXXI illius seriei quae inscribitur 'The Oxyrhynchos Papyri'.

Ex quibus efficitur cogiturque:

1. 'Dictys Graecus', i. e. libri a viro, qui nomen Dictys usurpavit, scripti olim re vera fuerunt. tum concedendum est Septimium antea a viris doctis saepe fraudulentum et mendacem appellatum, quod saltem ad ipsum attineret, verum dixisse. etiam quod affirmat in 'Epistula': 'itaque primorum quinque voluminum, quae bello contracta gestaque sunt, eundem numerum servavimus; residua quidem de reditu Graecorum in unum redegimus', ad verbum verum esse credere licet; Septimium igitur de prioribus quinque libris nihil dempsisse pro certo scimus. (residua de reditu Graecorum in unum librum se redigisse Septimius ipse dicit.)

2. Ille 'Dictys Graecus' non erat copiosior quam 'Dictys Latinus', i. e. libri a Septimio conversi (scilicet praeter libros VI-IX = librum VI Dictys Latini), nam papyris cum textu Latino comparatis Septimium Dictym Graecum accuratissime, quamvis non verbatim, reddidisse apparet. viri docti quidam, quod scriptores posteriorum temporum nonnulla narrare videntur, quae a Septimio tradita non sint, opinati erant Dictym Graecum copiosorem fuisse quam Latinum¹⁾, cui opinioni alii iam ante papyros inventas repugnaverant. sed etiam post papyrus

1) Hac cum re quondam saepe illa quaestio copulabatur, fuissetne olim Dares copiosior; sed etiam illum numquam copiosorem fuisse nunc exploratum habemus: cf. Greif in illa commentatione, quam confestim laudabo.

PRAEFATIO

priorem editam Paul Viereck (Bln. Philol. Wochschr. 28, 1908, 773sqq.) et Schubart (G.G.A. 1908, 188sqq.) volebant eam narrationem nihil aliud esse nisi unam ex compluribus editionibus Dictys Graeci. at id excogitatum, quod a viris doctis iam tum impugnatum erat (cf. Patzig, Byz. Zeitschr. 17, 1908, 387; cf. etiam Ihm, Hermes 44, 1909, 2, adn. 1), posteriore papyro in lucem emissa radicitus refutatum ac dilutum est¹⁾. nam quis credat ex compluribus editionibus et Septimium et eum qui unam, et eum qui alteram papyrum scripsit (ne eodem quidem saeculo erant), miro quodam casu eadem editione usos esse?

3. Quae cum ita sint, ultro illi refelluntur, qui ostendere conati sunt, olim etiam copiosiore Dictym Latinum fuisse; nam nisi copiosior Dictys Graecus fuit, copiosiore Dictym Latinum poni non posse apparet. qua de re accuratissime disseruit Wilhelm Greif, Die mittelalterlichen Bearbeitungen der Trojanersage, Marburg 1886 (Ausg. u. Abh. aus dem Gebiet der roman. Philol. LXI), qui affirmat, ex studiis suis effici id quod dicit (l. l. p. 11): „in den frühesten Perioden des Mittelalters könne weder die Existenz eines ausführlicheren Dictys noch eines ausführlicheren Dares nachgewiesen werden“.

Quis fuerit, qui Dictym Graecum composuerit, plane incertum est, ne nomen quidem nobis notum est. is autem, qui eum in Latinum sermonem convertit, se ipse 'Septimium' nominat. at praeter nomen de eo nihil scimus. 'Epistula' Q. Aradio Rufino cuidam inscripta est, sed quamquam nonnullos viros, quibus hoc nomen fuit, novimus, tamen ignoramus, num cuiquam ex his 'Epistula' dedicata sit.

Dictym Graecum septimo decennio saeculi primi post Christum natum compositum esse certum habeo (v. Rhein. Mus. 112, 1969, 119). Septimium autem saeculo quarto libros translato edidisse vix a vero abhorreat.

Alia inopinata res permagni momenti anno 1902 accidit, quo Aesii (quod oppidum prope Anconam situm Italice

1) cf. W. Eisenhut, Rhein. Mus. 112, 1969, 114sqq.

PRAEFATIO

nunc Jesi appellatur) Cesare Annibaldi in bibliotheca comitis Balleani codicem repperit, qui Dictym Latinum atque Cornelii Taciti Agricolam et Germaniam continet. quinque denique annis post, anno 1907, collationem illius manuscripti edidit. quam editionem nitidam splendidamque visu inscripserat 'L'Agricola e la Germania di Cornelio Tacito nel ms. latino n. 8 della bibliotheca del Conte G. Balleani in Jesi', de qua inscriptione Löfstedt¹⁾ recte sed mitius iudicat: „Ein ziemlich unvollständiger Titel.“ inter ea folia codicis, in quibus illa duo opera Taciti scripta sunt, octo folia maxime egregia inveniuntur, quae sunt ex illo codice deperdito Hersfeldensi, quo nullus codex Taciti maioris momenti est. de parte codicis scripta Taciti continente Rudolf Till in eo libro, quem inscripsit „Handschriftliche Untersuchungen zu Tacitus Agricola und Germania“, Berolinae 1943, disseruit, qui una cum Paul Lehmann primus illud manuscriptum inspicere et imagines lucis ope confectas ('photocopias' his temporibus dicunt) facere potuit²⁾. sed folia 1–51, in quibus opus Dictys scriptum est, ad hunc diem nemo denuo contulit; quorum foliorum photocopias Rudolf Till, qua est liberalitate, mihi tradidit.

Annibaldi sibi persuasit codicem suum eximium esse, quamobrem p. 63 affirmat: 'Il nostro codice pertanto esibisce il testo migliore dell' autore Ditti Cretese.' itaque R. Wünsch, ille vir doctissimus, scripsit (Bln. Philol. Wochschr. 27, 1907, 1026): „Der künftige Herausgeber des Dictys – die Teubnerausgabe ist vergriffen . . . – wird daher dem Aesinus eine hervorragende Stelle im kritischen Apparat zuweisen müssen.“ postea viri doctissimi Einar Löfstedt (Eranos 7, 1907, 44sq.), Vincenzo Ussani (Rivista di Filol. class. 36, 1908, 1sq.), Richard Friebe (De Dictyis codice Aesino, Diss. Regiomont. 1909) collationibus, quas Annibaldi ediderat, cum editione Teubneriana Meisteri diligentissime collatis codi-

1) Eranos 7, 1907, 44.

2) Quae imagines Tacitum continent, in appendice illius libri editae sunt. – Codicem Annibaldi ab oppido Aesio vel Aesi Aesium denominavit, sed rectius Aesinas nominatur.

PRAEFATIO

cem tanti non aestimaverunt. sed omnes facere non potuerunt, quin nimis confiderent diligentiae illius inventoris codicis. Annibaldi igitur valde laudatur, quod 'in hunc codicem . . . summa diligentia atque industria' inquisiverit¹⁾, quamquam difficile est intellectu, quomodo examine non facto laudare potuerint. Ihm saltem tabulas, quas Annibaldi editioni suae addiderat, quibus imagines trium paginarum codicis expressae sunt, accuratius contulit, qua re commotus scribit (Wochschr. f. klass. Philol. 23, 1907, 1146): „Eine Nachvergleichung der Tafeln I—III ergab, daß Annibaldi's Kollation nicht immer genau ist.“ cuius rei exempla in adnot. 1 adiungit. conferre igitur nihil potuit nisi illas tres paginas, ceteras 99 nemo umquam vidit.

Gravius fere est, quod Annibaldi sola folia nono saeculo scripta contulit, folia autem quinto decimo scripta neglexit. quae ratio in malis esse solet, imprimis — ut infra ostendam — hac in re. et alia et haec accidunt, ut ea, quae in margine folii 38v leguntur (IV 17 *caduntque* — 18 *decurrere*), quamquam re vera multo postea suppleta sunt, non aliter tractentur atque ea, quae nono saeculo scripta sunt, nam Annibaldi illa in margine scripta contulit non monens ea posterioris aetatis esse. quam rem viri docti nesciebant, quod ipsi codicem inspicere non potuerunt²⁾, qua de causa in omnibus libris, in quibus de Dicty agitur, legis ex foliis uno et quinquaginta haec septem folia 1, 2, 3, 4, 9, 10, 51 manu quadam quinti decimi saeculi addita esse neque potes non credere illa folia eiusdem esse generis; at re vera in fol. 1 alia scriptura cognoscitur. eo folio et folio 3 epistula et initium libri primi (non prologus) bis traditur³⁾.

Iam annis 1907 et 1908 Ihm docuit, quid codice prolato faciendum sit: „Die Handschrift bietet eine neue und wichtige Quelle für die Textrezension des Dictys; an vielen Stellen finden wir neue Lesarten und Verbesserungen des besprochenen Textes . . . Eine methodische

1) Sic Friebe l. l. p. 7.

2) Singula v. infra p. XXXsqq.

3) v. infra p. XXVII

PRAEFATIO

Untersuchung der Dictys-Überlieferung fehlt noch¹⁾, . . . für den Dictys ist die Aufgabe nicht ganz leicht und sollte nur von einem paläographisch geschulten Philologen unternommen werden, dessen erste Aufgabe wäre, den Aesinus neu und einwandfrei zu vergleichen“ (Wochschr. f. klass. Philol. 23, 1907, 1146). idem commentationem, quam Löfstedt in Erano 7, 1907, 44sq. ediderat, indicans scripsit: „ . . . Die von ihm (Löfstedt) geprüften Lesarten rechtfertigen diese (a Löfstedt expressa) Skepsis . . . Die singuläre Bedeutung (ut Annibaldi putaverat) kommt ihr nicht zu, aber sie bleibt schon ihres Alters wegen ein wichtiger Faktor für die Rezensio. Auch Löfstedt gelangt zu keinem definitiven Werturteil, und könnte es auch nicht, da sein Verfahren zu eklektisch ist.“ (Wochschr. f. klass. Philol. 24, 1908, 15sq.) sententiae, quam Löfstedt²⁾ se habere dixerat, Ihm his verbis adsentitur: „Erst wer den vollständigen kritischen Apparat zur Verfügung hat, wird das Verhältnis der neuen Textquelle zu den früher bekannten genau und endgültig feststellen können. Daß auch eine neue Kollation der anderen Handschriften vonnöten ist, darin stimme ich dem Verfasser (i. e. Löfstedt) völlig bei . . .“ et alia et quae illi viri doctissimi postulaverunt, quamquam scire nondum potuerunt codicem Aesinatem vetustissimum optimumque totius familiae esse, hac editione explere studui.

DE CODICIBVS

Codices Dictys Latini in duas familias discedunt, quarum alteram, cum sit Sangallensis 197 (G) optimus vetustissimusque codex, γ, alteram, cuius gravissimus est Aesinas (E), ε nominavi.

Primum nonnulla exempla, quae facillime augere possum³⁾, afferam, ut perspicuum fiat in duas familias codices discedere, deinde de singulis codicibus agam.

1) Similiter Schanz-Hosius IV 1, München 1914: „Eine methodische Darlegung der handschriftlichen Überlieferung fehlt noch.“

2) l. l. p. 46.

3) cf. S. Timpanaro, Lanx satura N. Terzaghi oblata, Genuae 1963, 326, 5.

PRAEFATIO

Maxime in conspectum cadit in manuscriptis familiae γ epistolam deesse, prologum autem adesse, at in manuscriptis familiae ε epistolam adesse, prologum autem deesse.

- 7, 8 praesenti *om.* γ *habet* ε
 12, 19 et Sthenelus, Amphiarai Amphiloehus *om.* γ *habet* ε
 20, 24; 21, 2; 23, 9; 48, 1; 92, 12; 92, 18 Moesia Moesi
etc. γ P Mysia Mysi ε
 24, 26 dein precabantur γ deprecabantur ε
 26, 12 praecipitatam viri G¹ *corr.* G² praecipitaturi B man-
 cipatum iri FtT *et fortasse* E¹ precipitatū iri publice
 testarentur (*pre et iri publice testarentur in ras.*
*m*²) E praecipitatum iri (*mancipatum in marg. m*¹) P
 35, 4 ducunt γ conducunt ε
 35, 21 a me γ bene ε
 39, 14 nihil exploratum *om.* γ *habet* ε
 40, 17 at nisi *om.* γ *habet* ε
 45, 11 rem γ regem ε
 55, 14 adire γ adfore *vel* affore *vel* afore ε
 61, 1 hostium γ hospitium ε
 61, 1 simul quia omnibus *om.* γ *ante quae verba* quis
 rebus EFP *sed exp. in* E
 65, 7 molius γ multum E¹ *exp. et superscr.* Melium E²
 nullum F Molium P
 67, 13 mes γ cameges E Ameges F Ameces P
 67, 25 summo *om.* γ *habet* ε
 72, 14 et γ nece ε
 75, 12 videretur γ videtur ε
 78, 11 dedisse γ demisse ε
 79, 30 femineo γ femineae ε
 85, 13 primis γ plurimis ε (*cf.* 86, 20; 90, 26; 94, 6)
 94, 9 enisurum EF enixurum P enissurum V *om.* γ
 95, 9 decertantes *usque ad* 96, 11 ad eos *om.* E¹FtTV
(i. e. ε sed habet P)
 101, 8 acceperit γ acciperet ε
 101, 18 tum γ quietum ε
 103, 17 ipsa *post in add.* ε
 107, 11 quo γ cum ε
 108, 15 monitis γ P motis ε

PRAEFATIO

- 112, 17 multo (multa S) γ nullo ε (multo *in marg.* *prec*)
 119, 17 memoria edidi γ memoriae tradidi ε
 120, 8 iri γ ire ε (*cf.* 48, 22; 125, 20)
 121, 15 suas qu. leges γ suos qu. reges ε
 123, 4 restitit γ destitit ε
 128, 8 in γ ad ε
 131, 2 mittit domum γ mittit dolum ε domum mittit
 dolum PE²

De codicum familia γ:

G: Codex Sangallensis 197¹⁾ bibliothecae monasterii saeculo IX vel X scriptus praestantissimus Septimii codex est. Dederich quidem in sua editione, Bonnae 1833, primus eo teste gravissimo usus est, sed tamen collationes eius minime diligentes fuisse videntur. etsi Meister in sua editione, Lipsiae 1872, nonnulla menda corrigere potuit, tamen necesse erat novas collationes totius codicis facere, quod permultas lectiones gravissimas Meister non attulit, quamquam Meister, qui codicem ipse non vidisset, p. XII editionis suae scripsit: 'lectiones eius discrepantes fideliter notavi.' discrepantia ad orthographiam solum attinentia et alias res levissimas notat, multa gravissima non affert²⁾. exempli gratia sequantur, quae in uno capite inveniuntur: I 11 *palemedes* et *miliciae* referuntur, desunt *accederat* (pro *acciderat*), *festinaret* (pro *festinarent*); praeterea omnes codices *vis magna* habent non *magna vis*, quod Meister in textu scripsit, lectione codicum in apparatu critico non notata. nulla pagina, in qua similia non sunt. quae de causa codicem imaginibus lucis ope depictis quam diligentissime contuli.

Codex clara et pulchra scriptura, quae minuscula carolina dicitur, saeculi IX/X scriptus est. in octoginta septem paginis, quae singulas columnas tenent, textus Septimii exstat.

1) Non 205, ut Meister p. XII scripsit. codex iam dudum numero 197 signatus est monasterio anno 1805 sublato.

2) Friebe collationes prologi et cap. 1–12 libri I sibi faciendas curavit; 'quae collatio saepe a lectionibus Meisteri differt', p. 27 queritur. (sed etiam in his novis collationibus 9, 2 '*clam*; *clum*' falso.)

PRAEFATIO

Littera a et α et a formata est; illa forma in principio manuscripti crebrior est, haec a medio praecipue adhibetur. r interdum in ligatura scripta est. pro ae saepe littera e usurpata est. notae fere nullae nisi usitatissimae usurpatae sunt: q. = que; ' = us; - = m (-ā = -am, -ū = -um etc.); p = pro; p̄ = prae; p = per; ēē = esse; & = et (saepe medio in verbo, velut cr&am = cretam, l&us = laetus, d&oto = de toto, &hiopū = Aethiopum).

Codex integer est, pauca foramina iam antea in membranis erant, nam a librario diligenter devitantur. confectum est manuscriptum ab uno librario. adnotationes in margine scriptae nonnullae, emendationes paucae sunt. epistula deest, prologus exstat.

Hoc manuscriptum ex exemplari litteris minusculis exarato descriptum esse et ex multis aliis et ex his locis cogitur: 65, 13 *obvicum* pro *obviam* (scriptor per errorem hastas confudit); 100, 5 *obzone* pro *olizone*; 79, 6 *praesenserunt* pro *persenserunt*; 109, 14 *pervolet* pro *praetervolet* (notae perperam solutae).

Nonnullis locis verba congregata desiderantur: 10, 4 *neque* — *navigasse*; cum alterum verbum *neque* in exemplari, quod transcriberetur, fortasse sub altero staret, scriptor de altero in alterum delapsus omisit cetera, quae sunt 23 litterae; item 94, 24sq. desiderantur verba *pavere* (sic γ pro *moventur*) — *miles* (69 litterae): si exitus verbi *pararetur* 'tur' abbreviatus sit, *pavere* et *parare* simillima fuerint; item 100, 9 desunt *Laomedontem genuisse ex* (21 litterae): librarium de verbo *Laomedontem* in *Laomedonte*, quod sequitur, delapsus esse verisimillimum est; item 113, 15sq. desiderantur *inspectantium* — *qui* (42 litterae): post *magno* scriptor *non inspectantium gemitu*, sed *perperam spectaculo* (similiter cadens!) legit; item 121, 3 *qui mare insidiasque suorum* (24 litterae) desunt: de *eorum* in *suorum* scriptor, quantum coniectare licet, delapsus est; 10, 9sq. primo *aberant*, sed in margine addita sunt *cuncta* — *indigne com* (45 litterae). nimirum suspiceris his locis totas lineas omissas esse, nam 69 litterae sunt ter 23, 42 sunt bis 21, 45 sunt 22 et 23. unde concludas,

PRAEFATIO

singulas lineas exemplaris in hoc manuscriptum transcripti inter 21 et 24 litteras obtinuisse.

Hic codex et quod est pervetus et quod ei menda pauciora quam aliis manuscriptis sunt maximi ad textum conficiendum momenti est.

Ad illa codex continet: Ps.—Senecae Epistulas ad S. Paulum; Carmina latina (Hymnum de Christo et beata Virgine); Daretem Phrygium; S. Aviti De initio mundi et alia minoris momenti. textum Daretis Phrygii excerpta ex Dicty narrationis Daretis ad finem perducendae causa sequuntur (pp. 118—120). p. 118 infra: 'EXPLICIT DESTRUCTIO TROIAE (scil. Daretis Phrygii). ITEM DE ENEA ET ANTENORE.' pagina 119 libri V caput 17 — neque tamen verbum pro verbo — redditur praeter ea, quae Dictys de se ipso dicit; quae sequitur 'DE REDITU GRECORVM A TROIA', id est liber VI tantopere contractus, ut reditus Graecorum triginta quattuor lineis narretur. ('*Per idem tempus patria expulsus apud cyprum salaminam condidit urbem*', scil. Teucus; v. cap. 4; at nomen Teucris deest. capita 5—13 omnino transiliuntur.) quamquam haec excerpta ad textum constituendum nihil afferunt, tamen hae variae lectiones non sine ulla vi sunt: 118, 20 *exuerent* pro *exigerent*, *exagerent* G; 118, 24sq. (*Aeneas*) *Multas interim gentes praeventas* pro . . . *multas interim gentes barbaras praevectus, praeventus* γP *paenevicit* E *paene victus* F; ibd. *navigaverant* ut G² (G¹ *navigarent*); 119, 20 *acquisierant* pro *quaesiverant*, *quaesiverunt* γ *quaesierant* P; 122, 17sq. *virilis ac muliebris secus: virili ac muliebri sexu* GSHBV *virilis* (-is E²) *ac muliebris* (-is E²) *sexus* (-x E³) EPTR *virile ac feminine sexu* t. scriptum hoc summarium est, ut totus codex, saeculo IX/X.

Fragmenta Reichenaviensia, saeculi IX, quae nunc sita sunt in Bibliotheca Turicensi, numero Z. XIV 14 signata. in volumine II codicum Reichenaviensium¹⁾

1) Die Handschriften der Großherzoglich badischen Hof- und Landesbibliothek in Karlsruhe, VI = Die Reichenauer Handschriften beschrieben und erläutert von Alfred Holder, II, Lpz.-Bln. 1914; Holder-Preisendanz, III, Lpz.-Bln. 1918.

PRAEFATIO

Alfred Holder p. 584 (fr. 141) de novem ex Darete fragmentis parvulis agit. praeterea Holder p. 289 haec scribit: „Zu demselben Codex gehört das von Bibliothekar Dr. Jakob Werner in der Cantonalbibliothek in Zürich aus dem Deckel einer Incunabel abgelöste Bruchstück aus Dictys Cretensis, das noch den Vermerk liß Augiae minoris trägt.“

In volumine III, p. 265 („Nachträge“) Holder nos de aliis fragmentis eiusdem codicis docet. qua de causa codex dissectus fuerit, a Werner certior factus Holder his verbis profitetur: „Verwendet zum Überkleben des Rückens von Lyras Bibelausgabe von 1486, da in diesem Jahr das Buch den Besitzer wechselte. Der Lyranus (vier Bände) wurde von Weihbischof Daniel Zehender, Episcopus Belinensis, einem gebürtigen Schweizer aus Brugg a. d. Aare, seinen Brüdern im Franziskanerkloster zu Zürich geschenkt.“ viginti quinque particulae huius codicis repertae sunt, quarum unaquaque pauca verba tenet. omnes mihi imaginibus lucis ope depictis praesto erant adiuvante illo illustri instituto 'Centre National de la Recherche Scientifique, Institut de Recherche et d'Histoire des Textes, Paris'. fragmenta tam parvula vix umquam ulli familiae codicum attribuiere possumus; at illa fragmenta in codicibus familiae γ numeranda esse permultis variis lectionibus apparet: e. g. 6, 24 *bellique*; 12, 5 *et* omisit; 12, 16 *a dis*; 12, 18 *argus*; 12, 19 *et Sthenelus Amph. Amphil.* om.; 33, 16 *teuthandrum*; 33, 19 *adducens* (sicut G); ibd. *tecmissam*; 47, 14 *cara*; 47, 15 *talimeneo*; 47, 19 *prominus*; 48, 1 *pureclimus*; 49, 20 *tristis* (*tri///tis*: eras. s G). nulla autem varia lectio e familia ε esse facile est intellectu. quod lectiones 33, 19 *adducens* et 49, 20 *tristis* eadem sunt atque codicis G, concludas fragmenta Reichenaviensia maxime propinqua esse huic Sangallensi. cum ille codex, ex quo hae particulae avulsae sunt, saeculo IX scriptus sit, maxime dolendum est, quod interiit.

S: Codex Argentoratensis numero 14 signatus saec. XI maximi momenti est. a. d. XVII Kal. Sextiles anni 1877 bibliotheca universitatis litterarum Argentoratensis Francofurti ad Moenum a K. Th. Völker quodam

PRAEFATIO

codicem Septimii emit¹⁾). huius codicis, qui praeter Dictym-Septimium Daretem et Macrobius continet, primum folium deest, ubi prologus et initium libri primi exarata erant, qua de causa manuscriptum a verbis *multo magis* . . . (cap. 2, p. 4, 18) incipit. quo codice, qui ad textum constituendum nondum adhibitus est, cum eum exstare plane ignotum esset, quam diligentissime a me collato et siglo S appellato benignitate generositatque rectoris Georges Collon bibliothecae Argentoratensis uti potui.

Hic codex S a duobus librariis scriptus est, quorum alter ab fol. 22 r (*lamphum*: lib. IV cap. 22, p. 100, 10) coepit; sed ambo eiusdem temporis scriptoriiue fuisse apparet. notae fere nullae nisi usitatae adhibitae sunt, e. g. ñ = non; qd = quid; q = quae; ft = sunt; q̄ = qui; p = per; eq̄ = eorum etc.; linea supra litteram aliquam aut m aut ne (ōms = omnes) aut em vel en (agam̄non = agamemnon, frūmta = frumenta) significat.

Id exemplar, quod in hunc codicem transcriptum est, litteris minusculis scriptum fuisse cum ex aliis tum ex his locis facile intellegitur: 6, 4 *Tum* pro *eum*; 9, 6 *climei* pro *dimae* (*Dymae*); 11, 24 *lectus* pro *leitus*; 90, 25 *clymantis* pro *dymantis*; 100, 7 *deomestra* pro *cleomestra*.

Hunc codicem familiae γ esse in omnibus fere lineis sub oculos cadit (cf. e. g. omnes locos, ubi in apparatu critico siglum γ occurrit). persaepe et S et H et R et B inter se contra G consentiunt, e. g. 5, 1 *Aenea* om.; 6, 19 *partam* om.; 9, 13 *ita* om.; 16, 13sq. *donis amplioribus* om.; 22, 21 *vel* ante *praepeditus* add.; 44, 20 *effusi* om. SHR *effusi portis* om. B (cum β — cf. stemma codicum — *effusi* omisisset, B etiam *portis*, quod tum obscurum esset, delevisse videtur); 46, 25 *frustra trito editione*. interdum autem S et H cum B contra G et R consentiunt, e. g. 36, 3 *partito*; 46, 17 *adito* R *addita* (-d- SH) SHB (recte *aditu*); 72, 14 *metuendis*; 74, 9 *appellant*. hoc loco S et H cum G contra R et B congruunt: 96, 25 *utrius* (om. *que*) GSH, qui locus minimum valere ad statuendum, quomodo codices inter

1) Quae ita se habere litteris bibliothecae Argentoratensis certior factus maximas grates ago rectori Georges Collon.

PRAEFATIO

se cohaereant, apparet. perraro S et H cum R contra ceteros conveniunt: 18, 11 *ac*; 40, 22 *hercule*; 41, 1 *in ante inchoando* om. non multo saepius S et H cum G et R contra B conveniunt: 9, 8 *ne quae ex neque G² neque SHR ne quod B*; 40, 13 *qui GSHR cur B pro quid* (illa exclamatio '*quid Medeam?*' postulat, ut ita dicam, vocem *quid*, quapropter credam id mendum iam in archetypo fuisse; coniectura codicis B insciti librarii est); 48, 22 *iri GSHR iniri B* (recte *ire*); 60, 22 *Hisdem GSHR hiisdem B isdem* ett.; 21, 20 *condensis satis GSHR condempsis satis B*, quarum differentiarum postremam multo etiam minoris aestimes, quam ceteras.

Omnibus fere locis codex S mirum in modum cum H consentit, ut non possimus non concludere S et H ex eodem codice, quem σ appello, fluxisse: e. g. 7, 17 *post*; 8, 10 *multi*; 9, 17 *admitteretur*; 9, 21 *praepediebatur*; 10, 21 *praeparare*; 40, 10 *est*; 43, 15 *omnimodo*; 57, 18 *per omnia post his* add.; permultis aliis. tamen neque S ex H descriptus esse potest, quod multo melior est quam H, neque hic ex S, quod nonnullas lectiones incorruptas verbaque in S omissa praebet, e. g. 10, 4 *fertur S ferunt H* recte; 45, 20 *tamen conhivente Achille* om. S *tamen conhivente* om. H; 56, 9 *vel nequiquam neque quicquam* (vel et neque quicquam exp.!) S *vel nequiquam H*; 115, 6 *distruebatur S distribuebatur H* recte.

Nonnullis locis σ cum codicibus familiae ϵ consentit, interdum solus, interdum una cum R vel B: 31, 4 *inhabitare* (de eras. E de sive dei om. SHRBtT) SHRBetT; 12, 17 *nereus SH ϵ* ; 36, 2 *impetrare SHRB ϵ V -ri GP* (P manuscriptum familiae ϵ est!); 34, 22 *a ante cunctis* add. SHREVP, sed imprimis in R saepenumero praepositiones additae sunt, ut textus facilius intellectu sit (cf. infra descriptionem codicis R). 9, 26 *dein SHRE* pro *deinde* minoris momenti sit, quod haud raro in vicem adhibentur. nunc de iis locis, ubi nullus codex nisi S et H cum E consentiunt: 33, 10 *Dein SHE* pro *dehinc*. cur 80, 24 *SHE tradit* pro *tradidit* praebeant, facile intellegas animo reputans in eadem sententia vocem *donat* esse (reliquis in unum collectis Polyxenam donat et cadaver

PRAEFATIO

tradidit), praeterea in E *donat* deest, ex quo efficitur, ut hoc loco illa manuscripta vix inter se cohaereant. 87, 3 *circum* SHEVP, sed etiam in G a manu recentiore *circa* in *circum* correctum est. 105, 12 *civitatem* SHEV pro *civitate*. 118, 6 *atreidas* S *adtreidas* H *atrheidas* (sic!) E, quae lectiones per se oriri videntur, quia sententia ita est: *eosque non Atrai sed Plisthenidas* (non *Plistheni*) . . . *appellare*, praeterea d vocis *atrheidas* a E² scriptum est (cf. Löfstedt p. 54). 123, 27 *industria sua* SHε (pro i. *sui*) certe casu factum est.

Quibus rebus intellegas σ artius cum ε cohaerere non nimis verisimile esse. sed quibus locis cum ε consentit, lectiones familiae ε iam in β (cf. stemma codicum) influxerint, cum interdum etiam et S et H et R et B cum ε convenient. an iam in archetypo antiquo codicum nostrorum variae lectiones erant? certe in exemplar familiae γ et in illo, ex quo E descriptus est, variae lectiones fuisse infra demonstrabo.

H: Codex Bruxellensis bibliothecae regiae 3920–3923 saeculi XI, qui editoribus omnino ignotus erat.

Septendecim paginae, fol. 21r–29r, totum Dictys textum in binas columnas scriptum continent. codex, qui prologum nec vero epistolam habet, litteris parvulis exaratus est, qua re, cum nihil fere per compendia scriptum est, singulae columnae septuaginta lineas, singulae lineae ad septuaginta litteras complectuntur. quod librarius non solum taeterrime sed etiam diligentia minima maximaque levitate scripsit, codex mendis et ineptiis redundat, quibus apparatus criticum facile referre potui. qua de causa codex multo vilior est quam pro vetustate. tamen contuli et varias lectiones graviore magna ex parte (imprimis initio operis) notavi.

Hunc codicem familiae γ esse primo quasi aspectu manifestum est. eum tam similem esse Argentoratensi S, ut nobis pro certo habere liceat ambos ex eodem exemplari originem ducere, supra (p. XVIII) explicavi; ubi praeterea docui eum etiam codicibus R et B propinquum esse.

R: Codex Ambrosianus C.72 Inf., saeculi XI/XII. hoc quoque editores Dictys nondum usi sunt. Ezio Franceschini

PRAEFATIO

in illis commentariis periodicis, qui inscribuntur 'Atti del Reale Istituto Veneto di scienze, lettere ed arti', Anno accad. 1937–38, Tomo XCVII, Parte seconda, Venezia 1937, commentationem, quam 'Intorno alla tradizione manoscritta di Ditti Cretese' inscripsit, de Dictyis Latini codicibus in Italia sitis scripsit. codicem R, quamquam non plane ignotus erat, tamen editores Dictyis Latini neglexerunt, quia, ut videtur, nesciverunt eum Septimium continere. quae opera hic codex complectatur, Franceschini l. l. p. 160sq. enumerat; in fol. 36r–58v Dictys-Septimius exstat. sed collationes a Franceschini editas compluribus locis mihi corrigendas complendasque esse intellexi, cum imagines codicis, quas faciendas curavi, inspexissem.

Hoc manuscriptum, quamvis minoris sit quam G et S et H, tamen vetustior est quam B, qua de causa R ad textum constituendum alicuius momenti est.

Maxime mireris multa verba transposita et saepe *est, sunt* etc. addita esse (cf. e. g. 90, 22 *copiae productae*: R add. *sunt*), quibus rebus librarius textum faciliorem intellectu facere voluisse videtur; praeterea etiam aliter textus 'facilior' redditus est: saepenumero enim, ut id saltem exemplum adferam, praepositiones additae sunt (ad nomina locorum cf. imprimis lib. I cap. 17; sed etiam alibi velut 22, 7 *in hostes incurrunt* pro *hostes incurrunt*, 34, 22 *a cunctis decernitur* pro *cunctis dec.*). quod librarius haud raro in transcribendo sic erravit, ut textum non comprehendisse videretur (cf. Franceschini l. l. p. 163sq.), non possumus non concludere iam in eo exemplari, e quo R transcriptus est (cf. etiam p. XLV), illas transmutationes etc. fuisse. quod exemplar litteris minusculis exaratum fuisse intellegitur et ex aliis et ex his locis: 28, 6 *magnavim* pro *magnam vim* (in exemplari fortasse *magnā vim* erat); 40, 2 *committere* pro *commutare*; 46, 9 *virium* pro *viritim*; 90, 11 *perdidit* pro *prodidit* (nota perperam soluta).

Codex compluribus locis, ubi ceteri codices familiae γ sincerum textum non praebent, easdem incorruptas lectiones, quas ε, habet, e. g. 58, 5 *ubi*; 64, 14 *videt*;

PRAEFATIO

83, 3 *uti quisque*; 97, 18 *deicere*; 129, 10 *inportunum namque*.

Etiam nonnulla menda familiae ε propria in hoc codice insunt, velut 56, 9 *ausi* post *sociis* add. εR; 121, 1 pro *Aethra Pitthei* habent εR *aethra* vel *aetra* (*aetherasei* vel similia γ); 129, 7 *proventu* pro *provectu* scr. EFR. quae quamquam rarissima sunt, tamen, cum neque in S neque in H neque in B reperiantur, negare vix possis ipsum codicem R vel, quod credere malim, exemplar quoddam (ρ), quod inter β et R sit, cum ε cohaerere.

Sit magni hoc manuscriptum, at non tanti aestimandum, quanti Franceschini, qui primus id in lucem protulit, duxit.

Franceschini etiam alia manuscripta huius familiae γ inspexit; ea autem recentiora multoque minoris sunt et nihil praebent ad textum constituendum.

B: Codex Bernensis 367. folia 152r—187r Dictym continent. Meister ipse scripsit se 'non omnes eius varias lectiones adnotare', tamen plurimas varias lectiones ne cognovisse quidem videtur. qua de causa maxime necessarium erat eum codicem, cum haud levis sit, diligentissime conferre.

Codex in binis columnis et claris litteris minusculis saeculi XIII scriptus est ab uno librario praeter paucas glossas marginales emendationesque. quamquam multitudo mendorum multo maior est quam in G, tamen codex etiam ob vetustatem minime spernendus est. per notas multo plura quam in G scripta sunt, sed notae adhibitae non sunt nisi cotidianae: m fere semper, n saepissime per — supra vocalem antecedentem signantur; pro e et ae semper littera e usurpata est; r saepe litteris superscriptis exprimitur (sacr^oū = sacrorum); interdum etiam aliae litterae, imprimis i, superscriptae sunt (ū = ubi; aqla = aquila); littera a si superscribitur sic formatur: a (qm̄ = quam), ceteroquin a; ' = er aut re (ex'citu = exercitu, g'cie = graeciae); ' = us; ~ = ur; ʒ = (b)us; ō = io (aut om!); z = et; p = per; p̄ = prae; p̄ = pro; sed etiam par et por saepe per notam p̄, proe per notam p̄ scripta sunt (pare = parare, corpib = corporibus, plium = proe-

PRAEFATIO

lium; dein = deinde (fere semper), mirum in modum praefertur pro *dein*; nrī = nostri etc.

Epistula deest, prologus exstat.

Etiam id exemplar, quod in hunc codicem transcriptum est, litteris minusculis exaratum fuisse apparet cum ex aliis tum ex his locis: 84, 23 *teli salus* pro *telis aliis*; 85, 3 *et vi gentis* pro *metu ingentis (et vigentis G)*; 86, 15 *intentes* pro *nitentes*; 100, 7 *deomestra* pro *cleomestra*; 100, 10 *cymoetem* pro *tymoetem*; 119, 8 — quod vix credibile est! — *clytis* pro *dictys (dycis)*.

g: Codex Sangallensis oppidanus saeculi XV, qui situs est in bibliotheca Sangallensi Vadiana (quae etiam „Stadtbibliothek“ vocatur) numero 304 signatus, a Dederich interdum adhibebatur. cum G et B denuo a me collati sint et cum Franceschini R detexerit collationesque ediderit atque S et H a me in lucem tracti collatique sint, codex g vix ullam vim habet, qua de causa perraro eo usus sum.

A: Codex Argentoratensis saeculi, ut videtur, XV a. d. IX Kal. Septembres anni 1870, cum thesaurus bibliothecae flammis corripereetur, deflagavit. quam rem neque Meister neque Friebe neque alii scivisse videntur. Obrechtus editionem faciens eo codice utebatur, nobis nihil nisi haec editio praesto est. etiam A, qui sicut g recentioris aetatis est, vix ullam vim ad textum constituendum habet.

De codicum familia ε:

Altera familia, qua Dictys-Septimius traditus est, in editionibus, quae adhuc fuerunt, non modo fere omnino neglecta est, sed ne cognitum quidem erat duas familias existere. codex enim Aesinas ignotus erat. Meister quamquam interdum duo manuscripta huius familiae, V et P, adhibebat, tamen perraro neque certis fundamentis enixus illis usus est, cum ea propriam vim habere nesciret.

E: Codex Aesinas lat. n. 8. de quo codice gravissimo vetustissimoque nondum ad textum constituendum adhibito uberius loqui liceat.

Maxime necessarium erat hunc codicem conferre, quamquam Annibaldi in illo opere supra commemorato

PRAEFATIO

(p. IX) collationes suas ediderat. quibus nimis confidere, quod quidem ad textum Taciti attineat, non licere iam Rudolf Till l. l. (p. IX) demonstravit, etiam minore fide collationes Dictys sunt.

Nunc quaerendum est, num libri Dictys semper cum scriptis minoribus Taciti coniuncti fuerint¹⁾. quod credas, si consideres multa similia esse: in eodem genere membranae et opus Dictys-Septimii et opera Taciti scripta sunt singulaeque paginae binas columnas tricenarum linearum continent: sed haec eo factum esse concedas, quod ex eodem scriptorio sunt, cum contra illam sententiam afferas viros doctos aetatis renascentium litterarum in epistulis, quas de codice Aesinati scripserunt, nusquam de Dicty locutos esse²⁾, verisimile autem esse eos Dictym silentio non praeterituros fuisse, etsi eum minoris putarent, si textum vidissent, praesertim cum codex nunc initium a Dicty capiat. partes igitur postea idque in Italia consertas esse apparet.

His temporibus libellus quidam editus est, qui magni momenti imprimis ad traditionem operum Taciti est: Ludwig Pralle, *Die Wiederentdeckung des Tacitus*, Fulda 1952 (Quellen und Abhandlungen zur Geschichte der Abtei und der Diözese Fulda, zugleich 33. Veröffentlichung des Fuldaer Geschichtsvereins). Pralle exponit eam actionem, quae Romae anno 1425 fuerit et qua Taciti opera minora protracta sint³⁾, eandem esse ac litem nonnullis auctoribus notam⁴⁾, quae erat inter abbatiam liberam Benedictinorum Hersfeldensem et urbem Hersfeldam. hanc litem nihil nisi partem controversiae, quam Land-

1) v. Paul Lehmann apud Till l. l. p. 11.

2) v. Remigio Sabbadini, *Storia e critica di testi latini*, Catania 1914, p. 263sq. (p. 4 huius operis Commentarium Nicolai Nicoli in peregrinatione Germaniae redditum est). — Gravissimos locos illarum epistularum etiam attulerunt Till l. l. p. 3sq., Lenchantin de Gubernatis, ed. Agricolae p. XXIIIsq., ed. Germaniae p. XXVII, ed. Dial. p. XXII (Corpus Paravianum).

3) v. Till l. l. p. 3; Robinson, *The Germania of Tacitus. A critical Edition*, Middletown, Conn. 1935 (= Philol. Monographs V) atque alias editiones operum minorum Taciti.

4) Quae de hac re scripta sint refert Pralle l. l. p. 19sq.

PRAEFATIO

grafiatus Chattorum et archiepiscopatus Mogontinus de dominatione terrae Chattorum habebant, fuisse. Pralle evincere conatur, Henricum de Grebenstein monachum Benedictinum Hersfeldensem (is ergo est, ut affirmat, ille 'monachus Hersfeldensis', de quo in epistulis Francisci Poggii Braccolinii scribitur) et Nicolaum Cusanum anno 1427 cum alios codices scriptorum veterum tum duo codices Taciti in Italiam detulisse, quorum alter opera minora Taciti et fragmentum Suetonii de grammaticis et rhetoribus, alter Annales I–VI contineret. illum codicem eundem esse, quo solo opera minora Taciti ab aetate Carolingorum ad aetatem litterarum renascentium servata sint (nonnulla eius folia in codice Aesinati esse inter omnes constat), hunc eundem esse, qui nunc in bibliotheca Florentina sit (Med. Laur. 68, I). utrumque autem codicem re vera Fuldae, non Hersfeldae et Corbeiae¹⁾ ortum esse Pralle satis probabilibus rationibus usus demonstravit²⁾, qua de causa codices, qui nunc dicuntur 'Hersfeldensis' et 'Corbeiensis', re vera 'Fuldenses' sunt.

Cum autem ea pars codicis Aesinati, quae Dictym continet, ex eodem scriptorio sit quo altera (cf. supra p. XXIII), totus codex Fuldae ortus est.

Quod iam supra verisimile esse suspicati sumus, scripta Dictys et Taciti nunc in codice Aesinati coniuncta separatim Romam delata esse, argumentis illius viri doctissimi

1) cf. iam Lenchantin de Gubernatis in editione Annalium vol. I, Aug. Taur. 1942, p. XI.

2) Pralle p. 50, adn. 32: Paulum Lehmann dixisse sibi persuasum esse codicem Taciti Fuldae ortum esse. cf. etiam editionem Agricolaë in illa serie „Heidelberger Texte“ a viris doctissimis Hans Haas et Karl Meister 1955 confectam. ceterum Lehmann codicem Corbeiensem aliqua cum Fulda coniunctum esse iam antea docuerat: Fulda und die antike Literatur, in: Aus Fuldas Geistesleben, Festschrift, Fulda 1928, p. 15sq.; 18. etiam Robinson l. l. p. 24sq. scripserat sibi verisimillimum esse veterem scripturam carolingam quae dicitur codicis 'Hersfeldensis' Fuldae ortam esse. qui doctissimi viri illam scripturam similem esse scripturae Lupi de Ferrière (qui inter 828 et 836 Fuldae versatus est) et scriptorii Caesarodunensis viderunt; cf. Lehmann apud Till l. l. p. 11sq.; Robinson l. l. p. 24sq.; Pralle l. l. p. 62.

PRAEFATIO

confirmatur. terminus, post quem scripta minora Taciti in Italiam deducta sunt, annus 1431 esse antea putabatur, quod illo anno Nicolaus de Niccolis cardinalibus Iuliano de Cesarinis et Nicolao de Albergatis illum 'Commentarium in peregrinatione Germaniae'¹⁾ tradidit, quo illis mandavit, ut in monasterio Hersfeldensi opera Taciti peterent. sed Pralle l. l. p. 50sq. pro certo ponit Poggium illum codicem Taciti iam anno 1427 ab Henrico de Grebenstein (illo 'monacho Hersfeldensi'), qui eum per iniuriam Fulda abstulisset, ne dicam furatus esset, accepisse, amicos autem celavisse²⁾. monasterio enim Hersfeldensi plurimum intererat Poggium papae secretarium, cuius studium congerendi manuscripta inter omnes constat, propitium reddere ad rem monasterii bene gerendam. utcumque res se habet, anno 1455 codex Romae erat, nam Decembrius eum vidit et descripsit³⁾, e cuius verbis scimus codicem (ex quo ad hunc diem, ut his verbis utar, quaternio et unio palimpsestus restant) et Taciti Agricolam, Germaniam, Dialogum et Suetonii de grammaticis et rhetoribus fragmentum continuisse. pro certo habemus folia Agricolam continentia non ita multo post soluta esse et separatim venisse⁴⁾. initium et finem Agricolae Stephanus de Guarnieris transcripsit, quia folia soluta erant non apta ad conglutinandum; ab hoc enim viro codicem conglutinatum esse apparet. qua re non possumus non concludere eo loco temporeque Dictum cum Tacito coniunctum esse. quod scriptura simillima et magnitudo foliorum eadem erat, praeterea quod etiam Dictum conglutinare necesse erat (initium et finis

1) Sabbadini l. l. p. 4; Till l. l. p. 5; Robinson, *Class. Philol.* 16, 1921, 251sq.; *The Germania* p. 6sq.; Pralle l. l. p. 50sq.

2) Etiam Robinson, *The Germania* p. 5, opinatus erat Poggium codicem iam prius possedissee.

3) Robinson, *The Germania* p. 8sq.; Pralle l. l. p. 55. — Non Henochum de Ascolis fuisse, qui codicem in Italiam detulisset, iam Robinson, *The Germania* p. 351sq. et C. W. Mendell, *Amer. Journ. Philol.* 56, 1935, 119sq. demonstraverunt.

4) Till l. l. in praefatione ad imagines lucis ope confectas ('photocopias'), quas libro suo addidit; Wünsch, *Bln. Philol. Wochschr.* 27, 1907, 1029sq.; Wissowa, *Codex Leidensis Perizonianus phototypice editus*, Lugd. Batav. 1907, Praef. p. 12sq.

PRAEFATIO

mutila erant: cf. infra), Stephanus Guarnieri adductus est, ut Dictym et Tacitum coniungeret.

Quomodo autem Dictys Fulda in Italiam perlatus est? roganti Pralle respondit l. l. p. 79sq.: haud aliter ac Tacitus, obscure et per iniuriam. Decembri enim mense anni 1429 Nicolaum Cusanum Orsino cardinali codicem comœdiarum Plauti (illum Vat. Lat. 3870) tradidisse, Poggio autem Gellii noctes Atticas et historiam quandam, quam Cusanus initium historiae Alexandri Magni Curtii putavisset, quae manuscripta ipsa quoque non iuste ex bibliotheca monasterii Fuldensi ablata essent. a vero non abhorret Dictym significari verbis Poggii, quibus dicit se praeter incompositum et mutilum¹⁾ Gellium nihil accepisse nisi 'unam chartam quam credebat (scil. Nicolaus Cusanus) esse principium Curtii, rem insulsam et ineptam; reliqua in spongiam abierunt'²⁾. cum manuscriptum mutilum fuisse etiam nunc intellegatur (cf. infra), nonne verisimile est Dictym eodem modo Romam deductum esse ac Tacitum³⁾? duobus de causis Poggius tacuit: quod studium eius manuscripta congerendi tantum erat, ut suos thesauros aliis occultare conaretur, et quod per iniuriam eos acquisiverat⁴⁾.

1) Eum mentitum esse verisimile est: cf. Pralle l. l. p. 88.

2) Libri I et II Curtii iam tum interierant. cum res gestae Alexandri aetate media conscriptae saepe, ut ita dicam, ab ovo inciperent, Nicolaus Cusanus non valde miratus sit hanc 'historiam Alexandri' sic incipere. — 'charta' = liber media aetate haud raro adhibetur: cf. Forcellini II 166; Sleumer, Kirchenlateinisches Wörterbuch, Limburg 1926², p. 204; etiam Thesaurus III 998, 46sq. — vocem 'chartae' obtreccionis causa adhibuit Poggius?

3) Non solum opera minora ab Henrico de Grebenstein — Cusano fortasse adiuvante! — sed etiam Annales I–IV ab Nicolao Cusano ex bibliotheca monasterii Fuldensi ablata esse Pralle affirmat.

4) Pralle l. l. p. 53. — Ab anno 1427 maximam occultationem adhibendam fuisse Pralle monet, cum Ioannes abbas Fuldensis eo anno potestatem recuperavisset; nam Landgraviatus Chattorum archiepiscopatum Mogontinum vicerat et Hermannus de Buchenau potestate coadiutoris abbatis Fuldensis privatus erat seque inter comites archiepiscopi Mogontini contulerat, qua de causa bibliotheca Fuldensis adiutoribus Poggii, Nicolao Cusano, Henrico de Grebenstein, Hermannno de Buchenau, clausa erat.

PRAEFATIO

Codex, cuius forma quaternaria, altitudo 280 mm, latitudo 225 mm sunt, conglutinatus in corium rubrum est, ut omnes codices bibliothecae comitis Balleani, quod involucrum novum faciendum curavit Aurelius Guarnieri medio vel exeunte saeculo XVIII. codex ex 76 foliis membranaceis constat, quae non eadem crassitudine naturae sunt (sed meliora peioraque folia in singula opera dispartita sunt). continent fol. 1–51 Bellum Troianum, 52–65 Agricolam, 66–75 Germaniam, fol. 76 vacuum est. singulae paginae binas columnas tricenarum linearum habent, magnitudo singularum columnarum 203 × ca. 60 mm est. atramentum flavum est.

Dictys maxima pars minuscula carolina exarata est idque circa annum 830 in Germania occidentali aut media factum esse docet Paul Lehmann¹). sed non solum talia vetera folia sed etiam recentioris scripturae reperiuntur, quae praeter fol. 1 et 51 palimpsesti sunt:

- fol. 1: : r²) continet epistolam,
v initium libri I *qui minois* usque ad *transmissa* (4, 22).
- fol. 2: r sine litteris est, sed supra erasa lineae inconditae confuse ductae sunt,
v prologum continet.
- fol. 3: r iterum epistolam continet,
v initium libri I *Liber primus. Cuncti reges* usque ad *in domum Mene* (5, 2).
- fol. 4: *lai hospitio* (5, 2) usque ad *parcius* (7, 5).
- fol. 9: *victimam* (17, 10) usque ad *deliberantibus* (19, 20).
- fol. 10: *cunctis* (19, 21) usque ad *secundo* (21, 30).
- fol. 51: *atque originis* (131, 12) usque ad finem.

1) Paul Lehmann, qua est comitate, haec mihi per litteras scripsit; cf. etiam Lehmann apud Till l. l. p. 9sqq.

2) Obtineo sigla r (i. e. recto) et v (i. e. verso) pro foliorum adversum et aversum, quod in omnium usu sunt; col. I significat columnam sinistram, col. II dexteram.

PRAEFATIO

fol. 2–4, 9–10, 51 talibus litteris, quibus docti aetatis renascentium litterarum utebantur, saeculo XV in Italia scripta sunt¹⁾, idque, ut videtur, circa annum 1460 vel paulo post a Stephano Guarnieri²⁾.

R. P. Robinson, *The Germania of Tacitus. A critical Edition*, Middletown, Conn., 1935, p. 15, fol. 1 minuscula carolina scriptum esse per errorem dicit. scriptura enim huius folii non eadem est atque ceterorum foliorum. Paul Lehmann a me rogatus, qua est comitate humanitateque, haec scripsit: „Ich habe zuerst bei fol. 1 r u. v etwas gezweifelt, ob diese Seiten nicht doch karolingisch seien, jedoch deuten — abgesehen von einzelnen fürs Spätmittelalter charakteristischen Buchstabenformen — die Großbuchstaben zu Anfang der Eigennamen, wie Rufine, Atreus, klar darauf hin, daß auch hier ein Humanistenschreiber tätig war, der allerdings verstand, der karolingischen Minuskel relativ nahe zu kommen.“

Videre possumus sub scriptura recentiore palimpsesti
fol. 2r primo ea, quae nunc in fol. 10r sunt (*cunctis*
19, 21 usque ad *liber I explicit. incipit liber II*),

fol. 2v primo ea, quae nunc in fol. 10v sunt (initium
libri II usque ad *secundo* 21, 30),

fol. 3r primo ea, quae nunc in fol. 2v sunt (prologus)
scripta fuisse.

Quae in ceteris paginis primo fuerint non iam cognoscitur. paginae enim inter se permutatae sunt, cum deñuo inscriberentur. cur autem permutatae sunt? quod librario textu nondum abraso opus erat, cum eum transcriberet. prologo addito una pagina vacua erat, quod prologus non folium sed tantummodo unam paginam explet. quare

1) Paul Lehmann per litteras.

2) cf. Till l. l. in praefatione ad imagines lucis ope confectas ('photocopias'); Annibaldi l. l. p. 4; Lenchantin de Gubernatis in praefatione ad editionem suam *Agricolae*, Corp. Parav. 1949, p. VIII. — Stephanus Guarnieri (ca. 1425–1493), qui etiam cancellarius Perusinus illustris erat, una cum fratre Francisco codices conquisivit; quos codices familia Guarnieri di Osimo anno 1793 extincta comites Balleani hereditate acceperunt.

PRAEFATIO

librarius singulas paginas ante transcribere potuit quam abrasit, sed scriptura illorum foliorum (2-4, 9-10) erasa non solum non eadem est quae ceterorum foliorum (5-8, 11-50), sed ne vetus ('carolina') quidem est¹⁾, immo eadem est ac scriptura folii 1, quod a librario aetatis renascentium litterarum scriptum esse supra docuimus²⁾. ergo ne neglexeris has tres scripturas discernendas esse: primum minuscula carolina (qua veteres partes codicis exaratae sunt), deinde prior scriptura aetatis renascentium litterarum (fol. 1 et erasa) tum scriptura posterior aetatis renascentium litterarum (fol. 2-4, 9-10, 51).

Antequam codex in Italiam deductus est, cum familiae ε esset, primum locum epistula obtinebat, quam initium libri I sequebatur. prologus additus est a priore librario aetatis renascentium litterarum (qui etiam folium 1 scripsit: v. supra), nam prologum erasum, qui sub scriptura folii 3r videri potest, ab eo scriptum esse apparet.

Prologo addito codex et prologum et epistulam habet. prologus etiam ideo primo in E fuisse non potest, cum neque ceteri codices familiae ε eum contineant neque eae editiones, quae e codicibus familiae ε pendeant. qui quod posteriore tempore adiectus est, epistulam (3r) continuo initium libri I (3v) sequitur. praepositus (ante epistulam et librum I) prologus est, qua de causa una pagina vacua remansit (nunc quoque 2r vacua est) prologusque Dictys ante epistulam Septimii reperitur. prologus autem nullo pacto huius loci, i. e. ante epistulam, est! nam epistulam interpretis posteriorem inferioremque esse quam prolo-

1) Quam rem et forma litterarum et eo, quod nomina propria litteris maiusculis scripta fuisse videntur, et ratione habitusque scribendi (quod „Schreibcharakter, Schriftduktus“ lingua Germanica appellatur) cognoscas.

2) Scriptura foliorum 2 et 3 erasa legi potest; in ceteris foliis scriptura erasa non iam cognoscitur, sed eadem esse atque erasa foliorum 2 et 3 ex ipsa rei natura sequitur. — Nomina propria litteris maiusculis scripta sunt: facile cognoscas fol. 3r bis *Nero* (inter lineas 18 et 19 columnae II atque in fine scripturae recentioris lin. 21, fortasse etiam tertium lin. 4), cetera nomina propria maiore diligentia erasa sunt. forma litterarum et ratio habitusque scribendi simillima videntur.

PRAEFATIO

gus auctoris — ut praetermittam epistolam in locum prologi substitutam esse — ambae inter se comparatae partes docent (quod alibi demonstrabo). manuscriptum familiae γ, ex quo prologus transcribi potuit, praesto fuisse apparet ex eo, quod emendationes, quae in E inveniuntur, ex tali fluxisse solent¹⁾.

Ea folia scilicet transcribi solent, quae laesa aut minus pulchra sunt; laedi imprimis initium et finem libri facile est intellectu. iisdem de causis priorem librum aetatis renascentium litterarum folia transcripsisse constat. sed cum ea folia possessori posteriori non placèrent, pulchra scriptura membranarum bonis usus²⁾ folia inscripsit (i. e. librarius aetatis renascentium litterarum posterior). fol. 1 autem solum reliquit ad manuscriptum tegendum tutandumque, fortasse etiam quod denuo corruptum erat, quippe quod esset summum folium codicis (hodie quoque corruptum est). quo factum est, ut hoc folium epistolam et initium libri I contineat, quamquam ambo statim denuo sequuntur.

Praeter initium et finem nihil nisi folia 9 et 10 renovata sunt, quae ultima tabulata quaternionis essent („Die äußersten Lagen des Quaternio“ dicerem lingua Germanica utens). fol. 3–10 enim unus quaternio est. cum fol. 3 et 4 renovare, ut videtur, necesse esset, etiam fol. 10 et 9 renovanda erant, quia 3 et 10 atque 4 et 9 singula tabulata („Lagen“) eius quaternionis, qui fol. 3–10 continet, sunt. ad conglutinandum enim opus aut saltem melius erat, si tabulata non erant discissa. (ceteri quaterniones hi sunt: 11–18, 19–26, 27–34, 35–42, 43–50; de fol. 1, 2, 51 cf. supra.)

His siglis usus sum: E = manus vetus, E = manus recentior (i. e. Guarnieri) foliorum 2–4, 9–10, 51, E' = manus, quae fol. 1 inscripsit.

1) Annibaldi mente agitavisse talia non videtur, Robinson autem non potuit, quod solis collationibus, quas Annibaldi ediderat, nitebatur.

2) Annibaldi l. l. p. 13 membranarum magnam bonitatem esse affirmat, tamen fieri potuit, ut nova folia adhiberentur (e. g. folio 1 librarius uti non iam aut voluit aut potuit, cum fol. 51 adderet).

PRAEFATIO

Quod particulae textus bis leguntur, demonstrare licet librariorum *E'* et *E* ipso codice *E* fundamento usos esse, nam multis locis *E'* et *E* easdem lectiones contra γ habent (e. g. 3, 19 *fuera*t pro *fuit*; 3, 23 *filius* post *Naupli* add.; 4, 11 *transegere*). praeterea saepe *E* cum ϵ contra γ consentit (e. g. 18, 4 *mitteret*; 131, 3 *partu verita* pro *fetu evitans*; 131, 19 *ita suspectus* pro *casu susp.*). sed etiam manuscriptum familiae γ praesto erat, ut iam supra docuimus. gravissimus locus hic est: 3, 18 *eorum EE'* pro *sua*, in margine habet *E* (i. e. Guarnieri) *sua*. similiter iudices de 3, 16 *imperabant E'* *imperitabant Ey* et de 4, 1 *eas E'F Ajax EP* γ ; haec et alia Guarnieri non ipsum excogitavisse luce clarius est. quem codicem familiae γ Chauncey E. Finch (Manuscripta 3, 1959, 148sq.) esse gemellum codicis Vaticani Latini 1860¹⁾ anno 1313 scripti probabiliter exposuit. illum codicem deperditum χ , hunc Vaticanum K²⁾ nominat. χ (et K) familiae γ artissimoque vinculo cum β coniunctum esse apparet. imprimis lectiones Prologi (quem codicibus genuinis familiae ϵ deesse constat) tam similes codicis K sunt, ut Prologum ex χ fluxisse in oculos incurrat.

Quae cum ita essent, litterae scripturae recentioris in totidem paginas et lineas digestae sunt atque vetustiores. is vir doctus, qui manuscriptum saeculo XV possidebat (Stephanus Guarnieri puto), ea folia transcripsit, quae ei displicebant. folia 9 et 10 conglutinandi causa renovata videri supra docui. qua cum re conferas, quibus de causis Guarnieri nonnulla folia Agricola renovaverit: cum Agricola separatim venum daretur, nonnulla folia, quae soluta et ad conglutinandum idonea non erant, a Guarnieri transcripta sunt³⁾, idque ita, ut litterae scripturae recentioris in totidem paginas digererentur, quia recentiora ad vetera folia adiungenda erant. quia contra Germania tota transcripta est, alia folia respicienda non

1) cf. Codices Vaticani Latini tom. III: Codices 1461–2059 rec. B. Nogarà, Roma 1912.

2) Finch uti potuit Knights of Columbus Vatican Film Library at Saint Louis University.

3) Till l. l. in praefatione ad imagines lucis ope depictas.

PRAEFATIO

erant. — Ceterum ambigitur, utrum Guarnieri Taciti Agricolam ex ipso codice Hersfeldensi transcripserit (sic Till) an alio codice eiusdem familiae vel ex parte saltem usus sit (sic Lenchantin de Gubernatis)¹⁾. meminere nonnulla folia Dictys renovata et postea denuo transcripta esse: nescio an etiam Agricola simili modo bis transcriptus sit; qua ratione probata 'codex eiusdem familiae', quem Lenchantin de Gubernatis postulat, illa prima descriptio codicis est²⁾. at quin Germania non ex ipso Hersfeldensi transcripta sit, sed ex apographo huius codicis, vix licet dubitare³⁾. sed hactenus de Tacito.

Ab uno librario ne veteres quidem partes codicis Dictys scriptae sunt; sed id parvi momenti eo est, quod illi librarii omnes unius eiusdemque scriptorii temporisque sunt neque diligentia scribendi differunt. tamen ab uno librario maxima pars scripta est; praeter hunc librarium I. tres librarii discernuntur:

librarius II. scripsit fol. 20 v col. I

21 r col. II maximam partem

23 v col. I

25 r

27 r col. II nonnullas lineas

librarius III. scripsit fol. 27 v 28 29 r

librarius IV. scripsit fol. 29 v

cetera omnia a librario I. scripta sunt praeter

a) folia scripturae recentioris (1—4, 9—10, 51),

b) octo lineas (non septem, ut ait Annibaldi l. l. p. 24) folii 13 r: col. I lin. 15—22),

c) in margine folii 38 v scripta: quae multo posteriore tempore⁴⁾ suppleta sunt (IV 17 *caduntque* usque ad 18 *decurrere* = 95, 9—96, 12): cf. supra p. X.

Iam supra dixi codicem Fuldae ortum esse. quod Robinson, *The Germania*, p. 21, putavit in scripturam

1) Till l. l. p. 26sqq.; Lenchantin de Gubernatis in praefatione editionis Agricolae, Aug. Taur. 1949, p. VIII sqq.

2) Vide p. XLVI.

3) cf. Till l. l. 100sqq.

4) Illa marginis scriptura Italica saeculi XIV (Annibaldi) aut XV (Lehmann) exarata est.

PRAEFATIO

librarii III. insulanum litterarum ductum incurrisse, Lehmann apud Till l. l. p. 11 impugnat, optimo iure ut mihi quidem videtur; item eam illius viri doctissimi opinionem hunc librarium etiam ea, quae in marginibus Agricolaë leguntur, scripsisse Lehmann repugnat.

Et Tacitus et Dictys inter annos 830 et 850 scripti sunt, Dictys fortasse ante Tacitum¹⁾.

Sub oculos cadit in manuscripto multa correcta esse idque saepe in rasura ita, ut litterae librarii primi non iam cognoscantur; duo correctores discerni possunt (E² et E³), interdum fortasse tertius, qui autem a E³ fere nulla re certius internosci potest (qua de causa etiam eius correctiones siglo E³ notavi).

Correctorem E² ex γ hausisse apparet ex apparatu critico; ergo manuscriptum familiae γ praesto erat²⁾.

Nonnullis locis supra rasuras (i. e. inter lineas) reliquiae verborum aut litterarum cognoscuntur, qui testimonio sunt easdem lectiones, quae nunc rasura facta in textu leguntur, olim superscriptas esse. cuius rei causae esse possunt duae: aut iam ab initio in E variae lectiones erant aut librarius quidam illas lectiones superscripsit, quae postea in textum insertae sunt. ut exempla afferam 6, 11 nunc *naves* in rasura, sed antea *naves* superscriptum fuisse sine multa opera cognoscitur; 91, 1 *adrast'* in rasura a m³, *adra* (ceterae litterae non cognoscuntur) superscriptum fuisse facile est visu (*adrastus* RP *rastes* GSBVF *lasthes* t *lastes* T *Nastes* corr. Merc.); ibd. *repti Icaria* in rasura m³, supra quod reliquiae litterarum non iam legi possunt: tales loci multo saepius inveniuntur quam ii, ubi verba superscripta cognosci possunt. 23, 1 super *plurimum* (quod familiae ϵ est) lectio familiae γ *plerumque* videtur; at pro certo habere non possumus an verbum *plerumque* iam m¹ superscripserit; quae vox fortasse ideo in textum non insertum sit, quod copulatio vocum *iamque diei plerumque processerat* pro . . . *plurimum* . . . fere omnino inusitata

1) Paul Lehmann apud Till l. l. p. 13 et per litteras.

2) Haud raro etiam lectiones huius correctoris mirabilem in modum eadem sunt, quae in nullo codice nisi in P inveniuntur.

PRAEFATIO

ignotaque est (Löfstedt l. l. p. 53 confert *plerumque noctis* in Sallustii Iug. 21, 2; 98, 6; 109, 4). quando illae variae lectiones in manuscriptum additae sint, plane nescimus.

Ab m^3 vel m^{rec} (hunc correctorem vix ab illo dinosci posse iam supra dixi) multo pauciores correctiones sunt quam ab m^2 ; illa m^3 erat viri docti cuiusdam, qui fortasse, ut Annibaldi p. 15 adn. 4 opinatur, in familia Guarnieri erat. hic idem voces commatibus seiunxit, supra i puncta addidit, hastam litterae τ produxit (t), partes litterae *a* copulat, lineamentum inferiorem litterae *y* et lineam transversam litterae *T* longiores fecit, *aput* et *adque* (m^1 *aput* et *apud*, *adque* et *atque* scripserat) in *apud* et *atque* correxit, interdum praepositiones assimilat (*affatim*, *afflictatus* etc.), in fine linearum = addidit, si verbum aliquod diremptum erat, supra praepositionem à accentum fecit, nonnullis litteris atramentum induxit, in principiis enuntiationum saepe ex litteris minusculis maiusculas fecit, interdum capitum vel particularum initia nota < significavit.

Cum m^3 et m^{rec} nonnullas correctiones praebeant, quae cum *G* non consentiant, Friebe (in Diss. Regiomontana 1908, p. 108) censet eas ex codice quodam esse, qui 'aut vetustior codice *G* fuisse aut ex vetustiore ortus esse videtur; nam interdum E^3 et E^{rec} genuinum textum servaverunt, ubi *G* corruptus est'. at quae Friebe affert, minime probabilia sunt: 14, 19 *elefenor* (*elenor* γ) ex Homero est; 15, 6 *Fylaca* (*pylaca* γ) item ex Homero esse potest, quamquam haec correctio facillime sine Homero inveniri potuit; 15, 9 *guneus* m^3 non solum in Homero sed etiam in quocumque manuscripto familiae γ invenire potuit. insuper virum vel viros doctissimos (familiae Guarnieri) correxisse monendum est, et correctorem Homero usum esse Friebe l. l. adn. 1 ipse concedit¹⁾. 46, 25 praebet m^3 coniecturam, quae recta videtur: *frustra trito taedione*; sed eandem coniecturam etiam editio Merceri anno 1618 edita habet. si Mercerius hanc coniecturam repperit, ille

1) Friebe praeterea bis erravit: pro 'Annibaldi p. 13' lege 'p. 15sq.'; Annibaldi non dicit m^3 saeculo XV fuisse, sed non ante saeculum XVII.

PRAEFATIO

vir doctissimus reperire non potuit? at repperit ipse? nam editionem Merceri ante m³ fuisse verisimile est. (eratne m³, quae 15, 9 litteris *cho* in *orchomenius* expunctis idem quod Mercerius restituit?)¹⁾

Nonnullis locis sine ulla dubitatione apparet m³, cum esset viri doctissimi, coniecisse, e. g. 8, 23 *repetens originem* (*ordinem* omnes lbb. et edd.) *omnem maiorum*; 56, 10 *barbari tot iam adversis preliis* (*rebus* lbb., edd.) *fracti legatos indutias postulantes ad Graecos mittunt*; 68, 20 *hostes intentis circa funus nostris* (*detentis* lbb., edd.); 80, 8 *Helenam . . . quodam numine cunctorum civium casus* (*animis* lbb., edd.) *sibi etiam laetitia fuisse . . .* nonnullis aliis locis correctiones a m³ factae cum γ consentiunt, sed omnibus fere his locis supra correctiones reliquiae litterarum cognoscuntur, ut m³ vel m^{rec} nihil nisi varias lectiones (de var. lect. cf. supra) in textum inseruisse videantur. ex quibus efficitur cogiturque, ut his correctoribus recentioribus lectiones nobis ignotae alicuius momenti praesto non fuerint.

Saepe numero manu quadam recentiore correctiones ita factas esse, ut aut haudquaquam aut vix cognoscantur, quae antea fuerint, iam supra monui. tamen facillime lectio primae manus iis locis cognoscitur, ubi solum litterae erasae sunt, e. g. 128, 19 *conpar///uerit*, a eras. (*comparaverit* t); persaepe in initio vel fine vocis cuiusdam: 111, 27 *quo///*, d eras. (*quod* tT) etc.

Quot litteras lineae eius exemplaris, ex quo E transscriptus est, habuerint, intellegitur ex vocibus vel his scriptis vel extinctis; quorum locorum clarissimus hic est: 71, 20 post *parte* E¹ scripserat *clamantibus*, statim autem delevit: repetivit ergo *reclamantibus*, sine syllaba *re*; vix dubitaveris, quin librarius eam lineam exemplaris iterum scribere coeperit, *re* autem in linea priore fuerit. ex quo

1) 36, 17sq. Friebe id, quod Annibaldi scribit, non recte interpretatur: nihil nisi uncus ante *quod* et post *proparetis* m³ fecit, non ante *omnia* a m² superscriptum est (non etiam in SR legitur). item 48, 2: litteram *e* supra *meropo* scripsit iam m². item 65, 7 *Melium* supra *multum* m² (sic etiam Mercerius pro *Mylios* editiones vetustiores Apollonii sequens). item 106, 7 *fastigii* (ex -um) m² (*fastigii* etiam G²).

PRAEFATIO

intellegitur illud exemplar his 33 litteris et 6 spatiis *claman-
tibus ac mox portis ex omne parte* unam lineam ex-
plevisse.

Nonnulla menda, quae ipse fecerat, m¹ statim correxit.
scholia in margines saeculis XIV et XV addita nullius mo-
menti sunt, cum nihil aliud, nisi '*dictum helenae*' et similia
contineant. sed notatu digna sunt haec verba, quae ante
capitulum 30 libri II inveniuntur: *hic incipit tertius liber
secundum aliqua exemplaria*. re vera in codice P hic liber
III incipit: cf. infra p. XXXVIII.

Quamquam inprimis Löfstedt et Friebe docuerunt co-
dicem E non tam bonum esse quam G, tamen veterrimum
et optimum manuscriptum familiae ε est, immo hoc uno
codice, ut iam supra monui, apparuit duas familias ex-
stare, quarum utramque propriam vim habere.

Bene accidit, quod omnibus fere locis, ubi codice E
deserimur, ε restituere possumus. quam ad rem ceteri co-
dices huius familiae prosunt.

V: Codex Vratislaviensis IV Q 47 saeculi XV. cum sit
mutilus, habet solum II 3 = 22, 10 *primi* — II 52 = 60, 1
mandata efficit, IV 2 = 82, 4 *veliquisque* — V 8 = 109, 17
ad naves redeunt (abeunt), VI 3 = 101, 28 *aequum* (sic!)
fore uti — VI 7 = 126, 1 *qua tempestate multi*, VI 15 = 132,
11 *Ulixi* usque ad finem.

Meister ceterique, qui editione eius usi sunt, codicem
saeculo XIII scriptum esse putabant. sed litterarum
formis et aliis indiciis indicatur eum saeculo XV (circiter
annum 1450, vix prius) exaratum esse; quod ita se ha-
bere mihi ab illo doctissimo et intellegendissimo manu-
scriptorum existimatore Paul Lehmann, qua est benigni-
tate, affirmatum est.

Codex in bibliotheca universitatis litterarum Vratisla-
viensis situs ex bello evasit. quae bibliotheca copias
faciendas curavit, quas, quamquam codex multis mendis
abundat, tamen verbatim contuli, ut compluribus co-
dicibus huius familiae diligenter comparatis eo clarius
fiat lectio familiae ε.

Saepe ad margines glossae a viro quodam, qui postea
librum legit, adscriptae sunt, quae nihil nisi '*De Sarpe-*

PRAEFATIO

donis adventu in Priami auxilium' (II 11), *'Ulixis oratio*' (II 35), *'Penthesile ab Achille capta*' (IV 3), *'Troianorum fuga*' (ibd.), similia praebent. pauca per notas scripta sunt. fere semper *deinde* (vel *dein* = nota pro *deinde*) pro *dein* legitur.

Paucas varias lectiones Meister cognitās habuisse videtur, ne gravissimas quidem in apparatu habet. quae res eo magis improbetur, quod praeter V et P codices familiae ε non novit.

P: Codex Berolinensis Msc. lat. octav. 71 saeculi XV, nunc in bibliotheca universitatis litterarum Tubingensi situs. etiam hunc codicem eadem de causa qua V verbatim contuli.

Textum integrum Dictys continent fol. 2r–84v. epistula fol. 84r–84v legitur, prologus deest, cum codex familiae ε sit. fol. 82v, ubi textus Dictys-Septimii terminatur, librarius hoc subiunxit: *Elius Franciscus Marchisius parthenopeijus hoc opus exemplatum suis manibus reddidit Kalendis Augusti á nativitate domini M^oCCCC^oLXVIII^o*, quae verba nihil dubii relinquunt codicem non saeculo XIII exaratum esse, ut Meister ceterique, qui eum secuti sunt, censuerunt (praeteriitne negligentia illa verba librarii?). quamquam textus non ab una manu scriptus est, tamen litterarum formis et aliis indiciis evinci totum manuscriptum medio fere saeculo XV in Italia exaratum esse Paul Lehmann me rogante comprobavit. fol. 82v et 83r librarius enumerat, quot naves duces Graecorum secum duxerint (quod est extractum ex I 17). subter quod fol. 83r scripsit: *'Et si aliter in homeri parvi carmine extet summa huius/ plus septem venere rates quam mille ducentae/ huic tamen auctori maior adhibenda est fides'* (in margine bis pro *plus*). ille versus est v. 221 Homeri Latini ('Baebii Italici Ilias Latina' = Poetae Lat. min. II 3, ed. Vollmer, Lipsiae 1913). recte autem in Hom. Lat. non *rates* sed *minus* legitur et *bis*, non *plus* (ut in margine codicis P).

Meister dicit se hoc codice usum esse, tamen eum ne inspexisse quidem videtur, nam magna pars, ne dicam maxima pars, variarum lectionum, quas in apparatu cri-

PRAEFATIO

tico praebet, in codice ipso non inveniuntur: e. g. praebet P in epistula *stagno*; ibd. *faven ceptis*; 77, 19 *solitudinis*; 95, 12 *Nerea*; 96, 10 *aggere*; 102, 4 *en umquam*; 103, 11 *mihi*; 107, 16 *troianis sic uti*; 116, 4 *spretisque*; 121, 1 *Pitthei* sive *Thesei* omisit; 127, 21 *in loco* et multa alia. praeterea plurimas varias lectiones, quae in codice reperiuntur, Meister non affert.

Manuscriptum tam multas varias lectiones, quae non familiae ε sed familiae γ sunt, praebet, ut fieri non potest, quin hic codex etiam cum familia γ coniunctus sit (cf. p. XLIII, qua re, cum codex recentiore tempore scriptus sit, non nimis mireris. interdum etiam variae lectiones vel ex ε vel ex γ in margine additae sunt.

Lib. II cap. 30 incipit 'liber III'. qua cum re conferas supra p. XXXVI. liber II ideo divisus videtur, quia nimia longitudine aliis dissimilis est. qua de causa liber III in P liber IV appellatur, sed libri IV et V in unum librum coniuncti sunt ita, ut liber VI eo loco, ubi in ceteris codicibus, incipiat. quo factum est, ut numerus librorum idem sit.

Vincenzo Ussani, *La critica e la questione di Ditti alla luce del codice di Iesi*, Riv. di Filol. 36, 1908, 1 sqq., alios recentiores codices exposuit, quorum gravissimi hi sunt:

t: Codex Taurinensis A. 155 saeculi XV.

T: Codex Taurinensis A. 266 saeculi XV.

Ussani p. 5—8 ex collationibus suis exempla, quibus lectiones illorum codicum omnibus mendis et erratis additis afferuntur, et p. 12—16 collationes sine rebus vilissimis dedit; sed quod nihil nisi probare voluit codicem E non tanti aestimandum esse quanti Annibaldi putavisset, satis habuit eas tantum paginas, quas Annibaldi contulerat, comparare.

F: Codex Ambrosianus F 131 Sup. saeculi XV, quem Ezio Franceschini in lucem protulit. qui vir doctissimus illa commentatione, quae inscribitur 'Intorno alla tradizione manoscritta di Ditti Cretese' (cf. p. XIXsq.), codicem descripsit (p. 156 adn. 4) et collationes, quas confecerat, edidit (p. 164sqq.).

PRAEFATIO

Codices alios in Italia sitos Franceschini l. l. p. 141 tractavit, ex quo apparet eos codice Aesinati detecto nihil ad textum constituendum praebere.

Hi recentiores codices, cum multae lectiones ex E sumptae esse non possint atque cum verba quaedam, quae E omisit, in iis inveniantur, ex codice E ipso fluxisse non possunt.

De aliis codicibus:

Non pauci alii codices mihi quaerenti illo illustrissimo instituto Parisino 'Centre National de la Recherche Scientifique, Institut de Recherche et d'Histoire des Textes' adiuvante noti sunt, qui recentiores mendis abundantes vere deteriores sunt et ad textum constituendum aut minimum aut nihil valent, velut cd. Florentinus bibl. Riccardianae 662 anno 1464 scriptus; cd. Londinensis Musei Brit. Addit. 15429 saec. XV; cd. Londinensis Musei Brit. Burney 170 saec. XV; cd. Lugdunensis bibl. oppid. 222 (150) saec. XV; cd. Parisinus bibl., quae vocatur 'de l'Arsenal', 947 saec. XV; cd. Parisinus bibl. nat. lat. 5690 saec. XIV; cd. Parisinus bibl. nat. lat. 5691 saec. XIV; cd. Parisinus bibl. nat. lat. 5789 saec. XIV ineuntis; cd. Parisinus bibl. nat. lat. 6072 saec. XV; cd. Vaticanus Urbinas lat. 893 saec. XV; cd. Vaticanus Urbinas lat. 1120 saec. XIV; cd. Venetus Musei Correr, Cicogna 885 saec. XV; cd. Vindobonensis bibl. nat. 3155 saec. XV; excerptum bibl. oppid. Bernense 29 saec. XIV; excerptum Leodicum bibl. univ. 63 saec. XVI; excerpta bibl. nat. Parisina lat. 4286 saec. XII exeuntis. complures codices iam Ezio Franceschini (op. cit.) inspexit. codicem deteriorem in bibl. Palatina Parmensi C. M. Piastra detexit: Aevum 27, 1953, 449sq.

Ille codex Parisinus bibl. nat. lat. 5690 supra citatus, qui familiae γ est, quamquam etiam ipse plurimis mendis abundat, tamen eius historia digna est, quae summatim commemoretur (cf. P. de Nolhac, Pétrarque et l'humanisme d'après un essai de reconstruction de sa bibliothèque, Parisiis 1892; G. Billanovich, Petrarch and the Textual Tradition of Livy, Journal of the Warburg and Courtauld Institutes 14, 1951, 137sq.). Billanovich demon-

PRAEFATIO

stravit hunc codicem, qui et Dictym et Flori Bellorum Romanorum epitomam et Titi Livi decades primam, tertiam, quartam continet, saeculo XIV ineunte in Gallia compositum adnotationibus instructum esse a Landolfo Colonna, canonico Carnutensi et avunculo cardinalis Giovanni Colonna. Petrarca codicem a Giovanni Colonna ad legendum acceptum anno 1351 emit (fol. 367 ab eo scriptum est: *Emptus Avin[ione] 1351 diu tamen ante possessus*). aliquot annis post codex duci urbis Genuensis, Tommaso di Campo Fregoso, erat, tum eius filio Nicolo, a quo Alphonso Aragonensi regi Neapolis (1453–1458) dono datus est.

DE EDITIONIBVS

Praestantiores editiones, quas fere omnes inspicere potui, hae sunt:

Editio princeps, Coloniae Agrippinae ante 1471.

Editio a Masello Venia Mediolani 1477 edita.

Editio a Francisco Faragonio Messanae 1498 edita.

Editio ab eodem Venetiis 1499 edita.

Editio Cratandrina, Basileae 1529 (8°), quae hoc nomen tenet, quod in officina Cratandri typis expressa est; praeter res viliores cum editione Veneta congruit. — Quae ex editione ortae sunt:

Editiones Basileenses, in quibus editiones anni 1559 et 1578 (fol.). quae editiones Diodorum Siculum in Latinum conversum continent. Dictys, Dares, Triphiodorusque in textum Diodori inserti sunt, cum historia de Troia capta apud Diodorum perdita esset¹⁾. ergo non ipsius Dictys causa hae editiones confectae sunt, sed ei una cum Darete et Triphiodoro lacuna explenda erat, cum, quod de summa fide veritateque non dubitaretur, Dictys — item Dares —

1) In titulo et alia et haec scripta sunt: '... interiecta vero est Dictys Cretensis et Daretis Phrygii de bello Troiano historia, et Tryphiodori Aegyptij, Ilij excidium, Guilelmo Xylandro interprete, ad supplendam iacunam quinque librorum, qui inter quintum et undecimum desiderantur.'

PRAEFATIO

optimus praeclarissimusque fons esse videretur. prologus ante epistolam et ambo non ante textum Dictys sed in tituli pagina aversa sunt, ubi etiam 'Vita Diodori' legitur; ceterum prologus 'Vita Dictys Cretensis per Septimium' appellatur.

Editio Merceri, Parisiis 1618 (12°) ab Iosia Mercerio (Mercier) edita.

Editio Amstelædamensis 1631 (16°) ex editione Merceri expressa est.

Editio Obrechtii, Argentorati 1691 (8°), a Samuelo Artopoeo edita, quae notas Obrechtii, Merceri, Barthi, Paulli Vindingi (Porel Vinding) continet. etiam ideo memoratu digna est, quod textus cum ex editionibus Mediolana et Veneta tum ex codice Argentoratensi anno 1870 flammis correpto (cf. supra p. XXII) sumptus est. additi sunt index Latinitatis et index rerum memorabilium ab Artopoeo confecti.

Editio Amstelædamensis (Dacera) 1702 (4°) a Ludovico Smids edita Dictym, Daretem, Iosephum Iscanum continet, praeterea notas, quas Anna Dacera (Dacier) anno 1680 suae editioni in usum Delphini factae addiderat. praemissa est 'Iacobi Perizonii (Voorbroek) dissertatio de Dictye Cretensi eiusque interprete Septimio' antea nondum edita; adiectae sunt notae Merceri, Barthi, Obrechtii, Vindingi. fundamenta textus huius editionis Editio Cratandrina aut alia Editio Basileensis et Editio Merceri sunt. sola indicem verborum praebet.

Editio Dederichi, Bonnæ 1833 (8°), qui ad interpretandum aliquid contribuit. fundamenta textus imprimis G et B, praeterea g et A sunt; sed lectiones persaepe nullam fidem habent.

Novissima haec est:

Editio Meisteri, quam anno 1872 Lipsiae in aedibus B. G. Teubneri Ferdinandus Meister curavit, qui ad textum constituendum solo fere codice G usus est.

Editiones princeps, Merceri, Dederichi, Meisteri omnes familiae γ , editiones Mediolana, Venetae, Cratandrina, Basileenses familiae ε sunt; editio Obrechtii quamquam familiae γ est, tamen editionem Venetam contulit.

PRAEFATIO

QVOMODO CODICES INTER SE COHAEREANT

1. Codices Dictys Latini in duas familias discedunt (cf. supra p. XI^{sqq.}).

2. Optimus codex familiae γ Sangallensis 197 (G), familiae ε Aesinas (E) est, qui idem veterrimi codices sunt.

3. Plurimis locis lectiones utriusque familiae aliis codicibus restituere possumus.

4. Ambas familias ex eodem archetypo ortas esse evincere possumus; quo ex archetypo ipso nullum nostrum manuscriptum transcriptum videtur. — Omnes ex eodem archetypo ortos esse hi loci documento sint: mirus consensus omnium codicum 11, 23 *clytio* (*clitio*), quamquam lectio recta veraque *Clonio* non solum in Homeri Iliade II 495 sed etiam apud Septimium ipsum (14, 23) invenitur. 11, 27 et 15, 10 *Orchomenius* pro *Ormenius* omnes codices praebent (sed 11, 25 *Orchomenii* recte). 16, 11^{sq.} omnes codices corrupti sunt: *in lectus qui* (vel *quo*) *virtutis* γ *inlici potuit ut virtutis* ε; lectionem familiae ε coniecturam esse apparet. item 17, 24 omnes codices corrupti sunt. 31, 4 *deinhabitare* pro *dei inhabitare* G et E¹ (*inhabitare*, om. *de* sive *dei*, SHRBtT *deinde habitare* V *habitare* P). 40, 19 in archetypo *auxilio* fuisse constat, cum utraque familia eam vocem hoc loco plane inanem praebat; ex voce *auxiliorum* sequente huc irrepsisse verisimile est (E sententiam inseruit, ut vocem aliqua adhibere posset; A vocem *auxilio* — si Obrechtus recte legit — non habet, quam librarium coniectura eadem de causa delevisse qua editores verisimillimum est, nam veram lectionem nullo codice nisi hoc traditam esse vix quisquam credat). denique si Dunger, Progr. 1878 p. 38 adn. 1, cui Meister, Philol. 38, 1878, 373 consentit — mihi quoque res ita se habere videtur —, iure affirmat 15, 6 vocem *Argo*, quam nullus codex praebet, addendam esse, etiam hoc loco intellegitur omnes codices originem ab eodem archetypo ducere.

PRAEFATIO

5. Omnes codices transcripti sunt ex codicibus litteris minusculis exaratis.

6. Exemplar familiae γ interdum varias lectiones et glossas habuit. 123, 26 omnes codices familiae γ post *necem* addunt *palamedi*; sed Palamedes filius Nauplii est (ab Ulixe et Diomede necatus II 15), contra Telamonis filius Ajax est, qua de causa Dederich ad locum scripsit: 'Imperitus scholiastes nescivit Telamonis filium fuisse Aiace[m]'. igitur glossa in textum irrepsit. 22, 21 praebet G in textu, *praeteritus*, ad quod in margine manu prima notabatur *vel praepeditus*, codices SHRB ommissa *praeteritus* voce in textu *vel praepeditus* habent: ergo γ ambas lectiones, quae voce *vel* ut variae lectiones indicatae erant, habuisse videtur; quam rem G recte intellexit, sed SHRB alteram lectionem una cum voce plane inani *vel* scripserunt. ad 56, 9 v. app. crit.

Illas lectiones, quibus unus vel complures codices, qui α β dependent, cum ϵ congruunt non certe demonstrare β cum ϵ aliquo modo coniunctum esse, quia variae lectiones praesto erant, iam supra ostendi (p. XVIII sq.).

7. Etiam ϵ varias lectiones et glossas habuisse videtur, cf. supra p. XXXIII et adnot. crit. ad 61, 6 et 122, 18 atque ad 71, 15 sq.

8. Quamvis V et P tam arte inter se cohaereant, ut eos ad idem exemplar a me π nominatum redire haud absurdum videtur, tamen P tot locis cum γ consentit, ut non possimus non concludere tales lectiones, quae familiae γ sunt, in textum codicis P influxisse.

Illud exemplar familiae γ maxime propinquum fuisse codici R apparet multis ex locis, quibus P cum codice R contra ceteros consentit, e. g. 15, 16 *Omnes numero M·C·XLIII* post XXX add. RP; 23, 23 *instare vel accusare* RP pro *incusare*; 92, 4 *animosum suis officiis semper consueverat* (-suerat R) RP.

Tamen P ex ipso codice R eo hausisse non potest, quod quamquam rarissime tamen non numquam lectiones vel unius vel complurium codicum familiae γ praebet, quae in R non insunt, velut 5, 29 *leguntur* HBP (*legantur* R); 10, 2 *conspectu* σ AP (*conspectum* R recte); 82, 23 *fuit* σ P

PRAEFATIO

(*fit R recte*); 123, 24 *sua* σ BP (*suas R recte*). utrum librarius codicis P ipse manuscripto aliquo familiae γ usus sit an aliud manuscriptum, ex quo P transcriptus sit, illas lectiones praebuerit, non liquet.

V permultis locis mirum in modum cum E consentit, cuius rei apparatus criticus testimonio sit (cf. e. g. 22, 19; 22, 24; 23, 13; 23, 14; 26, 13; 28, 3; 97, 24; 98, 3; 98, 11; 125, 8sq. permultosque alios locos); gravissimum id est, quod in E et V 95, 9–96, 11 desunt (haec pars in E multo postea a librario saeculi XIV vel XV in margine adscripta est). ceterum et P et V optimo iure codices contaminatos appelles¹).

9. Codices t et T maxime inter se similes coniunctique interdum non easdem lectiones, quae neque menda neque coniecturae librarii esse possunt. ac haec res digna est, quae non neglegatur: nusquam codicem t lectionem familiae γ contra ϵ secutum esse certo affirmare possumus²), codex T autem compluribus locis lectionem familiae γ (contra ϵ) praebet, e. g. 44, 20 *accipiunt* tE¹ *capiunt* TE³ γ ; 45, 24 *quoquam* γ T in rasura E² *quemquam* t; 66, 11 *stantes* Et *instantes* γ T etc. quod duabus de causis factum esse potest: aut a) si — ut adhuc viri docti putaverunt — t et T (qui familiae ϵ sunt) ex eodem exemplari transcriptos esse credimus, nobis confirmandum est hoc exemplar varias lectiones habuisse³), sed solum T lectiones cum γ congruentes secutum esse aut casu aut quod lectiones inter lineas vel in margine scriptas praetulit, aut b) T exemplari quodam, quod codice familiae γ correctum erat, usus est (τ). quod exemplar utrum idem fuerit quod illud, ex quo t transcriptus sit, interea autem correctum, an — quod mihi verisimilius, cum t et T fere eodem tempore scripti sint, videtur — aliud exemplar, quod correctiones ex codice quodam familiae γ haustas habuerit, vile est. qua de re iudicare non possumus, nisi forte exemplar, ex

1) cf. etiam Timpanaro l. l. (p. XI) 329.

2) 83, 1 (*quos* om. E¹ [corr. E²!] et T, habent γ et t) non valet, quod emendatio necessaria, non varia lectio vera est; ultro *-quos* (voci *reliquos*) antecedit: E¹ igitur unam duarum syllabarum *quos* omiserat.

3) Id quamquam inevitabile videtur, tamen non concludebatur.

PRAEFATIO

quo t aut T transcriptus est, inventum erit. — quaerenti utrum a) aut b) mihi verisimilius esse videatur, respondeam me b) longa verisimilius habere.

10. SHRB inter se coniunctos esse evincitur multis ex locis, e.g. 93, 10 *vadit* GE¹ *contendit* SHRB²; 94, 24—95, 1 *pavere* usque ad *miles* omisit G *maxime* usque ad *pararetur* omiserunt SHRBg; 100, 9 *Laomedontem genuisse* ex omisit G *genuisse ex Laomedonte* omiserunt SHRB; 121, 3 *qui mare ins. suorum* omisit G, sed SHRB *mare ins. suorum* solum omiserunt. ex quibus et aliis locis intelligitur codices SHRB ex eodem exemplari, quod β appello, oriundos esse. tamen SHB artius inter se cohaerere ex permultis locis apparet, velut — ut pauca exempla afferam — 51, 27 *in arma* SHB, *in armis* R (et P); 64, 22 *oppeteret* SHB, *obtereret* R (et gP); 80, 1 *valide tradidisse in id dextram dedisse* SHB, *Idae trad. et in id d. d.* R (et P): et dissentiunt lectionibus *valide* — *Idae* et consentiunt eo, quod *id dextram dedisse* addunt. qui loci etiam argumento sint, codicem R non solum ea causa interdum aliam lectionem praebere ac SHB, quod aliquo modo cum ε coniunctus est (cf. p. XXsq.). supra demonstravi inter R et β aliud manuscriptum quoddam (ρ) ponendum esse (p. XXI).

11. S et H inter se tam similes esse, ut eos ex eodem exemplari (σ) fluxisse appareat, supra docui (p. XVIII).

12. Fragmenta Reichenaviensia maxime propinqua esse Sangallensi G supra demonstravi (p. XVI), quod, cum utrumque veterrimum manuscriptum familiae γ sit, mirum non videatur.

Cum omnibus fere locis lectiones familiarum γ et ε restituere possimus, saepe duae lectiones nobis praesto sunt, quarum utraque sincera esse potest. hac in editione iis locis — quos non paucos esse apparatus criticus docet —, quibus utraque lectio eadem praestantia esse videtur, lectionem familiae γ in textum recepi ob hanc rem, quod lectionibus discrepantibus γ (vel G) saepius meliorem textum praebet. (ad hanc rem cf. etiam Friebe op. cit. et Löfstedt op. cit.)

PRAEFATIO

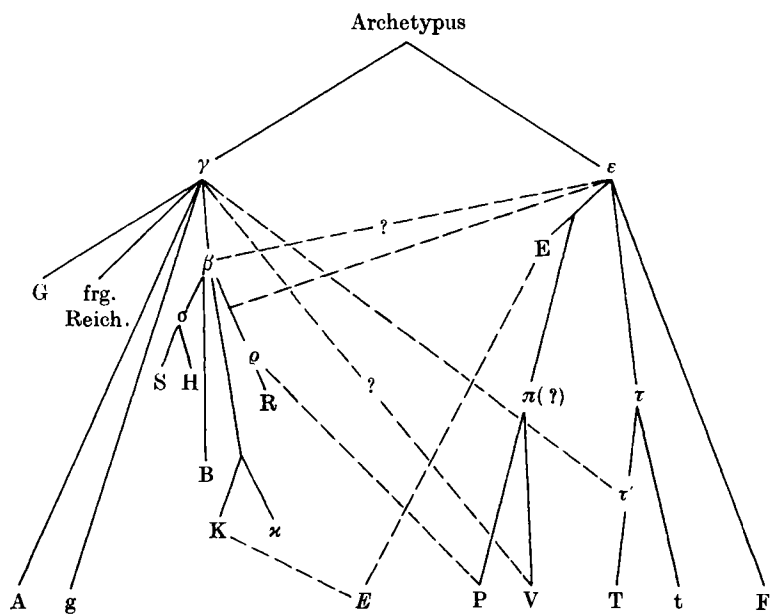
Lectiones codicum veterum, imprimis codicum G et E quam maxima fide diligentiaque notavi. menda orthographica viliora, ut aequum est, rarissime rettuli; non saepius, utrum exitus casus accusativi verborum Graecorum in -m an -n (e. g. *Achillem* aut *Achillen*) cadat. et ordinem vocabulorum mutatum et utrum *neque* an *nec*, *nihil* an *nil* (*nihil* a librariis praefertur), *deinde* an *dein* (B semper fere *deinde* praebet), *adversus* an *adversum*, *hiis* an *iis* an *his*, *uti* an *ut* legatur imprimis tum notare non solebam, cum codices recentiores tales lectiones varias praebent.

Valde dubites, utrum *adgredi* an *aggredi* scribendum sit, cum plurimi codices familiae γ ubique *aggr-* praebent, familiae ε autem *adgr-* praeter 21, 31, ubi γ *adgr-*, ε autem *aggr-* habent. cum librariis forma *aggr-* usitatior fuerit, verisimile est eos facilius per errorem *aggr-* quam *adgr-* scripsisse. eorum auctorum priorum temporum, quos Septimius imitari studuit, Vergilius, Livius, Tacitus, Nepos ubique fere, Cicero plerumque *adgr-* scripsisse videntur, si codicibus credere licet; Sallusti autem, quem Septimius praeter ceteros secutus est, codices Parisini et Lipsienses *adgr-*, ceteri *aggr-* praebere solent (qua de causa Eussner et Ahlberg ubique *aggr-*, Dietsch *adgr-*, Ernout plurimis locis *aggr-*, nonnullis *adgr-* in textum receperunt). igitur etiam Septimius vel semper vel plerumque *adgr-* scripsisse videtur. similia etiam de ceteris litterarum adtractionibus dici possunt.

Adn. 2) ad p. XXXII:

Ea ratio mihi probabilior videtur quam illa opinio difficillima creditu a Lenchantin (p. VIII sqq.) exprompta paginas aetate renascentium litterarum non ex Hersfeldensi ipso sed fortuito ex codice quodam Hersfeldensi mirum in modum simillimo exaratas esse. in transcribendo autem nonnullae lectiones in margine scriptae (quae re vera fuisse inter omnes constat) in textum receptae esse possunt. talia etiam in additamento *et moribus*, quod in controversia virorum doctorum est (cf. Till l. l. p. 23 sq.; contra Till Lenchantin p. X) fortasse valeat. si recte iudicavi, argumenta et quae Till et quae Lenchantin de Gubernatis afferunt contraria non sint, sed inter se convenient et alia alia compleant.

Stemma codicum

CONSPECTVS SIGLORVM

- G:** Codex Sangallensis 197 saec. IX vel X
S: Codex Argenteratensis 14 saec. XI
H: Codex Bruxellensis 3920–3923 saec. XI
R: Codex Ambrosianus C. 72 Inf. saec. XI/XII
B: Codex Bernensis 367 saec. XIII
g: Codex Sangallensis oppidanus saec. XV
A: Codex Argenteratensis incertae, sed posterioris aetatis (anno 1870 flammis interijt)
frg. Reich: Fragmenta Reichenaviensia saec. IX
E: Codex Aesinas saec. IX ineuntis
 E manus recens (fol. 2–4, 9–10, 51)
 E manus recens (fol. 1)
 E^r manus recens (fol. 38^v in margine)
V: Codex Vratislaviensis IV Q 47 saec. XV
P: Codex Berolinensis Msc. lat. octav. 71 saec. XV
t: Codex Taurinensis A. 155 saec. XV
T: Codex Taurinensis A. 266 saec. XV
F: Codex Ambrosianus F. 131 Sup. saec. XV
K: Codex Vaticanus Latinus 1860 saec. XIV
γ: Consensus codicum familiae γ
β: Consensus codicum SHRB
σ: Consensus codicum SH
ε: Consensus codicum familiae ε
π: Consensus codicum VP
τ: Consensus codicum tT
κ: Gemellus codicis K deperditus

ABBREVIATIONES

<i>add.</i>	= addit, -unt, addidit, -erunt
<i>adsent.</i>	= adsentitur, adsentiente
<i>cd.</i>	= codex; <i>cdd.</i> = codices
<i>cf.</i>	= confer
<i>coni.</i>	= coniecit, -erunt; coniectura
<i>corr.</i>	= correxit, -erunt, correctum est (in)
<i>cti.</i>	= ceteri
<i>del.</i>	= delevit, -erunt
<i>ed.</i>	= editio; <i>edd.</i> = editiones, editores; <i>edd. vett.</i> = editiones veteres
<i>eras.</i>	= erasit, -erunt, erasum est (in)
<i>exp.</i>	= expunxit, -erunt
<i>fort.</i>	= fortasse
<i>hab.</i>	= habet, -ent
<i>in app.</i>	= in apparatu
<i>in mg.</i>	= in margine
<i>in ras.</i>	= in rasura
<i>inser.</i>	= inseruit, -erunt, insertum est (in)
<i>l.</i>	= linea
<i>lac.</i>	= lacuna
<i>lb.</i>	= liber; <i>lbb.</i> = libri
<i>lit.</i>	= litura
<i>l. l.</i>	= loco laudato
<i>m.</i>	= manus
<i>om.</i>	= omisit, -erunt, omissum est (in)
<i>p.</i>	= pagina
<i>plur.</i>	= plurimi, -ae
<i>pos.</i>	= posuit, -erunt, positum est (in)
<i>prob.</i>	= probat, probante
<i>revoc.</i>	= revocavit
<i>sim.</i>	= similia, similiter
<i>scr.</i>	= scripsit, -erunt
<i>sscr.</i>	= superscripsit, -erunt, superscriptum est (in)
<i>sq.</i>	= sequens; <i>sqq.</i> = sequentes
<i>suspici.</i>	= suspicatur, -antur
<i>transpos.</i>	= transposuit, -erunt; transpositio
<i>v.</i>	= vide
<i>veris.</i>	= verisimile

PRAEFATIO

// hoc signo rasura notatur.

m^1 = manus prima (= librarius ipse), m^2 = manus secunda (= primus corrector) m^{rec} = manus recens; non aliter E^1 , E^2

in mg.: intellegas variam lectionem aut glossam in margine scriptam esse. sin autem corrector quidam verba, quae in textu omissa erant, ad marginem adiecit, id in apparatu declaravi.

sed corr.: nisi indicavi, qua manu textus correctus sit (velut 'cuius *sed corr.* E'), id cognosci non potest; quod persaepe accidit, si ab correctore quodam aliquid rasura deletum est.

NOMINVM ET LIBRORVM COMPENDIA

Editiones: v. etiam p. XLsq.

- adn. cr.* = Eisenhut, Werner. Textkritische Anmerkungen zur Ausgabe des Dictys-Septimius (quas mox imprimendas spero).
- Ann.* = Annibaldi, Cesare. L'Agricola e la Germania di Cornelio Tacito nel ms. Latino n. 8 della biblioteca del Conte G. Balleani in Jesi. Città di Castello 1907.
- Br.* = Brünner, Gustav. Sprachgebrauch des Dictys Cretensis. Progr. Erfurt 1894.
- Cl.* = Clark, R. T. Notes on Dares and Dictys. Class. Quarterly 8, 1914, 17sq.
- Cr.* = Crönert, Wilhelm. censura editionis papyrorum ad Tebtunim repertarum a Grenfell-Hunt curatae (v. G.-H.). Litt. Zentralblatt 1907, 1376.
- De.* = Dederich, Andreas. Dictys Cretensis sive Lucii Septimii Ephemeridos belli Troiani libri sex. Bonnae 1833.
- Du.* = Dunger, Hermann. Dictys-Septimius, Über die ursprüngliche Abfassung und die Quellen der Ephemeris belli Troiani. Progr. des Vitzthumschen Gymn. Dresden 1878.
- Eis.* = Eisenhut, Werner. Zum neuen Diktys-Papyrus. Rhein. Museum 112, 1969, 114sq.
- Fra.* = Franceschini, Ezio. Intorno alla tradizione manoscritta di Ditti Cretese. Atti del Reale Istituto Veneto di scienze, lettere ed arti 1937/38, Tomo XCVII, Venezia 1937, 141sq.
- Frie.* = Friebe, Ricardus. De Dictyis codice Aesino. Diss. Regiomonti 1909.
- Fu.* = Fuchs, Josef Anton. De varietate fabularum Troicarum quaestiones. Coloniae Agrippinae 1830.

PRAEFATIO

- G.-H.* = The Tebtunis Papyri Part II ed. by B. P. Grenfell and A. S. Hunt with assistance of E. J. Goodspeed. (Univ. of California Publ. Graeco-Roman Archäol. vol. II.) London-Oxford-New York 1907.
- Gr.* = Greif, Wilhelm. Neue Untersuchungen zur Dictys- und Daresfrage. Progr. Andreas-Realgymn. Bln. 1900.
- Gri.* = Griffin, Nathaniel E. The Greek Dictys. Amer. Journal of Philol. 29, 1908, 329sqq.
- Hei.* = Heinsius, Nicol. in suis commentariis ad Ovidium, Vergilium, Velleium Paterculum.
- Ihm* = Ihm, M. Der griechische und lateinische Diktys. Hermes 44, 1909, 1sq.
- Ihm A.* = Ihm, M. censura libri ab Annibaldi editi (v. *Ann.*). Wochenschrift für klass. Philol. 23, 1907, 1145sqq.
- Ihm L.* = Ihm, M. censura commentationis a Löfstedt scriptae (v. *Lö.*). Wochenschrift für klass. Philol. 24, 1908, 15sqq.
- La.* = Lackner, R. De casuum temporum modorum usu in ephemeride Dictys-Septimii. Comm. Aenipontanae 2, 1908.
- Lö.* = Löfstedt, Einar. Die neue Dictyshandschrift. Eranos 7, 1907, 44sqq.
- Lö. C.* = Löfstedt, Einar. Coniectanea. Stockholm 1950.
- Lö. S.* = Löfstedt, Einar. Syntactica. I² Lund 1942; II Lund 1933.
- Lö. St.* = Löfstedt, Einar. Vermischte Studien zur lateinischen Sprachkunde und Syntax. Skrifter utgivna av Kungl. Humanistiska Vetenskapssamfundet i Lund, XXIII, 1936.
- Mei.* = Meister, Ferdinandus. Dictys Cretensis ephemeridos belli Troiani libri sex. Lipsiae 1872.
- Mei. Eph.* = Meister, Ferdinand. Zur Ephemeris belli Troiani. Philologus 38, 1879, 373sqq.
- Mei. F.* = Meister, Ferdinand. censura dissertationis a Friebe scriptae (v. *Frie.*). Berl. philol. Wochenschrift 31, 1911, 71sqq.
- Mer.* = Mercerus in apparatu editionis suae et in notis editionis Obrechtii (v. p. XLI).
- Obr.* = Obrechtus, Ulricus. in sua editione (v. p. XLI).
- Or.* = Orelli; Dictys Cretensis et Dares Phrygius ex nova recensione Io. Casp. Orellii cum var. lect. Codd. Sangallensium et Bernensis atque edd. vett. Accedunt Wopkensis Animadvv. et Glossarium Septimianum. Turici 1830.
- Oud.* = Oudendorpius, Fr. in commentariis ad Apuleium, Suetonium, Caesarem, Velleium Paterculum.
- Pa. 1903* = Patzig, Edwin. Das Trojabuch des Sisyphos von Kos. Byzant. Zeitschr. 12, 1903, 231sqq.

PRAEFATIO

- Pa. 1908* = Patzig, Edwin. Das griechische Dictysfragment. Byzant. Zeitschr. 17, 1908, 382sqq. (aliae commentationes, quas Patzig de Dictye scripsit, in illa ephemeride, quae Byzantinische Zeitschrift appellatur, identidem ab vol. 1, 1892 inveniuntur.)
- Pei.* = Peiper, Leo Rudolf. in apparatu editionis Meisteri (v. *Mei.*).
- Per.* = Perizonius, Jacobus. Dissertatio de Dictye Cretensi et eius interprete Septimio. accessit ad editiones Amstelaedamensem (1702) et Dederichi (1833).
- Ro.* = Rohde, Erwin. Zu Dictys Cretensis. Philologus 32, 1873, 749sqq.
- Sch.* = Schubart, Wilhelm. censura editionis papyrorum ad Tebtunim repertarum a Grenfell-Hunt curatae (v. *G.-H.*). Gött. Gel. Anz. 1908, 187sqq.
- Timp.* = Timpanaro, Sebastiano. Per la critica testuale dell' Ephemeris di Ditti-Settimio. Lanx satura Nicolao Terzaghi oblata. Univ. di Genova Fac. di Lett., Ist. di Filol. class. e medioev. 1963.
- Uss.* = Ussani, Vincenzo. La critica e la questione di Ditti alla luce del codice di Jesi. Rivista di Filol. 36, 1908, 1sqq.
- Vie.* = Viereck, Paul. censura editionis papyrorum ad Tebtunim repertarum a Grenfell-Hunt curatae (v. *G.-H.*). Berl. philol. Wochenschr. 28, 1908, 773sqq.
- Vind.* = Vindingius, Paullus. in notis editionum Obrechtii (1691) et Amstelaedamensis (v. p. XLI).
- Wass.* = Wasseus, Jos. in commentariis ad complures scriptores.
- Wopk.* = Wopkensis, Thom. Animadversiones et Glossarium Septimianum in editione Orellii (v. *Or.*).
- Wü.* = Wunsch, R. censura libri ab Annibaldi editi (v. *Ann.*). Berlin. philol. Wochenschrift 27, 1907, 1026.

EPISTVLA

(L.) SEPTIMIUS Q. ARADIO RVFINO SALVTEM

Ephemeridem belli Troiani Dictys Cretensis, qui in
 ea militia cum Idomeneo meruit, primo conscripsit lit-
 teris Punicis, quae tum Cadmo et Agenore auctoribus
 per Graeciam frequentabantur. deinde post multa sae-
 cula collapsa per vetustatem apud Gnosum, olim Cre- 5
 tensis regis sedem, sepulchro eius, pastores cum eo de-
 venissent, forte inter ceteram ruinam loculum stagno
 affabre clausum offendere ac thesaurum rati mox dis-
 solvunt. non aurum neque aliud quicquam praedae, sed
 libros ex philyra in lucem †prodierunt†. at ubi spes 10
 frustrata est, ad Praxim dominum loci eos deferunt, qui
 commutatos litteris Atticis, nam oratio Graeca fuerat,
 Neroni Romano Caesari obtulit, pro quo plurimis ab
 eo donatus est. nobis cum in manus forte libelli venis-
 sent, avidos verae historiae cupido incessit ea, uti 15
 erant, Latine disserere, non magis confisi ingenio,
 quam ut otiosi animi desidiâ discuteremus. itaque

Epistulam habet ε (in libri fine P), abest in γ. in E bis invenitur (fol. 1r [= E'] et 3r [= E]); de qua re cf. p. XXVII sqq.). Septimius Q. Rufino salutem *EE'* Septimius Q. Aradio S. D. ed. *Mediol.* 1477 Septimius Q. Aradio S. D. P. ed. *Venet. (Faragonii)* L. Septimius Q. Aradio S. D. plur. edd.; praenomen *Septimii* ex cd. A, in quo epistula deerat, sed libro V et VI L. Septimii etc. praescriptum legebatur. in edd. *Crat. et Mer.* praenomen *Septimii* est Quintus. Rufinus non Aradius ad finem epistulae legitur. || 1 Ephemerida multae edd. || 2 et Merione post Idomeneo add. in mg. *E^{rec}* | primo om. edd. || 3 Agenore] Damno F || 5 cum lapso F | apud om. F | gnosis F Gnoson P | olim om. E || 6 regis libb. regni edd. || 7 stagno edd. stagnum F cf. 2, 16 || 8 affabre E adfabre E' a fabre F a fabro P || 9 nec edd. | aliud om. P || 10 prodituri P sive producturi edd. || 11 Praxim P | eos om. F || 14 libelli forte EP || 15 avidis multae edd. ex -os P || 16 non om. libb. | magisque E' magisque E || 17 quam om. libb.

DICTYS CRETENSIS

priorum quinque voluminum, quae bello contracta gestaque sunt, eundem numerum servavimus, residua de reditu Graecorum quidem in unum redegimus atque ita ad te misimus. tu, Rufine mi, ut par est, fave coeptis
 5 atque in legendo Dictym ...

PROLOGVS

Dictys, Cretensis genere, Gnoso civitate, isdem temporibus, quibus et Atridae, fuit, peritus vocis ac litterarum Phoenicum, quae a Cadmo in Achaïam fuerant delatae. hic fuit socius Idomenei, Deucalionis filii, et
 10 Merionis ex Molo, qui duces cum exercitu contra Ilium venerant, a quibus ordinatus est, ut annales belli Troiani conscriberet. igitur de toto bello novem volumina in tilias digessit Phoeniceis litteris. quae iam reversus senior in Cretam praecepit moriens, ut secum
 15 sepelirentur. itaque, ut ille iusserat, memoratas tilias in stagna arcula repositas eius tumultu condiderunt. verum secutis temporibus, tertio decimo anno Neronis imperii, in Gnoso civitate terrae motus facti cum multa, tum etiam sepulchrum Dictys ita patefecerunt, ut a
 20 transeuntibus arcula viseretur. pastores itaque praetereuntes cum hanc vidissent, thesaurum rati sepulchro abstulerunt. et aperta ea invenerunt tilias incognitis sibi litteris conscriptas continuoque ad suum dominum. Eupraxidem quendam nomine, pertulerunt. qui agnitas,

3 quidem *edd. vet.* quinque *lib.* quatuor *De., Mei.* | ita *om.* *F* ||
 5 atque in legendo Dictym *om. edd.* | *finis epistolae interiit.* ||
Prologum habent γE (fol. 2v; in libri fine R) abest in ε || 6 de
 civ. gnoso *RB* || 7 atrides *BE* | vocis: notis *in mg. E^{rec}* | litteris
lib. praeter B v. adn. cr. || 8 a Cadmo in Achaïam | a Cathina[.]
 Cilla *E* || 9 socius] filius *E* || 10 Molo] tinolo *B* || 11 venerunt *BH* |
 ordinatum *E* | et *B¹* ut *sscr. B²* || 12 hoc post toto *add. HRBE* |
 novem *De., Mei.* sex *lib. ἐντέα Eudokia & Suda* || 13 tybias *E* idem
 2, 15; 2, 22 || 16 stannea *edd. cf. 1, 7* | tumultu *om.* *H* | condidere *R* ||
 18 imperatoris *E* | in *om. E* || 19 tum etiam] fractione *E* ||
 21 transeuntibus post thes. *add. H* || 24 cognitas *E*

quatenam essent, litteras Rutilio Rufo, illius insulae
 tunc consulari, obtulit. ille cum ipso Eupraxide ad Ne-
 ronem oblata sibi transmisit existimans quaedam in his
 secretiora contineri. haec igitur cum Nero accepisset
 advertissetque Punicas esse litteras, harum peritos ad ⁵
 se evocavit. qui cum venissent, interpretati sunt om-
 nia. cumque Nero cognosset antiqui viri, qui apud
 Ilium fuerat, haec esse monumenta, iussit in Graecum
 sermonem ista transferri, e quibus Troiani belli verior
 textus cunctis innotuit. tunc Eupraxidem muneribus ¹⁰
 et Romana civitate donatum ad propria remisit. anna-
 les vero nomine Dictys inscriptos in Graecam biblio-
 thecam recepit, quorum seriem, qui sequitur, textus
 ostendit.

LIBER PRIMVS

1. Cuncti reges, qui Minois Iove geniti pronepotes ¹⁵
 Graeciae imperitabant, ad dividendas inter se Atrei
 opes Cretam convenere. Atreus namque ex Minoe pos-
 trema sua ordinans, quicquid auri atque argenti, peco-
 rum etiam fuit, nepotibus, quos filiae genuerant, ex
 aequo dividendum reliquerat, excepto civitatum terra- ²⁰
 rumque imperio; haec quippe Idomeneus cum Merione,
 Deucalionis Idomeneus, alter Moli, iussu eius seorsum
 habuere. convenere autem Clymenae et Naupli Pala-

1 Rutilo RHE || 1.2 tunc ante illius transpos. R || 2 consule B¹
 corr. B² | ipso om. HRBE || 3 sibi obl. E | transmittit E | in his
 quaedam EB || 4 igitur] autem HRE || 5 pheniceas E | esse om. E |
 peritus H || 6 pervocavit E vocavit H | cum ven.] conven. B ||
 7 cumque eras. E | cognovisset HRE || 8 fuerant ex -unt G² |
 haec om. H || 9 ista om. H | e] a E || 10 cunctis om. RBHE ||
 11 et] e G | ad pr. rem. om. R || 12 imperabant E' || 13 conven.
 cretam E' || 14 sua] eorum (sua in mg. E) EE' | quid G¹ corr. G² ||
 15 fuerat EE'P || 21.22 cum Mer. Deuc. Idom. om. B || 22 et post
 Deuc. add. EP | mollis E' mollius (ex moli P) PF || 23 Idomene
 sed sscr. clymenae E | filius post Naupli add. EE'F

DICTYS CRETENSIS

medes et Oeax. item Menelaus, Aeropa et Plisthene genitus, a qua Anaxibia soror, quae eo tempore Nestori denupta erat, et Agamemnon maior frater, ut vice sua in divisione uteretur, petiverant. sed hi non Plisthenis,
 5 ut erat, magis quam Atrei dicebantur, ob eam causam, quod, cum Plisthenes admodum parvis ipse agens in primis annis vita functus, nihil dignum ad memoriam nominis reliquisset, Atreus miseratione aetatis secum eos habuerat neque minus quam regios educaverat. in
 10 qua divisione singuli pro nominis celebritate inter se quisque magnifice transiere.

2. Ad eos re cognita omnes ex origine Europae, quae in ea insula summa religione colitur, confluent benigneque salutatos in templum deducunt. ibi multarum
 15 hostiarum immolatione more patrio celebrata exhibitisque epulis largiter magnificeque eos habuere itemque insecutis diebus. reges Graeciae etsi ea, quae exhibebantur, cum laetitia accipiebant, tamen multo magis templi eius magnifica pulchritudine pretiosaque
 20 exstrukctione operum afficiebantur, inspicientes repententesque memoria singula, quae ex Sidona a Phoenice, patre eius, atque nobilebus matronis transmissa magnotum decori erant.

3. Per idem tempus Alexander Phrygius, Priami

1 *aiax* γ *EP* eas *E'F* corr. *Mer.* | *post aiax sive eas add.* dyctys (dy- ex di-) ex creta eida *G* dictus ex creteida *RB* dyctis (dictis *HF* dictus super Dictys *E*) ex craetae (Cretae *EP* crete *HF*) ida (yda *P*) *HEE'PF* | europa *lbb.*; corr. *edd. vet.* | Plisthene *om.* sed *lac.* *E'* || 2.3 nestoridi nupta *G* || 3 viro (?) suo *E'* iure (vice *sacr.* *E'ec*) suo (a *sacr.* *E'ec*) *EP* || 4 sua *post* divis. *add.* *H* | petiverat *EE'* | non *om.* β *exp.* *E* in *G* || 5 erant *EPF* || 6 quo *EE'* corr. *E'ec* | parvus *lbb.* praeter *g v. adn. cr.* || 7 est *post* functus *add.* γ *sacr.* *P* || 10 in γ || 11 transire *B¹* corr. *B²* transiere: *exp.* et transigere in *mg.* *P'ec* transegere *EE'F* || 12 adeo super Ad eos *scr.* *E'ec* || 13 insula *om.* *B* | cum *post* summa *add.* *R* || 14 ducunt *EE'* || 14.15 host. mult. *G* || 15 celebrato *F* || 15.16 exhibentesque epulas *EE'* corr. *E'ec* exhibitesque epulas *F* || 17 atrei gratia γ super reges *gr. scr.* *E'ec* at reg. *Gr. Obr.* at rerum *Gr. Cl.* 19 || 20 reponentesque β *EE'P* corr. *E'ec* || 21 sidone β *v. adn. cr.* | a *om.* *EE'* corr. *E'ec* || 22 patri *E* corr. *E'ec* | matronis eras. *E'* || 23 cum *EH* | decore *E*

filius, Aenea aliisque ex consanguinitate comitibus,
 Spartae in domum Menelai hospitio receptus, indignis-
 simum facinus perpetraverat. is namque, ubi animad-
 vertit regem abesse, quod erat Helena praeter ceteras
 Graeciae feminas miranda specie, amore eius captus ⁵
 ipsamque et multas opes domo eius aufert, Aethram
 etiam et Clymenam, Menelai adfines, quae ob necessi-
 tudinem cum Helena agebant. postquam Cretam nun-
 tius venit et cuncta, quae ab Alexandro adversum do-
 mum Menelai commissa erant, aperuit, per omnem in- ¹⁰
 sulam, sicut in tali re fieri amat, fama in maius divul-
 gatur: expugnatam quippe domum regis eversumque
 regnum et alia in talem modum singuli disserebant.

4. Quis cognitis Menelaus, etsi abstractio coniugis
 animum permoverat, multo amplius tamen ob iniuriam ¹⁵
 adfinium, quas supra memoravimus, consternabatur.
 at ubi animadvertit Palamedes regem ira atque indig-
 natione stupefactum consilio excidissee, ipse naves pa-
 rat atque omni instrumento compositas terrae adplicat.
 dein pro tempore regem breviter consolatus, positus ²⁰
 etiam ex divisione quae in tali negotio tempus patie-
 batur, navem ascendere facit atque ita ventis ex sen-
 tentia flantibus paucis diebus Spartam pervenere. eo
 iam Agamemnon et Nestor omnesque, qui ex origine
 Pelopis in Graecia regnabant, cognitis rebus conflu- ²⁵
 xerant. igitur postquam Menelaum advenisse sciunt,
 omnes in unum coeunt. et quamquam atrocitas facti ad
 indignationem ultimumque iniurias rapiebat, tamen ex
 consilii sententia legantur prius ad Troiam Palamedes,

1 Aenea om. βP | aliisque] aliis cum (cum signis transpos.) E
 cum aliis R | ex om. H | sangu. R || 2 domo EP | susceptus (re
 sscr. Prec) EP || 3 ubi] ut E || 4 ceteras om. E || 6 ipsam EP |
 ethranG om. HB || 7 etiam om. E sscr. Erec | Dimeam E || 8 -tudinem
 in ras., post quod quandam sscr. E necessitate quandam cum R ||
 11 amat] solet E | in maius om. E | divulgat R || 16 commemora-
 vimus E | consternebatur GREP || 19 completas E || 20 rege R |
 impositis Per.; sed cf. Lö. St. 122 || 21 tempus om. HB | tempus
 patiebatur in ras. E | patiebantur βP || 22 atque ita] itaque E |
 ex sent. vent. βEP || 25 rogabant H || 26.27 sciunt - quamquam in
 ras. cum multis abbrev. E || 28 rapiebatur P || 29 legantur HBP

DICTYS CRETENSIS

Ulixes et Menelaus hisque mandatur, uti conquesti iniurias Helenam et quae cum ea abrepta erant repeterent.

5 Legati paucis diebus ad Troiam veniunt. neque tamen Alexandrum in loco offendere; eum namque pro-
 5 peratione navigii inconsulte usum venti ad Cyprum appulere. unde sumptis aliquot navibus Phoenicem delapsus Sidoniorum regem, qui eum amice susceperat, noctu insidiis necat, eademque, qua apud Lacedaemonam, cupiditate universam domum eius in scelus proprium convertit. ita omnia, quae ad ostentationem regiae magnificentiae fuere, indigne rapta ad naves deferri iubet. sed ubi ex lamentatione eorum, qui casum domini deflentes reliqui praedae aufugerant, tumultus ortus est, populus omnis ad regiam concurrit. inde,
 15 quod iam Alexander abreptis, quae cupiebat, ascensionem properabat, pro tempore armati ad naves veniunt ortoque inter eos acri proelio cadunt utrimque plurimi, cum obstinate hi regis necem defenderent, hi, ne amitterent partam praedam, summis opibus adniterentur.
 20 incensis deinde duabus navibus Troiani reliquas strenue defensas liberant. atque ita fatigatis iam proelio hostibus evadunt.

6. Interim apud Troiam legatorum Palamedes, cuius maxime ea tempestate domi belloque consilium valuit,
 25 ad Priamum adit conductoque consilio primum de Alexandri iniuria conqueritur, exponens communis hospitii eversionem, dein monet, quantas ea res inter duo regna simultates concitatura esset, interiociens memoriam discordiarum Ili et Pelopis aliorumque, qui ex
 30 causis similibus ad internecionem gentium usque pervenissent. ad postremum belli difficultates contraque

4 eum] Tum γF || 5 usi venti G usi ventis β v. *adn. cr.* || 8 nocte βP | Eadem *E* corr. *E^{rec}* | Lacedaemoniam R Lacedaemona *E* cf. 11, 3 || 9 eius om. *E* | propriam σ prope *E* proprium *sscr.* *E^{rec}* || 10 Itaque B || 11 capta P || 13 reliquum *E* reliqui qui B | aufugerunt *E* || 15 cupierat *edd.* || 16 praeparabat σ | Sydones post armati *add.* *E* || 17 Orto *sed* corr. G | utrumque H utramque *sed* corr. G || 18 hi] in vel vi R || 19 partam om. β || 24 domique H | belloque ut semper *E* bellique (o *sscr.* P) γP || 25 ad om. *E* | conductoque *E* om. P || 27 movet B || 28 interiociens *E* || 29 discordiarum Ili] discordia rumuli σ | Ilii *E* || 30 internitionem *REP* | usque gent. G

pacis commoda adstruens non se ignorare, ait, quantis
 mortalibus tam atrox facinus indignationem incuteret;
 ex quo auctores iniuriae ab omnibus derelictos impie-
 tatis supplicia subituros. et cum plura dicere cuperet,
 Priamus medium eius interrumpens sermonem: par- 5
 cius quaeso Palamede, inquit. iniquum etenim videtur
 insimulari eum qui absit, maxime cum fieri possit, uti,
 quae criminose obiecta sunt, praesenti refutatione di-
 luantur. haec atque alia huiusmodi inserens differri
 querelas ad adventum Alexandri iubet. videbat enim, 10
 ut singuli, qui in eo consilio aderant, Palamedis ora-
 tione moverentur, ut taciti, vultu tamen admissum fa-
 cinus condemnarent, cum singula miro genere oratio-
 nis exponerentur atque in sermone Graeci regis inesset
 quaedam permixta miserationi vis. atque ita eo die con- 15
 silium dimittitur. sed legatos Antenor, vir hospitalis
 et praeter ceteros boni honestique sectator, domum ad
 se volentes deducit.

7. Interim paucis post diebus Alexander cum supra
 dictis comitibus venit Helenam secum habens. cuius ad- 20
 ventu, tota civitas cum partim exemplum facinoris ex-
 secrarentur, alii iniurias in Menelaum admissas dole-
 rent, nullo omnium adprobante, postremo cunctis in-
 dignantibus tumultus ortus est. quis rebus anxius
 Priamus filios convocat eosque, quid super tali agen- 25
 dum negotio videretur, consulit. qui una voce minime
 reddendam Helenam respondent. videbant quippe, quan-
 tae opes cum ea advectae essent; quae universa, si He-
 lena traderetur, necessario amitterent. praeter ea per-
 moti forma mulierum, quae cum Helena venerant, nup- 30

1 sit om. E inser. E^{rec} || 3.4 derelicti . . . subituri essent E || 4 et
 om. E || 6 Palamedes E || 8 obi. sunt] obiectas B | praesentis in
 ras. E² Per. prob. Wopk. om. γ cf. Lö. 46 | deluantur σ ||
 15 miserationis (s eras. in E) lbb. praeter F cf. Lö. 46 sq. || 16 diri-
 mitur E || 17 praeter] post σ || 19 post om. EF || 20 venit] re-
 vertitur EPF cf. 101, 8; Lö. C. 98 sq. || 20.21 adventum . . . exemplo
 βgP || 21 in tota civitate A edd. Princ. et Obr. | execraretur EP ||
 24 quibus ut persaepe EPR cf. Lö. 51; Frie. 28 || 28 adductae
 E¹ F corr. E² || 29 redderetur P | commoti E

tias sibi singularum iam animo destinaverant, quippe qui lingua moribusque barbari nihil pensi aut consulti patientes praeda atque libidine transversi agebantur.

8. Igitur Priamus relictis his senes conducit, senten-
 5 tiam filiorum aperit, dein cunctos, quid agendum esset, consultit. sed priusquam ex more sententiae dicerentur, reguli repente consilium inrumpunt atque inconditis moribus malum singulis minitantur, si aliter, quam ip-
 10 sis videretur, decernerent. interim omnis populus indigne admissam iniuriam atque in hunc modum multa alia cum execratione reclamabant. ob quae Alexander cupidine animi praeceps veritus, ne quid adversum se a popularibus oriretur, stipatus armatis fratribus impetum in multitudinem facit, multos obtruncat. reliqui
 15 interventu procerum, qui in consilio fuerant, duce liberantur Antenore. ita infectis rebus populus contemp-
 tui habitus non sine pernicie sua domum discedit.

9. Dein secuta die rex hortatu Hecubae ad Helenam adit eamque benigne salutans bonum animum uti gere-
 20 ret hortatur. quae cuiusque esset, requirit. tum illa Alexandri se adfinem respondit, magisque ad Priamum et Hecubam, quam ad Plisthenis filios genere perti-
 nere, repetens ordinem omnem maiorum. Danaum enim atque Agenorem et sui et Priami generis auctores esse,
 25 namque ex Plesiona, Danai filia, et Atlante Electram natam, quam ex Iove gravidam Dardanum genuisse. ex quo Tros et deinceps insecuti reges Ilii. Agenoris

2 aut] atque E | consulte E cf. 35, 18; Frie. 30sq. || 3 fa-
 cientes E | ac (c in ras. E) βE atque in mg. E² || 4 conducens
 ex conducit E² || 5 esset] sit B || 8 clamoribus Per. vocibus Or.
 murmuribus Pei. motibus Cl. 19 || 9 viderentur σ || 10 multi σ ||
 11 reclamabat G || 16 imperfectis B insectis g || 18 insecuta E cf.
 23, 13; 88, 5 secundo RP | ad om. E cf. 42, 27; 121, 26 || 19 adiit E |
 anim. bon. β || 20 tunc G || 23 originem βP in ras. E³ | enim
 om. H || 24 actores B || 25 exsona GA ed. Princ. exiona sive ex
 iona β ex Ione P ex/lesione (eras. pl) E ex plesione sive ex ple-
 sione τF ex Pleiona edd. vett.; cf. Mei. Eph. 373sq. ex Plesione ed.
 Mediol. &x Πλησιόνης Malal. 121 ex Hesiona edd. Obr. De. Mei.
 cf. 99, 24; 100, 4; Uss. 9sq.; Frie. 16sq.; v. adn. cr. || 27 tres H |
 tres deinceps i. r. illi (et om.) E | Ilii P alii γ Ili Mei.; cf. Frie.
 18, 1 | Agenoris vel targetam porro taretam R

porro Taygetam. eam ex Iove habuisse Lacedaemona.
 ex quo Amyclam natum et ex eo Argalum, patrem
 Oebali, quem Tyndari, ex quo ipsa genita videretur,
 patrem constaret. repetebat etiam cum Hecuba materni
 generis adfinitatem. Agenoris quippe filium Phoeni- 5
 cem et Dymae, patris Hecubae, et Ledaë consanguini-
 tatis originem divisisse. postquam memoriter cuncta
 retexuit, ad postremum flens orare, ne, quae semel in
 fidem eorum recepta esset, prodendam putarent. ea se-
 cum domo Menelai adportata, quae propria fuissent, 10
 nihil praeter ea ablatum. sed utrum inmodico amore
 Alexandri, an poenarum metu, quas ob desertam do-
 mum a coniuge metuebat, ita sibi consulere maluerit,
 parum constabat.

10. Igitur Hecuba cognita voluntate, simul ob gene- 15
 ris coniunctionem complexa Helenam, ne proderetur,
 summis opibus adnitebatur, cum iam Priamus et reli-
 qui reguli non amplius differendos legatos dicerent
 neque resistendum popularium voluntati, solo omnium
 Deiphobo Hecubae adsenso, quem non aliter atque Ale- 20
 xandrum Helenae desiderium a recto consilio praepe-
 diebat. itaque cum obstinate Hecuba nunc Priamum,
 modo filios deprecaretur, modo complexu eius nulla
 ratione divelli posset, omnes qui aderant in volun-
 tatem suam transduxit. ita ad postremum bonum pu- 25
 blicum materna gratia corruptum est. deinde postero
 die Menelaus cum suis in contionem venit, coniugem
 et quae cum ea abrepta essent repetens. tunc Priamus

1 targetam o B | lacedaemonam γ P cf. Frie. 96 || 2 ex qua libb. |
 amyclum (-i-) γ musculum E¹ exp. Amicium sscr. E² || 3 debali γ ||
 4 ita ante constaret add. β P sscr. E² || 5 filiam γ EP || 6 et climei σ
 de dime B deinde A et Clyme P || 7 quae ante postquam add. E ||
 8 posterum σ B | ne se quae EP cf. Frie. 38 ne quod B || 9 per-
 dendum B || 10 /edomo (veris. eras. d) E || 12 metu om. γ timore
 ante poen. sscr. G² et ita poenarum Mei., sed revoc. F. 73; v. adn.
 cr. | sertam H || 13 ita om. β || 17 adniteretur RB admitteretur σ ||
 20 accenso B | quem] quam P | atque] quam E || 21 praepe-
 diebatur σ || 23.24 modo c. e. nulla r. | ne a c. e. ulla r. E nec a c. e. ullo
 modo, ulla r. edd. Crat. et Dac. || 24 develli G¹ corr. G² || 24.25 in volun-
 tatem suam] voluntate eius β || 26 postremo G σ BE¹ corr. E²

DICTYS CRETENSIS

inter regulos medius adstans facto silentio optionem Helenae, quae ob id in conspectum popularium venerat, offert, si ei videretur domum ad suos regredi. quam ferunt dixisse neque se invitam navigasse, neque sibi cum Menelai matrimonio convenire. ita reguli habentes Helenam non sine exultatione ex contione discedunt.

11. His actis Ulixes contestandi magis gratia quam aliquid ex oratione profuturus cuncta, quae ab Alexandro contra Graeciam indigne commissa essent, retexit; ob quae ultionem brevi testatus est. dein Menelaus ira percitus atroci vultu exitium minatus consilium dimittit. quae ubi ad Priamidas perlata sunt, confirmant inter se clam, uti per dolum legatos circumveniant. credebant quippe, quod non frustra eos habuit, si legati imperfecto negotio revertissent, fore, uti adversum se grande proelium concitaretur. igitur Antenor, cuius de sanctitate morum supra memoravimus, Priamum convenit coniurationemque factam conqueritur: filios quippe eius non legatis, sed adversus se insidias parare, neque id se passurum. dein non multo post legatis rem aperit. ita exploratis omnibus adhibito praesidio, cum primum opportunum visum est, inviolatos eos dimittit.

12. Dum haec apud Troiam aguntur, disseminatam per universam Graeciam fama omnes Pelopidae

1 medios H || 2 conspectu σ APedd. princ. et De. | populorum H || 3 offeret H | Qua HB || 3.4 quam — navigasse om. g | neque se invitam navigasse om. G pro his neque se patriam regredi velle β utrumque habet P neque se in patriam regr. velle add. in mg. E^{rec} quae verba De. scholion esse putat || 4 fertur S || 5 convenere G¹ corr. G² || 6 ex contione om. P || 8 peractis E²Pt | magis magis σ | gratia om. G¹ sscr. G² || 9 promoturus EPF profuturus in mg. E^{rec} profecturus Hei. et Per., quos secuti sunt De. et Mei., sed cf. Frie. 101 || 10 indigna β || 11 ob quam F | breviter EFB | ult. regi (i. e. coram rege) test. Wopk. || 12 ira perc.] iratus P | percussus E¹ percitus in mg. E^{rec} | atro G¹ atro// H ci sscr. G²H² | minitatus R || 15 consilium post eos add. E cf. Lö. 51 sq.; Fra. 152 || 18 Antenor om. B || 19 conquiritur ex conqueritur G² || 21 praeparare σ || 23 primum: mum in ras. E² Priamo τ F || 24 insublatos B || 25 cum g

in unum conveniunt atque interposita iuris iurandi religione, ni Helena cum abreptis redderetur, bellum se Priamo inlaturos confirmant. legati Lacedaemonam redeunt, de Helena eiusque voluntate narrant, dein Priami filiorumque eius adversum se dicta gesta^{que}, 5 grande praeconium fidei erga legatos Antenoris praeferentes. quae ubi accepere, decernitur, uti singuli in suis locis atque imperiis opes belli parent. igitur ex consilii sententia opportunus locus ad conveniendum et in quo de apparatu belli ageretur, Argi, Diomedis 10 regnum, deligitur.

13. Ita ubi tempus visum est, primus omnium ingenti nomine virtutis atque corporis Ajax Teiamonius advenit, cum eo Teucer frater. dein haud multo post Idomeneus et Meriones, summa inter se iuncti concordia. 15 eorum ego secutus comitatum ea quidem, quae antea apud Troiam gesta sunt, ab Ulixee cognita quam diligentissime rettuli et reliqua, quae deinceps insecuta sunt, quoniam ipse interfui, quam verissime potero exponam. igitur post eos, quos supra memoravimus, 20 Nestor cum Antilocho et Thrasymede, quos Anaxibia susceperat, supervenit. eos Peneleus insecutus cum Clonio et Arcesilao consanguineis, dein Prothoenor et Leitus Boeotiae principes, itemque Schedius et Epistrophus Phocenses, Ascalaphus et Ialmenus Orcho- 25 menii, tum Diorea et Meges Phyleo genitus, Thoas ex Andraemone, Eurypylus Euaemonis Ormenius et Leonteus.

1 ita post atque add. P || 3 lacedaemonia EP cf. 6, 8 || 5 sociorum-
que B || 8 belli om. σ || 9 conveniendum G¹ corr. G² || 11 argum E cf.
Frie. 82, 1 | diligitur (sed corr. G) GH || Nomina propria vario modo
in libris corrupta sunt. menda orthographica ut archesilaus, scedius,
boetia, epistrophus, prothenor etc. rarissime notavi || 14 et ante cum
eo add. σ RP sscr. E² | eius post frater add. RP || 15 merion SRBP
meriono H Myriones ex meriones E³ || 17 quam om. P || 18 et om. E ||
21 thrasionede σ | exanax. E deanax. σ || 22 supervenere E || 23 clytio
libb. Clonio Mer. et Obr. et edd. poster. cf. 14, 23; Hom. II. II 495 ||
23. 24 et Litius om. sed alia eiusdem saec. manu in mg. R || 24 prin-
ceps P | pistrophus σ || 25 aschaphus H | iamenus γ cf. 14, 21 ||
26 v. adn. cr. | pileo GE peleō β Pyleo P || 27 orchomenius libb.
corr. per expunct. E^{rec} (cf. Lö. 47; Browning ClRev 10, 1960, 42)
Mer.; cf. 15, 10; Hom. II. II 736 || 28 lemitius B

DICTYS CRETENSIS

14. Post quos Achilles Pelei et Thetidis, quae ex Chirone dicebatur. hic in primis adulescentiae annis, procerus, decora facie, studio rerum bellicarum omnes iam tum virtute atque gloria superabat, neque ta-
 5 men aberat ab eo vis quaedam inconsulta et effera morum impatientia. cum eo Patroclus et Phoenix, alter propter coniunctionem amicitiae, alter custos atque rector eius. Tlepolemus dein Herculis, eum insecuti sunt Phidippus et Antiphus, insignes armorum specie,
 10 avo Hercule; post eos Protesilaus Iphicli cum Podarce fratre. adfuit et Eumelus Pheraeus, cuius pater Admetus quondam vicaria morte coniugis fata propria protulerat, Podalirius et Machaon Triccenses, Aesculapio geniti, adsciti ad id bellum ob sollertiam medicinae artis. dein Poeantis Philocteta, qui comes Her-
 15 culis post discessum eius ad deos sagittas divinas industriae praemium consecutus est, Nireus pulcher, ex Athenis Menestheus et Ajax Oilei ex Locride, Argis Amphilochus et Sthenelus, Amphiarai Amphilochus,
 20 Capanei alter, cum his Euryalus Mecistei. dein ex Aetolia Thessandrus Polynicis; postremi omnium De-

1 theodas σ | quae ex Ch.] qui inbutus bellis ex ch. EP *quod maluit* Wü. A. 1026; *sed cf.* Lō. 52; Frie. 28; Fra. 151 || 4 ac E | virtuteque et gl. A *ed. Obr. et ed. De., qui laudat Perizonii diss.* § 15 virtute et gl. P || 5 et om. GσB frg. Reich. || 8 Tleptolemus ex Tlepol. G² | hercules σ | et Herculis insecuti (et *add.* eum om.) E Eutraphates. Insecuti *ed. Crat.* || 9 Ant.] santhippus (*primam litteram s fortasse add. m^{rec}*) E Santippus TF xantippus Pt *cf.* 15, 11 || 10 siphicli (-f. E) γE¹P *corr.* E² || 11 fereus γ *in longa ras.* E² phareus τ fareus F || 12 facta R || 13 pertulerat B | Podabrius B | thracenses ε || 15 Deippo anti GB deippoanti (-p. H) σ frg. Reich. dein ippoanti R dein thoantis E | filius *ante philocteta add.* E *cf.* Lō. 52; Fra. 152 || 16 ad deos] a dis γ adeos A ab diis tF *ex ab dis* E² a diis T || 17 nereus EPσ *cf.* 15, 5; 95, 12; 95, 25 Νηρεός *Malal.* 135 || 18 ex ante Argis *contra lbb. add. edd. fortasse recte, sed cf. Frie. 101sq.; La. 26sq.* | argus γ || 19 et Sthenelus Amph. Amphil. om. γ Amphilochus Amphiarai et Sthenelus Capanei *edd. vet.* | sthenelus : nleus *sive* mleus *sscr.* E^{rec} || 20 capani GσB frg. Reich. | et ante cum *add. edd. vet.* | eurypylus (vel i pro y) *lbb. corr. ed. Princ.* | mnesthei (-tei HP) GσBP Meneitei R Mnestei (M *sscr. m²*) E Mecistei *edd.* || 21 postremo βP

mophoon atque Acamas. fuere cuncti ex origine Pelopis. sed eos, quos memoravimus, plures alii ex suis quisque regionibus, partim ex regum comitibus, alii ipsius regni participes insecuti sunt, quorum nomina singillatim exponere haud necessarium visum est. 5

15. Igitur ubi omnes Argos convenere, Diomedes hospitio cunctos recipit, necessariaque praebet. dein Agamemnon grande auri pondus Mycenis adportatum per singulos dispartiens promptiores animos omnium ad bellum, quod parabatur, facit. tum communi consilio 10 super condicione proelii ius iurandum interponi hoc modo placuit. Calchas, Thestoris filius, praescius futurorum, porcum marem in forum medium adferri iubet, quem in duas partes exsectum orienti occidentique dividit, atque ita singulos nudatis gladiis per medium 15 transire iubet. dein mucronibus sanguine eius oblitis, adhibitis etiam aliis ad eam rem necessariis, inimicitias sibi cum Priamo per religionem confirmant: neque prius se bellum deserturos, quam Ilium atque omne regnum eruissent. quis perfectis pure lauti Martem 20 atque Concordiam multis immolationibus sibi adhospitalavere.

16. Dein in templo Iunonis Argivae rectorem omnium declarari placuit. igitur singuli in tabellis, quas ad deligendum belli principem quem cuique videretur 25 acceperant, Punicis litteris Agamemnonis nomen designant. ita consensu omnium secundo rumore summam belli atque exercitus in se suscipit, quod ei et propter germanum, cuius gratia bellum id parabatur, et propter magnam opum vim, quibus praeter ceteros 30 Graeciae reges magnus atque clarus habebatur, merito acciderat. dein duces praefectosque navium Achillem, Aiace et Phoenicem destinant. praeponuntur etiam

2 pluris G¹ corr. G² | ex cuius *sed* corr. frg. Reich. || 5 exp. sing. σ || 6 venere *edd. vett.* || 7 necessaria σ || 12 Calenas GRB | nestoris E¹F corr. E² || 15 ita om. G cf. 34, 23sq.; 87, 2; 115, 1 || 20 quibus E | atque *post* pure *add.* EP | laute (-ct- P)EP || 24 placet EPFR v. *adn. cr.* || 25 eligendum σ || 29 id par. bell. E | 32 accederat G || 33 praeponitur E cf. *Frie. 55*

DICTYS CRETENSIS

campestri exercitui Palamedes cum Diomede et Ulixē,
ita ut inter se diurnas vigiliarumque vices dispertiant.
his peractis ad parandas opes atque instrumenta mili-
tiae singuli sua in regna discedunt. interim belli stu-
dio ardebat omnis Graecia: arma, tela, equi, naves
atque haec omnia toto biennio praeparantur, cum
iuventus partim sua sponte, alii aequalium ad gloriam
aemulatione munia militiae festinarent. sed inter haec
summa cura vis magna navium praecipue fabricatur,
scilicet ne multa milia exercituum, undique versum in
unum collecta, incuria navigandi tardarentur.

17. Igitur peracto biennio ad Aulidam Boeotiae, nam
is locus delectus fuerat, singuli reges pro facultate
opum regnique instructas classes praemittunt: ex quis
primus Agamemnon ex Mycenis naves C, aliisque LX,
quas ex diversis civitatibus, quae sub eo erant, con-
traxerat, Agapenorem praeficit, Nestor XC navium in-
structam classem, Menelaus ex omni Lacedaemona
naves LX, Menestheus Athenis L, XL Elephenor ex
Euboea, Ajax Telamoniū Salamina XII, Diomedes
Argis LXXX navium classem, Ascalaphus et Ialmenus
Orchomenii naves XXX, Oileus Ajax XL, item ex omni
Boeotia Arcesilaus, Prothoenor, Peneleus, Leitius, Clo-
nius naves L, XL ex Phocide Schedius et Epistrophus,
dein Thalpius et Diorea cum Amphimacho et Polyxeno
Elide aliisque civitatibus regionis eius naves XL,

1 palemedes G || 4 regna] loca R in *mq.* P^{rec} || 6 omnia om. R ||
7 partem σ | ob gloriam De. || 8 munia] communis E¹ admunia
sscr. E² ad omnia communis P admunia β cf. *Lō. 53; Fra. 151* |
festinaret G || 11 tardaretur γ E traderetur P || 14 quibus E || 15 aliis-
que E et in *notis* *Dac.* aliasque *ctt. lbb. et edd. praeter De.* || 15-17 v.
adn. cr. || 16 sub] ex σ || 17 quibus et ante Agapenorem *add.* RP quis
add. Mei. | praeficit E praefecit *ctt. lbb.* || 18 enim post Menelaus
add. σ || 19 naves om. P | LXL B LX-L GR LX. Quinquaginta σ
recte E cf. Hom. Il. II 556; 545. numeros nominibus postposuit
saepe E semper P | elenor γ P elefenor : elef in *ras.* E³ eipherus
TF eypherus t || 20 Cuboe tF | de Salamina RP || 21 ab Argis
RP | ialmenus γ cf. *II, 25* || 22 Ajax XII γ PF || 23 Leitius : Leit
in *ras.* E³ letus T loetus PtF lettus G letius σ | clodionius σ ||
24 L. XL] LXI G σ B LX unam RP || 26 elide aulide (*add.*) G σ B de
Aulide Elide RP | regiones G¹ *corr.* G^{rec} cf. *17, 1*

Thoas ex Aetolia XL, Meges ex Dulichio et ex insulis Echinadibus XL, Idomeneus cum Merione ex omni Creta classem navium LXXX, ex Ithaca Ulixes XII, XL Prothous Magnes, Tlepolemus Rhodo aliisque circa eam insulis IX, XI Eumelus Pheraeus, Achilles ex Argo Pelasgico L, III Nireus ex Syme, Podarces et Protesilaus ex Phylaca aliisque, quibus praeerant, locis naves XL, XXX Podalirius et Machaon, Philocteta Methona aliisque civitatibus naves VII, Eurypylus Ormenius XL, duas et XX Guneus Per-
 rhaebis, Leonteus et Polypoetes ex suis regionibus XL, XXX ex insulis Co Crapathoque cum Antipho Phidippus, Thessandrus, quem Polynicis supra memoravimus, Thebis naves L, Calchas ex Acarnania XX, Mopsus Colophona XX, Epios ex insulis Cycladibus
 XXX. easque magna vi frumenti aliorumque necessa-

1 Thoas ex Aet. XL *om.* RB Thoas — Echin. *om.* σ | meges et dulichius (dalitius B Dulitius F) ex ins. GRBPF meges dulichius ex ins. *in ras.* E³ || 4 protheus magnus γ prothous magnus (-esius ex -us m²) E | Tripolemus H | de Rhodo RP || 4.5 aliisque quae circa eam erant ins. E || 5 emelius H | Pheraeus *om.* E¹ *sscr.* E³ feronius γ v. *adn. cr.* || 6 ex pelasgico (pelasgicis E) *libb.* Argo *om. libb., add. Du. 38, 1 secundum Hom. Il. II 681, adsent. Mei. Eph. 373* ex τοῦ Ἀργεῖος τῆς Ἑλλάδος *Malal. 136* | L, III] LIII σ B | ymo γ Symo (Sy- *in ras. m³*) E Imo Pt isthmo T || 7 Fylaca *in longa ras.* E³ Euriphila P τ F || 8 XL] undecim GB XI P *cf. 15, 10; 15, 12* | naves · XIXL · I · XXX · Podal. σ || 9 ex ante meth. *vel* moth. *add. RE³P* | mothona *vel* motona γ P meton t methone T ex methon E³ || 10 orchomenius (cho *exp. -ius in ras.* E²) γ EP Orchomenes τ F Orchomenus *ed. Crat. corr. Mer.; cf. Lō. 47* | XL] undecim *vel* XI γ P *cf. 15, 8; 15, 12* | duas · XXXIII · et XX · σ | Cynaes σ Gynalius B Cineus P | de Per. RP Perthebis E¹ *exp. et perithoi sscr.* E³ || 12 XL] undecim *vel* XI γ P *cf. 15, 8; 15, 10* | XI · XL · I · XXX · Ex σ | Co Crapathoque] congregatis γ De. Mei. co craphates E¹ entrappa *sscr.* E² emtraphates F *similia alii cdd. fam. e congregatas A eutaphrates ed. Mediol. Nisyro, Caprate, Coe Eutrathrates edd. Ven. et Crat.; v. adn. cr.* | //anthippo E xantippo (-p- T) τ *cf. 12, 9* || 13 quem] que β P | polynicen E | quos ante supra *add. β P* || 14 de Thebis R ex Thebis PF | arcadia E || 15 de Col. R ex Col. EPF | mille LXVI *add. in mg. inferiore E¹ (sunt autem 1306); infra quae verba ut apud homerum invenitur M.C.LXXXVI (summam recte fecit) add. E¹ ^{ec} Omnes numero M.C.XLII post XXX add. RP || 16 eas itaque magna RP | aliisque (-que *in ras.* E²) necessariis EP τ aliis quoque necessariis *ed. Crat.; cf. Lō. 53; Fra. 151**

DICTYS CRETENSIS

riorum cibi replent. quippe ita ab Agamemnone mandatum acceperant, scilicet ne tanta vis militum necessariorum penuria fatigaretur.

18. Igitur inter tantum classium apparatus equi atque
 5 que currus bellici ob locorum condicionem multi, sed pedestres milites pars maxima, ob eam causam, quia per omnem Graeciam multo maiore egestate pabuli, equitatus usus prohibetur. praeterea fuere multi, qui ob artis peritiam necessarii nautico apparatusi crede-
 10 bantur. per idem tempus Lycius Sarpedon neque pretio neque gratia † Phalidis†, Sidoniorum regis, † inlectus, qui virtutis† societatem militiae nostrae adversum Troianos sequeretur, quippe quem iam Priamus donis amplioribus eisque postea duplicatis fidissimum sibi
 15 retinuerat. omnium autem classium numerus, quem ex diversis Graeciae regnis contractum supra exposuimus, toto quinquennio praeparatus instructusque est. ita cum nulla iam res profectionem, nisi absentia militis retardaret, cuncti duces veluti signo dato una at-
 20 que eodem tempore Aulidam confluunt.

19. Interim in ipsa navigandi festinatione Agamemnon, quem a cunctis regem omnium declaratum supra docuimus, longius paulo ab exercitu progressus forte
 25 conspicit circa lucum Dianae pascentem capream imprudensque religionis, quae in eo loco erat, iaculo transfigit. neque multo post irane caelesti an ob muta-

1 cibus R | gratia post cibi add. EP | ita om. H || 4 Igitur] interim R | inter] in BP || 5 bellici (missis muneribus ob *sscr. m²*) locorum condicione (m *sscr. m²*) E cf. *Frie. 44sq.* bell. omissis muneribus ob l. c. P bellici condicione F belli missis muneribus ob l. c. R || 5.6 multis et pedestris militis E cf. *Frie. 64* || 7 maior E¹ corr. E² | egestatem R || 7.8 eq. usus egestatis usu G || 8 prohibebatur *sed corr.* S | propterea σ || 9 navium E¹ nautico *sscr.* E² | apparatusu B || 11 Phalidis ε frigiae γ ex quo frigii G² || 11.12 inlectus (ill- σ R) qui (quo G^{rec}R) virtutis γ inlici (ill- P il- F) potuit ut virtutis ε inlici quivit uti *Mer. hunc locum iam in archetypo corruptum fuisse constat; lectionem codicum familiae γ recepi, quamquam vix rectior est quam lectio familiae ε, quae ex coniectura emanare videtur. cf. Frie. 24, 3; v. adn. cr. || 13.14 don. ampl. om. β || 16 regionibus P || 17 est om. H || 19 uno γ || 22 declaratum om. R || 23 doc.] memoravimus P || 26 ira dianae ob E irane dianae cael. an ob P*

tionem aeris corporibus pertemptatis lues invadit. at-
 que interim in dies magis magisque saeviens multa
 milia fatigare et promiscue per pecora atque exercitum
 grassari. prorsus nullus funeri modus neque requies;
 uti quidque malo obvium fuerat, vastabatur. quis rebus ⁵
 sollicitis ducibus mulier quaedam deo plena Dianae
 iram fatur: eam namque ob necem capreae, qua ma-
 xime laetabatur, sacrilegii poenam ab exercitu ex-
 petere, nec leniri, priusquam auctor tanti sceleris
 filiam natu maximam vicariam victimam immolavisset. ¹⁰
 quae vox ut ad exercitum venit, omnes duces Agamem-
 nonem adeunt eumque primo orare recusantemque ad
 postremum cogere, uti malo obviam properaret. sed
 ubi obstinate renuere vident nec ulla vi queunt flec-
 tere, plurimis conviciis insecuti, ad postremum regio ¹⁵
 honore spoliavere. ac ne tanta vis exercitus sine rec-
 tore effusius ac sine modo militiae vagaretur, prae-
 ficiunt ante omnes Palamedem, dein Diomedem et
 Aiace Telamonium, quartum Idomeneam. ita per aequa-
 tionem numeri atque partium quadripartitur exer- ²⁰
 citus.

20. Neque interim ullus finis vastitatis, cum Ulixes
 simulata ex pertinacia Agamemnonis iracundia et ob
 id domuitionem confirmans magnum atque insperabile
 cunctis remedium excogitavit. profectus namque My- ²⁵
 cenas nullo consilii partecipe falsas litteras tamquam
 ab Agamemnone ad Clytemestram perfert, quarum
 sententia haec erat: Iphigeniam, nam ea maior natu

1 pertemptates G¹ corr. G^{rec} cf. 14, 26 | eos post lues add. RP ||
 3 promise G¹ B corr. G² | per om. E¹ sscr. E³ || 4 gravari E¹ corr. E³ |
 nullius (sed corr. G) Gσ || 7 quae (e del. ?) G || 8 poenas EP ||
 13 ire ante obviam add. E || 14 eum ante renuere add. E | neque
 EPσB || 15 pluribus E || 17 effusus B profusius (ex effusius E) EP ||
 19 Idomeneum P | equivocationem sed corr. E || 20 muneris Obr.,
 adsent. De. || 22.23 neque — simulata om. P || 23 vel domuitionem
 ante sim. add. R glossa errore ex 17, 24 translata | ex] et P | per-
 vicatia (parv- P) PF sscr. E || 24 domuitionem Mer. et edd. poste-
 riores domi mentionem γ domus diminutionem ε domum demi-
 grationem ed. Crat.; v. adn. cr. | inseparabile (sed corr. B; inspe-
 rabile in mg. G²) γ || 27 praefert B

erat, desponsam Achilli, eumque non prius ad Troiam
 profecturum, quam promissi fides impleretur; ob quæ
 festinaret eamque et quæ nuptiis usui essent, mature
 mittere. præterea multa pro negotio locutus ementito
 5 argumento fidem fecerat. quæ ubi accepit Clytemestra
 cum propter gratiam Helenæ, tum maxime, quod tam
 celeberrimi nominis viro filia traderetur, læta Iphi-
 geniam Ulixi committit. isque confecto negotio paucis
 diebus ad exercitum revenit, atque ex improviso in
 10 luco Dianæ cum virgine conspicitur. quis cognitis
 Agamemnon affectione paternæ pietatis motus an ne
 tam inlicito immolationis sceleri interesset, fugam
 parat. eumque re cognita Nestor, longam exorsus ora-
 tionem, ad postremum persuadendi genere, in quo
 15 præter ceteros Graeciae viros iucundus acceptusque
 erat, a proposito prohibuit.

21. Interim virginem Ulixes et Menelaus cum Cal-
 chante, quibûs id negotium datum erat, remotis procul
 omnibus sacrificio adornant, cum ecce dies foedari et
 20 caelum nubilo tegi coepit, dein repente tonitrua, co-
 rusca fulmina et præterea terræ marisque ingens
 motus atque ad postremum confusione aeris ereptum
 lumen. neque multo post imbrium atque grandinis vis
 magna praecipitata. inter quæ tam taetra nulla requie
 25 tempestatis Menelaus cum his, qui sacrificium cura-
 bant, metu atque haesitatione diversus agebatur, ter-
 reri quippe primo subita caeli permutatione idque si-
 gnum divinum credere, dein, ne inceptum omitteret.

1 disponsam G desponsandam *sed. corr.* E | nec H || 2 promissis
 E || 4 mitteret EPF mitterent β || 5 clytemestram B || 6 cum] tum
 E | tunc G || 7 celeberrimum σ | viro filia] filio P | læti B || 8 per-
 fecto E || 9 venit E revertitur P || 10 dianæ : nae in ras. G² ||
 11 an] ac σR om. P | motus est. Et ne (*sed est. Et del.*) E || 12 sce-
 lere ex -i E || 13 cumque (*sed corr. E*) γE | Nestor om. P | exor-
 sus] pansus F || 16 cohibuit PF || 19 sacrificium G¹ *corr.* G² || 20 et
 (*sed del.*) corrusca *supra quod* corrustationes scr. E corruscationes P ||
 21 præterea *corr.* ex per eam (?) R^{rec} per ea G per eam σB ||
 23 nec E || 24 requies E || 26 agitatione diversiis (*sive us ?*) E¹ hæ-
 sitatione in diversa P in mg. E^{rec} hesitatione agebatur diversa
 Mer. || 28 coeptum (cept- G¹) G¹E *corr.* G² | omitterent E

detrimento militum commoveri. igitur inter tantam
 animi dubitationem vox quaedam luco emissa: asper-
 nari numen sacrificii genus et ob id abstinendum a
 corpore virginis, misereri namque eius deam; ceterum
 pro tanto facinore satis poenarum Agamemnoni ab
 coniuge eius post Troianam victoriam comparatum.
 itaque curarent id, quod in vicem virginis oblatum
 animadverterent, immolare. dein coepere venti atque
 fulmina aliaque, quae in magno caeli motu oriri solent,
 consenescere.

22. Sed cum haec in luco aguntur, Achilles litteras
 seorsum missas sibi a Clytemestra cum auri magno
 pondere accepit, in quis ei filiam atque omnem domum
 suam commendaverat. quae postquam et Ulixis consi-
 lium patefactum est, omissis omnibus propere ad lu-
 cum pergit, magna voce Menelaum et qui cum eo
 erant, inclamans, ab inquietudine Iphigeniae cohibe-
 rent sese, comminatus perniciem, ni paruisent. mox
 attonitis his atque obstupefactis ipse supervenit refor-
 matoque iam die virginem abstrahit. interim delibe-
 rantibus cunctis, quidnam vel ubi esset, quod immo-
 lari iuberetur, cerva forma corporis admiranda ante
 ipsam aram intrepida consistit. eam praedictam ho-
 stiam rati oblatamque divinitus comprehendere moxque
 immolant. quis peractis sedata lues instarque aestivi
 temporis reseratum est caelum. ceterum virginem

1 igitur] Interim σ || 2 est post emissa add. RP sscr. E | asper-
 nari : etur sscr. sed vix legi potest E || 6 comparatam R | iri post
 comp. add. Mei., sed revoc. F. 73 || 7 id om. E || 9 flamina senescere
 seviscere post solent add. sed del. E || 10 concrescere ante con-
 senescere sscr. E^{rec} in mg. scr. P flammam add. in mg. E^{rec} || 11 cum]
 dum E | huiusmodi in luco sed del. et haec apud lucum sscr. E
 haec apud lucum (-t. F) PF || 12 aura G¹ corr. G² || 13 accipit P ||
 14 suam om. E | quas (ex quae E) EP | perlegit post postquam
 add. P sscr. E | consilium om. σ || 17 ut ante ab add. RP || 18 om-
 nibus post perniciem add. P sscr. E | nisi ex ni E | paruiisset P ||
 19 stupefactis E || 20 iam] in H || 21 quod] quam R || 24 divinitus
 om. P || 25 quibus EF || 26 serenatum super reser. scr. E^{rec} sere-
 natum est coelum RP reseratum est (caelum om.) G mare rese-
 ratum est Mei. reserenatum est (caelum del.) Ro. 749; v. adn. cr.

DICTYS CRETENSIS

Achilles atque hi, qui sacrificio praeferere, clam omnes regi Scytharum, qui eo tempore aderat, commendare.

23. At ubi duces sedatam vim mali animadvertunt
 5 ventorumque flatus navigandi prosperos atque aestivam maris faciem, omnes laeti Agamemnonem adeunt, eumque interitu filiae permaestum consolati honorem regni rursus concelebrant. quae res pergrata atque accepta per exercitum fuit, eum quippe optimum consultorem sui non secus, quam parentem miles omnis percolebat. sed Agamemnon sive eorum, quae praecesserant, satis prudens, seu humanarum rerum necessitatem animo reputans et ob id adversus infortunia firmissimus, dissimulato quod ei acciderat, honorem
 10 suscipit atque eo die duces omnes ad se in convivium deducit. dein haud multis post diebus exercitus ordinatus per duces, cum opportunum iam tempus navigandi ingrueret, ascendit naves repletas multis rebus pretiosissimis, quae ab incolis regionis eius offerebantur. ceterum frumenta, vinum aliaque cibi necessaria Anius et eius filiae praebuere, quae oenotropae ac divinae religionis antistites memorabantur. hoc
 20 modo ex Aulide navigatum est.

LIBER SECVNDVS

1. Postquam ad Mysorum regionem universas classes
 25 venti appulere, propere omnes signo dato naves litori admovent. dein egredi cupientibus a custodibus loci

1 fuere P | omnibus EP || 4 sedata vi E | animadvertere EP ||
 5 ventorum E || 7 de (add.) interitu RP | honore E || 8 perconc.
 ex conc. R^{rec} || 10 sui quem non secus ed. Crat. quem add. in mg.
 E^{rec} || 12 non satis Mei. in app. || 13 in fortuna H || 15 suscepit B |
 ad se] apud se in mg. E || 16 ordinaturus B¹ corr. B² || 17 iam] nam G || 21 Anius] amicis B annis P | oenotropae] in utropea
 (eutr- R)γ meut. cpea in mg. E. || 22 ac om. γ | antestites G antistes
 B | memo. abatur B || 22, 23 hoc — est om. B¹ in mg. superiore B^{rec} ||
 24 moesorum γP v. adn. cr. || 26 admoverunt E

eius obviam itum est. eos namque Telephus, qui tum Mysiae imperator erat, quo omnis regio ab incursione maritimorum hostium defensaretur, litori praeferat. igitur ubi descendere prohibentur neque prius permittitur terram contingere, quam regi quinam essent 5 nuntiaretur, nostri primo quae dicebantur negligere et singuli navibus egredi; dein postquam a custodibus nihil remittebatur et summa vi resisti et prohiberi coeptum, duces omnes iniuriam manu vindicandam rati arreptis armis evolant navibus incensique ira 10 custodes cadere neque versis his atque in fuga parcere, sed uti quisque fugientem comprehenderat, obtruncare.

2. Interim ad Telephum, qui primi fuga Graecos evaserant, veniunt: inruisse multa milia hostium eos 15 que caesis custodibus litora occupasse et multa praeterea singuli pro metu suo adicientes nuntiant. dein recognita Telephus cum his, quos circum se habebat, aliisque, qui in ea festinatione in unum conduci potuere, propere Graecis obviam venit ac statim condensatis utrimque frontibus vi magna concurritur. dein 20 uti quisque in manus venerat, interficitur, cum interim his aut illis ex casu suorum percussis vehementius invicem instaretur. sed in ea pugna Thessandrus, quem Polynicis supra memoravimus, congressus cum 25 Telepho ictusque ab eo cadit multis tamen hostium ante interfectis, in quis Telephi comitem, quem rex ob industriam virium atque ingenii inter duces habebat, strenue dimicantem obtruncaverat; atque ita paulatim elatus secundo belli eventu et ob id maiora viribus 30 adgressus interficitur. atque eius cruentum corpus

1 obviam] ad troiam H || 2 moesiae γ P || 3 nil E | ac prohib. E | cohiberi B || 9 coeptum est E | manu] navi R || 10 irati H | abreptis G σ || 11 atque om. P | fugam P B | neque iis in fugam versis ex neque versis his atque in fuga E^{rec} || 14 fugae γ || 16 et om. E || 20 condensatis γ P condensatis F || 21 fontibus B¹ corr. B^{rec} | in magna B¹ corr. B^{rec} || 22 convenerat H || 23 suorum casu E | percussus (us corr. in is) B | vi post vehem. add. in mg. E || 24 restauretur B¹ corr. B² || 26 cum (add.) multis P || 27 in (add.) quem P || 28 vir. atque om. P || 29 obtruncat E || 30 eventus sed corr. G

DICTYS CRETENSIS

Diomedes, quod ei iam tum a parentibus coeptum cum eo societatis ius perseverabat, umeris extulit. idque igni crematum, quod superfuerat, patrio more sepeliit.

3. At ubi animadvertere Achilles et Ajax Telamonius
 5 magno suorum detrimento eventum belli trahi, exercitum in duas partes dispertiunt. ac pro tempore cohortati suos tamquam restauratis viribus acrius hostes incurrunt, ipsi duces principes certaminis, cum modo insequerentur fugientes, modo ingruentibus semet
 10 instar muri opponerent. atque ita omni modo primi aut inter primos bellantes praeclaram iam tum virtutis suae famam apud hostes atque inter suos effecere. interim Teuthranus, Teuthrante et Auge genitus, frater Telephi uterinus, ubi animadvertit Aiace tantam
 15 adversum suos gloria dimicantem, propere ad eum convertit ibique pugnando ictus telo eius occubuit. eius casu Telephus non mediocriter percussus ultionemque fraternae mortis expetens infestus aciem invadit atque ibi, fugatis quos adversum ierat, cum
 20 obstinate Ulixen inter vineas, quae ei loco adiunctae erant, insequeretur, praepeditus trunco vitis ruit. id ubi Achilles procul animadvertit, telum iaculatus femur sinistrum regi transfigit. at Telephus inpigre resurgens ferrum ex corpore extrahit et protectus
 25 concursu suorum ab instanti pernicie liberatus est.

1 quod] qui EP *cf. Frie. 65 sq.* || 2 vis B | idque] Inde σ || 3 sepelivit EP || 7 in hostes σ RP || 8 ipsius γ P | principesque EP *cf. Frie. 36* || 10 montis E¹ muri *sscr.* E² | omnimodo] omnino *sscr.* E² *in mg. Prec (?)* || 13 teuthranus (theutr- B theuthr- R) theutanto γ teutrantius de teutrantio *ex* teutratius de teutrantio E^{rec} Teutranis de Teutrantio V theutratius theutratio P | alige γ P *ex* auge E² || 16 eius *om.* E V | mox *ante* occ. *add.* E π || 17 causa γ | ultionem quae E¹ *corr.* E^{rec} ultionem σ || 18 mortis] necis P | aciem] aiace E π || 19 ibi *om.* E | effugatis E V || 20 ei *om.* E¹ P *sscr.* E² *cf. Frie. 40, 2* || 21 praeteritus (vel praepeditus *in mg. m¹*) G vel praepeditus β P || 21. 22 Id ut Achilles V *in ras.* E² Et Achilles τ || 22 telum *in ras.* E² tum T cum t || 23 regi] ei (regi *in mg. P*) E π *cf. Frie. 65* || 24 surgens F | ferrumque (que *eras.* E) E V | trahit E V || 25 pernicie] periculo E π | liberaturus B¹ *corr.* B²

4. Iamque diei plerumque processerat, cum utraque acie intenta proelium sine ulla requie iugi certamine ac strenue adversum se ducibus fatigaretur. namque nostros multorum dierum navigio in aliquantum exhaustos maxime praesentia Telephi debilitaverat. is namque Hercule genitus procerus corpore ac pollens viribus, divinis patriis virtutibus propriam gloriam aequiperaverat. igitur adventante nocte cunctis cupientibus requies belli facta. ac Mysi ad se domum, nostri ad naves digrediuntur. ceterum in ea pugna utriusque exercitus interfecti multi mortales, sed et vulnerati pars maxima, prorsus nullo aut perpaucis clade belli eius expertibus. dein secuta die legati invicem de sepe- liendis, qui in bello ceciderant, mittuntur. atque ita indutiis interpositis collecta corpora atque igni cremata sepeliuntur.

5. Interim Tlepolemus et cum fratre Antipho Phidippus, quos Thessalo genitos nepotes Herculis supra memoravimus, cognito Telephum in his locis imperitare, fiducia cognationis ad eum veniunt eique, quinam essent et quibuscum navigassent, aperuere. dein multa invicem consumpta oratione ad postremum nostri acrius incusare, quod tam hostiliter adversum suos versaretur. Agamemnonem namque et Menelaum Pelopidas, non alienos generis sui, eum exercitum contraxisse. dein quae circa domum Menelai ab Alexandro

1 plerumque] plurimum EVF cf. Lō. 53 | uterque F || 2 acies ε | int.] in tanta H | proelio EP | ac ante iugi add. ε || 3 ac lit. del. E om. PF | strenuis ε | strenue adversantibus ducibus fortasse scribendum esse putat Mei.; cf. Frie. 65 || 5 maximae G | debilitaverat] dubitaverat B exanimaverat Eπ || 7 div. vir. σ | patris Eπ | propriam] patriam V || 8 aequiparaverat G¹ corr. G² | adventante corr. ex advenit ante G | cup.] cedentibus P sacr. E² || 9 facta est P | Misseni V moesi (-ii P) γP | M. ad] moesia B | se om. σ R || 11 sed et] ac EV cf. Frie. 66; v. adn. cr. ad 95, 15 || 12 perpauci E¹ corr. E² || 13 eius om. E¹ V sacr. E² cf. Frie. 40, 2 | expertibus : -tibus in ras. E expertes ed. Crat. | insecuta EV cf. 8, 18; 88, 5 || 14 ita om. EV || 15 igne EV sed cf. 31, 22 || 16 sepeliunt E¹ corr. E² || 17 antipho corr. ex -um (?) G euthippo (-t. π) E¹ π antippo in mg. E² || 23 acriter V | instare vel accusare RP || 25 generi G¹ corr. G² || 26 in circa σ

DICTYS CRETENSIS

commissa essent raptumque Helenae docent. atque
 decere eum cum propter consanguinitatem tum prae-
 cipue ob scelus violati communis hospitii Graecis ultro
 ferre auxilium, in quorum gratia ipsius etiam Her-
 5 culis plurima laborum monumenta per totam Graeciam
 existere. ad ea Telephus, etsi dolore vulneris inmodice
 afflictabatur, benigne tamen respondens ipsorum
 potius ait culpa factum, quod amicissimos et iunctos
 sibi generis adfinitate regno suo adpulsos ignoraverit;
 10 praemittendos etenim fuisse, per quos cognito eorum
 adventu obviam ire gratulantem oportuerit atque
 amice hospitio receptos donatosque muneribus, cum
 commodum ipsis videretur, remittere. ceterum mili-
 tiam adversum Priamum recusare; Astyothen enim
 15 Priami iunctam sibi matrimonio, ex qua Eurypylus
 genitus artissimum adfinitatis pignus intercederet.
 dein propere popularibus, uti ab incepto desisterent,
 nuntiari iubet. atque ita nostris liberam egrediendi
 navibus potestatem permittit. Tlepolemus et qui cum
 20 eo venerant Eurypylo traduntur hique perfectis quae
 cupierant ad naves pergunt nuntiantes Agamemnoni
 ac reliquis regibus pacem concordiamque cum Telepho.

6. Quae ubi acceperere, apparatus belli laeti omit-
 tunt. dein ex consilii sententia Achilles cum Aiace ad
 25 Telephum pervenere, eumque iactatum magnis dolori-
 bus consolati, ut viriliter incommodum ferret deprecab-
 antur. at Telephus, ubi aliquantum requies doloris
 intercesserat, Graecos incusare, quod ne nuntium qui-

1 atque] ob quae (atque in mg. P) Eπ || 2 cum] tum B | san-
 guinitatem G || 3 communis om. P || 4 gratiam lb. praeter EV cf.
 Lö. 68, 1 || 5 plura V | per t. Gr. om. V || 6 existerent EπH cf.
 La. 43; Frie. 59 | ad ea] at EV | etsi] et G | inmod.] non modice
 EV || 8 ait om. P || 9 affinitatem B || 10 praetermittendos P |
 fuisse] esse EV || 10.11 cogn. adv. et eum obv. gr. ire op. V ||
 11 adventu eorum (eo in ras. m³) E | iri P || 12 acceptos V || 13 ip-
 sius γ | remitteret EVR || 14 astochen (adst. H) GσB || 15 filiam
 post Priami add. EV cf. Lö. 53sq. | sibi matr. iunct. Eπ | patri-
 monio σ || 19 cum om. P || 20 peractis EV || 22 regibus om. P ||
 23 omittunt : o in ras. E² || 25 perveniunt Eπ || 26 deprecab.] dein
 precab. γ || 27 requies : requi in ras. E² respiratio Pτ || 28 accusare E

dem adventus sui praemisissent. dein percontatur,
 quinam et quanti Pelopidae in ea militia essent doctus-
 que multis precibus orat, ut ad se omnes veniant. tunc
 nostri facturos se quae vellet polliciti desiderium regis
 reliquis nuntiavere. igitur omnes Pelopidae praeter 5
 Agamemnonem et Menelaum in unum congregati ad
 Telephum veniunt multumque gratulationis atque lae-
 titiae praesentia sua regi obtulere. ac deinde muneribus
 largiter donati hospitio recipiuntur. neque tamen
 miles reliquus, qui apud naves erat, munificentiae 10
 regis expers fuit, namque ex numero navium frumen-
 tum aliaque necessaria adfatim portabantur. ceterum
 rex ubi Agamemnonem fratremque eius abesse ani-
 madvertit, multis precibus Ulixem deprecatur, uti ad
 eos acciendos pergeret. hi itaque ad Telephum veniunt 15
 ac more regio invicem acceptis datisque donis Machao-
 nem et Podalirium, Aesculapii filios, venire ac vulneri
 mederi iubent; qui inspecta cura propere apta dolori
 medicamina inponunt.

7. Sed ubi tritis aliquot diebus tempus navigandi remo- 20
 rari ac ventis adversantibus mare in dies magis magis-
 que saevire coepit, Telephum adeunt eumque de oppor-
 tunitate temporis consulunt. atque ab eo docti initio
 veris ex his locis ad Troiam navigandi tempus esse,
 reliqua adversa, cunctis volentibus Boeotiam rever- 25
 tuntur ibique subductis navibus singuli in regna sua
 hiematum discedunt. interim in eo otio regi Agamem-

1 praemisissent G | dein] dum E¹Vτ corr. E² | percontatus ex
 -ur E³ percunct. ut semper σBP percunctantur B || 2 doctusque
 in ras. E² docentque τ || 3 uti EP | veniunt sed corr. G | tum Eπ ||
 4 desiderio G¹ corr. G² || 5 nuntiavere in ras. E² || 9 recipiunt G ||
 10 relictus E¹V reliquus in mg. E² cf. Frie. 67 | magnificentiae β ||
 11 nam V | ex] pro E cf. Frie. 49 | frumenta P || 13 fratrem P ||
 14 deprecabatur B || 15 eas B | hi itaque] itaque in ras. E² hique
 ita σBgT hique itaque t || 17 filios om. V | vulnera σ || 18 inspecta
 cura : in- in ras. E² despecta cura τF fortasse recte, sed cf. Frie.
 48sq. inspecto crure Vind. infecta cura Wass. suscepta cura Wopk.
 inspectum vulnus abstereso cruore Obr. || 18.19 aptam d. medicinam P ||
 20 ubi tritis in ras. E² detritis T de certis cf. Frie. 34 || 22 occipit
 EV accepit G coepit σB || 27 otio] negotio R in mg. P

DICTYS CRETENSIS

noni cum Menelao fratre exercere discordias vacuum fuit ob proditam Iphigeniam. is namque auctor et veluti causa luctus eius credebatur.

8. Per idem tempus, ubi de coniuratione universae
5 Graeciae apud Troiam conpertum est, auctoribus
nuntii eius Scythis barbaris, qui mercandi gratia per
omnem Hellespontum commutare res cum accolis sueti
ultra citroque vagabantur, metus atque maeror univer-
sos invasere, cum singuli, quibus ab initio Alexandri
10 facinus displicuerat, male actum adversum Graeciam
et ob id paucorum pravitate in communem perniciem
praecipitatum iri testarentur. inter quae tam sollicita
magna cura plurimi ex omni ordine electi ad contra-
henda ex finitimis regionibus auxilia ab Alexandro
15 aliisque pessimis consultoribus dimittuntur hisque
mandatur, uti quam primum expedito negotio remea-
rent. quod ea gratia maxime a Priamidis festinabatur,
uti propere instructo exercitu tempus profectionis
antecaperent atque omne quod parabatur bellum in
20 regiones Graeciae transportaretur.

9. Dum haec apud Troiam geruntur, Diomedes in-
cepti eorum certior factus magna celeritate per omnem
Graeciam pervagatus universos duces convenit hisque
consilium Trojanorum aperiens monet atque hortatur,
25 uti quam primum instructi rebus bello necessariis ad
navigandum festinarent. neque multo post re cognita
Argos ab omnibus convenitur. ibi Achilles regi indig-

1 discordiam suam (*add.*) V | supervacuum (*super in ras. m²*) E ||
2 perditam V | haec (*sed c del.*) E¹ is *sscr.* E² hoc V | aucta V ||
6 nuntii e. sestis G nuntii (-iis B) e. scitis σB n. e. sortis RP nun-
tius secutis E¹τF *ex quo* nuntii eius E² nuntii eius (*Scythis om.*) V ||
7 res] merces F || 8 ultra citraque B || 9.10 factum Al. facinus V ||
10 factum E¹ facinus *sscr.* E² || 10—12 actum — testarentur *om.* V ||
11 pravitatem E || 12 praecipitatum viri G¹ *corr.* G² praecipita-
turi B praecipitatum iri : prae *in ras.* E² mancipatum iri τF *in*
mg. P | publice (*add.*) testarentur *in ras.* E² || 12.13 interea iam
soll. magnaue E¹Vτ *corr.* E² || 13 plures EV | lecti EV || 17 ma-
xime *om.* P || 19 antecaperet P | atque] ante B || 20 regione V |
transportaretur : rentur *sscr.* E² || 21 cum E¹ *corr.* E² | incepto
βP coepti V || 24 monet eos P

natus, quod propter filiam renueret profectionem, ab
 Ulixē in gratiam reductus est. is namque diu maesto
 ac luctu obsito Agamemnoni insinuans, quae circa
 filiam eius evenissent, animum atque ornatum regis
 reformavit. igitur cunctis praesentibus quamquam a
 nullo officia militiae neglegebantur, praecipue tamen
 Ajax Telamonius et Achilles cum Diomede curam
 maximam studiumque inportandi belli susceperant;
 hisque placet, uti praeter contractam classem naves,
 quibus loca hostilia incursarent, praepararentur. ita die-
 bus paucis quinquaginta navium classem instructam
 omni genere conpingunt. ceterum ab incepto militiae
 eius octavo iam anno ad hoc usque tempus consumpto
 initium noni coeperat.

10. At ubi instructae omni modo classes et mare
 navigii patiens neque ulla res impedimento erat, Scy-
 thas, qui forte mercandi gratia eo adpulerant, conduc-
 tos mercede duces profectionis eius delegere. per idem
 tempus Telephus dolore vulneris eius, quod in proelio
 adversum Graecos acceperat, diu afflictatus, cum
 nullo remedio mederi posset, ad postremum Apollinis
 oraculo monitus, uti Achillem atque Aesculapii filios
 adhiberet, propere Argos navigat. dein cunctis duci-
 bus causam adventus eius admirantibus oraculum
 refert atque ita orat, ne sibi praedictum remedium ab
 amicis negaretur. quae ubi accepere Achilles cum
 Machaone et Podalirio adhibentes curam vulnere brevi
 fidem oraculi firmavere. ceterum Graeci multis immo-
 lationibus deos adiutores incepto invocantes Aulidam
 cum praedictis navibus veniunt atque inde propere
 navigare incipientibus dux Telephus ob acceptam

2 ad (in *sscr.* *m*³) gratiam E | diu maesto in *ras.* E³ tum mae-
 sto τ || 3 lucto G¹ *corr.* G² | obsitus B obsitu H || 4 eius filiam σ |
 regis] magis σB eius P eius regis R || 8 studium G¹ *corr.* G² ||
 10 incursarentur H | praepararentur EV || 14 nono coeperat EV
ex quo noni coeperat E³ nonus accep. P n. acc. *ex n. occ.* S² novi
 accep. H || 15 omni modo] omnino B || 16 navigio patiens GσB na-
 vigio patens *Or., De., Met.; v. adn. cr.* || 19 Telephus om. V | dolo-
 rem (*sed corr.* E) GσE || 22 uti om. V || 25 referet H || 26 abnegaretur
 EV || 31 dux] dum γP | accepti Obr.

DICTYS CRETENSIS

gratiam factus. ita ascensis navibus ventos nacti paucis diebus ad Troiam pervenere.

11. Per idem tempus Sarpedon Lycius Xanthi et Laodamia frequentibus nuntiis a Priamo accitus cum magna
 5 armatorum manu adventabat. is ubi animadvertit procul magnam vim classium admotam litori, ratus ut negotium erat, propere suos instruit Graecosque degredi incipientes invadit. neque multo post re cognita Priamidae arreptis armis accurrunt, cum interim Graeci
 10 infensis hostibus et omni modo instantibus neque degredi sine pernicie neque arma capere turbatis omnibus et ob id cuncta impredientibus possent. ad postremum tamen hi, quibus in ea festinatione armandi semet potestas fuit, confirmati inter se invicem acriter
 15 hostes incurrunt. sed in ea pugna Protesilaus, cuius navis prima omnium terrae admota erat, inter primos bellando ad postremum telo Aeneae ictus ruit. occidere etiam duo Priami filii neque reliqua multitudo utraque ex parte cladis eius expers fuit.

20 12. Ceterum Achilles et Ajax Telamonius, quorum virtute Graeci sustentabantur, magna gloria dimicantes metum hostibus et fiduciam suis effecere. neque amplius resisti iam apud eos poterat, quin paulatim decedentibus his, quos adversum ierant, ad postremum
 25 cuncti fugarentur. ita libero ab hostibus tempore Graeci subductas naves atque in ordinem compositas tuto conlocant. dein ex omnibus Achillem et Aiace Telamonium, quorum virtute maxime fidebant, custodes deligunt his-

1 gratiam sanus est (esset P) factus RP quod rectum esse putat Fra. | ventus H | ex sententia post nacti add. ε || 2 ad om. F | venire F || 3 xantippi ex xanti E³ | filius post Laod. add. EV cf. Lö. 54 || 6 magnavim R | admotam : ad in ras. E³ remotam τ || 7 erat in ras. E³ | et (add.) prop. V | egredi E¹τ digredi σ ex egr. E³ aggredi V || 10 infestis E¹ corr. E² infesti (infensis in mg.) P in offensis σ || 11 digredi σ Vt | sine om. E¹τ sscr. E³ | perniciter τ quod rectum esse contendit Frie. 98 | valentibus post capere add. RP | orbatis E¹V corr. E³ || 12 possent om. P || 14 confirmat E¹ corr. E² || 18.19 ex utraque σ || 23 apud adversus EV || 25 fatigarentur BV | temporum σ || 26 ordine EV || 27 h's (add.) omn. V || 28 virtuti (ti in ras. E²) E²τ in (add.) virtutem V | fiebant σ | diligunt G¹σ corr. G^{rec}

que tutelam classium atque exercitus per latera atque
 cornua distribuentes tradunt. igitur ordinatis disposi-
 tisque omnibus Telephus, cuius ductu ad Troiam
 navigatum est, magna sui apud exercitum gratia
 domum discedit. neque multo post circa Protesilai se- 5
 pulturam nostris occupatis nihilque tali tempore
 hostile metuentibus Cycnus, cuius haud procul a Troia
 regnum, cognito adventu nostro, clam atque insidiis
 Graecos invadit eosque ancipiti malo territos sine ullo
 ordine ac disciplina militari fugere coegit. dein pro- 10
 pere reliqui, quibus non ea humatio demandata erat,
 re cognita armati eunt contra; in quis Achilles con-
 gressus cum rege eumque et magnam vim hostium
 interfecit, conversis in fuga hoc modo liberatis.

13. Ceterum sollicitis ducibus et multorum clade ob 15
 crebras hostium incursiones anxii decernitur, uti pri-
 mum finitimas Troiae civitates cum parte exercitus
 adeant easque omni modo incursent. ita omnium pri-
 mam Cycni regionem invadunt vastantque circum
 omnia. sed ubi Neandriensium civitatem, quae regni 20
 caput filiorum Cycni nutrix memorabatur, nullo resi-
 stente invasere atque ignem subicere coepere, cives
 eius multis precibus lacrimisque orare, uti ab incepto
 desisterent, per omnia humana atque divina nixis geni-
 bus deprecantes, ne delicta pessimi ducis civitatem 25
 innoxiam et paulo post fidam sibi luere paterentur.
 hoc modo per miserationem servata civitas. ceterum
 regios pueros Cobin et Corianum eorumque sororem

2 distribuendos *De.* || 8 in (*add.*) tali EV || 7 troia in *ras.* E³ ||
 8 fuerat (*add.*) regnum RP regnum erat (*add.*) EVτ cf. *Fra.* 152 ||
 ex ante insidiis *coni. viri docti* || 9 perterritos Eπ || 11 mandata
 E¹Vτ *corr.* E² || 12 contra eunt EV || 14 interfecit : -ecit in *ras.* E³
 interfecit t | in fugam EV mox in fugam F atque in fuga *De. cf.*
Frie. 63; v. *adn. cr.* | reliquis atque post fugam *add.* EVF cf. *Fra.*
 152 || 16 anxius (*corr.* S²)σ || 18 adeunt B | incursant B | itaque P
 primum P || 20 mentorensium *libb.* cf. 30, 3; 30, 8; v. *adn. cr.* ||
 21 altrix E¹π nutrix in *mg.* E²P | existente V || 22 contra (*add.*)
 invasere V | igni subegere V ignem subiecere E || 23 ut EV || 24 nixi
 (ne- σ)γ cf. *Lō.* 47 || 25 pessimi G pessime R | pessumduci σ ||
 26 et] ac EP | fidem σ || 27 civ. serv. est (*add.*) σ || 28 et] atque P |
 Coryaneum E Conaneum V

DICTYS CRETENSIS

Glaucen expetentibus Graecis tradidere, quam nostri
 Aiaci ob fortia facta eius exceptam reliquae praedae
 habendam concedunt. neque multo post Neandrienses
 supplices et cum pace ad Graecos conveniunt ami-
 citiam et omnia, quae imperavissent, facturos polliciti.
 quis perfectis Graeci Cillam adgressi expugnare.
 neque tamen Carenen, quae haud procul aberat, contin-
 gunt in gratiam Neandriorum, qui domini civitatis eius
 fideles atque amicissimi nobis ad hoc tempus perman-
 10 serant.

14. Eadem tempestate oraculum Pythii Graecis per-
 fertur: concedendum ab omnibus, uti per Palamedem
 Apollini Zminthio sacrificium exhiberetur. quae res
 multis grata ob industriam et amorem viri, quem circa
 15 omnem exercitum exhibebat, nonnullis ducum dolori
 fuerat. ceterum immolatio centum victimarum, sicuti
 praedictum erat, pro cuncto exercitu exhibebatur
 praeunte Chryse, loci eius sacerdote. interim re co-
 gnita Alexander congregata armatorum manu ad pro-
 hibendum venit. eum duo. Aiaces, priusquam ad tem-
 20 plum adpropinquaret, interfectis plurimis fugavere.
 sed Chryses, quem sacerdotem Zminthii Apollinis
 supra diximus, utriusque exercitus offensam metuens,
 quisque partium ad eum venerat, cum his se adiunctum
 25 esse simulabat. interim in eo sacrificio Philocteta haud
 procul ab ara templi eius adstans morsu serpentis forte
 contingitur. dein ab omnibus, qui animadverterant, cla-

2 acceptam H | rel.] in quae V || 3 mentorenses lbb. cf. 29, 20;
 30, 8 || 5 facturos se (add.) V || 6 Quibus E | graecis H || 7 corone σ
 coronem sive -en ctt. lbb. Carenen Du. 49, adsent. Mei. Eph. 373 |
 erat V || 8 meandriorum γP meandrinorum EVF cf. 29, 20; 30, 3 |
 dom.] ad animis E¹ corr. E³ om. V || 9 vere ante tempus add. V ||
 11 pitii regis E¹Vτ corr. E³ cf. Frie. 19, 1 | profertur H || 13 Apollinis
 Minthio V | sminthio (s in ras. m²) E Minthio τ(E¹?) Ziminthio P
 cf. 30, 22; 42, 4 || 14 gratia sed corr. G || 17 cuncta G¹ corr. G² ||
 18 praetereunte E¹ preunte sscr. E² praeerat B | eius] illius RP |
 rem H || 20 cum duo V quem duo ex eum quo E² quemque t quem
 quidem T || 21 propinquaret E || 22 Zminthii ut 30, 13 || 23 offensum
 BV | metuētis F timens P || 24 enim post quisque add. E² | quisquis T
 ut quisque Vind. | quisque p. ad eum om. sed lac. P | venat F ||
 25 haud] tum τ haud tum (haud in ras. m³) E haud tamen V

more sublato Ulixes adcurrrens serpentem interficit. neque multo post Philocteta cum paucis, uti curaretur, Lemnum insulam mittitur, namque in ea sacra Vulcano antistites dei inhabitare ab accolis dicebatur solitos mederi adversus venena huiusmodi.

15. Per idem tempus Diomedes et Ulixes consilium de interficiendo Palamede ineunt, more ingenii humani, quod inbecillum adversum dolores animi et invidiae plenum anteiri se a meliore haud facile patitur. igitur simulato quod thesaurum repertum in puteo cum eo partiri vellent, remotis procul omnibus persuadent, uti ipse potius descenderet eumque nihil insidiosum metuentem adminiculo funis usum deponunt ac propere arreptis saxis, quae circum erant, desuper obruunt. ita vir optimus acceptusque in exercitu, cuius neque consilium umquam neque virtus frustra fuit, circumventus a quibus minime decuerat indigno modo interiit. sed fuere, qui eius consilii haud expertem Agamemnonem dicerent ob amorem ducis in exercitum et quia pars maxima regi ab eo cupiens tradendum ei imperium palam loquebantur. igitur a cunctis Graecis veluti publicum funus eius crematum igni, aureo vasculo sepultum est.

16. Interim Achilles ministras et veluti officinam belli proximas Troiae civitates ratus sumptis aliquot navibus Lesbum adgreditur ac sine ulla difficultate eam capit et Phorbanta, loci eius regem, multa ad-

3 sacri (-i in ras. E²) SRBE³P^τ om. H | Vulcano om. B || 4 antestites G antistes V | dei inhabitare] deinhabitare G deinde habitare V inhabitare (de eras. E de sive dei om. βτ)βEτ habitare (dei in sive de in om.) P | dicebantur γP ex dicebatur E^{rec} | soliti RP || 3-5 v. adn. cr. || 8 inbellum γ cf. Lō. 47 sq. || 9 anteiris ea a B ante irrisae a V || 11 v. adn. cr. || 12 ut EV | insidiosae γP insidiosi Hei. nihil insidiosi summetuentem De. cf. Frie. 96 || 13 adminiculos σ | usum] ipsum V vilsum t suspensum sscr. E² || 15 ita ut vir G Ita vir in ras. E³ ita vir ut V | cuiusque γ || 16 frustra// (eras. ta?) E | fuerat EVτ | circumventus in ras. E² conventus t || 18 haud] aut B || 19 dic.] crederent P | in exercitu Per. § XXXIX; sed v. adn. cr. || 21 loquebatur E || 22 funus eius curatum, corpus crematum Ro. 749 || 26 ac] et V || 27 forbantam (ph. V) EV forgantam F

DICTYS CRETENSIS

versum Graecos hostiliter molitum interficit atque inde Diomedeam, filiam regis, cum magna praeda abducit. dein Scyrum et Hierapolim, urbes refertas divitiis, cunctis suorum poscentibus vi magna adgressus
 5 paucis diebus sine ulla difficultate excindit. ceterum, qua pergebat, agri referti iugi pace depraedati omnibusque vexati neque quicquam, quod amicum Troianis videretur, non eversum aut vastatum relinqui. quis cognitis finitimi populi ultro ad eum cum pace adcurrere ac, ne vastarentur agri, dimidio fructuum pacti
 10 dant fidem pacis atque ab eo accipiunt. his actis Achilles ad exercitum regreditur magnam vim gloriae atque praedae adportans. eodem tempore rex Scytharum cognito adventu nostrorum cum multis donis adventabat.
 15 17. Ceterum Achilles haud contentus eorum, quae gesserat, Cilicas adgreditur, ibique Lyrnesum paucis diebus pugnando cepit. interfecto deinde Eetione, qui his locis imperitabat, magnis opibus naves replet, abducens Astynomen, Chrysi filiam, quae eo tempore
 20 regi denupta erat. propere inde Pedasum expugnare occipit, Lelegum urbem, sed eorum rex Brises ubi animadvertit in obsidendo saevire nostros, ratus nulla vi prohiberi hostes aut suos satis defendi posse, desperatione effugii salutisque attentis ceteris adversum
 25 hostes domum regressus laqueo interiit. neque multo

1 molitum *om.* P | interfecit P || 3 Scyrum] phyrām G phyrām σB phiram R π phyran (phy- *in ras.*) E piram τ || 5 excidit V || 6 depr. omnibusque] d. omnibus σ depredationibus RP depraedati omnimodisque *vel sim. coni. Wopk.*; *alii aliter* || 7 rebus *post vexati add.* E¹ V τ *exp.* E^{rec} | apud (*add.*) amicum// quod Tr. V || 8 eversum : e- *in ras.* E² *cf. Frie. 46* | reliquit E π *cf. Frie. 68* | quibus EV || 9 occurrere *ed. Obr.* || 10 dimidium (-um *in ras.* E²) E³ P t R || 11 iisque E Hisque P | peractis P || 13 simul *ante adp. add.* V || 14 nostro E || 16 cilicias EV || 17 eaetione γ Etione P factione EV *cf. 34, 4* || 17. 18 qui his] quibus G quibus is V || 18 navis V | adducens V || 19 Astionomen V | qui *ex que vel quae* S || 20 regi *om.* σ | propera G || 21 cepit EV H | legegum GB lege eorum S¹ H lelegeorum RP *ex lege* eorum S² *ex lelegorem* E² Legi-
 orum V lelegonum F Lelegum *Mer.* | brissei P || 22 animum advertit EV | senire B | reatus B || 22. 23 nulla vi] nullam V || 23 vim σ | autem (*sed corr.* E) EV σ | desperationi G || 24 suffugii EV *cf. Frie. 50* | salutique B || 25 regr.] revertens P

post capta civitas atque interfecti multi mortales et
abducta filia regis Hippodamia.

18. Per idem tempus Ajax Telamonius Thracum
Cherronesum omni modo infestabat. sed ubi rex eorum
Polymestor virtutem atque gloriam viri cognovit, dif- 5
fidens rebus suis deditionem accepit. tuncque Polydo-
rus, Priami filius, quem rex recens natum clam omnes
alendum ei transmiserat, merces pacis ab eo traditur.
aurum etiam aliaque dona huiuscemodi ad concilian-
dum hostium animos adfatim praebebantur. dehinc fru- 10
mentum per omnem exercitum totius anni pollicitus
naves onerarias, quas ob id Ajax secum habuerat, re-
plet. multis execrationibus amicitiam Priami adver-
sum Graecos renuens in pacis fidem receptus est. his
actis Ajax iter ad Phrygas convertit ingressusque 15
eorum regionem Teuthrantem dominum locorum soli-
tario certamine interficit ac post paucos dies expug-
nata atque incensa civitate magnam vim praedae tra-
hit, abducens Tecmessam, filiam regis.

19. Igitur ambo duces multis vastatis atque expugna- 20
tis regionibus ipsi clari atque magnifici ingenti
nomine, per diversa loca quasi de industria eodem
tempore ad exercitum remeare. dein per praecones
conductis in unum cunctis militibus ducibusque pro-
gressi in medium singuli laborum atque industriae do- 25
cumenta in conspectu omnium exposuere. quae ubi
Graeci animadvertere, favore ingenti ac laudibus eos
prosecuti mediosque statuantes ramis oleae corona-

2 adducta V || 4 eorum rex GR || 6 accepit V | tumque Eπ ||
7 clam omnes] hominis (-ni R) γ omnes homines Hei. || 8 trad.]
accipitur B || 9 cuiusquemodi Mer. adsent. De. aliiisque | concilian-
dos EV cf. Lö. 54 || 10 Dein Eσ Deinde V || 12 habebat V || 13 mul-
tisque Eπ cf. Lö. 55 || 14 pacem fidemque EV || 15 actis] iter R |
phrygias (phri- V fri- H) πH || 16 teuthandrum (sive theuth- sive
teut-) γ in mg. P cf. 34, 16 | loc. eorum (add.) dom. P || 17 inter-
fecit E¹τ corr. E^{rec} || 19 adducens (sed corr. P) GP frg. Reich. |
tecmissam (teom- σ) γP ex tecmessam E² tecmesiam t cf. 34, 17 ||
21 cum ante ingenti add. EV || 22 loco sed corr. G | atque post
loca add. V || 23 remeare R revertere V || 25 suorum post laborum
add. Eπ cf. Fru. 152 || 26 conspectum EV cf. Frie. 50sq. ||
27 animadv.] animam ducere H

- vere. dein consilium de dividenda praeda haberi coeptum Nestore et Idomeneo in decernendo optimis auctoribus. itaque cunctorem sententia ex omni praeda, quam Achilles adportaverat, exceptam Eetionis coniugem
 5 Astynomen, quam Chrysi filiam supra docuimus, ob honorem regum Agamemnoni obtulere: ipse etiam Achilles praeter Brisi filiam Hippodamiam Diomedeam sibi retinuit, quod eiusdem aetatis atque alimoniae non sine magno dolore divelli poterant et ob id iam
 10 antea genibus Achillis obvolutae, ne separarentur, magnis precibus oraverant. ceterum reliqua praeda viritim ob singulorum merita distributa est. dein quae Ajax adportaverat, Ulixes et Diomedes rogatu eius in medios intulere. ex quis auri atque argenti
 15 quantum satis videbatur Agamemnoni regi datur; ac deinde Aiace ob egregia laborum eius facinora Teuthranti filiam Tecmessam concedunt. ita divisus in singulos quae supererant, frumentum per exercitum dispartit.
 20 20. His actis fidem pacti, quod cum Polymestore intercesserat, traditumque Polydorum refert. ob quae cunctis decernitur, ut Ulixes cum Diomede profecti ad Priamum Helenam cum abreptis recuperarent, atque ita Polydorum regi traderent. igitur his pergentibus
 25 Menelaus, in cuius gratiam id negotium gerebatur legationis officium eius pariter cum supradictis capit.

1 invidenda H | coeptum est V || 2 Nestorem et Idumeneum V | idomeneas G idomeneas B | idomeneo in decernendo: -o in dec- in ras. E² id. in cernendo τ fort. recte, sed cf. Frie. 45 || 3 Itaque: Ita in ras. E² atque Vτ || 4.5 exceptam ... coniugem Astynomen EV -a ... -em -en G -a ... -e -en β -a ... -e -e P De. cf. Lö. 48; v. adn. cr. | eaetionis (aet- B) γ P fert quis E¹ V ex quo foctionis (fac- ?) E² regis in mg. E^{rec} factionis t facionis T cf. 32, 17 || 6 ipsum post honorem add. V | regnum H || 7 brisei ex brisi E² brysei P || 8 alimoniae (sed corr. P) π || 11 oraverunt B || 13.14 rogatu eius om. P || 15 satis esse (add.) RP | videbantur G || 16 eius om. σ | theutranti G cf. 33, 16 || 17 tecmessam γ P ex tecmessam E² cf. 33, 19 | inter singulos Mei. in app. || 20 fide R | ei post quod add. V in mg. E || 22 a (add.) cunctis E π σ R dativus apud verba passiva: 52, 18; 86, 16; 92, 23; 104, 7; cf. La. 15 | uti E ita V || 23 arreptis RB π cf. 37, 7 | recipere σ || 24 proficiscentibus super perg. scr. E² || 25 gratia γ F

itaque habentes Polydorum ad Troianos veniunt. sed ubi animadvertere populares electos ac magni nominis viros adventasse, propere senes omnes, quorum consilium haberi solitum erat, in unum conducunt Priamo a filiis domi retento. igitur reliquis praesentibus Graecorum Menelaus verba facit: secundo iam se ob eandem causam venisse. cum multa alia adversum se domumque suam admissa, tum magno cum gemitu filiae orbitatem per absentiam coniugis conqueri, quae cuncta ab amico quondam et hospite non secundo meritum suum evenisse. eam seniores lamentationem inmodicam cum lacrimis accipientes ad omnia, quae ab eo dicebantur, tamquam iniuriae eius participes adnuere.

21. Post quem Ulixes medius adstans huiuscemodi orationem habuit: „credo ego vos, Troiani principes, satis compertum habere, nihil temere Graecos, nihil inconsultum incipere solere, ac semper his iam tum a maioribus provisum atque elaboratum, uti facta gestaque eorum laus potius, quam culpa sequeretur. et ut praeterita bene consulta omittam, iam hoc licet recognoscere. iniuriis contumeliisque Alexandri paulo ante laesa Graecia non ad vim neque ad arma decursum est, quod iracundiae refugium esse solet. nam de consilii sententia legati ad recipiendam Helenam, ut meministis, cum Menelao venimus. quibus praeter superbas verborum minas et insidias occultas nihil a Priamo neque ab eius regulis remissum est. imperfecta

1 perveniunt V ex veniunt E² || 3 prope EV || 4 ducunt γ v. adn. cr. || 5 ac filiis Eπ | retentis V || 9 filiae om. σ || 10 cuncta] omnia V | quodam P || 11.12 eam ... lamentationem inmodicam τ F ea ... lamentatione inmodica γ Eπ cf. Frie. 24, 5; v. adn. cr. || 12 cum om. Eπ | lacrimisque P || 13 part.] patientes P in mg. E² cf. De. XL || 14 advenere γ || 15 quam GH quae EV | huius modi V || 16 vos om. B || 17 haberi P | nihil] neque EP atque V || 18 inconsulte (sed corr. in mg. E¹) EV || 19 laboratum ε corr. E³ || 20 qua in distinxit E^{rec} | sequatur RP || 21 bene ε cf. Timp. 331sq. a me γ | consultam B | hoc iam γ | licere cognoscere γ v. adn. cr. || 23 neque] atque V | recursum V || 24 namque Eπ || 25 recipiendum R cf. Fra. 168 || 28 neque] atque Eπ | ab om. V

DICTYS CRETENSIS

igitur re, ut opinor, consequens fuit arma capere his-
que per vim extorquere, quod amice impetrari nequi-
tum est. itaque parato exercitu ac tot egregiis atque
inclitis ducibus ne sic quidem proelium adversum vos
5 inire consilium fuit, sed imitati morem modestiamque
solitam iterato ad vos ob eandem causam oratum veni-
mus. cetera in manu vestra sita sunt, Troiani, neque
nos pigebit concessisse vobis, si modo sana mens est,
decretis salubribus priora male consulta corrigere.

10 22. Per deos immortales, reputate cum animis vestris,
quanta clades et veluti contagio huiusce exempli orbem
terrarum occupatura sit. quis enim posthac, cui virile
negotium est, recordatus Alexandri facinus non omnia
suspecta atque insidiosa ab amico metuere cogetur?
15 aut quis frater fratri aditum patefaciet? quis hospitem
aut cognatum non tamquam hostem cavebit? denique
si haec, quod haud spero, probaritis, omnia foederis
iura ac pietatis apud barbaros Graecosque clausa
erunt. quocirca, Troiani principes, bonum atque utile
20 est Graecos receptis universis, quae per vim extorta
sunt, amice atque uti par est domum mitti neque oppe-
riri, quoad duo regna inter se amicissima manus con-
serant. quae cum considero, dolendam hercule vicem

1 iisque E¹ iusque π sscr. E² isque H || 2 impetrare β EV cf. Brū.
6; Kühner-Holzw. I p. 819 || 3 partito σ B | totius Graeciae post
exerc. add. P || 4 si E¹ V corr. E^{rec} | proelium om. P | nos V || 5 mirati
H | molestiamque H || 6 iteratu E¹ corr. E^{rec} iteratum τ | ad om. EV ||
7 o troiani B || 8 vos . . . nobis σ R vos . . . vobis B vos (nobis
vel vobis om.) P | consensisse γ in mg. P v. adn. cr. || 9 consueta E¹ V
corr. E³ || 10 rep. cum anim. om. G rep. c. a. vestris om. β || 11 huius
G¹ B corr. G² huiusce modi (add.) RP || 12 enim] erit GRBP ex
erat S erat H || 13 neg.] ingenium ε | est] adest qui P | facinoris P ||
14 suscepta σ | atque] et EV | cogitur E¹ V τ corr. E³ || 15 fratris
ex fratri G² | patefaciet : ei in ras. E² | et (add.) quis (corr. ex
quem m²) E et quem V quem ctt. lbb. quis vulgo; sed fort. verba
quem — cavebit post cogetur collocanda esse Mei. in app. || 17 hoc
BP | haud] aut F om. γ sed non ante omnia inser. σ RE² |
probaretis (e m²) E probaveritis (ex probaritis G²) ctt. lbb. || 18 ac
piet.] accipietis V || 18.19 clausere V clauserunt t || 20 et (add.) Grae-
cos β P | rec. univ. om. R || 21 domo γ P | dimitti (-i in ras. E²) E π ||
22 quoad] ut EV | consecrat B¹ corr. in mg. B^{rec} || 23 dolendum P |
hinc (add.) herculis V mehercules E mehercule P hercle B

vestram puto, qui innoxii et culpae eius vacui nati
 paucorum libidini paulo post alieni sceleris poenas
 subire cogemini. an vos soli ignoratis, ut affectae sint
 vicinae atque amicae vobis civitates, vel quae in dies
 residuis praeparentur? nam captum Polydorum atque 5
 apud Graecos retineri cognitum vobis est. qui, si He-
 lena cum abreptis nunc saltem revocetur, inviolatus
 Priamo restitui poterit, alio pacto bellum differri non
 potest neque finis bellandi fiet, quin aut omnes Grae-
 ciae duces, qui singuli ad eruendam civitatem vestram 10
 satis idonei sunt, mortem obierint, aut, quod magis
 spero confore, capto Ilio crematoque igni posteris
 etiam exemplum impietatis vestrae relinquitur. qua-
 propter dum adhuc res integra in manibus vobis est,
 etiam atque etiam providete.“ 15

23. Postquam finem loquendi fecit, magno silentio
 cunctis, ut in tali negotio fieri solet, alienam senten-
 tiam expectantibus, cum se quisque minus idoneum
 auctorem crederet, Panthus clara voce: „apud eos, ait,
 Ulixes, verba facis, quibus praeter voluntatem mederi 20
 rebus potestas nulla est.“ dein post eum Antenor:
 „omnia, quae memorata a vobis sunt, scientes pruden-
 tesque patiemur neque voluntas consulendi abest, si
 potestas concederetur. sed, ut videtis, summae rei alii
 potuntur, quibus cupiditas utilitate potior est.“ quae 25
 ubi disseruit, mox per ordinem duces omnes, qui ob
 amicitiam Priami quique mercede conducti auxiliarem
 exercitum duxerant, introduci iubet. quis ingressis
 Ulixes secundam exorsus orationem iniquissimos

1 vac. n.] vacuati V v. tanti (nati sscr. m³) E cf. Frie. 69 || 3 co-
 gimini G¹ corr. G^{rec} | soli om. V || 5 praeparantur P | namque V ||
 6 compertum P | est vobis σ || 7 arreptis RBP cf. 34, 23 | saltim G
 cf. 75, 23; 76, 10 | nunc saltem H || 9 omnis E || 10.11 duces ad eru.
 civ. vestram qui sing. satis i. sunt EV || 12 capito G || 13–15 qua-
 propter – providete om. P || 15 etiam ante prov. om. B || 17 neg.] re
 (negotio in mg.) P || 18 spectantibus V || 19 crederent E fort. recte:
 v. 45, 1sq.; 55, 11; 67, 1; 68, 22; 74, 2; 87, 15; 87, 22sq.; sed cf.
 Frie. 69 || 22 prudenterque V || 23 patimur EV | bene ante consul.
 add. E π | abesset fort. scrib. esse Met. in app.; v. adn. cr. || 25 cupita
 u. potiora sunt (cupiditas u. potior est in mg. P) E π || 26 diss.] dixe-
 runt B | duces om. B || 29 exorsus est B

appellare universos neque dispares Alexandri, quippe
 qui a bono honestoque elapsi auctorem pessimi faci-
 noris sequerentur. neque ignorare quemquam, quin, si
 tam atrox iniuria probanda sit, fore, uti malo exemplo
 5 disseminato per mortales ipsos etiam, qui haud longe
 abessent, similia aut graviora hisce sequerentur. ea,
 ut erant atrocita, cuncti taciti inter se reputare animo
 atque ita exemplum huiusmodi abhorrentes indigna-
 tione rerum permoveri. dein solito more perrogatis
 10 seniorum sententiis pari consensu omnium Menelaum
 indigne passum iniuriam decernitur, solo omnium An-
 timacho in gratiam Alexandri adversum cunctos re-
 clamante. ac statim, qui de omnibus nuntiatum ad Pria-
 mum mitterentur, electi duo hique inter cetera, quae
 15 mandata erant, etiam de Polydoro docent.

24. Ea ubi rex accepit, maxime consternatus filii
 nuntio ante ora omnium corrui. dein a circumstanti-
 bus reffectus paulisper erigitur; atque ire in consilium
 cupiens ab regulis cohibitus est. ipsi namque relicto
 20 patre conventum inrumpunt ad id tempus, quo Anti-
 machus multis in contumeliam Graecorum praeiactis
 probis tum demum dimitti Menelaum aiebat, si Poly-
 dorus redderetur, postremo eundem casum atque exit-
 um utriusque custodiendum. adversum quae cunctis
 25 silentibus Antenor resistere, ac ne quid huiusmodi de-
 cerneretur, magna vi repugnare. sed postquam invicem
 multa consumpta oratione certamen eorum ad manus
 processerat, omnes qui aderant inquietum ac seditio-
 sum Antimachum pronuntiantes e curia eiecere.

1 neque] atque non V || 2 honesto RP | elapsi om. P || 3.4 quin
 tam . . . si esset (pro sit) in ras. E² quam (pro quin) sit atrox i.
 pr. fore V quam sit atrox i. pr. ius esse fore τ | quin om. F del.
 De. et Mei. quire coni. Ro. 749; sed cf. Lō. 56; v. adn. cr. || 6 si-
 miliora P || 9 praerog. RP prorog. V || 11 antymacho : n in ras. E
 astomacho t astimacho T Aristimaco V || 12 adversum om. V |
 cunctos om. E || 16 rex om. B¹ in mg. B^{rec} || 20 interruptum B ||
 21 praelatis (praeiactis in mg. m¹) E praeactis H || 22.23 si Pol. redd.
 om. V || 23 exitium E¹ V corr. E² || 25 huiusmodi: usmodi in ras. E²
 huiuscemodi V || 27 eorum om. P || 29 pronuntiante se c. G¹ corr. G^{rec}

25. Sed ubi Priamidæ ingressi sunt, Panthus Hec-
 torem obsecrans, nam is inter regulos cum virtute tum
 consilio bonus credebatur, hortari, uti Helena nunc
 potissimum, cum Graeci supplices ob hanc causam
 venissent, cum amicitia redderetur; neque parum Ale- 5
 xandro ad explendum amorem, si quem circa Helenam
 habuerat, transactum. quocirca versari ante omnium
 oculos oportere praesentiam regum Graecorum eorum-
 que facta fortia ac recens partam gloriam erutis ami-
 cissimis Troiae civitatibus. ob eam etiam causam Poly- 10
 mestorem exemplum admissi abhorrentem ultro Grae-
 cis Polydorum tradidisse. ex quo etiam verendum, ne
 quid tale commentae finitimae regiones perniciose con-
 silia adversum Troiam molirentur, nihil exploratum
 neque fidum, contra insidiosa cuncta atque adversa in 15
 obsidione fore. quae si omnes, ita uti res est, animo
 reputarent neque ulterius differendos legatos pateren-
 tur et Helena cum gratia remissa maius atque artius
 amicitiae pignus inter duo regna coalesceret. quae ubi
 accepit Hector, recordatione fraterni facinoris tristior 20
 aliquantum suffusisque cum maerore lacrimis Hele-
 nam tamen prodendam minime rebatur, quippe suppli-
 cem domus et ob id fide interposita tuendam. si qua
 autem cum ea erepta docerentur, cuncta restituenda.
 namque pro Helena Cassandram sive Polyxenam, quam 25
 legatis videretur, nuptum cum praeclaris donis Mene-
 lao tradendam.

2 cum] tum B om. V || 3 hortari uti] hortati sunt σ | ut E¹π
 corr. E² | tunc P || 4 hanc] eam EP || 6 explendam G || 8 graiorum E ||
 9 partem B || 9. 10 recentem p. victoriam e. antiquissimis Tr. civi-
 bus atque amicissimis ob V || 11 exempli γ | admissum V | faci-
 noris post adm. add. P | abhorrente G adhorrentem B || 13 per
 tale commentum F | comm. fin.] confinitimae B || 14 nihil explo-
 ratum om. γ v. adn. cr. | expl. esse (add.) P || 16 ita om. P | uti
 par esset Mei., sed revoc. F. 73; cf. Br. 22 sq.; Litt. Zentralbl. 1872
 p. 1197; Frie. 102 || 18 fore ut ante maius add. Mei., sed cf. Mei.
 F. 73 et Frie. 60 sq.; v. adn. cr. | artius] certius RP || 19 amicitiae
 om. γ | convalescere EV v. adn. cr. || 20 recordationis R | fra-
 terna σ || 21 cum om. P || 22 dicebat E¹V rebatur in mg. E² testa-
 batur σ || 23 interrupta P || 24 dicerentur V | cuncta] tunc ea V ||
 25 sive] vel E π

26. Ad ea Menelaus iracunde atrox: „egregie hercu-
 les actum nobis est, siquidem proprio spoliatus com-
 mutare matrimonium pro arbitrio hostium meorum
 cogor.“ adversum quem Aeneas: „ac ne haec quidem,
 5 ait, concedentur contradicente ac resistente me reli-
 quisque, qui adfines amicique Alexandro in rem eius
 consulimus. sunt enim atque erunt semper, qui domum
 regnumque Priami tueantur neque amisso Polydoro
 orbitas Priamum insequetur tot talibusque filiis super-
 10 stitibus. an solis qui ex Graecia sunt raptus huiusmodi
 concederetur, quippe Cretae Europam quidem a Si-
 dona, Ganymedem ex hisce finibus atque imperio ra-
 pere licuerit? quid Medeam? ignoratisne a Colchis in
 Iolcorum fines transvectam? et ne primum illud ra-
 15 piendi initium praetermittam, Io ex Sidoniorum re-
 gione abducta Argos meavit. hactenus vobiscum verbis
 actum, at nisi mox cum omni classe ex hisce locis
 aufugeritis, iam iamque Troianam virtutem experie-
 mini, domi quippe iuventus perita belli abunde nobis
 20 est, atque in dies auxiliorum crescit numerus.“ post-
 quam finem loquendi fecit, Ulixes placida oratione: „et
 hercules ulterius, ait, differri inimicitias haud inte-
 grum vobis est. date igitur belli signum, atque ut in

1 iracundia (ia in ras. E³)EPR iracundiae σB | egregie om. V |
 hercule (u exp. B)HRB || 2 nobis om. V | amore post spoliatus
 add. E π | committere R || 3 eorum σ corr. S^{rec} || 5 ait] a te P om. E |
 concederentur B conceduntur EV || 9 Priam. ins. tot om. V | insequi-
 tur B || 10 sunt] est σ | eiusmodi V || 11 concedetur β conceden-
 tur E τ fort. recte conceduntur V | cum ante quippe sscr. G^{rec} | si-
 done σB || 12 a ante Ganym. add. σB sed eras. S exp. B || 13 qui
 G σ R cur B || 14 iolchorum G colcorum σV colchorum B gregorum R
 graecorum (graeco- in ras. E³)EP vilcorum t | transvectum G¹
 corr. G^{rec} translatum R || 15 Io in ras. E³ Ido V || 16 adducta P |
 nobiscum H π || 17 est post actum sscr. E³ | ac E¹V corr. E³ | at
 nisi om. γ || 18 ni aufugeritis H nisi auf. R auf. B | iam iam EP
 iamque (iam om.) G σ B iam (iamque om.) R cf. 50, 16 sq.; v. adn.
 cr. || 19 auxilio post quippe add. γ sed recte om. A | domi q. iuv.]
 deorum quippe ope atque auxilio iuv. E π | peritia V || 21 et]
 me EP ne V || 22 hercule σR | ulterius R | haud] aut V || 23 nobis H |
 est om. β | in om. σP

inferendis iniuriis, ita et in inchoando proelio fite auctores. nos sequemur lacessiti." talibus invicem consumptis verbis legati consilio abeunt. ac mox per populum disseminatis quae adversum legatos Aeneas dixerat, tumultus oritur scilicet per eum universam 5 Priami domum odio regni eius pessimo intercedendi exemplo eversum iri.

27. Igitur ubi legati ad exercitum revenere, cunctis ducibus dicta gestaue Troianorum adversum se exponunt. itaque decernitur, uti Polydorum in conspectu 10 omnium atque ante ipsos muros necarent. neque ulterius dilatum facinus. quippe productus in medium visentibus ex muris plerisque hostium lapidibus ictus fraternae impietatis poenas luit. ac mox unus ex praeconibus nuntiatum Iliensibus mittitur, uti Polydorum 15 sepeliendum peterent. missusque ad eam rem Idaeus cum servis regiis foedatum ac dilaniatum lapidibus Polydorum matri eius Hecubae refert. interim Ajax Telamonius, ne quid quietum finitimis Troiae regionibus atque amicis relinqueretur, hostiliter eas ingres- 20 sus Pityam Zeleamque, civitates divitiis nobiles, capit neque contentus his Gargarum Arisbam, Gergitham, Scœpsim, Larissam admiranda celeritate depopulatur. dein doctus ab incolis multa cuiuscemodi pecora in Idaeo monte stabulari, exposcentibus, qui cum eo 25 erant, cunctis cito agmine montem ingressus interfecit gregum custodibus magnam vim pecorum abducit. dein nullo omnium adversante, cunctis qua pergebat

1 et om. Eπ cf. *Frie. 66; v. adn. cr. ad 95, 14* | in om. σR | incubando *sed corr.* E | fite] fite vel site in *mg.* E² site σ sitis P fit V || 3 concilio E || 8 et post eius *add.* Eπ | intercedi V || 7 eversurum iri V || 8 venere R || 9 gest.] factaque P || 15 lilisensibus (s exp.) B iliensibus ex ilixientibus R || 17 foed.] sedatum V | laniatum H¹ *corr.* H^{rec} || 18 mortuum post Hec. *add.* V || 19 reg. Tr. G || 21 botiram (betiram B bothyram E) cillamque *libb. corr. De. secundum Eustath. ad Hom. Il. II 691, num recte dubito; v. adn. cr.* | divites EV | nobiles om. B || 22 Marisbam (Ma in ras. E³) EPτ | Gerg.] gentum γP *sscr.* E² genitem E¹ VF *corr.* Mer. || 23 miranda EV | depopulatus γ || 24 eiuscemodi V huiuscemodi B || 26 montes EV || 27 adducit V

DICTYS CRETENSIS

in fugam versis, ubi tempus visum est, cum magna praeda ad suos convertit.

28. Per idem tempus Chryses, quem sacerdotem Zminthii Apollinis supra docuimus, cognito filiam
 5 suam Astynomen cum Agamemnone degere, fretus religione tanti numinis ad naves venit, praeferens dei vultus ac quaedam ornamentorum templi eius, quo facilius recordatione praesentis numinis veneratio sui regibus incuteretur. dein oblatis auri atque argenti
 10 donis plurimis redemptionem filiae deprecatur obsecrans, uti magnificarent praesentiam dei, qui secum oratum eos ob sacerdotem proprium venisset. praeterea commemorat, quae in dies adversum se ab Alexandro eiusque consanguineis ob exhibitam per se paulo ante
 15 immolationem inimica hostiliaque pararentur. quae ubi acceperere, reddendam filiam sacerdoti neque ob id accipiendum praemium universis placet, quippe qui cum per se amicus fidelisque nobis tum praecipue ob religionem Apollinis nihil non mereri crederetur.
 20 namque multis iam documentis ac fama incolarum obsequi numini eius per omnia destinaverant.

29. Quae postquam Agamemnon accepit, obviam cunctorum sententiis ire pergit. itaque atroci vultu exitium sacerdoti comminatus, ni recederet, perterritum
 25 senem atque extrema metuentem imperfecto negotio ab exercitu dimittit. hoc modo conventu dissoluto singuli reges ad Agamemnonem adeunt eumque multis probris insecuntur, quippe qui ob amorem captivae mulieris seque et, quod indignissimum videretur, tanti

4 zmynthii : z E³ minthii V hisminthii τ ziminthii P cf. 30, 13; 30, 22 || 6 nominis GσB || 7 ac] et V || 8 numinis om. σ || 11 praesentia P | di G | secum] fecit σ || 12 propriam γπ || 13 memorat V || 14 consanguineas G¹ corr. G³ | exhibitam filiam se (se eras. E) EV cf. Lō. 57 || 16 nostri post acceperere add. P sscr. E³ | sacerdotem G¹ corr. G³ || 17 accipiendam G¹ corr. G³ | fore post praem. add. σ | omnibus post univ. add. P | qui om. V || 18 amicos fidelesque G¹ corr. G³ -isque in ras. S || 19 merere G¹ corr. G³ || 23 ire del. Ro. 749 comparans 44, 28 sq. et 65, 13 viz recte || 24 perditum E¹ perterritum in mg. E^{rec} || 25 infecto V || 26 dimittitur σ | hoc] Tali EV || 27 sing. re.] reguli reges V | ad eras. E om. V cf. 8, 18; 121, 26 || 28 insectantur E π | qui] quod E

numinis deum contemptui habuisset. ac mox universi execrati deseruere ob id et memores Palamedis, quem gratum acceptumque in exercitu haud sine consilio eius Diomedes atque Ulixes dolo circumventum necavissent. ceterum Achilles in ore omnium ipsumque et 5 Menelaum contumeliis lacerabat.

30. Igitur Chryses ubi iniuriam perpeusus ab Agamemnone domum discessit neque multi fluxerant dies, incertum alione casu an, uti omnibus videbatur, ira Apollinis morbus gravissimus exercitum invadit prin- 10 cipio grassandi facto a pecoribus, dein malo paulatim magis magisque ingravescente per homines dispergitur. tum vero vis magna mortalium corporibus fatigatis pestifera aegritudine infando ad postremum exitio interibat. sed regum omnino nullus neque mor- 15 tuus ex hoc malo neque adtemptatus est. ceterum postquam nullus morbi modus et in dies plures interibant, cuncti duces converso iam in se quisque timore in unum coeunt ac dein flagitare Calchanta, quem futuro- rum praescium memoravimus, uti causam mali tanti 20 ediceret. ille enim perspicere se originem huiusce morbi, sed haud liberum esse cuiquam eloqui, ex quo accideret, uti potentissimi regis contraheret offensam. post quae Achilles reges singulos adigit, ut interposita iurisiurandi religione confirmarent nequaquam se ob 25 ea offendi. hoc modo Calchas, ubi cunctorum animos in se conciliavit, Apollinis iram pronuntiat: eum namque ob iniuriam sacerdotis infestum Graecis poenas ab

1 sacerdotem *post* deum *add.* P | contemptu σ | universe H ||
 2 id et] idque et EV || 3 exercitui *in mg.* E¹ | aut E¹ *corr.* E¹ ||
 3 fluxerunt E π β *ex* fluxerant G² *cf.* Br. 7; Frie. 57 || 9 incertum
 est P | an *om.* B || 10 morbus — principio *om.* σ || 11 facta G¹ *corr.* G² ||
 12 magisque] ac magis V || 13 tum] Fuit V || 15 interibant E¹ V
corr. E² *v. adn. cr.* | omnimodo σ || 16 malo] morbo P | neque]
 atque EV || 17 m. modus] morbidus V | interibant : ibant *in ras.* E²
 intereunt τ || 18 cuncta G¹ *corr.* G² | iam *om.* P || 19 Calcantem V ||
 20 mali] morbi P | tanti mali σ RV || 21 enim] ei F autem Wopk. |
 perspicere : pro *sscr.* E prosp. P | huius B tanti RP || 22 quic-
 quam EV || 23 accederet G || 24 post quae] postquam γ P | adegit
ex adigit G² adiit P | uti E¹ *corr.* E² || 26 eam E¹ *corr.* E² ^{rec} | de-
 fendit V || 27 iram *om.* E¹ V *in mg.* E² (?)

DICTYS CRETENSIS

exercitu expetere. dein perquirente Achille mali remedium restitutionem virginis pronuntiat.

31. Tum Agamemnon coniectans, quod mox accidit, consilio tacitus egressus cunctos, quos secum habuerat, 5 in armis esse iubet. id ubi Achilles animadvertit, commotus rei indignatione simul perniciē defessi exercitus anxius defunctorum corpora miserandum in modum confecta undique in unum colligi iubet atque in conventu ante ora omnium proici. quo spectaculo adeo 10 commoti reges gentesque omnes, uti adversum Agamemnonem ab cunctis pergeretur duce atque auctore Achille et si perstaret suadente exitio vindicandum. quae ubi regi nuntiata, pertinacia animi an ob amorem captivae cuncta extrema ratus experiri nihil remittendum de sententia destinaverat. 15

32. Ea postquam Troiani cognovere, simul ex muris conflagrationem corporum assiduam crebrasque sepulturas animadvertere doctique etiam reliquos incommodo cladis eius debiles agere, cohortati inter se arma 20 capiunt ac propere cum manu auxiliari effusi portis pergunt advorsum. ac dein per campos exercitu bipertito Troianis Hector, Sarpedon auxiliariis duces facti. tum nostri visis contra hostibus armati atque instructi pro negotio simplici fronte aciem composuere 25 circa cornua divisīs ducibus: dextrum Achilles cum Antilocho, alterum Ajax Telamonius cum Diomede curabant, medios acceperē Ajax alter atque Idomeneus dux noster. hoc modo exercitu utrimque composito per-

3 Tunc G | contestans E¹ in *mg.* P *corr.* E² || 4 cunctus H | quos] quae G¹ *corr.* G² || 5 in unum *om.* V | atque] eaque V || 9 ad eum G || 10 omnes *post* commoti *add.* RP || 13 ubi] ut P | nuntiata sunt E π *cf.* Lō. 65 | pertinaci animo ab amore captivae EV || 14 mulieris *post* capt. *add.* RP *sscr.* E² | ratus] paratus EV raptus R *cf.* Lō. 57 *sq.*; Frie. 71 || 16 Ea — muris in *ras.* E³ | Ea] Et τ | simul ex muris *om.* V τ || 18 incomm.] in eo modo V || 19 eiusdem RP | agere] hac re V *ex* ac re E² || 20 //capiunt (ca in *ras.* m³) E accipiunt t cepere V | effusi *cm.* σ R effusi portis *om.* B || 21 nostros *post* advorsum *add.* P *sscr.* E² | exercitum bipertitum E¹ *corr.* E³ || 23 nostris π || 24 fronte] formae γ | simplicis formae *edd. vett.* | aciem] Aiace[m] V *v. adn. crit.* || 27 medius H | acceperē *om.* σ

gunt obviam. at ubi in manus ventum est, cohortati suos quisque acie confluxere. tum vero in aliquantum tracto certamine plurimi utriusque partis cadunt prae-
cellentibus in ea pugna barbarorum Hectore et Sarpedone, Graecorum Diomede cum Menelao. dein nox
communis amborum requies proelium diremit. igitur reducto exercitu corpora suorum cremata igni sepe-
liunt.

33. Quis perfectis Graeci statuunt inter se Achillem, cuius in adversis Graecorum casibus sollicitudo prae-
cipua videbatur, rem omnium confirmare. sed Agamemnon anxius, ne decus regium amitteret, in consilio verba facit: sibi maxime cordi esse exercitus incolumi-
tatem neque ulterius differre, quin Astynome parenti remitteretur, maxime si restitutione eius instantem
perniciem subterfugerent nec quicquam deprecari am-
plius, si modo in locum eius Hippodamiam, quae cum Achille degeret, vicarium munus amissi honoris acciperet. quae res, quamquam atrox omnibus et indigna videbatur, tamen conivente Achille, cuius id praemium
pro multis et egregiis facinoribus fuerat, effectum habuit. tantus amor erga exercitum curaue in animo egregii adolescentis insederat. igitur adversa cunctorum voluntate neque tamen quoquam palam recusante Agamemnon, tamquam ab omnibus concessa res
videretur, lictoribus ut Hippodamia abstraheretur imperat; hique brevi iussa efficiunt. interim Astynomen

1 exhortati P || 2 aciem V | confluxere BP cf. 49, 25 | vero] modo H || 3 plurimi om. γ cf. Frie. 72, sed v. adn. cr. || 4 in ea] ita V || 5 vero post Graecorum add. P ascr. E² | mox ante nox add. B || 7 educto β | eorum H || 10 praecipue V || 11 rem] regem ε fort. recte, sed cf. Frie. 72sq. || 14 qui B | parenti om. E¹ in mg. E² || 14.15 astynomen p. remitteret P || 16 subtergerent sed corr. G subterfugeret V | nec] ne H | quisquam B | depraedari sed corr. B || 17 si om. E² | loco B || 18 reciperet V || 20 conivente om. sed lac. B in ras. G² annuente V v. adn. cr. | tamen coniv. om. H tamen coniv. Achille om. S | cui E¹ V corr. E² || 21 datum post fuerat add. V || 22 exerc. erga β | in om. E¹ V ascr. E^{rec} || 24 quoquam in ras. E² quemquam t quam V cf. Uss. 14, 1; Frie. 19, 3 || 25 agamemnone V || 26 tamen ab omnibus ante lict. add. V | uti E | ab achille ante abstr. (distr. P) add. E π

DICTYS CRETENSIS

Graeci per Diomedem atque Ulixem cum magna copia victimarum ad fanum Apollinis transmisere. dein perfecto sacrum paulatim vis mali leniri visa, neque amplius adtemptari corpora et eorum, qui antea fatigabantur, tamquam sperato divinitus levamine relaxari. ita brevi per universum exercitum salubritas vigorque solitus renovatus est. mittitur etiam Philoctetae ad Lemnum portio praedae eius, quam Graeci per Aiace[m] atque Achillem advectam inter se viritim distribu-
10 erant.

34. Ceterum Achilles memor iniuriae supra dictae abstinendum publico consilio decreverat odio maxime Agamemnonis abolitoque amore, quem circa Graecos habuerat, scilicet quod eorum patientia post tot bellorum victorias ac facta fortia Hippodamia concessum pro laboribus praemium per iniuriam abducta esset. dein venientes ad se duces aditu prohibere neque cuiquam amicorum ignoscere, qui se, adversum Agamemnonis contumelias cum defendere liceret, deseruissent.
15 intus igitur manens Patroclum et Phoenicem, hunc morum magistrum, alterum obsequiis amicitiae carum, et aurigam suum Automedontem secum retinebat.

35. Per idem tempus apud Troiam exercitus sociorum quique mercede conducti auxiliares copias adduxerant, tempore multo frustra trito taedione an recordatione suorum domi seditionem occipiebant. quod ubi animadvertit Hector, coactus necessitate militibus, ut apud arma essent, iubet ac mox, ubi signum daretur,
25

5 spirato EP insperato Ro. 750 || 7 omnibus post est add. V | ad om. E || 9 virium R || 13 Ab alitque σ || 15 facta om. σ B || 17 adito R addita (-d-σ)σ B || 18 amicorum] eorum EP cf. Frie. 65 || 18.19 cum ante advers. non ante def. inser. R || 19 contum.] iniurias V | cum] eum B | disseruissent B || 21 earum B || 24 adduxerunt V || 25 multo om. F | frustra trito tedio ne (trito t. ne in ras. m³) E frustrato (-ti T) tedio ne odio τ F frustra trito editione β frustrari tota editione G frustrati tote editione V frustrato, seditione, odio edd. vet., corr. Mer.; cf. Lö. 48 || 26 domi seditionem] d. seditione E¹ corr. E² non F domuitionem Mer. in domum reditionem De. in app. | accipiebant γ P recip. V || 27.28 uti in armis (in et -is in ras. E³)EV || 28 at B | datur E¹ V corr. E²

sequerentur sese. igitur postquam tempus visum est et omnes in armis nuntiabantur, iubet egredi; ipse dux atque imperator militiae.

Res postulare videtur eorum reges, qui socii atque amici Troiae quique ob mercedem auxiliares ex diversis regionibus contracti Priamidarum imperium sequebantur, edicere. primus igitur portis erumpit Pandarus Lycaone genitus ex Lycia, dein Hippothous † Pylei † ex Larissa Pelasgidarum, Acamas †...† Piros ex Thracia, post quos Euphemus Troezenius Ciconiis imperitans, Pylaemenes Paphlagonius patre Melio gloriosus, Odus et Epistrophus, filii Minui, Alizonorum reges, Sarpedon, Xantho genitus, rector Lyciorum ex Solemo, Nastes et Amphimachus Nomionis de Caria, Antiphus et Mesthles genitore Talaemene Maeonii, Glaucus Hippolochi Lycius, quem sibi Sarpedon, quod praeter ceteros regionis eius consilio atque armis pollebat, participem bellicarum rerum adsciverat, Phorcys et Ascanius Phryges, Chromius et Ennomus Mygdones ex

2 omnis EV | esse *post armis sscr.* E² | nuntiabatur V || 4 autem *post res add.* P | postulare B | videretur *sed corr.* E || 5 axiliares G | div. ex E || 6 priami clarum B || 7 adicere B | primum E¹ V *corr.* E² cf. *Frie.* 73 || 8.9 v. *adn. cr.* | lycaonie σ | yppothous pylei (pi-B) ex lar. γP hippothous plei ex l. E hipotous philei ex L. V Hippothous et Pylaeus lethi ex L. *De.*, *Mei.* | Pelasgidarum (-igi-P) γP | achamas ameri (anieri G σ) pleri (pleni B) pyros (Pyrros R pirros P) ex th. γP agamas (ch *sscr.*) ex th. E Athamas ex th. V achamas ex th. F Ameri pleri pirros *in mg.* E² || 10 tryzenius (tri-E P) GEP trytenius σ trizemius R tirytemus B Trigenius V | Ciconis V || 11 philomenes V || 12 Odus | Dios EV | minoi β myni (noi *sscr.* m²) E Mini V | azanorum GRP atanorum σ B aganorum (z *sscr.* m²) E agenorum V Alizonum *Vind.* Alizonorum *De. Eustathium secutus* | regis π || 13 Sancto V | licininium V || 13.14 exolemonates (-ma- V) EV ex iole monates F *corr. Mer.* || 14 antimachus E¹ *corr.* E² | decara (*sive de cara*) γP om. E¹ V decara *in mg.* E² | antiflus (-ph- π) E π || 15 Mnstheus V menesthles P | talimeneo γ talemeneo (-la- P) EP Telameneo V | Meni V | caucus E¹ *corr.* E² Claucus B Caurus V | hippolichi (-p-; -chy) *lbb.*, *corr.* E² || 17 regiones E || 18 phorcus RP ex phorcis E² porcys *vel* phoreys *ctt. lbb.* || 19 prominus γP fronimus E fonimus V phronius F *corr. Mer.* | et Ennomus (*ex Hom. Il. II 858 propter plr.* Mygdones) *add. De.*; v. *adn. cr. ad 47, 8 sqq.* | mydones (mi-) γ mydonis E anidionis F *corr. De.*

DICTYS CRETENSIS

Mysia, Pyraechmes Axii Paeonius, Amphius et Adrastus, Merope geniti, ex Adrestia, Asius Hyrtaci de Sesto. dein alius Asius, Dymante genitus Hecubae frater, ex Phrygia. hos omnes, quos memoravimus, secuti multi
 5 mortales inconditis moribus ac dispari sono vocis, sine ullo ordine aut modo proelia inire soliti.

36. Quod ubi nostri animadvertere, in campum progressi more militiae aciem ordinant magistro ac praefectore componendi Menestheo Atheniensi, ordinant
 10 autem per gentes atque regiones singulas seorsum manente Achille cum Myrmidonum exercitu. is namque, quamquam ob inlatam ab Agamemnone iniuriam et abductam Hippodamiam nihil animi remiserat, tamen maxime indignatus, quod reliquis ducibus ad cenam de-
 15 ductis solus contemptui habitus intermitteretur. ceterum ordinato exercitu ac tunc primum omnibus copiis adversum se instructis hostibus, ubi neutra pars committere audet, paulisper in loco retentis militibus tamquam de industria utrumque receptui canitur.

37. Iamque Graeci regressi ad naves arma deponere ac singuli per loca solita corpus cibo curare coeperant, cum Achilles ultum ire cupiens iniurias ignaros consilii sui nostros et ob id otiose agentes clam invadere temptat. at ubi Ulixes a custodibus, qui eruptio-
 25 nem eius praesenserant, rem comperit, propere duces circumcursans magna voce monet atque hortatur, uti armis arreptis tuerentur sese, dein consilium incep-

1 moesia γ cf. 20, 24 | pureclimus (-cly-) γ pyregamus (pi-V) EV corr. Merc. | anxii (asii in mg. P) γ P om. E¹ V sscr. E² corr. Mer. | poeonius σ Poleonius V || 2 meropo GE¹ V corr. E² | genitus R | adrestina γ P hac restina E¹ h del. ad sscr. (i. e. acrestina vel adrestina) E² acrestina V | asius GE | hyrtaci sesto G hyrtacis esto σ B hyrtacus (de S. om.) E¹ V corr. E² || 3 dymanto (di- E π cly- σ; -tho GSB frg. Reich.) lbb. || 4 omnis E || 5 inconditi EV | dissipati V | vocis sono E || 9 Mnstheo V || 10 reg.] nationes P || 11 cum om. σ || 12 ab om. B | obductam sed corr. G abductu σ || 13 animis γ π || 15 solis B || 16 tum π || 18 recentis R || 20 repore P || 21 singula R | curare om. G¹ sscr. G² | acceperant R || 22 iri G σ RP iniri B cf. 120, 8; 125, 20 || 23 habentes V || 24 tentant V | a om. EV | qui om. P || 24. 25 eruptioni eius praesentes erant EV cf. Lō. 58 || 25 prop.] prodire V || 26 cum ante magna add. (sed lit. del. E) E π || 27 conceptumque P

tumque Achillis singulis aperit. quo cognito clamor
 ingens oritur festinantibus ad arma cunctis ac seor-
 sum sibi singulis consulentibus. ita Achilles praeverso
 de se nuntio, ubi omnes in armis sunt neque conata
 procedere queunt, intemptato negotio ad tentoria re-
 greditur. ac mox duces nostri rati repentino suorum
 clamore moveri Ilienses et ob id novi quid negotii in-
 cepturos, augendae custodiae causa mittunt duos
 Aiaces, Diomedem atque Ulixem. hique inter se regio-
 nem, qua aditus hostibus erat, dispertunt. quae res
 non frustra eos habuit. namque apud Troiam Hector
 causam tumultus eorum cupidus persciscere filium
 Eumedi Dolonem multis praemiis promissisque inlec-
 tum ad postremum, uti exploratum res Graecorum
 egrederetur, mittit isque non longe a navibus avidus
 ignara cognoscendi, dum cupit suscepti negotii fidem
 complere, in manus Diomedis, qui eum locum cum
 Ulixē custodiebat, devenit ac mox ab his comprehen-
 sus refert cuncta atque occiditur.

38. Dein diebus aliquot in otio tritis productio utrius-
 que exercitus praeparatur. divisoque inter se campo,
 qui medius inter Troiam atque naves interiacet, ubi
 tempus bellandi videbatur, magna cura universus
 miles instructus armis utrimque procedere. dein signo
 dato densatis frontibus confligere acies, composite
 Graecis ac singulis per distributionem imperia ducum
 exsequentibus, contra sine modo atque ordine barbaris
 ruentibus. ceterum in ea pugna interfecti utriusque
 partis multi mortales, cum neque instantibus cederetur
 et exemplo strenuissimi cuiusque, qui iuxta steterat,

4 omnis E || 7 et om. E¹ V sscr. E² | quod σ || 9 hisque H ||
 10 erat om. B || 12 perdiscere De. comparans 131, 15 || 13 eumeli γ P
 eumedi F | dolorem RB | inlectis sed corr. G || 15 hisque V ||
 18 custodieba/ t (eras. n; totum verbum in ras.) G | compulsus
 viz legi potest super compreh. E comprehens G¹ corr. G² || 19 ab his
 ante occid. add. P || 20 tristis (sed corr. G) G frg. Reich. | producto τ
 praeducti V | utrius σ || 21 praeparatur : -paratur in ras. E³ ||
 23 debellandi B | dividebatur σ || 25 confligere B cf. 45, 2 | compositis
 (is in ras. m²) E || 26 a (add.) graecis V || 28 interficiuntur P || 29 stan-
 tibus V | cederent V || 30 quisque ante exemplo add. H

aequiperare gloriam festinaret. interim vulnerati graviter ex ducibus bello decedere coacti sunt barbarorum Aeneas, Sarpedon, Glaucus, Helenus, Euphorbus, Polydamas, nostrorum Ulixes, Meriones, Eumelus.

39. Ceterum Menelaus forte conspicatus Alexandrum magno impetu inruit, quem evitans neque diutius sustinere ausus Alexander fugam capit. at ubi procul animadvertit Hector concurrens cum Deiphobo comprehendere fratrem, eum verbis maledictisque acrioribus insecuti ad postremum cogunt, uti progressus in medias acies eundem Menelaum conquiescentibus reliquis solitario certamine lacesseret. igitur reducto ad bellandum Alexandro progressoque ante aciem, quod signum lacessentis videbatur, postquam procul animadvertit Menelaus, nunc demum occasionem invadendi inimicissimum sibi maxime oblatam ratus et iam iamque confidens omnium iniuriarum poenas lui sanguine eius, omnibus animis advorsum pergit. sed ubi eos contra se tendere paratos armis atque animis uterque exercitus animadvertit, signo dato recedunt cuncti.

40. Iamque uterque pleno gradu advorsum cedens intra iactum teli pervenerant, cum Alexander, praevenire cupiens simulque ratus primo iaculi eventu locum vulneri inventurum, praemittit hastam eaque inlisa clipeo facile decussa est. dein Menelaus magno impetu iaculatur, haud sane dissimili casu; namque parato iam ad cavendum ictumque declinante hoste telum humi figitur. at ubi novis iaculis manus utrius-

3 polidamus EV || 6 ruit βP | 7 evitanter P || 7 ausus] valens P || 8 dei febo ex dei fobo G deiphebo HRBV || 9 eumque Eπ | maledictusque sed corr. G || 11 cum quiesc. B | ceteris (reliquis in mg.) P || 12 seducto G || 13 bellum B | praegressoque σ productoque V | ante] extra EV || 14 lacessentibus γ cf. Lō. 48 || 15 nunc] hunc V | evadendi B || 16 inimicissimi EV cf. Lō. 54 | oblatum P || 16. 17 iratus (i exp. B) et iam (iam om. B) iamque γ ratus (in ras. m³, super quod iratus m^{rec}) iam iamque E etiam iam quaeratur V etiam (et F) iamque (iam t) ratus (iratus P) PτF || 17 iamque abesse maluit Mer. | fidens σ | poenas om. P || 19 armis in ras. G | atque om. R | animis om. γ || 22 ictum G¹ corr. G² | pervenerat R || 23 evento σ | se post eventu sscr. E² || 24 locum vuln. invent. in ras. E³ loco v. invento Vτ (E¹ ?) || 28 fig. humi G

que redarmatae sunt, pergunt. tum demum Alexander ictus femur cadit ac ne mox hosti ultionem cum summa gloria concederet, pessimo exemplo intercessum est. namque cum ad interficiendum eum educto gladio proueretur Menelaus, ex occulto sagitta Pandari vulneratus in ipso impetu repressus est. igitur ab nostris clamore orto simulque cum ira indignantibus, quod duobus seorsum aduersum se hisque maxime, quorum gratia bellum conflatum esset, decernentibus repente a Troianis pessimo more intercederetur, rursus globus barbarorum ingruens Alexandrum e medio rapit.

41. Interim in ea permixtione, dum nostri haesitant, Pandarus procul adstans multos Graecorum sagittis configit. neque prius finis factus, quam Diomedes atrocitate rei motus progressusque comminus telo hostem prosterneret. hoc modo Pandarus certaminis foedere violato atque ob id interemptis multis ad postremum poenas scelestissimae militiae luit. ceterum corpus eius liberatum ex acie Priamidae igni cremant; reliquiasque socii traditas sibi Lyciam in solum patrium pertulere. interim utriusque exercitus signo dato manus conserunt pugnantisque vi summa atque ancipiti fortuna bellum ad occasum solis producunt. sed ubi nox adventabat, utrimque reges subducta haud longe acie custodibus idoneis exercitus communivere. ita per aliquot dies tempus bellandi opperientes militem frequentem apud arma frustra habuere. namque ubi hiems adventare et imbribus crebris compleri coepere campi,

1 armatae P | contra *post* pergunt *add.* E π || 2 in ictum E¹V *corr.* E^{rec} || 3 et *ante* pessimo *add.* V || 4 ducto H | proueretur in *ras.* E³ irrueret τ obrueret V || 5 in quibus *post* sagitta *add.* V | vuln.] voluntas V || 7 indignantibus E || 9 confl. esset bellum E π || 11 de *sed* *corr.* GE || 12 in *om.* G | animorum *post* permixtione *add.* EV | haesitarent g || 14 quem (*sed* *corr.* S) σ | diomedis B || 15 comminus *om.* V || 16 certaminis *om.* V || 17 vigilato H | ob-interemptis m. E¹T *corr.* E³ ob interemptos multos t || 18 poenas *om.* B | scelestae β P | malitiae Ro. 749 sq. || 19 acie] acto V || 20 Lyc.] luctu V || 21 uterque EP || 22 vi] in P || 28 operis R | frequentem *om.* P || 27 apud *om.* G | in arma σ B in armis RP | frustra-que σ || 28 crebris *om.* P | compleri *om.* σ | campi *om.* V

DICTYS CRETENSIS

barbari intra muros abeunt. at nostri nullo palam
 hoste digressi ad naves munia hiemis disponunt mox-
 que bipertito campo, qui reliquus non pugnae oppor-
 tunus erat, utraque pars aratui insistere, frumenta
 5 aliaque, quae tempus anni patiebatur, parare. interim
 Ajax Telamonius instructo milite, quem secum addu-
 xerat, habens etiam nonnullos de exercitu Achillis, in-
 gressus Phrygiae regionem multa hostiliter vastat,
 capit civitates, ac post paucos dies praeda auctus ad
 10 exercitum victor revenit.

42. Isdem fere diebus barbari nostris per condicio-
 nem hiemis quietis nihilque hostile suspicantibus para-
 vere eruptionem, quis Hector dux atque audendi auc-
 tor factus. is namque omnes copias instructas armis
 15 cum luce simul porta educit ac protinus cursu pleno
 ad naves tendere atque invadere hostes iubet. at Grai
 infrequentes tum incuriosique ab armis turbari simul
 et fugientibus, quos primus hostis incesserat, quominus
 arma caperent, impediri, tum caesi multi mortales. iam-
 20 que fusis qui in medio fuerant, Hector ad naves pro-
 gressus ignem in proras iacere ac saevire incendiis
 coeperat nullo nostrorum auso resistere. qui territi atque
 improvise tumultu exsanguis genibus Achillis auxi-
 lium renuentis tamen obvolvebantur. tanta repente
 25 mutatio animorum nostros atque hostes incesserat.

43. Interea Ajax Telamonius adveniens cognito apud

1 abeunt *om.* EP || 2 digredi σ | navis E | mox E¹V *corr.* E² ||
 3 bipartito Eπ | reliquis g || 4 dein (-de V) serere *ante* frumenta
add. EVF || 5 alia V | quae *om.* E¹F *in* mg. E² | parare *om.* GE¹VF
in mg. E² || 4.5 *cf.* Frie. 23, 1 || 7 etiam *om.* V || 8 fyrgiae S *cf.*
 54, 11 | regiones P | multas V || 9 et *ante* capit *add.* EV | actus B
 functus P *cf.* 61, 17 || 10 redit E rediit V *cf.* Lō. 58 || 12 quietis] qui
 ex his V | nihil E¹τ *corr.* E² | hostile] tale V || 13 invadendi *ex*
 audendi E² audiendi B || 14 is *om.* E¹V *sscr.* E² | omnis E || 16 na-
 vis Eπ | atque invadere *om.* E¹ *in* mg. E² | Graeci RgP || 17 tum
om. V || 18 a (*add.*) fugientibus EV *dativus apud verba passiva:* *cf.*
 34, 22; 86, 16; 92, 23; 104, 7 | quo P | primum EπF primos *Per.*;
v. adn. cr. || 20 progressi B || 23 tumultu P | tum *post* Achillis
sscr. E² || 24 tamen *del.* E *om.* V | obvolvebant P | tanta] Ita E¹V
ante quod tanta *sscr.* E² || 25 animos E¹V *corr.* E²

naves Hectore magna armorum specie ibidem apparuit
 ac dein mole sua urgens hostem multo sudore ad postre-
 mum navibus extra vallum detrudit. tum iam cedenti-
 bus acrior insistens Hectorem, qui adversus eum
 promptius steterat, ictum inmani saxo ac mox conster- 5
 natum deicit. sed eum concurrentes undique plurimi
 multitudine sua tectum bello atque Aiace manibus eri-
 piunt, seminecemque intra muros ferunt male prospera
 eruptione adversus hostes usum. ceterum Ajax sae-
 vior ob ereptam e manibus gloriam adsumptis iam Dio- 10
 mede et cum Idomeneo Aiace altero territores dispersos-
 que sequi ac fugientes nunc telo eminus prosternere,
 modo adprehensos obterere armis prorsus nullo, qui in
 ea parte fuerat, intacto. inter quae tam trepida Glaucus
 Hippolochi, Sarpedon atque Asteropaeus ad morandum 15
 hostem paulisper ausi resistere mox vulneribus gra-
 vati locum amisere. quis versis barbari nullam spem
 reliquam salutis rati sine rectoribus neque usquam
 certo ordine palantes effusique ruere ad portas eoque
 arto et properantium multitudine impedito ingressu, 20
 cum super alium alius ruinae modo praecipitarentur,
 supervenit cum supra dictis ducibus Ajax. tum magna
 vis barbarorum trepida impeditaque inter se caesa ex-
 tinctaque, in quis Priami filiorum Antiphus et Polites,

1 specie] spem B | apparet EV || 2 mole sua] molestia γF mo-
 leste (stia in mg.) P | urgens G || 2.3 ac postremum a navibus F ||
 3 naves ex navibus E² || 4 quia V | eum] se RP || 5 promptior V
 promptus *edd.*; v. *adn. cr.* | insteterat V | victum P | ac mox
om. B¹ in mg. B^{rec} || 6 reicit π reiecit *ex* reiecit (?) E² deici σ
 devit R *cf. Frie. 74* | eum *om.* RP | sed eum] socii σ | incurren-
 tes V || 9 hostis E | senior σ || 10 diomedem *sed corr.* E || 11 ho-
 stes *post disp. add.* Eπ || 13 armis *om.* P || 14 tam in ras. E³ an V
 iam τ || 15 asteropacus V || 17 eversis V verbis H || 18 rati sal. σ |
 saluti sine auctoribus E¹V *corr.* E³ salutis in auctoribus τ | us-
 quam : us- in ras. E³ unquam Vτ v. *adn. cr. ad 102, 4—6* ||
 19 certo] recto P | bellantes effusi V | Eosque σ || 20.21 eoque ex
 prop. mult. et arcto et imp. V || 20 gressu G¹ *corr.* G² || 21 alius
 alium E¹V *transpos.* E^{rec} | praecipitaretur (*ex -ntur* E) Eσ ||
 23 vix B | extinctaque est RP

DICTYS CRETENSIS

Pammon Mestorque atque Euphemus Troezenius, dux egregius Ciconum.

44. Ita Troiani paulo ante victores, ubi adventu Aiacis fortuna belli mutata est, versis ducibus poenas
 5 luere militiae inconsultae. at postquam adventante vespera signum nostris receptui datum est, victores laetique ad naves regressi mox ab Agamemnone cenatum deducuntur. ibi Ajax conlaudatus a rege donis egregiis honoratur. neque reliqui duces facta gestaque
 10 viri silentio remittunt, quippe singuli extollentes virtutem memorare fortia facta, eversas ab eo tot Phrygiae civitates abductasque praedas et ad postremum in ipsis navibus adversum Hectorem egregiam pugnam liberatasque igni classes. neque cuiquam dubium, quin
 15 ea tempestate tot egregiis ac pulcherrimis eius facinoribus spes omnes atque opes militiae in tali viro sisterentur. ceterum proras duarum navium, quibus inlatus ignis eam partem tantum modo consumpserat, Epios brevi restituit. tumque Graeci rati post malam
 20 pugnam Troianos ulterius nihil hostile ausuros quieti ac sine terrore egere.

45. Per idem tempus Rhesus, Eione genitus, haud alienus a Priami amicitia pacta mercede cum magnis Thracum copiis adventabat. is incedente iam vespera
 25 paulisper moratus apud paeninsulam, quae anteposita civitati continenti eius adiungitur, secunda circiter vigi-

1 ammon nestorque γ P ac monmestorque (que om. V) EVF Pammon Mestor (que del.) Merc., sed cf. lb. VI 9; v. adn. cr. ad 8, 25 | atque om. γ | euphimus γ | troenius EV Troeremus P || 6.7 victoresque laetique σ || 7 lectique B | regressi sunt E π | ad agamemnonem EV || 8 conlaudatis (is in ras. E^{rec}) EV laudatus P || 9 honoratus V || 10 virili β P | praetermittunt fort. scribendum esse Mei. in app. omittunt Wopk. || 11 memorant EV cf. Lō. 58sq. | phrygiae σ cf. 52, 8 || 14 cui P | quin] qui in σ B || 15 temp.] potestate R | eius om. σ || 16 omnis E π | tali] tanto V || 17 in (add.) proras P || 19 Epios] e picis V | tuncque EV | rati om. R | post] prius B || 20 troianus ... ausurus H | hostile om. P || 21 degere V agere P || 22 ione G sisione β P deioneo EV defoneo F corr. Mer. || 23 alienus om. B | pacto mercedis E¹ V τ F corr. E² || 24 incedenti avespera G enim cedentibus vesp. σ incedenti vesp. RB incedentes iam vesp. (sed. corr. E) EV incidente iam vesp. F || 25.26 antepositam civitatem G σ B || 26 continentiae V

lia ingressus Troianos campos explicitisque tentoriis
 ibidem opperiebatur. quod ubi Diomedes cum Ulixē
 vigilias in ea parte curantes procul animadvertere,
 rati Troianos a Priamo exploratum missos arreptis
 armis mox presso gradu circumspicientesque omnia ⁵
 pergunt ad eum locum. tum fatigatis ex itinere custo-
 dibus et ob id somno pressis eosque et interius pro-
 gressi in ipsis tentoriis regem interficiunt. dein nihil
 ultra audendum rati currum eius et cum egregiis in-
 signibus equos ad naves ducunt. ita reliquum noctis in ¹⁰
 suis quisque tabernaculis requiescentes transigunt. at
 lucis principio reliquos duces conveniunt, eos facinus
 ausum expletumque docent. ac mox rati barbaros in-
 censos caede regis adire iubent omnes frequentes apud
 arma agere oppeririue hostem. ¹⁵

46. Neque multo post Thraces, ubi expergefati e
 somno regem interemptum, foedam faciem intra ten-
 toria animadvertere et vestigia abducti currus mani-
 festa sunt, raptim ac sine ullis ordinibus, ut quemque
 fors conglobaverat, ad naves evolant. quibus procul ²⁰
 visis nostri conferti inter se atque imperia servantes
 eunt obviam. sed Aiaces duo in aliquantum progressi
 primos Thracum invadunt atque opprimunt. dein reli-
 qui duces, ut quisque locum ceperat, caedere singulos
 et ubi conferti steterant, bini aut amplius congregati ²⁵
 impetu suo dissolvere ac mox dispersos palantesque
 interficere, uti nullus reliquus caedis fieret. ac statim
 Grai extinctis qui adversum ierant signo dato ad
 tentoria eorum pergunt. at illi, qui custodes castris

1 explicitis EV || 3 procul om. P || 5 mox om. V | conspicientes V ||
 7 eos (que eras. E) EP || 10 navis E | et ante ita add. V || 11 suis-
 que quisque R | at] ac P || 11.12 at l. principio ex ad l. princi-
 pium E || 13 rapti R || 13.14 incenso caedes V || 14 caede regis om. P |
 adfore (aff- F af- V) ε def. Timp. 338 adire in mg. P | apud om. H ||
 16 thracis E || 17 interemptam B | foeda (-m P) ac miseranda (-m P)
 facie (-m P) E π | istoria E¹ exp. et tentoria in mg. E² || 19 rapiunt
 GEV | arma post rap. add. EV | ut om. E¹ V sscr. E² || 20 sors σ B ||
 21 conserti B om. σ cf. 55, 25 || 22 aliquantulum P | aciem (add.)
 progr. V aciem (add.) praegressi E¹ corr. E³ cf. Frie. 49 || 23 primos -
 reliqui om. V || 24 coeperat GE || 25 conserti B converti H cf. 55, 21 ||
 27 prorsus ante uti add. E fort. recte, cf. De. | ut ex uti G | caedi V

DICTYS CRETENSIS

relicti soli supererant, visis contra hostibus terrore ipso miserandum in modum effeminati omnibus omis-
sis ad moenia confugiunt. tum undique versus nostri
inruentes arma, equos. regias opes et ad postremum
5 uti quidque fors dederat praeripiunt.

47. Hoc modo victores Grai deletis cum imperatore
Thracibus onusti praeda atque victoria ad naves di-
grediuntur, cum interim Troiani ex muris respectantes
neque quicquam pro sociis ausi intra moenia tamen trepi-
10 darent. igitur barbari tot iam adversis rebus fracti legatos
indutias postulantes ad Graecos mittunt ac mox nostris
condicionem adprobantibus interposito sacrificio fidem
pacti firmavere. eodem fere tempore Chryses, quem
sacerdotem Zminthii Apollinis supra memoravimus,
15 ad exercitum venit actum gratias super his, quae in se
recepta filia benigne ab nostris gesta erant, ob quae
tam honorifica, simul quod Astynomen liberaliter habi-
tam cognoverat, reductam secum Agamemnoni tradit.
neque multo post Philocteta cum his, qui partem prae-
20 dae ad eum portaverant, Lemno regreditur invalidus
etiam tum neque satis firmo gressu.

48. Interea consilium Graecis agentibus Ajax Tela-
monius in medium progressus docet oportere mitti ad
Achillem precatores, qui eum imperatorum verbis atque
25 exercitus peterent remittere iras ac repetere solitam
cum suis gratiam; minime quippe aspernandum talem

1 superfuerant E π | terreri V || 2 amissis γ || 5 uti om. G v.
adn. cr. | quodque σ quicque B quidque : que in ras. (corr. ex
quidquid ?) E | sors B || 7 onus (h sscr. i. e. honus) G | atque]
ac E π | laeti post victoria sscr. E² || 8 despectantes Per., Oud. ||
9 nequiquam edd. neque quicquam (vel nequiquam in mg. G¹)
GEVFT t cf. Timp. 332sq. vel nequicquam (c exp.) neque cui-
quam B vel nequiquam neque quicquam (vel et neque quicquam
exp. S) Sg vel nequiquam H vel nequicquam neque R vel nequa-
quam neque (quicquam in mg.) P | ausi om. || 10 igitur om. V |
adversi E¹ corr. E³ | proeliis ex rebus E³ | facti G || 12 conditione EV ||
13 parti R || 14 Minthii V Ziminthii P || 17 tam om. E¹ in mg. E²
tamen sed corr. G | et post simul add. E π cf. Frie. 72 || 20 ad eum
om. V | lemnum EV | invalido E π cf. Frie. 74 || 22 concilium E ||
23 opere σ B om. V || 24 imperatore G¹ corr. G² || 25 remitteret E |
reperet EV cf. 112, 26; Lō. 59 sq.

virum, nunc vel maxime, cum secundis rebus Graeci et paulo ante victores non ob utilitatem sed honoris merito gratiam eius peterent. inter quae deprecari etiam Agamemnonem, daret operam simul voluntatemque agendo negotio adhiberet; namque tali tempore in commune ab omnibus consulendum, praesertim procul ab domo locis alienis atque hostilibus, neque se aliter inter tam gravia bella undique versus inimicis regionibus quam concordia tutos fore. at ubi finem loquendi fecit, cuncti duces laudare consilium viri simulque praedicantes ad caelum tollere, scilicet quod cum virtute corporis, tum ingenio universos anteiret. post quae Agamemnon docere se et ante ad reconciliandum Achillem multos misisse et nunc nihil aliud cordi esse. ac mox Ulixem atque ipsum Aiace[m] orare, susciperent negotium atque ad eum nomine omnium irent, maxime quod Ajax cognatione fretus impetraturus veniam facilius credebatur. igitur his operam suam pollicentibus iturum se una Diomedes sponte ait.

49. His actis Agamemnon adferre hostiam lictores iubet ac mox sublata super terram, cum duo, quibus imperatum erat, suspensam retinerent, gladium vagina educit eoque bifariam excisam hostiam in conspectu, uti diviserat, collocat. dein ferrum sanguine oblitum manu retinens inter utramque sacri partem medius vadit. interim Patroclus cognito quod parabatur in consilium supervenit. at rex sicut supra diximus transgressus ad postremum iurat inviolatam a se in eum diem Hippodamiam mansisse; neque cupiditate ulla aut desiderio lapsum,

2 eius *post* honoris *add.* V || 4 dare V || 5 namque tali temp. *om.* V || 7 hostibus B | se] enim EV || 8 verso *sed corr.* B || 10 laudare P | simul P || 13 docet *ex* docere E³ decere V || 14 misisse *om.* G¹ *sscr.* G³ || 17 fretus Ajax cogn. σ || 18 per omnia *post* his *add.* σ || 19 iturae R¹ *corr.* R^{rec} | se] seira i. e. se ira R || 20 His actis] interim V || 21 sublata[m] E¹ PR *corr.* E^{rec} | cum *om.* σ BV | eam *ante* duo *add.* π *sscr.* E³ || 22 fuerat H || 22.23 vaginae educit E¹ V *corr.* E³ vagine ducis t || 24 sanguinem *sed corr.* G || 24.25 ret. manu obl. σ || 25 inter] in σB || 26 in medium concilii V || 27 sicuti EV sicut iam B sicuti iam P | in medium *post* transgr. *add.* P *sscr.* E³ || 29 lesum β laesam G

- sed ira, qua plurima mala conficiuntur, eo usque processisse. his addit cupere se praeterea, si ipsi etiam videretur, filiarum, quae ei cordi esset, in matrimonium dare decimamque regni omnis ac talenta quinquaginta
 5 doti adiungit. quae ubi acceperere qui in consilio erant, admirari magnificentiam regis maximeque Patroclus, qui cum oblatione tantarum opum, tum praecipue laetus, quod intacta Hippodamia adfirmaretur, ad Achillem venit eique universa gesta atque acta refert.
- 10 50. Dein ubi rex ea, quae audierat, volutare animo ac deliberare secum ipse ocepit, supervenit cum supradictis Ajax. tum ingressos eos ac iam benigne salutados sedere hortatur iuxtaque se Aiace[m]. qui tempus loquendi nactus familiariter et ob id liberius incu-
 15 sare atque increpare, quod in magnis discriminibus suorum nihil iracundiae remiserit, potueritque cladem exercitus perpeti, cum eum multi amici, plurimi etiam adfinium obvoluti genibus deprecarentur. post quem Ulixes illa quidem deorum esse ait, eorum autem, quae
 20 in consilio acta essent, ordine exposito, quae etiam Agamemnon pollicitus quaeque iurasset, ad postremum orat, ne preces omnium neve oblatas nuptias aspernaretur; moxque eorum omnium, quae una offerebantur, enumerationem facit.
- 25 51. Tunc Achilles longam exorsus orationem primum omnium acta gestaque sua exponere. ac dein admonere, quantas aerumnas pro utilitate omnium pertulerit, quas civitates adgressus ceperit cunctis interim re-

1 quam *sed* corr. G | quae ... conficit EV | eo usque] eosque E¹ corr. E² || 1.2 his addit *post* conf. pos. EV, *sed* exp. E om. F || 2 se cupere se V || 3 matrimonio P || 4 regni om. B || 5 ubi] uti GσB || 7 qui om. P || 9 acta] dicta Ro. 750 || 10 audiverat Gσ | voluntare (*sed* corr. H) HB || 11 ipse om. P | hoc coepit *sed* corr. E || 12 ac iam] aciem B || 13 Aiace[m] achillem *in ras.* E² || 14 nactus E¹ corr. E³ || 17 multi/// (*iam eras.*) G || 17.18 multi — adf. om. E¹ *in mg.* E² amici — obvoluti om. V obvoluti *in ras.* E² || 18 Post quae B || 19 autem *in ras.* E² animum V aut B || 21 posset *post* pollic. add. V || 22 prece R | neve] atque V || 23 ferebantur E¹V corr. E² || 25 Tum ε *praeter* P || 26 exponere : ex- *in ras.* E³ componere Vτ cf. Frie. 50sq. | dehinc H || 28 quas] qui V

quiescentibus ipse anxius ac dies noctesque bello intentus et, cum neque militibus suis neque sibi ipse parceret, asportatas nihilominus praedas in commune solitum redigere. pro quis solum omnium se electum, qui tam insigni iniuria dehonestaretur, solum ita contemptum, a quo Hippodamia tot laborum pretium per dedecus abstraheretur neque in ea culpa solum esse Agamemnonem sed maxime ceteros Graecos, qui immemores beneficiorum contumeliam suam silentio praeterierint. postquam finem loquendi fecit, Diomedes: 10 „praeterita, ait, omittenda sunt neque oportet prudentem meminisse transactorum, quando ea, etsi maxime cupias, nequeas revocare.“ interea Phoenix et cum eo Patroclus circumstantes genas atque omnem vultum iuvenis, manus adosculari, contingere genua, rediret 15 in gratiam atque animos remitteret cum propter praesentes, qui eum oratum venissent, tum praecipue ob bene de se meritum reliquum exercitum.

52. Igitur Achilles praesentia talium virorum praecibus familiarium ac recordatione innoxii exercitus 20 tandem flexus ad postremum facturum se quae vellent respondit. dein hortatu Aiakis tum primum post malam iracundiam Graecis mixtus consilium ingreditur atque ab Agamemnone regio more salutatur. interea reliquis ducibus favorem attollentibus gaudio laetitiae 25 cuncta completa sunt. igitur Agamemnon manum Achillis retentans eumque et reliquos duces ad cenam deducit. ac paulo post inter epulas, cum laeti inter se invitarent, rex Patroclum quaesiit, ut Hippodamiam cum ornamentis, quae dederat, ad tentoria Achillis 30

1 dies ac noctes RP || 3 adportatas (-pp-π) Eπ cf. Lö. 60; Frie. 51 | nihil omnis praedae V || 6.7 per dedecus om. B || 11 praeteritorum P | ait in ras. E³ pro quo omnia τ | nobis post sunt add. in mg. E^{rec} || 15 manu GEV manusque R om. P cf. Lö. 55 || 16 animos] amicos P || 20 etiam ante famil. add. Eπ || 22 dein hortatu : dein hort- in ras. E³ Et hortatu T et ortum t cf. Frie. 32 || 23 concilium E | ingressus R || 26 repleta V || 27 secum ante ad add. P || 28 inter epulas om. EVF | cum laeti inter se in ras. E³ | laetitia sed corr. G om. τF (et E¹ ?) | inter ante se om. BP || 29 invitarentur EVτ | quaesivit Eπ | uti E ubi V || 30 ei ante dederat add. P | ad tentoria in ras. E³

DICTYS CRETENSIS

deduceret; isque libens mandata efficit. ceterum per id tempus hiemis saepe Graeci atque Troiani singuli pluresve, ut fors evenerat, inter se sine ullo metu in luco Thymbraei Apollinis miscebantur.

LIBER TERTIVS

5 1. Interim per totam hiemem dilato condicionibus in tempus bello Graeci cuncta, quae in tali otio militia exposcebat, intenti animo summis studiis festinabant. namque pro vallo multitudo universa variis bellandi generibus per duces populosque instructa et ob id more
10 optimo diversis ad officia sua quibusque, hinc iaculis hastarum vice fabricatis neque ponderis aut mensurae inferioribus, et quibus ea non erant praeustis sudibus, illinc sagittis certantes inter se invicem ad multum diem exercere, alii saxis utebantur. sed inter sagit-
15 tarios maxime anteibant Ulixes, Teucer, Meriones, Epios, Menelaus. neque dubium, quin inter hos tamen praecelleret Philocteta, quippe Herculis sagittarum dominus et destinata feriendi arte mirabilis. at Troiani cum auxiliariis laxiores militia neque circa exercitum
20 solliciti socordius agitare ac saepe sine ullo insidiarum metu hi aut illi multis immolationibus Thymbraeo Apollini supplicabant. isdem fere diebus nuntius adportatur universas prope Asiae civitates descivisse a Priamo atque eius amicitiam execrari. namque facinoris exemplo
25 suspectis iam per universos populos gentesque circa

1 effecit V || 3 sors S ex fors B || 7 poscebat E cf. Lō. 60 ||
8 univ. mult. σB || 10 quibus isque B || 11 fabricatis] fabre fac-
tis R cf. 106, 10; 110, 1 | pondere aut (et P) mensura ε v. adn. cr. ||
12 eam B || 13 illinc : s sac. (i. e. illis) E³ | multam P ex multum
E^{rec} cf. Lō. 61sq.; v. adn. cr. || 14 aliis H || 16 Epios] et E¹ epios
sacr. non pro sed ante et E³ | iam RBP in ras. G ex tamen E³ tam t F ||
17 hercules E || 18 feriendi B || 19 laxioris (x m³) E pro quo et
prioribus τ | militiae E | circa] cura P || 21 illi om. B || 22 His P ||
24 exemplum GE¹ corr. E³ || 25 eis post iam add. RP | per om. B

hospitium omnibus, simul quia omnibus proeliis Graecos victores cognitum et eversio multarum in ea regione civitatum in animis haeserat et ad postremum grave odium filiorum regnique eius inceserat.

2. At apud Troiam forte quadam die Hecuba supplicante Apollini Achilles adveniens visere ceremoniarium morem cum paucis comitibus supervenit. erant praeterea cum Hecuba matronae plurimae, coniuges principalium filiorumque eius, partim honorem atque obsequium reginae tribuentes, reliquae tali obtentu pro se quaeque rogaturae supplicabant. etiam Hecubae filiae nondum nuptae Polyxena et Cassandra, Minervae atque Apollinis, antistites novo ac barbaro redimitae ornatu effusis hinc atque inde crinibus precabantur suggerente sibi Polyxena apparatus sacri eius. ac tum forte Achilles versis in Polyxenam oculis pulchritudine virginis capitur. auctoque in horas desiderio, ubi animus non lenitur, ad naves discedit. sed ubi dies pauci fluxere et amor magis ingravescit, accito Automedonte aperit ardorem animi; ad postremum quaesiit, uti ad Hectorem virginis causa iret. Hector vero daturum se in matrimonium sororem mandat, si sibi univsum exercitum proderet.

3. Dein Achilles soluturum se omne bellum pro Polyxena tradita pollicetur. tum Hector: aut proditorem ab eo confirmandam, aut filios Plisthenis atque Aiace

1 hostium γ | quis rebus ante simul add. (sed exp. E) EPF | simulque P | simul quia omn. om. γ || 2 cognitum erat RP | eadem B || 3 haeserat] est ira γ v. adn. cr. || 5 Hecube R || 6 adv.] volens e avens edd. vet., Mer., quae coni. non iure laudatur Litt. Zentralbl. 1872, p. 1197 adinveniens Pei., Mei., sed revoc. F. 73; cf. 122, 18; v. adn. cr. || 7 contibus R om. P || 8 cum Hecuba om. R || 9 filiorum E || 11 supplicabant: bant in ras. E² supplicaturaeque Pτ || 12 nondum nuptae] innuptae E || 12–14 cassandra quarum (add.) cassandra (add.) ... antistes ... redimita ... praecabatur E cf. Frie. 75 || 13 atque om. σ || 15 sacri] sacrificii RP | eius om. R | at B || 16 in om. H || 17 Actoque B cf. 52, 9 || 19 fluxerunt E cf. 43, 8; Frie. 57, 1 | magis et magis ingr. R | authomedonta (th in ras. m³) E authumedonte P Automedonta T Autumedonta t || 20 quaesiit] petit EP || 24 pro om. E || 26 firmandam σ | atque om. σ

DICTYS CRETENSIS

interficiendos, alias de tali negotio nihil se auditurum.
 ea ubi Achilles accepit, ira concitus exclamat: se, cum
 primum tempus bellandi foret, primo proelio interemp-
 turum. dein animi iactatione saucius huc atque illuc
 5 oberrans interdum tamen, quatenus praesenti negotio
 utendum esset, consultare. at ubi eum Automedon iac-
 tari animo atque in dies magis magisque aestuare desi-
 derio ac pernoctare extra tentoria animadvertit, veri-
 tus, ne quid adversum se aut in supradictos reges moli-
 10 retur, Patroclo atque Aiaci rem cunctam aperit. hique
 dissimulato quod audierant cum rege commorantur. ac
 forte quodam tempore recordatus sui convocatis Aga-
 memnone et Menelao negotium, ut gestum erat, desi-
 deriumque animi aperit: a quis omnibus ut bono animo
 15 ageret responderetur, brevi quippe dominum eum fore
 eius, quam deprecando non impetraverit. quae res eo
 habere fidem videbatur, quoniam iam summa rerum
 Troianarum prope occasum erat. omnes namque Asiae
 civitates execratae amicitiam Priamidarum ultro nobis
 20 auxilium societatemque belli offerebant. quis ab duci-
 bus nostris benigne respondebatur: satis sibi esse
 praesentium copiarum neque auxiliorum egere, amici-
 tiam sane, quam offerent, ultro suscipere voluntatem-
 que eorum fore gratam omnibus. scilicet quia fluxa
 25 fides et animi parum spectati neque tam subita mutatio
 sine dolo credebatur.

4. Iamque exactis hibernis mensibus ver coeperat,
 cum Grai edicto prius, uti omnis miles in armis esset,
 mox signo belli edito exercitum in campis productum
 30 ordinant; neque ea a Troianis segnius agebantur. igi-

1 alias] alioquin EP *cf.* Lō. 61 || 2 eum *post se add.* EP *quod*
Ro. 750 coni.; cf. Frie. 38 || 3 primum] priami σ || 10 cunctam]
 omnem P || 11 audiverant P || 14 a] at SB et H || 15 eum] meum B ||
 16 quem B | inpetraverat *ex-verit* E²P imperaverit H || 17 fidem
 hab. EP | videbantur H || 18 omn. namque] omnesque G || 22 auxi-
 liarium H auxilio B || 23 susciperent E || 24 quia] que *sive* quae B ||
 25 earum G σ B eorum RP *v. adn. cr.* | spectatione quae *sed corr.* E ||
 26 credebantur R || 27 mensibus *om.* B || 28 omnes milites *ex*
 omnes miles E² | essent E || 29 sono E¹ signo *sacr.* E³ | per campos
ex in campis (?) E || 30 ea *om.* E | segnitus σ | agebatur E

tur ubi utrimque instructae acies adversum processere
 atque infra teli iactum ventum est, cohortati suos quis-
 que manus conserunt in medio locatis equitibus et ob id
 primis congressis. tumque primum reges nostri atque
 hostium ascensis curribus bellum ineunt adscito sibi 5
 quisque auriga ad regendos equos. sed primus omnium
 Diomedes invectus Pyraechmem, regem Paeonum, hasta
 fronte ictum interficit, dein ceteros, quos ob virtutem
 rex secum stipatores habuerat, conglobatos inter se
 atque ausos resistere partim telo eminus fundit, alios 10
 curru per medios concito humi obterit. dein Idomeneus
 adhibito equis Merione Acamanta Thracum regem
 deicit, ruentique telo occurrit atque ita interficit. sed
 ubi Hector situs in parte alia medios suorum fundi
 accipit, dispositis satis strenuis, ubi pugnabat, accurrit 15
 auxilio laborantibus Glaucum secum ac Deiphobum et
 Polydamanta habens. neque dubium, quin deleta a prae-
 dictis regibus ea pars hostium foret, ni adventu suo
 Hector nostrosque ulterius progredi ac suos fugere
 cohibuisset. ita Graeci prohibiti caede reliquorum 20
 represso gradu adversum eos, qui supervenerant, con-
 sistere.

5. Ac mox cognito per universum exercitum proelio
 in ea parte reliqui duces confirmati, ubi quisque pugna-
 verat, undique eo confluunt. densatur utrimque acies et 25
 proelium renovatum est. igitur Hector ubi plurimos
 suorum adesse et satis tutum se intellegit, tollit ani-
 mos. dein clamore magno singulos suorum nomine
 appellans confidentius in hostem pugnare hortatur; ac

1 utrumque *sed corr.* G || 2 intra γ *cf.* Lö. 49 || 5 cursibus B
 cur σ || 7 rhessi (-s. P) equis *post* invectus *add.* EP | pyrethum
 GF pyrechum (pi. P) σRP pyrethum B pyrhaemum E *iam pridem*
corr. | peanium γ paeonium E paeonium P | hastae B || 8 frontem E
 om. B || 8.9 ob virt. rex sec. stip.] obvios σ || 9 se om. H || 10.11 alios
 curru] curru partim P || 12 agamanta *lib.* || 13 curru *ante* dei-
 cit *add.* EP || 15 accepit E | strenue σ | occurrit σB || 17 nec E ||
 18 ni] in B || 19 nostros (que *eras.* E) E σ || 21 gradum B | supererant
sed corr. G || 24 confirmatis *plur. edd.*; *cf.* Frie. 102; v. *adn. cr.* ||
 27 videt *post* adesce *add.* P | intelligit RBP | animus H ||
 28 magna G¹ *corr.* G^{rec}

DICTYS CRETENSIS

progressus intra aciem Diorem et Polyxenum Alios
satis impigre pugnantes vulnerat. at ubi eum Achilles
ita in hostem promptum animadvertit, simul subvenire
his, quos adversum bellabat, cupiens et memor paulo
5 ante repulsae in Polyxena contra tendit; progressus-
que in medio Pylaemenem Paphlagonum regem im-
pedimento sibi oppositum comminus fundit non alie-
num sanguinis Priamidarum. perhibebatur quippe hic
etiam ex his, qui a Phineo Agenoris originem pro-
10 priam memoria repetebant, a quo etiam Olizonen geni-
tam, postquam adoleverit deductam in matrimonium
Dardani.

6. Ceterum Hector postquam ad se agmine infesto
tendi videt, causas odii recordatus non ulterius impe-
15 tum viri experiri ausus ex acie subterfugit. tumque
Achilles insecutus quantum acies hostium patiebatur, ad
postremum iaculatus aurigam eius interfecit, postquam
Hector per aliam partem relicto curru aufugerat. dein
ereptum sibi e manibus inimicissimum omnium dolens
20 rursus vehementius saevire extractoque ex corpore auri-
gae iaculo fundere obvios ac prostratos, cum alios
invaderet, desuper proculcans obterere. inter quae tam
trepida cunctis fugientibus Helenus quaesitum ex
occulto vulnere locum ubi nactus est, manum Achillis
25 procul atque improvisus sagitta transfigit. ita vir egre-
gius bellandi, cuius adventu territus fugatusque Hec-

1 aliosque P *in ras.* E³ helios t Elios T || 5 polixenam E || 6 me-
dios EP | pylemonem EH Pilemonem P || 7 fudit P || 8 ut ante
perh. add. EP || 9 a Phineo] aphigenio σ adfines E affines (afineo
in mg.) P | propria γP || 10 Oliz.] amolizonen E amazonem
(olizenem *in mg.*) P || 11 adoleverat E *ex - verit* P cf. *Frie. 20, 4* ||
13 agmina G¹ corr. G^{rec} || 14 videt] et GσB | videt causas odii
om. E¹F sscr. E² | rec. est (*sed est exp.* E) EF || 15 experi R |
tumque] Eumque P || 17 interfecit EH | post quae (*ae in ras. m³*) E ||
21 iac.] telo P | obvios ac prostratos (*sed prostr. corr.*) H | cum
om. A || 22 ac (*add.*) desuper γP alios (*add.*) desuper Mei. | opte-
ret G oppeteret σB obtereret RgP optereret Mei.; cf. *Frie. 96; v.*
adn. cr. | tum G || 25 improvisi P | transfugit R || 26 bellandi
cuius om. E¹ cuius *in mg.* E² | fugatusque est RP

tor, multi mortales cum ducibus extincti, clam atque ex occulto vulneratus eo die finem bellandi fecit.

7. Interim Agamemnon et cum eo Aiaes duo inter ceteram stragem ignotorum nacti plurimos Priami filiorum interficiunt, atque Agamemnon Aesacum cum 5 Deiopite, Archemachum, Laudocum et Philenorem, Ajax Oilei et Telamonius Mylium, Astynoum, Doryclum, Hippothoum atque Hippodamanta. at in alia belli parte Patroclus et Lycius Sarpedon locati in cornibus nullis propinquorum praesentibus signo inter se dato 10 solitarii certaminis extra aciem processere, moxque telis adversum iactis, ubi uterque intactus est, curru desiliunt atque arreptis gladiis pergunt obviam. iamque crebris adversum se ictibus congressi, neque vulneratus quisquam, multum diei consumpserant, cum 15 Patroclus amplius audendum ratus colligit sese in arma et cautius contactus ingressusque hostem complectitur, manu dextra poplitem succidens, quo vulnere debilitatum atque exsectis nervis invalidum propulsat corpore ruentemque interficit. 20

8. Quod ubi animadvertere Troiani, qui iuxta steterant, gemitu magno clamorem tollunt, relictisque ordinibus signo dato arma in Patroclum vertunt, scilicet Sarpedonis interitu publicam cladem rati. at Patroclus praevisto hostium agmine telum positum humi prope 25

2 duce post eo add. S eo duce aiaes inter H || 5 Asarchum P
arsacum sive arsachum ctt. lbb., corr. De. in app. ex Apoll. III 12, 5
(et Tzetzes Posthom. 51), adsent. Du. 39 et Mei. Eph. 373 | cum
om. γ || 6 deiopitheo γP deiopete E corr. Mer. | laudacum E |
philenorem lbb. Philaemonem Mer. propter IV 7 (87, 7) ex Apoll.
l. l., adsent. Du. 39 et Mei. Eph. 373; v. adn. cr. ad 87, 6-8 ||
7 et om. γ | molius γ multum E¹ exp. et Melium sscr. E² Mo-
lium P nullum F corr. Mer. ex Apoll. III 12, 5 (Μήλιος Mer.
cum suis edd. Apollodori, sed hodie Μύλιος scribitur) | astyochum
(asti-β) γ astymenem (asti-PF) ε Astynoum Fu. 48, quod repudiavit
Du. 39 Astygonus De. in app., quod prob. Du. 39, sed dubitat Mei.
Eph. 373 || 7.8 Dor. Hippothoum om. σ || 8 atque super ad rm (?)
scr. E² om. F || 10 propinquare E || 12 currum B || 13 obvicum G ||
16.17 in arma sese EPτ | in ante arma om. G¹ sscr. G^{rc} || 18 dex-
tera Et || 22 relictis E || 23 convertunt EP || 24 interitum E

rapit compositusque in armis audentius resistit. tunc
 ingruentem Deiphobum hasta comminus tibiam ferit
 atque excedere ex acie coegit interfecto prius Gorgy-
 thione fratre eius. neque multo post adventu Aiakis
 5 fusi reliqui, cum interim Hector edoctus quae acci-
 derant, supervenit ac mox conversam suorum aciem
 pro tempore restituit increpatis ducibus ac plerisque
 ex fuga reductis. ita praesentia eius animi tolluntur et
 proelium incenditur. tum vero inclitis ex utraque parte
 10 ducibus confirmato exercitu configunt acies, nunc
 hinc, nunc inde cedentibus instantes et, ubi acies nuta-
 verat, praesidiis accurrentibus. interea utriusque exer-
 citus cadunt plurimi neque fortuna belli mutatur. sed
 postquam miles per multum diem bello intentus magis
 15 magisque fatigabatur et diei vesper erat, utrisque
 cupientibus pugna decessum.

9. Tum apud Troiam circa Sarpedonis cadaver cunc-
 tis deflentibus ac praecipue feminis luctu atque gemitu
 omnia completa sunt, quis non alii casus acerbissimi,
 20 ne interitus quidem Priamidarum, praë desiderio eius
 cordi insederant. tantum in eo viro praesidium et inter-
 fecto spes ablata credebatur. at Graeci in castra re-
 gressi primum omnium Achillem revisunt eumque de
 vulnere percontati, ubi sine dolore agere vident, laeti
 25 ad postremum narrare occipiunt Patrocli facta fortia,
 dein reliquos, qui vulnerati erant, per ordinem circum-
 eunt; ita inspectatis omnibus ad tentoria sua quisque
 digreditur. interim Achilles regressum Patroclum ex-
 tollere laudibus, dein monere, uti reliquo quoque bello
 30 memor rerum, quas gesserat, hostibus vehementius
 ingrueret. hoc modo nox consumitur. at lucis principio

1 compositumque E | tum EPτ || 2 hastam (*sed corr.* G) GB ||
 3 cogit EPτR || 5 doctus Eτ || 7 increpatis Eτ *cf.* 127, 17; Lō. 61 ||
 11 nunc *ante* inde om. G *v. adn. cr.* | stantes Et | mutaverat σ ||
 12 praesidiis : -diis *in ras. ex -dio (?)* G praesidio accurrentes De. ||
 13 belli om. R || 15 fatigaretur E¹ *corr.* E² fatigatur τ || 16 decessum
 Pτ | decessum (*disc.*) est EPτ *cf. Frie. 39* || 19 completur R | qui-
 bus E || 20 de interitu quidem P de interitu γ *v. adn. cr.* | praë om. R ||
 21 insederat P | vivo RT *ex viro* E² *v. adn. cr.* | et] ut P || 23 primo
sed corr. G | revisi sunt H || 27 inspectis EP *cf. Frie. 94* || 31 ac B

corpora suorum quisque collecta igni cremant, dein sepeliunt. sed postquam dies aliquot triti et vulnerati convaluerant, arma expedire et producere militem placet.

10. Sed barbari more pessimo nec quicquam composi- 5
tum, nihil aliud quam turbata atque insidiosa cupientes clam atque ante tempus egressi proelium praevert-
tere. tuncque effusi ruinae modo clamorem inconditum simul et tela in hostes coniciunt semermes etiam tum
atque incompósitos. caesi itaque nostrorum multi, in 10
quis Arcesilaus Boeotius et Schedius Crissaeorum uterque duces optimi; ceterum vulnerata pars maxima, Meges etiam et Agapenor, alter Echinadibus imperator, Agapenor Arcadiae. inter quae tam foeda tanta
inclinatione rerum Patroclus fortunam belli vincere 15
adgressus, dum hortatur suos simul atque instat hostibus promptiore quam bellandi mos est, telo Euphorbi ictus ruit. statimque Hector advolans opprimit ac desuper vulneribus multis fodit; moxque enititur abstrahere proelio, scilicet insolentia gentis suae inludere 20
cupiens per universa genera dehonestamenti. quod ubi Aiace cognitum est, relicto ubi pugnaverant propere accurrit, iamque eripere cadaver occipientem proturbat hasta. interim Euphorbus a Menelao et Aiace altero summo studio circumventus scilicet auctor interempti 25
ducis morte poenas luit. deinde occidente vespera proe-

3 convaluerunt *sed corr.* P || 5 nec] neque Eπ | nec quicquam] nequiquam S nequicquam H || 6 nihilque σRP aut E *cf. Lō. 55; Frie. 31* | turbatis G | atque *om.* P || 7 proelium *om.* P | evertere H pervertere (*perverse in mg.*) P || 8 tunc B tumque E || 9 hostis E | semiermis *ex semermis* E semiermes P *se emersos* GσB *frg. Reich. se eremensos* R semermos *Mer.; v. adn. cr.* || 10 ita E || 11 cryseorum E treseorum γ *om. sed lac. P corr. Mer.* || 12 utrique P || 13 cameges E Ameges F Amezes P mes γ *corr. ed. Venet. 1499* || 14.15 tantamque inclinationem *ex -aque -e* E³ tantaque indignatione P || 15 vincere] adire E adicere P || 17 promptione R promptior EP || 18 victus *sed corr.* P | advolens *sed corr.* G | eum ante opprimit *add.* EP || 19 confodit EP || 20 ei *post* inludere *add. Ro. 27 sq. comparans 90, 20* || 22 est *om.* H | pugnat EP || 24 Euphorbius P || 25 summo *om.* γ *cf. Frie. 76; v. adn. cr.* || 26 morte *om.* P | vespere EP

lium dirimitur male et cum dedecore plurimis nostrorum interfectis.

11. Sed postquam reductae utrimque acies et iam in tuto miles noster erat, cuncti reges Achillem conveni-
unt deformatum iam lacrimis atque omni supplicio
lamentandi. qui modo prostratus humi, nunc cadaveri
superiacens adeo reliquorum animos pertemptaverat,
ut Ajax etiam, qui solandi causa adstiterat, nihil luctui
remitteret. nec Patrocli tantum mors gemitum illum
cunctis incusserat, sed praecipue recordatio vulnerum
per loca corporis pudibunda, quod exemplum pessimum
per mortales tum primum proditum est numquam
antea a Graecis solitum. igitur reges multis precibus
atque omni consolationis modo tandem Achillem fle-
xum humo erigunt. dein Patrocli corpus elutum mox
veste circumtegitur maxime ob tegenda vulnera, quae
multimodis impressa haud sine magno gemitu cerne-
bantur.

12. His actis monet, uti custodes vigilias agere cura-
rent, ne qua hostes detentis circa funus nostris more
solito inruerent. ita per distributionem officia sua
quisque procurantes igni plurimo in armis pernoctant.
at lucis principio placet, uti ex omni ducum numero
quinque in montem Idam vaderent silvam caesum, qua
Patroclus cremaretur, decretum quippe ab omnibus
erat, funus eius publice uti curaretur. iere igitur Ial-
menus, Ascalaphus, Epios et cum Merione Ajax alter.
moxque Ulixes et Diomedes busto locum dimetiuntur
quinque hastarum longitudine totidemque in transver-
sum. advecta deinde ligni copia bustum extruitur im-
positumque desuper cadaver igni supposito cremant

4 ad (add.) achillen EP || 5 atque om. γ || 8 adsteterat P | luctu σR || 9 patrocli; Nec tantum E | illis P || 13 a om. E σ (fort. ante a Gr. legendum est) | multi R || 14 tandem : -dem in ras. E³ tum tamen T || 15 elutum (o ex u ? E³) EPτ || 17 multis modis P ex multimodis E² || 19 achilles ante monet add. EF | monent P | agerent curarentque E || 20 qua om. E | intentis in ras. E³ || 24 valerent B | quo EP || 26 uti ante funus non ante curar. inser. RP | eius om. P || 28 lucum P | dimitiuntur frg. Reich. dimetiatur B || 30 advecti σ || 31 cadavere σ

exornatum iam decore omni pretiosae vestis; id namque Hippodamia et Diomedea curaverant, quarum Diomedea nimium iuveni et omni affectu dilecta fuerat.

13. Ceterum paucis post diebus reffectis ex labore vigiliarum ducibus cum luce simul exercitus in campum productus per totum diem in armis agit opperiens barbarorum adventum. qui muris despectantes postquam nostros paratos proelio vident, eo die certamen distulere. ita occasu solis Graeci ad naves regressi. at vix principio diei Troiani rati etiam nunc incompósitos Graecos, armati portis evolant temere et cum audacia, uti antea soliti, instantesque circa vallum certatim tela iaciunt crebra magis quam cum effectu nostris ad evitandos tantum ictus compositis. igitur ubi ad multum diem barbari intenti iaculis fessi iam neque ita vehementes animadvertuntur, ex parte una nostri erumpunt, incursantesque sinistram latum fundunt fugantque; neque multo post ex alio abnudentibus iam barbaris ac sine ulla difficultate versis.

14. Ita plurimi barbarorum, ubi vertere terga, foede et vice inbellium ab insequentibus proculcati ad postremum dispereunt, in quis Asius, Hyrtaco genitus, et cum Hippothoo Pylaeus, hi Larisaeis, Asius Sesto regnantes. eodem die vivi a Diomede capiuntur duodecim, ab Aiace quadraginta. captus etiam Pisis et Euander Priamidae. in ea pugna Graecorum Guneus

3 affectum R | erat P || 4 post om. H || 8 ad proelium E || 9 navis E | sunt (add.) regr. RP | egressi H || 10 ac RP | diei] dum R | tunc E || 14 evitandum σ | tantum ictus : tus in ras. E² | tantos ictus RB ex tanto ictu G¹ tanto ictu σ || 15 iam om. ε || 16 animadvertunt γ animos vertunt Wopk.; cf. Ihm A. 1146, 2; Frie. 77; v. adn. cr. || 18 latere post alio add. ε cf. Ihm A. 1146, 2; Frie. 77 | abnudentibus ε abeuntibus Per. adnudentibus γ sed cf. Timp. 334 | iam om. σ || 20 terga vertere G | terga in ras. E^{rec} | fede et inbellum R || 21 evicti in bello et ab ins. (ex et vinci in bello ab ins. E²) ε | proculc. sunt E || 22 dispersi eunt ex dispereunt E² || 22.23 nomina propria vario modo, sed non valde corrupta in libb. || 23 cum om. P | hii lariseis γ hilaris (-ll- Pt) ε || 24 eo σ || 25 capti EPτ | etiam] sunt P | pisis (pysus B) libb. Isus Mer.; cf. Lö. 49 || 26 cyneus γ ceneus ε corr. Mer.

DICTYS CRETENSIS

interfectus rex Cyphius, vulneratus etiam Idomeneus
 dux noster. ceterum ubi Troiani muros ingressi clau-
 sere portas et finis instandi factus est, nostri spoliata
 armis hostilia cadavera adportataque in flumine prae-
 5 cipitant memores paulo ante in Patroclo insolentiae
 barbarorum; dein captivos omnes, uti quem ceperant,
 in ordine Achilli offerunt. isque vino multo sopita iam
 favilla reliquias in urnam collegerat, decretum quippe
 animo gerebat, secum in patrium solum uti adveheret
 10 vel, si fortuna in se casum mutaret, una atque eadem
 sepultura cum carissimo sibi omnium contegi. itaque
 eos, qui oblati erant, deduci ad bustum, una etiam
 Priami filios ibique seorsum aliquantum a favilla
 iugulari iubet, scilicet inferias Patrocli manibus. ac
 15 mox regulos canibus dilaniandos iacit confirmatque se
 non prius desinere pernoctando humi, quam in auc-
 torem tanti luctus sui sanguine vindicasset.

15. Sed nec multi transacti dies, cum repente nuntia-
 tum Hectorem obviam Penthesileae cum paucis profec-
 20 tum. quae regina Amazonibus incertum pretio an bel-
 landi cupidine auxiliatum Priamo adventaverat, gens
 bellatrix et ob id ad finitimos indomita, specie armorum
 inclita per mortales. igitur Achilles paucis fidis
 adiunctis secum insidiatum propere pergit atque ho-
 25 stem securum sui praevertit, tum ingredi flumen occi-

1 et ante rex add. RP | scyphus (sch-σ) γ Siphus (Scithis in
 mg.) P scythis E schitis (-th- T) τ corr. Mer. || 2 clausurunt σ ||
 3 standi E¹ corr. E² | nostris E || 4 flumen EP || 5 patroclum EP ||
 6 omnis E | quem] quisque E quemque P | ceperat E || 7 iam
 iam σ RB²P (quid B¹ habuerit, cognosci non potest) || 8 patrocli post
 reliquias add. E²P | collocaverat R || 9 patriam σ B | adveheret
 ex abiret (?) E² abiret τ F || 10 vel om. E¹ et sscr. E² etiam ante si
 add. P | maturaret Per. | una eademque B | atque in ras. E² ||
 11 sibi omnium] suo RP | ita E || 13 iubet post filios pos. R add. P
 (bis) | sibique P || 14 iugulare sed corr. G || 15 canibus] avibus R |
 dilatiandos sed corr. G || 17 vindicavisset EPRH || 18 sed om. E
 cf. Frie. 78; Ihm L. 16 | sunt post transacti add. E post dies add. P
 cf. Lö. 65; Ihm A. 1146, 2; Frie. 39; Fra. 152 | nuntiatum E cf.
 Frie. 39 | nunt. est RP || 20 amazonum EPR cf. Lö. 62; Frie. 78 ||
 22 a finitimis EP cf. Lö. 62 || 25 Tunc EP | flumen ex fluminem
 (?) G

pientem circumvenit. ita eumque et omnes, qui comites
 regulo dolum huiusmodi ignoraverant, ex improvise
 interficit. at quendam filiorum Priami comprehensum
 mox excisis manibus ad civitatem remittit nuntiatum
 quae gesta erant ipse cum caede inimicissimi, tum 5
 memoria doloris ferox spoliatum armis hostem, mox
 constrictis in unum pedibus vinculo currui postremo
 adnectit, dein ubi ascendit ipse, Automedonti imperat,
 daret lora equis. ita curru concito per campum, qua
 maxime visi poterat, praevolat hostem mirandum in 10
 modum circumtrahens, genus poenae novum miseran-
 dumque.

16. At apud Troiam ubi spolia Hectoris desuper ex
 muris animadvertere, quae Graeci praecepto regis ante
 ora hostium praetulerant, et filius Priami praemissus 15
 ab Achille rem ut gesta erat disseruit, tantus undique
 versus per totam civitatem luctus atque clamor editur,
 ut aves etiam consternatae vocibus alto decidisse cre-
 derentur nostris cum insultatione reclamantibus. ac mox
 portis ex omni parte urbs clauditur. foedatur regni 20
 habitus atque in modum lugubrem funestumque ob-
 ducta facies civitatis. cum sicut in tali nuntio adsolet,
 repente cursus trepidantium fieret in eundem locum
 ac statim sine ulla certa ratione per diversum fuga.
 nunc planctus crebri, modo urbe tota silentium ex in- 25
 certo. inter quae et spes extremas multi credidere cum
 nocte simul Graecos moenia invasuros excisurosque

1 eum (que eras. E) EP || 2 dolum] domi E | huiusmodi P ||
 3 at] et E || 10 maxima P | visi] vi βP *sacr.* E^{rec} | praevolat : cf.
Frie. 25, 4; v. *adn. cr.* | mirum P || 11 contrahens P || 15 quae ante
 et (ad H) *add.* σB | et filius] ad filios (ad *exp.* et *inser.*) H || 15.16 et
 — Achille] et ille qui excisis (excisi F) manibus acerbissimae rei
 indicium in se ipse praetulerat (pert. *edd.*) EF *om.* G v. *adn. cr.* ||
 17 educitur τ || 19 At B || 19.20 ac — parte *om.* F || 20 portis *om.*
edd., quod *Frie.* 25, 5 laudat; v. *adn. cr.* | clamantibus post parte
add. sed exp. E | Mox ex omni parte cunctis clamantibus urbs
cl. nonnullae edd. vet. | foedatur *om.* E¹ *sacr.* E² foedatur-
 que P | regni *om.* P || 21 funestum B || 22 sicut *om.* R | nuntio]
 negotio P || 23 concursus EP || 25 silentio R || 26 credere E¹ *corr.* E²
 crededere G¹ *corr.* G^{rec} || 27 excisurosque P

urbem securos interitu tanti ducis, nonnulli etiam pro confirmato habere Achillem exercitum eum, qui duce Penthesilea Priami rebus auxilio venerat, partibus suorum adiunxisse, postremo omnia adversa hostilia
 5 fractas ablatasque opes, nullam salutis spem interempto Hectore in animo habere, quippe is solus omnium in ea civitate adversum tot milia imperatoresque hostium varia semper victoria certaverat. cui fama bel-
 landi inclito per gentes numquam tamen vires consilio
 10 superfuerant.

17. Interim apud Graecos, ubi Achilles ad naves redit et cadaver Hectoris in ore omnium est, dolor, quem ob Patrocli interitum paulo ante perceperant, nece metuendi hostis et ob id praecipua laetitia cir-
 15 cumscribitur. ac tum universis placet, uti in honorem eius, quoniam abesset hostilis metus, certamen ludis solitum celebraretur. neque minus tamen reliqui populi, qui non certaturi spectandi gratia convenerant, instructi armis paratique adessent, ne qua scilicet
 20 hostis quamvis fractis rebus solito tamen insidiandi more inrueret. igitur Achilles victorum praemia, quae ei videbantur maxima, statui imperat. et postquam nihil reliquum erat, reges omnes ad considendum hortatur, ipse medius atque inter eos excelsior. tum pri-
 25 mum quadriiugis equis Eumelus ante omnes victor declaratur, bigarum praemia Diomedes meruit, secundo post eum Menelaus.

18. Ceterum ad certandum qui sagittarum arte maxime praevalebant Meriones atque Ulixes duos ere-
 30 xere malos, quis religatum linum tenuissimum atque ex transverso extentum utriusque capiti adnectebatur,

2 confirmato] certo R *in mg.* P | habuere σRP *ex* habere E² | meum *sed corr.* E || 5 factas B | oblatasque B | spem sal. σ | haberent *post* spem *add.* P || 7 milia] milites F || 8 fortior quam felicio cunctis ducibus nostris *post* certaverat *add.* EPF *v. adn. cr.* || 10 superfuerat G¹ *corr.* G² || 13 perciperant P || 14 nece] et γ | metuendis σB || 16 laudis B || 19 structi E || 21 victoribus EPF *cf. Lō. 63* || 23 confitendum (-fid- S) σ consiliendum R || 24 omnes *ante* eos *add.* R *post* eos *add.* P | eos] ceteros F || 28 maxime om. G || 29 exercere B || 30 relegatum G || 31 advectabatur B

media columba sparto dependebat; eius contingendae certamen maximum. tum reliquis incassum tendentibus Ulixes cum Merione destinatum confixere. quibus cum a reliquis favor attolleretur, Philocteta non columbam se, verum id, quo religata esset, sagitta excisurum promittit. admirantibus deinde difficultatem regibus, fidem promissi non felicius quam sollertius confirmavit; ita dirupto vinculo columba cum maxima populi adclamatione decedit. praemia certaminis eius Meriones atque Ulixes tulere. Achilles duplici extra ordinem munere Philoctetam donat.

19. Cursu longo certantibus Oilei Ajax victor excipitur, post quem secundus Polypoetes. duplici campo Machaon, singulari Eurypylus, saltu Tlepolemus, disco Antilochus victores abeunt. praemia luctandi intacta permansere, quippe Ajax arripiens medium Ulixem deiecit, qui ruens pedibus eius circumvertitur, atque ita praepedito obligatoque nixu Ajax paene iam victor ad terram ruit. caestibus reliquoque manuum certamine idem Ajax Telamonius palman refert. cursu in armis postremo Diomedes praevaluit. dein ubi praemia certaminis persoluta sunt, Achilles primum omnium Agamemnoni donum, quod ei honoratissimum videbatur, offert, secundo Nestori, Idomeneo tertio, post quos Podalirio et Machaoni, dein reliquis pro merito ducibus, ad postremum eorum sociis, qui in bello occiderant; hisque mandatum, uti, cum tempus fuisset, domum ad necessarios eorum perferrent. postquam

1 columba : columnum *in mg.* E | sparte R parte σ B *ex parto* E *om. sed. lac.* P || 3 confixere (confixere *sscr.* S^{rec}) σ || 4 a *om.* R || 5 etiam *ante id add.* P | quod RB || 6 difficultate R facultatem B¹ *corr.* B^{rec} || 7 non *om.* E¹ *sscr.* E² *cf. Frie. 79; v. adn. cr.* || 8 ita] ac E || 10 merionis *libb.* || 17 deiecit BP | circumvectitur σ B || 18 oblatoque B¹ *corr.* *in mg.* B² | nexu σ B nisu ER visu P | iam *om.* σ || 19 reliqui quoque E reliqui vero quoque P || 20 cursum *sed corr.* *in cursu* in G || 22 primo E || 23 agamemnon B | hornatissimum P || 24 affert P | idomeni G idomenei β | dein (-de P) *ante tertio add.* EP || 25 polidario σ || 26 ad] et H | socius H || 27 mand. est R || 28 domum] idoneum B domos P

DICTYS CRETENSIS

certandi praemiorumque finis factus et iam diei vesper erat, ad sua quisque tentoria discessere.

20. At lucis principio Priamus lugubri veste miserabile tectus, cui dolor non decus regium, non ullam
 5 tanti nominis atque famae speciem reliquam fecerat, manibus vultuque supplicibus ad Achillem venit, quocum Andromacha, non minor quam in Priamo miserratio. ea quippe deformata multiplici modo Astyanacta, quem nonnulli Scamandrium appellabant, et Laodamanta parvulos admodum filios prae se habens regi
 10 adiumentum deprecandi addiderat, qui maeroribus senioque decrepitus filiae Polyxenae umeris innitebatur. dein sequebatur vehicula plena auri atque argenti pretiosaeque vestis, cum super murum despectantes
 15 Troiani comitatum regis oculis prosequerentur. quo viso repente silentium ex admiratione oritur ac mox reges avidi noscere causas adventus eius procedunt obviam. Priamus ubi ad se tendi videt, protinus in os ruit pulverem reliquaque humi purgamenta capiti
 20 aspargens. dein orat, uti miserati fortunas suas precatores secum ad Achillem veniant. eius aetatem fortunamque recordatus Nestor dolet, contra Ulixes maledictis insequi et commemorare, quae ad Troiam in consilio ante sumptum bellum ipse adversum legatos dixerat. ea postquam Achilli nuntiata sunt, per Auto-
 25 medontem eum accersi iubet, ipse retinens gremio urnam cum Patrocli ossibus.

1 est *post factus add.* R | iam *om.* P || 3 miserabiliter EF miserabili *ex miserabilis* P *cf. Frie. 80; La. 17* || 4 non ullam] nullam E¹ *corr.* E² || 6 supplicibus B || 6.7 quocum Andr.] cum Andr. in qua *Pei.*; *Mei.*, *sed revoc. F. 73* || 8 modo] specie RP *om.* σB || 9 scamandrium EP | appellant σB vocant R || 10 qui *ante* regi *add.* P || 11 aderat E addiderant P || 12 decrepatur P | annitebatur E || 13 dein sequ. *om.* γ | sequebantur PF *ex -atur* E² *cf. Frie. 96 sq., v. adn. cr.* || 14 vestes GE | muris P || 18 os] hostes E *cf. Lō. 63 sq. (sed te ante hostes non invenitur in E)* || 20 aspargens σRE | miseratus R || 21 rogat *post* veniant *add. sed. exp.* E || 22 docet γ | maledicta RP || 23 insequi et] sinequiet G sine quiete βP | ad] apud E || 26 eum *om.* E¹ *sscr.* E² | accersi] adversum iri τ *in ras.* E² ἐκέλευσεν . . . εἰσελθεῖν εἰς τὴν σκηνὴν *Malal. 157* | iubet *om.* σB | tenens B¹ *corr.* B²

21. Igitur ingressis ducibus nostris cum Priamo rex
 genua Achilli manibus complexus: „non tu mihi, in-
 quit, causa huiusce fortunae, sed deorum quispiam,
 qui postremam aetatem meam, cum misereri deberet,
 in hasce aerumnas deduxit confectam iam ac defatiga- 5
 tam tantis luctibus filiorum. quippe hi fisi regno per
 iuventutem, cum semper cupiditates animi quoquo
 modo explere gestiunt, ultro sibi mihique perniciem
 machinati sunt. neque dubium cuiquam, quin contemp-
 tui sit adolescentiae senecta aetas. quod si interitu 10
 meo reliqui huiusmodi facinoribus temperabunt, me
 quoque, si videtur, exhibeo poenae mortis, cui misero
 confectoque maeroribus omnes aerumnas, quibus nunc
 depressus infelicissimum spectaculum mortalibus prae-
 beo, cum hoc exiguo spiritu simul auferes. adsum en 15
 ultro, nihil deprecor, vel si ita cordi est, habe in custo-
 dia captivitatis. neque enim mihi quicquam iam supe-
 rioris fortunae reliquum est, quippe interfecto Hec-
 tore cuncta regni concidere. sed si iam Graeciae uni-
 versae ob meorum male consulta satis poenarum 20
 filiorum sanguine et meis aerumnis persolvi, miserere
 aetatis ac deos recordatus retorque animos ad pieta-
 tem: concede parvulis saltem non animam parentis, sed
 cadaver deprecantibus, veniat in animum recordatio
 parentis tui omnes curas vigiliasque in te tuamque 25

1 ingressus P | primo E¹ corr. E² || 2 Achilles E cf. Frie. 80 ||
 3 modi post huiusce add. B | eorum R || 4 postremum sed corr. B |
 miserari E | deberent sed corr. G || 5 eduxit H | defetig. (sed
 corr. G) GH v. adn. cr. || 7 cupidates G¹ corr. G² cupiditatem R |
 quomodo G¹ corr. G² || 9 quin om. GE¹ inser. E² || 10 senecta om. G¹
 sscr. G² || 11 huiuscemodi BP ex huiusmodi E^{re} | temperabant
 σB || 12 videretur γ || 13 omnis EP || 15 exiguo] misero RP |
 adferens E afferens F auferens βP | en om. γ v. adn. cr. || 16 ha-
 bens sed corr. G || 18 formae relictum E cf. Frie. 67 || 19 regna P |
 se si E¹ exp. et Sed sscr. E² | Graeciae] grave B || 20 est post poen.
 add. βP || 21 meis] miseris ex miseri E² || 21.22 persolvi miserere
 aetatis om. γ || 22 aetatis om. F | ac] at (ad HR) γ v. adn. cr. | ani-
 mum P || 23 saltim G cf. 37, 7; 76, 10 | parentes G¹ corr. G² ||
 23-25 sed cad. — parentis om. E¹ sscr. E² || 25 cura E¹ corr. E² |
 tuas post vigil. add. R | in te tuamque om. E¹ in mg. E² tuam in P
 intentumque G intentum atque β

salutem impendentis. sed illi quidem cuncta secundum sua vota proveniant longeque aliter neque mei similem senectam degat."

22. Interea dum haec commemorat, paulatim animo
5 deficere ac dissolvi membris, dein obmutescere occipit, quod spectaculum longe miserrimum omnibus, qui tum aderant, dolori fuit. dein Andromacha parvulos Hectoris filios ante Achillem prosternit, ipsa fletu lamentabili orans, uti sibi cadaver coniugis intueri
10 saltem concederetur. inter haec tam miseranda Phoenix Priamum sustollere atque uti animum reciperet hortari. tum rex ubi in aliquantum refovit spiritum, nixis genibus atque utraque manu caput dilanians: „ubi nunc illa est, ait, quae apud Graecos praecipue
15 erat iusta misericordia? an solum in Priamum circumscribitur?"

23. Iamque omnibus dolore permotis Achilles decuisse ait filios eum suos initio ab eo, quod admiserint, facinore cohibere neque ipsum concedendo tanti delicti
20 participem fieri. ceterum ante id decennium non ita defessum senecta fuisse, ut suis despectui esset, sed obsedis animos eorum desiderium rerum alienarum, neque ob mulieren solum unam, sed Atrai atque Pelopis divitiis inhiantes raptum res more incondito perrexisse; pro quis aequissimum esse eiusmodi poenas vel
25 etiam graviores pendere. namque ad id tempus Graecos secutos morem in bellis optimum, quoscumque

1 inpendentes E¹ corr. E² || 2 proveniat B perveniant ex perveniunt P | longamque P | meis similis (?) E¹ corr. E² mei similis τ v. adn. cr. || 3 degant GσB negat R || 6 miserandum P || 8 Achillem] pedes Achillis P || 10 saltim G cf. 37, 7; 75, 23 | cum nestore post Phoenix add. EP cf. Uss. 19; Fra. 153, 1; Frie. 80 || 11 sustulere EP cf. Fra. 153, 1; Frie. 80 || 12 in aliqu.] aliquantulum P | revolvit GσB resolvit R v. adn. cr. || 13 nexis RPF nixus edd.; cf. 29, 24 | genibus om. B || 14 praecipua EP || 15 iusta mis. an solum in Pri.] micda (hanc raram pro misericordia notam del. et in mg. misericordia scr. m²) an iuxta solum priamum E || 17 permotus sed corr. G | decuisset σ || 18 amiserint B || 19 facinore om. P | cohiberi P || 21 senectute defuisse R || 23 Atrai atque] catradzque G catradz σR om. B | pelopidis E || 25 esse om. β

hostium pugna conficeret, sepulturae restituere solitos, contra Hectorem supergressum humanitatis modum, Patroclum eripere proelio ausum, scilicet ad inludendum ac foedandum cadaver eius, quod exemplum poenis ac suppliciis eorum eluendum, ut Graeci ac reli-
 quae posthac gentes memores ultionis eius moremque humanae condicionis tuerentur. non enim Helenae neque Menelai gratia exercitum relictis sedibus parvulisque procul ab domo, cruentum suo hostilique sanguine inter ipsa belli discrimina huiusmodi militiam
 tolerare, sed cupere dinoscere, barbarine Graecine summâ rerum potirentur, quamquam iustam causam fuisse inferendi belli etiam pro muliere. namque uti ipsi raptu rerum alienarum laetarentur, ita maxime dolori esse his, qui amiserint. ad haec multa infausta
 detestandaque imprecari confirmareque se capto Ilio ante omnes tanti admissi poenas sanguine eius expetere, ob quam patria parentibusque carens Patroclum etiam solitudinis suae levamen maximum amis-
 serit.

20

24. Dein consiliatum cum supradictis ducibus surgit. quis omnibus una atque eadem sententia est, scilicet uti acceptis quae allata essent corpus exanime concederet. quod ubi satis placuit, singuli ad sua tentoria discedunt. moxque Polyxena ingresso Achille obvo-
 luta genibus eius sponte servitium sui pro absolutione

25

1 hostium] hos γ homines *Pei.* | conficerent PF | constituere B¹ *corr.* B^{rec} || 3 proelium R | adludendum E¹ *corr.* E³ || 5 eludendum *sed corr.* E elevandum P | graeciae G σ B | reliquiae *sed corr.* G || 6 eius] ius E *cf. Lō. 64* | moremque] morem quaeque P rem R || 7 tuerentur *in ras.* E² timerent τ F *cf. Frie. 81* || 9 cruentumque (que *exp. ?*) B cruentam RP || 10 huicemodi P | militia G || 11 barbarinae graecinae G barbari graeci ne E *cf. Frie. 41, 3* || 12 iustam] iniustam S iniustamque H || 12, 13 quamquam — muliere om. G¹ *sed add. in mg. inferiore* G^{rec} || 13 referendi B | belli om. P || 14 maximae G || 16 helenae *ante impr. add.* EP | que se capto Ilio *in ras.* E¹ confirmareque se capi ac tolli τ || 17 ante omnis Et aut omnino T | sceleris *post admissi add.* P || 18 patriam σ || 19 solitudinis P || 21 consulatum *ex consiliatum* E^{rec} || 22 atque] et P | est om. P || 23 oblata P | maxime *ante exanime add.* RP || 25 achilli E || 26 genibus] pedibus P | servitiumque G

cadaveris pollicetur. quo spectaculo adeo commotus
 iuvenis, ut, qui inimicissimus ob mortem Patrocli
 Priamo eiusque regno esset, tum recordatione filii ac
 parentis ne lacrimis quidem temperaverit. itaque manu
 5 oblata Polyxenam erigit praedicta prius mandataque
 cura Phoenici super Priamo. sed rex nil se luctus ne-
 que praesentium miseriarum remissurum ait. tum
 Achilles confirmare non prius cupitis eius satis futu-
 rum quam mutato in melius habitu cibum etiam secum
 10 sumeret. ita rex veritus, ne quae concessa videbantur,
 ipse recusando impediret, demisse omnia quaeque im-
 perarentur facienda decrevit.

25. Igitur ubi excussus comis pulvis totusque lautus
 est, mox a iuvene ipseque et qui cum eo venerant, cibo
 15 invitantur. dein ubi satias omnes tenuit, hoc modo
 Achilles disseruit: „refer nunc iam mihi, Priame, quid
 tantum causae fuerit, cur deficientibus quidem vobis
 in dies copiis militaribus, ingravescentibus autem
 calamitatibus atque aerumnis Helenam tamen in ho-
 20 diernum retinendam putetis neque velut contagionem
 infausti ominis reppuleritis? quam prodidisse patriam
 parentesque et, quod indignissimum omnium est, fra-
 tres sanctissimos cognoveritis. namque hi execrati
 facinus eius ne in militiam quidem nobiscum coniura-

1 esse *post* *commotus* *sacr.* E³ || 2 fuit *post* *iuvenis* *add.* RP ||
 3 priami σB || 3.4 filiae parentis (*sed et post fil. sacr.* E³) EF filiae
 (filii *in mg.*) et parentis P filii et parentis R *v. adn. cr.* || 4 tempta-
 verit B || 5 praedicto *Wopk., De.* || 6 phoenicis *sed corr.* E | ut
 delutaretur *post* Priamo *add. Obr. ex ed. Mediol., quod De. valde*
laudat, sed v. adn. cr. | et *post* *sed add.* E | nihil E σ nichil iam R ||
 7 miseriarum G | remissionum σ || 8 cuius *sed corr.* E | satis
om. γ | facturum EPF faurum R || 10 neque (*sed corr.* G) G σB |
 conc.] cadaver σ || 11 dedisse γ Deinde E deinde *vel* demum F *om.*
sed lac. P demisse *De. dedit se omniaque quae Fra. 172; cf. Lō.*
65 || 13 lotus G σB || 15 saties (*satietas in mg. P*) GP satietas *sed*
corr. B | omnis E | modo] medio E || 16 deseruit B | refers *sed*
corr. E | iam *om.* R | quod H || 17 quidem *om. σ* | vobis *om.* R ||
 18 die P | urbis *post* dies *add.* R || 20 contagione G || 21 hominis
 (h *exp.* S) γ | perpuleritis GBP pertuleritis σ *v. adn. cr.* | potius
ante quam sacr. E³ || 22 parentes E | est *omn. σ* || 23 hi] duo σ
 et hi P *om.* B || 24 vobiscum S

verunt, scilicet ne, quam audiri incolumem nollent, ei
 per se reditum in patriam quaererent. eam igitur, cum
 cerneretis malo omnium civitatem intravisse vestram,
 non eiecistis? non cum detestationibus extra muros
 persecuti estis? quid illi senes, quorum filios pugna in
 dies conficit? nonne adhuc persenserunt eandem cau-
 sam extitisse tantorum funerum? itane ergo divinitus
 vobis eversa mens est, ut nullus in tanta civitate re-
 periri possit, qui fortunam labentis patriae dolens de
 pernicio publica cum exitio eius transigat? ego quidem
 aetatis tuae contemplatione atque horum precum ca-
 daver restituam neque umquam committam, ut, quod in
 hostibus reprehenditur crimen malitiae, ipse subeam.

26. Ad ea Priamus renovato fletu quam miserabili
 non sine decreto divum adversa hominibus intruere
 ait, deum quippe auctorem singulis mortalibus boni
 malique esse neque quoad beatum esse licitum sit,
 cuiusquam in eum vim inimicitiasque procedere. cete-
 rum se diversi partus quinquaginta filiorum patrem
 beatissimum regum omnium habitum ad postremum
 Alexandri natalem diem, quem evitari ne dis quidem
 praecinentibus potuisse. namque Hecubam foetu eo
 gravidam facem per quietem edidisse visam, cuius
 ignibus conflagravissee Idam ac mox continuante flam-
 ma deorum delubra concremari omnemque demum ad
 cineres conlapsam civitatem intactis inviolatisque An-
 tenoris et Anchisae domibus. quae denuntiata cum ad
 perniciem publicam expectare aruspices praecinerent,
 inter necandum editum partum placuisse. sed Hecubam
 more femineae miserationis clam alendum pastoribus

1 audire EF redire *Per.* | ei] et F || 3 cern.] teneretis P || 4 reie-
 cistis βP || 5 persecuti P | senex σ || 6 praesenserunt γE¹ corr. E² ||
 7 ita β || 9 lab.] habentis σ || 10 transigat σ || 13 repreh. : v. *adn.*
cr. | militiae P || 15 sine om. β || 17 quod γ || 18 vim om. E¹ *sscr.* E² ||
 19 quinq. part. β || 20 ad in *ras.* E² (?) om. γ || 21 ad ante Alex.
sscr. E² | diis EP || 21.22 quae ev. . . potuisset H || 22 praeci-
 pientibus E in *mg.* P || 23 facere B || 24 idam ac mox conti in
ras. E³ | mox om. τ || 25 domum GB || 27 et] atque E | denuntiata
 cum] denuntiatum G σ B denuntiata R || 28 inspectare E cf. 101, 19;
 111, 10; 116, 1; *Frie.* 52 || 29 interim necandum R || 30 femineo γ
 v. *adn. cr.*

DICTYS CRETENSIS

in Idam tradidisse. eum iam adultum, cum res palam
esset, ne hostem quidem quamvis saevissimum, ut in-
terficeret, pati potuisse, tantae scilicet fuisse eum pul-
chritudinis atque formae. quem coniugio deinde Oeno-
5 nae iunctum cupidinem cepisse visendi regiones atque
regna procul posita. eo itinere abductam Helenam
urgente atque instigante quodam numine cunctorum
civium animis, sibi etiam laetitiae fuisse, neque cui-
quam, cum orbari se filio aliove consanguineo cerne-
10 ret, non acceptam tamen, solo omnium adversante An-
tenore, qui initio post Alexandri reditum filium suum
Glaucum, quod eius comitatum secutus erat, abdicand-
um a penetribus suis decreverit, vir domi belloque
prudentissimus. ceterum sibi, quoniam ita res ruerent,
15 optatissimum adpropinquare naturae finem omissis
iam regni gubernaculis atque cura; tantum se in Hecu-
bae filiarumque recordatione cruciari, quas post ex-
cidium patriae captivas incertum cuius domini fastus
manerent.

20 27. Dein omnia, quae ad redimendum filium advecta-
verat, ante conspectum iuvenis exponi imperat. ex
quis quicquid auri atque argenti fuit tolli Achilles
iubet, vestis etiam quod ei visum est; reliquis in unum
collectis Polyxenam donat et cadaver tradidit. quo re-
25 cepto rex in gratiamne impetrati funeris an si quid

1 in Idam trad.] in id dextra dedisse G in *mg.* E^{rec} Idae tradi-
disse in *mg.* G^a valide trad. in id dextram dedisse σB idae trad.
et in id dextram dedisse RP | eumque RP ex eum E² || 2 quidem
om. σB || 4 Quae B | dein domini (*add.*) B | oenoni GσBEF
Oenones P oe//nones R Oenonae *ed. Veneta 1499* || 5 cupidine P |
desideriumque (que *scr.* E²) post cupidinem *add.* EP || 6 eo] eo-
que in *ras.* E³ | eo it.] contingere τ | adductam E¹ *corr.* E³ ||
7 urgentem atque instigantem GσB || 8 animis] casus in *ras.* E³ |
laetitiam R || 13 bellicue EPR *cf. Lö. 66* || 14 ita om. R | res
ruerent] respuerent B || 16 tantum] tum EP | sese EP | in om. P ||
17 filia tumque SB || 18.19 fastus manerent] fastum man. P fa-
stunerent G fastum sustinerent β || 20 adnectaverat G advecta
erant E || 22 quidquid E || 24 donat om. E | tradit Eσ | per-
cepto P || 24.25 recepto rex in (*ex exin m²*) gratiamne inpetrati
(mne in in *ras.* m³) E praecepto exin (exinde T) gratia ne impe-
trati τ || 25 gratiam σ | gratiam vel imp. fun. vel si RP

Troiae accideret securus iam filiae, amplexus Achillis
 genua orat, uti Polyxenam suscipiat sibi que habeat.
 super qua iuvenis aliud tempus atque alium locum
 tractatumque fore respondit; interim cum eo reverti
 iubet. ita Priamus recepto Hectoris cadavere ascenso- 5
 que vehiculo cum his, qui se comitati erant, ad Troiam
 redit.

LIBER QVARTVS

1. Sed postquam Troianis palam est regem perfecto
 negotio inviolatum atque integro comitatu regredi,
 admirati laudantesque Graeciae pietatem ad caelum 10
 ferunt, quippe quis animo ita haeserat nulla spe im-
 petrandi cadaveris ipsumque et qui cum eo fuissent
 retineri ab Graecis, maxime ob Helenae, quae non re-
 mitteretur, recordationem. ceterum viso Hectoris fu-
 nere cuncti cives sociique adcurrentes fletum tollunt, 15
 divellentes comam foedantesque ora laniatibus, neque
 in tanta populi multitudine quisquam in se virtutis
 aut spei bonae fiduciam credere illo interfecto, qui in-
 clita per gentes fama rerum militarium, in pace etiam
 praeclara pudicitia, ex qua haud minorem quam reli- 20
 quis artibus gloriam adeptus erat. interea sepelivere
 eum haud longe a tumulo Ili regis quondam. dein
 exorto quam maximo ululatu postrema funeri per-
 agunt, hinc feminis cum Hecuba deflentibus, hinc re-
 clamantibus Troianis viris et ad postremum sociorum 25
 gentibus. quae per dies decem concessa bellandi re-

3 quam GB *ex qua* E² *cf. Lö. 50* | *atque al.] aliumque* P ||
 4 traditumque B¹ *corr. B^{rec} tractatum* P | *in interim* σ | *ea De.* ||
 8 se] *secum* E *om.* P || 8 troiani σB | *est] esse* β || 10 laudant et
 Gr. P || 11 nullam spem R || 14 Hectori R | *funere] cadavere* RP
in ras. (ex funere?) E³ || 15 *mox ante tollunt add.* EP || 16.17
 -tibus neque *in in ras.* E³ *laniantes in* τ || 17 *quisquam (ni*
inser. m²) in servitute aut (-te a- in ras. m³; aut haud sscr. m²) E
in servitute sui τ || 18 *credere: quaerere in mg.* E² | *qui] cui (qui*
sscr. P) EPF || 22 *elli (ex belli R) γ ilii ET jllii t Iliis F* || 23 *funeris P*
ex funeri E² || 24 *illinc recl. R ex hinc* E³ || 25 *viris om.* σ

DICTYS CRETENSIS

quie ab ortu solis ad usque vesperam per Troianos gesta nullo usquam remisso lugendi officio.

2. Interim per eosdem dies Penthesilea, de qua ante memoravimus, cum magna Amazonum manu reliquis
5 que ex finitimo populis supervenit. quae postquam interemptum Hectorem cognovit, perculsa morte eius regredi domum cupiens ad postremum multo auro atque argento ab Alexandro inlecta ibidem opperiri decreverat. dein exactis aliquot diebus copias suas armis
10 instruit. at seorsum ab Troianis ipsa suis modo bellatoribus satis fidens in pugnam pergit: cornu dextro sagittariis, altero peditibus instructo, medios equites collocat; in quis ipsa. contra ab nostris ita occursum, ut sagittariis Menelaus atque Ulixes et cum Teucro
15 Meriones, peditibus Aiaces duo, Diomedes, Agamemnon, Tlepolemus et cum Ialmeno Ascalaphus opponerentur, in equites ab Achille et reliquis ducibus pugnaretur. hoc modo instructo utrimque exercitu conflixere acies. cadunt sagittis reginae plurimi neque ab
20 Teucro secus bellatum. interim Aiaces et qui cum his erant pedites, contra quos steterant, caedere ac restantes detrudere umbonibus, moxque repulsos obtruncare. neque, quoad deletae peditum copiae, finis fit.

3. Achilles inter equitum turmas Penthesileam nactus hasta petit, neque difficiliter quam feminam equo deturbat manu comprehendens comam atque ita graviter vulneratam detrahens. quod ubi visum est, tum vero nullam spem in armis rati fugam faciunt. clausis-

1 ad om. σR || 2 nulla G || 3 eosdem] eos decem E || 4 manu om. E¹ in mg. E² || 5 ex infinitimo B | finitimis sed corr. S finitimus H || 10 ac Eπ | ab seors. ad Tr. R || 11 confidens P || 13 in quis ipsa plur. edd. in quis ipsis (in eras. E^{rec}) EV om. ctt. lbb. ἡ δὲ Πενθεσίλεια μέσον τῶν ἱππέων ὑπῆρχε σὺν τῷ σίγῳ Malal. p. 160 et Ἐκλογὴ Ἱστοριῶν ed. Cramer II p. 218; cf. Frie. 99 | occurs. est R concurs. est P || 14 Theutra R || 16 et ante Tlep. add. Eπ | iammeno γ || 19 caduntque E || 20 teucris (is in ras. E³) γE cf. Gr. 13sq.; Uss. 11; Pa. 1903, 233sq.; Frie. 99; Malal. p. 160; Cramer l. l. 218 | duo post Aiaces add. G || 21 restantis E¹ corr. E² || 22 umbonibus: -eribus sscr. R | rep.] detrusos P | detruncare σ || 23 quod E¹ V corr. E² | delectae R | fuit σP || 26 //comam (eras. a) E | capitis post comam add. σ || 27 cum G

que civitatis portis nostri reliquos, quos fuga bello ex-
emerat, insecuti obtruncant, feminis tamen abstinentes
manus parcentesque sexui. dein uti quisque victor, in-
terfectis quos adversum ierant, regrediebatur, Pen-
thesileam visere seminecem etiam nunc admirarique 5
audaciam. ita brevi ab omnibus in eundem locum con-
cursum placitumque, uti, quoniam naturae sexusque
condicionem superare ausa esset, in fluvium reliquo
adhuc ad persentiendum spiritu aut canibus dilaniandā
iaceretur. Achilles interfectam eam sepelire cupiens 10
mox a Diomede prohibitus est. is namque percontatus
circumstantes, quidnam de ea faciendum esset, con-
sensu omnium pedibus adtractam in Scamandrum prae-
cipitat, scilicet poenam postremae desperationis atque
amentiae. hoc modo Amazonum regina deletis copiis, 15
quibuscum auxiliatum Priamo venerat, ad postremum
ipsa spectaculum dignum moribus suis praebuilt.

4. At sequenti die Memnon, Tithoni atque Aurorae
filius, ingentibus Indorum atque Aethiopum copiis
supervenit, magna fama, quippe in unum multis mili- 20
bus armatis vario genere spes etiam votaue de se
Priami superaverat. namque omnia circum Troiam et
ultra, quae visi poterant, viris atque equis repleta
splendore insignium refulgebant. eos omnes iugis Cau-
casi montis ad Troiam duxit, reliquos neque numero 25

1 quos *om.* E¹T *corr.* E² || 2 a (*add.*) feminis E | perabstinen-
tes σ || 3 manu GσBV manum RP | uti quisque] utique GσB ||
4 ierat β || 6 unum atque *ante* eundem *add.* V *in mg.* E³ | con-
currunt σ | est *post* concursum *add.* P *sscr.* E² || 9 adhuc *om.* P |
ad *om.* EVt | persentiente (-te *in ras.* m³) E praesentiendum t |
dilaceranda π || 12 circumstantis EV | mox *ante* consensu *add.* P
sscr. E² || 13 in scamandrum B | praecipitari EV || 14 poena *vel*
in poenam *Dac.* || 16 priamum P || 17 ipsa *om.* P || 18 tithonis
(thito- B thitho- H) GσBEVF | Aurorae *om.* B || 19 cum *ante*
ingentibus *add.* RP *sscr.* E² | atque Aethiopum *om.* P || 20 magna
om. P | milibus *in ras.* E² || 21 insignium (*ex insigniis* R) *post* genere
add. γP *sscr.* E² *quod huc e sequentibus irrepsisse putant De. et Mei.;*
sed cf. Frie. 81 | quae *post* votaue *add.* G || 22 superaverant V |
et *om.* R || 23 viseri (*visi in mg.*) P || 24 omnis GE | iugi V || 24.25 causa
si montis B causa simoentis R causa simentis σ || 25 neque *ex*
namque R

inferiores imposito Phala duce atque rectore mari
 misit. qui adpulsi Rhodum, ubi animadvertere insulam
 Graecis sociam, veriti, ne re cognita incenderentur
 naves, ibidem opperiebantur; ac mox divisi in Cami-
 5 rum et Ialysum, urbes opulentas. neque multo post
 Rhodii Phalam incusare, quod paulo ante eversa ab
 Alexandro Sidona, patria sua, auxilium ei, a quo lae-
 sus sit, ferre cuperet. quo animos exercitus permo-
 verent, confirmare haud dissimiles barbarorum videri
 10 eos, qui tam indignum facinus defenderent. multa prae-
 terea, quae accensura vulgum et pro se factura essent,
 disseverere. quae res haud frustra fuit. Phoenices nam-
 que, qui in eo exercitu plurimi aderant, permoti quere-
 lis Rhodiorum an cupidine diripiendarum rerum, quas
 15 secum advexerant, Phalam lapidibus insecuti necant
 distributique per supradictas urbes aurum ac reliqua
 praedae inter se dispertiunt.

5. Interim exercitus, qui cum Memnone venerat, po-
 sitis per locos patulos castris — nam intra moenia
 20 haud facile tanta vis hominum retineri poterat —
 diversi suo quisque genere exercebantur. neque in
 eadem arte simplex atque idem modus, sed ut quemque
 regionis suae mos adsuefecerat, ita telis aliis in alium
 modum formatis, scutorum etiam et galearum multi-
 25 formi specie horrendam belli faciem praeberant. at
 ubi triti aliquot dies et miles bellum cupit, simul cum
 luce exercitus omnis signo dato in proelium ducitur

1 inferiore V || 2 advertere B || 3 ver. ne re cogn.] vel itinere
 cognitam V | rem *sed corr.* S | incenderetur P intenderentur V ||
 4 dimissi *super* divisi *scr.* E² | in] et P | camiram (*vel* camyram)
lbb. || 5 calysum (galysum E galisum π galisam F) *lbb.* || 6 Pha-
 lam P palam *ctt. lbb.* (*non aliter* 15) || 7 sidone ε || 8 animus HRB |
 quo animos] quoniam E π || 9 haud] aut EV || 10 eos *om.* E¹ V
sscr. E² || 11 quae *om.* E¹ V τ *corr.* E² | facturi γτF *sed cf. Timp.*
339sq. || 12 disseverent *sed corr.* S disseminare P || 13 plurimi *om.* V ||
 14 an] et *in ras.* E² *om.* V || 15 adduxerat P adduxerant R advexerat
De. || 16 distribuitque E¹ *ex quo* distributaque E² | ac] et V ||
 18 exercitu *ex* exercitus E | memnonem *sed corr.* E || 21 in *om.* γP ||
 23 teli salus B | aliis *om.* E π || 24 firmatis R | multiformae *sed corr.*
 SB || 25 praeberunt *Mei., sed revoc. F. 73; cf. Frie. 57, 1* || 26.27
 cum l. sim. σ

cumque his Troiani et qui intra moenia socii fuerant.
 at contra Graeci instructi pro tempore opperiri, debili-
 tati aliquantum animos metu ingentis atque incogniti
 hostis. igitur ubi intra teli iactum ventum est, tum
 vero barbari clamore ingenti ac dissono ruinae in mo- 5
 dum inrumpunt, nostri confirmati inter se satis im-
 pigre vim hostium sustentavere. sed postquam acies
 renovatae atque in ordinem reformatae sunt et iaci
 hinc atque inde tela coepere, cadunt utriusque exer-
 citus plurimi, neque finis fit, quoad Memnon curru 10
 vectus adhibito secum fortissimo quoque medios Grae-
 corum invadit, primum quemque obvium fundens aut
 debilitans. ita iam plurimis nostrorum interfectis duc-
 ces, ubi fortuna belli eversa neque spes reliqua nisi in
 fuga est, victoriam concessere. eo die incensae dele- 15
 taeque naves omnes forent, ni nox, perfugium labo-
 rantium, ingruentes hostes ab incepto cohibuisset.
 tanta in Memnone bellandi vis peritiaque et nostris ad-
 versae res.

6. Igitur Graeci, postquam requies est, perculsi inter 20
 se ac summae rerum diffidentes per universam noctem
 quos in bello amiserant sepelivere. dein consilium fu-
 turi certaminis adversum Memnonem ineunt; ac placet
 sorte eligi nomen ducis cum eo bellaturi. tunc Aga-
 memnon Menelaum excipit, Ulixem, Idomeneum; reli- 25
 quorum sors agi coepta Aiace Telamonium votis om-
 nium deligit. ita reffectis cibo corporibus reliquum
 noctis cum quiete transigunt. at lucis principio armati

1 cum β | erant H || 2 contra om. β || 3 animo E nostro V |
 metu ing.] et vigentis γ metu et ing. P || 5 in modum] modo E π ||
 8 atque om. β | et iaci] iaci (et om.) in ras. E³ etiam V τ ||
 10 quod E¹ V corr. E² || 11 devector V || 12 obv.] omnium V |
 aut] atque σ || 13 iam om. P | primis γ cf. 86, 20; 90, 26;
 94, 6 | ducibus EV || 14 versa EVF cf. Frie. 46 | rel.] aliqua V ||
 15 contexere V | eodem V | delataeque GB || 16 fuissent RV |
 nisi σ || 17 ingruentesque G ingruens E¹ V corr. E³ | hostis E¹ V
 corr. E^{rec} om. H | cohibuissent sed corr. S prohibuisset π || 18 in
 om. P || 20 et (add.) perc. P || 21 suma V || 22 futuris sed corr. S ||
 24 elegi P | novem duces ... bellaturos V || 25 idomeneus γ P |
 reliqu. om. P || 27 eligit V

instructique pro negotio egrediuntur. neque segnius a
 Memnone actum, cum quo Troiani omnes. ita hinc at-
 que inde ordinato exercitu proelium initum. plurimi
 utriusque partis, ut in tali certamine, cadunt aut icti
 5 graviter proelio decedunt. in quo bello Antilochus Ne-
 storis obviis forte Memnoni interficitur. moxque Ajax,
 ubi tempus visum est, inter utramque aciem progressus
 lacessit regem, praedicto prius Ulixi et Idomeneo, ab
 ceteris uti se defenderent. igitur Memnon ubi ad se
 10 tendi videt, curru desilit confligitque pedes cum Aiace
 magno utriusque partis metu atque expectatione, cum
 dux noster summa vi umbonem scuti eius telo in ali-
 quantum foratum gravis atque summis viribus ingru-
 ens impulit vertitque in latus. quo viso regis comites
 15 adcurrere Aiace exturbare nitentes. tum Achilles,
 ubi barbaris intercedi videt, pergit contra et nudatum
 scuto hostis iugulum hasta transfigit.

7. Ita praeter spem interfecto Memnone animi hosti-
 um commutantur et Graecis aucta fiducia. iamque
 20 Aethiopum versa acie nostri instantes caedunt pluri-
 mos. tum Polydamas renovare proelium cupiens cir-
 cumventus ad postremum atque ictus inguina ab Aiace
 interficitur, Glaucus Antenoris adversum Diomedem
 adstans Agamemnonis telo cadit. tum vero cerneret
 25 hinc Aethiopas cum Troianis per omnem campum sine
 ordine atque imperio fugientes multitudine ac festi-
 natione inter se implicari cadere ac mox palantibus

1 instructique pro : que pro *in ras.* E² pro *om.* Vτ | progredi-
 untur EV || 3 ornato *sed corr.* E | tum *ante* plurimi *add.* Eπ ||
 4 ut] aut *ex ut V om.* P | ictu B || 5 discedunt H | Nestoris *om.* V ||
 6 forte *om.* P | mox HR || 8 ab] ac β et P || 9 uti *om.* E¹ ut
sscr. E² | se *ante* def. *om.* V || 10 desiliit P || 11 Tum *ex* Cum B ||
 12 umbone P | eius] eos HR | telo *om.* V || 12.13 aliqu. for.] aliquan-
 tulum P || 13 gravis] animis P *in ras.* E² gravibus V | ingrueret P ||
 14 vertitque] ac vertit B || 15 intentes B || 16 a (*add.*) barbaris Eπ
cf. 34, 22; 52, 18; 92, 23; 104, 7 cui *pro a quo; La.* 15 || 18 memnonem
sed corr. E || 19 comitantur B¹ *corr.* B² | iam E¹ V *corr.* E² || 20 Primus
 (*incipit enuntiatio*) γ *cf.* 85, 13; 90, 26; 94, 6 || 21 polydamus RB |
 revocare B || 22 inguine P *in* inguine V | ab Aiace *om.* P ||
 24 Tunc Gσ || 26 fugiente P || 27 ac mox] et mox Eπ

equis proculcari, hinc Graecos resumptis animis sequi
 caedere impeditosque dissolvere atque ita confodere
 laxatos. redundant circa muros campi sanguine et om-
 nia, qua hostis intraverat, armis atque cadaveribus
 completa sunt. in ea pugna Priami filiorum Aretus et 5
 Echemmon ab Ulixē interfecti, Dryops, Bias et † Cho-
 rithan ab Idomeneo, ab Aiace Oilei Ilioneus cum Phile-
 nore, itemque Thyestes et Telestes a Diomede, ab
 Aiace altero Antiphus, Agavus, Agathon atque Glau-
 cus et ab Achille Asteropaeus. neque prius finis factus, 10
 quam Graecos satias et ad postremum fatigatio in-
 cessit.

8. At ubi ab nostris in castra recessum est, missi ab
 Troianis, qui peterent eorum, qui in bello ceciderant,
 humandi veniam. collectos suos quisque igni cremant 15
 et more patrio sepeliunt seorsum ab ceteris cremato
 Memnone, cuius reliquias urnae conditas per neces-
 sarios regis remisere in patrium solum. at Graeci lau-
 tum bene cadaver Anticholi iustisque factis Nestori
 tradunt eumque orant, ferret animo aequo fortunae 20
 bellique adversa. ita ad postremum corpora sua quis-
 que curantes vino atque epulis per multam noctem

1 graeci V | resumptos G¹ corr. G² | insequi V || 3 redundante V |
 circum E π σ ex circa G^{rec} || 4 intrav.] ingruerat E π || 5 areius GRB
 aeruis S aerius H atreius ε || 6-9 v. adn. cr. || 6 echememon G
 archemmon B echemnon E Echmon F Echemon VH Achemon P |
 interf. sunt P | Dryaspisbia GB Dyraspispia σ dryaspias R dry-
 aspis (dri- V) bias (-y- F) EVF Draspis bias P | et om. P | cho-
 rithan GB chorintan σ corintha EVτF Corithan P Corython edd.
 vet. Gorython Mer. || 7 ad idomeneia G | idomeneo ab aiace
 -meneo ab aiace in ras. E³ || 8 item EV | Thyestes et del. De. |
 telesites E π || 9 altero in ras. E³ | antipus (sive -th-, -ph-) γ π
 antiplus E Antiphonus De. | agap//ius E Agapauς V agapius Pt
 Agapnus T | glaeus G σ B sed cf. 86, 23 || 10 neque prius om. E¹ V
 sscr. E² | factus est P || 11 postquam V | saties G satietas P ex
 satias E³ | sat. et] satiasset V | ad om. GEV | postremo E || 14 in
 om. V | occiderant V || 15 corpora ante humandi add. P sscr. E² |
 humandi om. V | venia P | ita ante collectos add. E π | cremat P ||
 17 urna EV cf. 92, 21; 95, 23; 116, 29; Lō. 66 | condita E¹ corr. E² ||
 18 remisere B | ubi ante Graeci add. V || 20 eum E¹ V corr. E³ |
 ferre σ R

DICTYS CRETENSIS

Aiacem simulque Achillem laudibus celebrant atque ad caelum ferunt. at apud Troiam, ubi requies funerum est, non iam dolor in casu Memnonis, sed metus summae rerum et desperatio incesserat, cum hinc Sarpedonis interitus, inde secuta paulo post Hectoris clades spes reliquas animis abstulissent neque, quod postremum in Memnone fortuna obtulerat, reliquum iam existeret. ita confluentibus in unum tot adversis curam omnem exsurgendi omiserant.

Pap. Tebt. 10 9. At post paucos dies Graeci instructi armis processere in campum lacescentes, si auderent, ad bellandum Troianos. quis dux Alexander cum reliquis fratribus militem ordinat atque adversum pergit. sed priusquam ferire inter se acies aut iaci tela coepere, barbari desolatis ordinibus fugam faciunt. caesique eorum plurimi aut in flumen praeceps dati, cum hinc atque inde ingrueret hostis atque undique adempta fuga esset. capti etiam Lycaon et Troilus Priamidae, quos in medium productos Achilles iugulari iubet indignatus nondum sibi a Priamo super his, quae secum tractaverat, mandatum. quae ubi animadvertere Troiani, tollunt gemitus et clamore lugubri Troili casum miserandum in modum deflent recordati aetatem eius admodum immatutam, qui in primis pueritiae annis cum verecundia ac probitate, tum praecipue forma corporis amabilis atque acceptus popularibus adolescebat.

10. Deinde transactis paucis diebus solemne Thymbraei Apollinis incessit et requies bellandi per indutias

1 simulque] atque B || 2 ad] in V || 3 cassum G casum E casum ipsius (add.) V || 4 et om. G | ad postremum *post* et add. E π || 5 unde σ | insecuta E π RB cf. 8, 18; 23, 13 || 6 reliquos G | abstulisse G | neque] atque β P | quod om. γ P | postremo P | ad (add.) postremum B || 7 memnonem EV | quem *ante* fortuna add. β P | abstulerat P | relictum iam existere G reliquum (rerequum B) iam nil (add.) existere β || 10 Atque EV | dies om. G || 12 fratr.] sociis V || 13 provocat S¹ H¹ vel ordinat *sscr.* S^{rec} H^{rec} || 14 feriret H | solutis ε cf. Lō. 66 sq.; sed cf. Ihm L. 16 || 16 praecipites π | inde om. B || 17 fuga om. V || 18 Priamides V || 22 casum om. P || 22. 23 in modum om. H || 24. 25 annis — praecipue om. σ || 24 cum om. V || 27 pacis B || 28 et om. E¹ V τ *inser.* E²

interposita. tum utroque exercitu sacrificio insistente Priamus tempus nactus Idaeum ad Achillem super Polyxena cum mandatis mittit. sed ubi Achilles in luco ea, quae inlata erant, cum Ideo separatim ab aliis recognoscit, cognita re apud naves suspicio alienati ducis et ad postremum indignatio exorta. namque antea rumorem proditiōis ortum clementer per exercitum in verum traxerant. ob quae simul uti concitatus militis animus leniretur, Ajax cum Diomede et Ulixē ad lucum pergunt hique ante templum resistunt opperientes, si egrederetur, Achillem. simulque uti rem gestam iuveni referrent, de cetero etiam deterrerent in colloquio clam cum hostibus agere.

11. Interim Alexander compositis iam cum Deiphobo insidiis pugionem cinctus ad Achillem ingreditur confirmator veluti eorum, quae Priamus pollicebatur moxque ad aram, quo ne hostis dolum persentisceret aversusque a duce, adsistit. dein ubi tempus visum est, Deiphobus amplexus inermem iuvenem quippe in sacro Apollinis nihil hostile metuentem exosculari gratularique super his, quae consensisset, neque ab eo divelli aut omittere, quoad Alexander librato gladio procurrensque adversum hostem per utrumque latus geminato ictu trans-

1 interp. est (*add.*) RP | exercitui σ | consistente E π || 2 nactus *sed. corr.* G | Idaeum] idoneum V || 3 sed] Se B | loco B || 4 ea *om.* H | perlata E π | cum ab Ideo (*sed ab eras. E*) EV || 6 est *post* exorta *add.* RP *sscr.* E² | ante σ || 7 clem. ort. EV || 8 traxerat EV | ob//quae (ob *in ras. m*³) E quique (*pro ob quae*) V τ || 10 hique] eumque P | existunt V || 11 achilles V τ ex -en (?) E³ || 12 deterrent E¹ *corr.* E^{rec} (?) | in] ne ex *in E om.* P | colloquium P || 13 cum host.] custodibus σ | ageret EV *cf. Lō. 60* || 14 cum *om.* B || 15 pugione π | accinctus V ex cinctus E² | ad Ach. ingr.] Ach. adgr. E¹ V *corr.* E³ | confirmatur *sed corr.* G confirmato B¹ *corr.* B² || 16 veluti *in ras.* E³ vel ubi V velut t || 17 apollinis *post aram add.* P *sscr.* (*sed eras. et vix legi potest*) E² (?) | quo ne] quove B ne qua Hei. | praesentisceret V | aversosque *sed corr.* G adversusque (*d eras. E*) EV σ || 18 a *om.* E¹ V *sscr.* E² | ducem V || 19 iuvenem inermem iuvenem R || 20 congrat. σ || 21 dimittere V || 22 quoad] qu// (*quoad ssr., sed eras. et vix legi potest*) E quem V τ | vibr *in ras.* E³ vibrato *in m η .* (*sed eras. et vix legi potest*) E² (?) liberato τ | procurrensque] procurrens quoque P | aversum G

DICTYS CRETENSIS

figit. at ubi dissolutum vulneribus animadvertere, e parte alia, quam venerant, proruunt, re ita maxima et super vota omnium perfecta, in civitatem recurrunt. quos visos Ulixes: „non temere est, inquit, quod hi turbati ac trepidi repente prosiluerunt.“ dein ingressi lucum circumspicientesque universa animadvertunt Achillem stratum humi exsanguem atque etiam tum seminecem. tum Ajax: „fuit, inquit, confirmatum ac verum per mortales nullum hominum existere potuisse, qui te vera
 10 virtute superaret, sed, ut palam est, tua te inconsulta temeritas prodidit.“ dein Achilles extremum adhuc retentans spiritum: „dolo me atque insidiis, inquit, Deiphobus atque Alexander Polyxenae gratia circumvenere.“ tum expirantem eum duces amplexi cum
 15 magno gemitu atque exosculati postremum salutant. denique Ajax exanimem iam umeris sublatum e luco effert.

12. Quod ubi animadvertere Troiani, omnes simul portis proruunt eripere Achillem nitentes atque auferre
 20 intra moenia scilicet more solito inludere cadaveri eius gestientes. contra Graeci cognita re arreptis armis tendunt adversum, paulatimque omnes copiae productae, ita utrimque certamen brevi adolevit. Ajax tradito his, qui secum fuerant, cadavere eius infensus Asium
 25 Dymantis, Hecubae fratrem, quem primum obvium habuit, interficit. dein plurimos, uti quemque intra

1 e om. EV || 2 qua V | venerunt GHB cf. Frie. 57, 1; v. adn. cr. ad 119, 20 | pror. sese ita max. re et Eπ || 3 incurrunt V || 4 quo viso ER | hi om. EπR ovtoi Pap. l. 41 || 5 repente om. P || 7 tum om. EV || 8 Tunc Ajax Gσ | fuit, inquit, conf.] fuit fuit (inquit secr. m², sed eras.) quod conf. E fuit quod conf. V | etiam post verum add. π || 9 nullo sed corr. G | hominem V || 10 ut] ubi V || 11 perdidit R || 12 retentens sed corr. B || 13 circumvenerunt R || 15 postremo V || 16 Ajax telamonius (add.) σ | e om. EV || 19 portis in ras. E³ foris V | inferre EV || 22 prod. sunt (add.) RP || 24 cad.] cautius (cadavere in mg.) P | eius] Dein EP deinde VF | infensum V om. R | ausium EV || 25 clymantis σB || 26 plurimos] primus G primos β cf. 85, 13; 86, 20; 94, 6 | quem (sed corr. in mag. P) Eπ

telum, ferit, in quis Nastes et Amphimachus reperti Cariae imperitantes. iamque duces Ajax Oilei et Sthenelus adiuncti multos fundunt atque in fugam cogunt. quare Troiani caesis suorum plurimis nusquam ullo certo ordine aut spe reliqua resistendi dispersi palantes- 5 que ruere ad portas neque usquam nisi in muris salutem credere. quare magna vis hominum ab insequentibus nostris obtruncantur.

13. Sed ubi clausis portis finis caedendi factus est, Graeci Achillem ad naves referunt. tuncque deflentibus 10 cunctis ducibus casum tanti viri plurimi militum haud condolare, neque, uti res exposcebat, tristitia commoveri, quippe quis in animo haeserat Achillem saepe consilia prodendi exercitus inisse cum hostibus; ceterum interfecto eo summam militiae orbatam et ademptum spei com- 5 plurimum, cui viro egregio bellandi ne honestam quidem mortem aut aliter quam in obscuro oppetere licuerit. igitur propere ex Ida adportata ligni vis multa atque in eodem loco, quo antea Patroclo, bustum extruunt. dein imposito cadavere subiectoque igni iusta funeri peragunt 20 Aiace praecipue insistente, qui per triduum continuatis

1 ferit *in ras.* E³ fecerant Vτ | rastes GσBVF adrastus RP *in ras.* E³ lastes (-th- t) τ *corr. Mer.* || 1.2 reperti Icariae (*in ras. m³*) imperitantes (*ex -i m³*) E reperti ycariae imperantes R reperte icariae imperantes P reperta re imperitanti V reperta rei peritiaque τ || 2 duci EV || 3 soli (?) *post* adiuncti *sacr.* E² | fund. mul. Eπ | fundunt] interficiunt β *om. G cf. Lö. 50* || 4 numquam ullo σB numquam ulla G nullo umquam R || 6 ni σ || 7.8 quare — obtruncantur *om. P* || 8 obtruncatur σBEV obtruncabatur R || 10 Cumque γP | refflentibus E || 11 ducibus *om. R* || 11.12 plurimo militum dolore (*om. haud*) EVF || 12 cond.] cum dolore γP ου] δις των λαω[v] παθους συνεστε. ν[α]ξε Pap. l. 64sq. *cf. Fra. 151sq.* | commovere EV || 13 quis *om. γ fort. recte, cf. Frie. 39* | in an. haes.] animo inhaeserat G | saepe] semper V || 14 tradendi V || 15–17 *cf. Timp. 335sq.* || 15 eo *om. E¹* V eos *in mg.* E² | summa m. orbatā (*tos sacr.* E²) EV summa m. orbatam σ *cf. Frie. 61* | spes F *om. γ* | quam plurimum εR || 16 cui] et γP *om. R* | viro *om. EV* | ne *om. E¹* V *sacr.* E² || 17 haut E haud V | obsculo R | licuerat *Mei., sed revoc. F. 73* || 18 multa *in ras.* G magna B || 19 Patroclum R | extruxerunt R || 20 posito EV | subvectoque σ suppositoque P | iuxta V | funera G¹B *corr. Grec* || 21 continuis G¹ *corr.* G² continuatas R

DICTYS CRETENSIS

vigiliis labore non destitit, quam reliquiae coadunarentur. solus namque omnium paene ultra virilem modum interitu Achillis consternatus est, quem dilectum praeter ceteros animo summis officiis percoluerat, quippe
 5 cum amicissimum et sanguine coniunctum sibi, tum praecipue plurimum virtute ceteros antecedentem.

14. Contra apud Troianos laetitia atque gratulatio cunctos incesserat interfecto quam metuendo hoste; hique Alexandri commentum laudantes ad caelum
 10 ferunt, scilicet cum insidiis tantum perfecerit, quantum ne in certamine auderet quidem. inter quae nuntius Priamo supervenit Eurypylum Telephi ex Mysia adventare, quem rex multis antea inlectum praemiis, ad postremum oblatione desponsae Cassandreae con-
 15 firmaverat. sed inter cetera, quae ei pulcherrima miserat, addiderat etiam vitem quandam auro effectam, et ob id per populos memorabilem. ceterum Eurypylus virtute multis clarus Mysiacis modo Ceteisque instructus legionibus summa laetitia a Troianis exceptus
 20 spes omnes barbaris in melius converterat.

15. Interim Graeci ossa Achillis urna recondita adiunctaque simul Patrocli in Sigeo sepelivere. cui sepulchrum etiam extruendum ab his, qui in eo loco

1 laborare β *om.* E | non destitit] haud prius abire (*exire* V) destitit EVF *cf.* Frie. 83 non desistit (destitit *in mg.*) P | reliquit V | counarentur E¹ *corr.* E² coadunaretur V || 3 interitum V || 3.4 quem — percoluerat *om.* EVF | animosum suis off. semper consuerat (-everat P) RP | perconsulerat GB perconsuluerat (*ex -ant* H) σ percoluerat *edd.* || 5 et] ac P | tam σ || 6 diligebat *post* *anteced.* *add. in mg.* E² || 8 infecto H || 9 hique *om.* EV | alexandrique EV || 10 scilicet et (*add.*) B || 10.11 quantum in c. nemo aut EV || 11 tam laeta *post* quae *add.* ε || 12 moesia γ *cf.* 20, 24 || 13 adventavere *sed corr.* G | ante σ || 14 desponsatae *sed corr.* E sponsae P || 15 promiserat RP pro *sscr.* E² || 16 addiderat *om.* EV | effectum G¹ *corr.* G² || 17 memo- *in ras.* E² moderabilem V || 18 multis] militis P | claris G¹ *corr.* G^{rec} | moesiakis γ *cf.* 20, 24 | m. ceterisque γ P m. citisque VFA modocitisque E¹ *exp.* et medicisque *sscr.* E² cetisque *sscr.* E^{rec} *corr.* Obr. K[η]τερον Pap. l. 87 || 19 fama (*add.*) laetitiaque EV || 21 ossa *om.* E¹ *sscr.* E² | urnae *ed. Princ.* *cf.* 87, 17; 95, 23; 116, 29 | condita EV || 22 patroclo P | in Sig.] in-signis P | sepeliere R | cuius R || 23 ab *om.* EV *cf.* 34, 22; 52, 18; 86, 16; 104, 7

habebant, mercede Ajax locat indignatus iam de Graecis, quod nihil in his dignum doloris iuxta amissionem tanti herois animadverteret. per idem tempus Pyrrhus, quem Neoptoleum memorabant, genitus Achille ex Deidamia Lycomedis, superveniens offendit tumultum ⁵ exstructum iam ex parte maxima. dein percontatus exitum paternae mortis Myrmidonas gentem fortissimam et inclitam bellandi armis atque animis confirmat, impositoque faciendo operi Phoenice ad naves atque ad tentoria parentis vadit. ibi custodem rerum Achillis Hippodamiam animadvertit. moxque adventu eius cognito in eundem locum a cunctis ducibus concurritur; hique, uti animum aequum haberet, deprecantur. quis benigne ^{finis} respondens nec sibi ait ignoratum esse omnia, quae ^{Pap. Tebt.} divinitus confierent, forti pectore patienda, neque cui ¹⁵ quam super fatum vivendi concessam legem, turpem namque ac detestandam viris fortibus condicionem senectae, contra imbellibus optabilem. ceterum sibi eo levio-
 rem dolorem esse, quod non in certamine neque in luce belli Achilles interfectus esset, quo fortio-
 rem ²⁰ ne optasse quidem quemquam existere nunc vel in praeteritum excepto uno illo Hercule. addit praeterea: solum virum dignum ea tempestate, sub cuius manibus excindi Troiam deceret, neque tamen abnuere, quod imperfectum a patre relictum esset, a se atque a circum-
 stantibus perfici. ²⁵

1 habitabant ϵR *super* habebant $\sigma cr.$ vel habitabant S^{rec} cf. *Lō. 67* | de] inde EV || 2 iusta R || 3 animadverterat $G v. adn. cr.$ || 4 genitum EV || 5 dedamia (-ya σ) $G \sigma B$ | iam *ante* tumultum *add. V* || 6 exitum VF ex exitum E^{rec} || 7 pat. mort.] patris EVF | doctus-
 que *ante* Myrm. *add. ϵ cf. Lō. 67 Frie. 84* $\mu\theta\eta\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$ $\tau\omicron\nu$ $\gamma\epsilon\nu[\omicron]\mu\epsilon-\nu\omicron\nu$ $\alpha\nu\tau\omicron[\upsilon]$ $\delta[\iota]\alpha\nu\tau[\omicron]\nu$ *Pap. l. 98 sq.* | myrmidonam σ || 9 phynice G phinici (phy- S) σB fine R || 10 vadit] contendit βP *in ras.* E^2 | Achilli E^1 *corr. E^2* || 11 moxque] quam mox V | cognito *adv. eius* $E \pi$ || 12 eique $RP om.$ EV || 14 ait] haut σ || 15 conferrent $G \sigma B$ conferrentur RP // fierent (con *eras.*: ie *in ras. m^2*) E confierent V cum fierent τ confierent *edd.* | forte *sed corr.* S || 16 supra E | factum V || 17.18 cond. sen.] senectam V || 19 dolore P || 20 quo] qui σB || 21 ne si (*sacr. m^2*) optasset (-t *sacr. m^2*) E | quamquam σ | praeterea *om.* B^1 *in mg.* B^{rec} || 22 illo *om.* V || 25 infectum $EV om.$ P

DICTYS CRETENSIS

16. Postquam finem loquendi fecit, in proximum diem certamen pronuntiatum. duces omnes, ubi tempus visum est, solito ad Agamemnonem cenatum veniunt, in quis Ajax cum Neoptolemo, Diomedes, Ulixes et
 5 Menelaus hique inter se eundem locum cenandi capiunt. interim inter epulas plurima iuveni patris fortia facinora numerare virtutemque eius commemorando efferre laudibus. quis Pyrrhus non mediocriter laetus accensusque industria enisurum se omni opere respon-
 10 dit, quo ne indignus patris meritis existeret. dein ad sua quisque tentoria quietum abeunt. at postero die simul cum luce iuvenis castris egressus offendit Diomedem cum Ulixē. quos salutatos quid causae foret, hique aiunt interponendam dierum moram ad reficiendos militum eius animos, longo itinere maris torpentibus etiam
 15 nunc membris et ob id nequaquam satis firmo nisu, ut solitis viribus agerent.

17. Itaque ex eorum sententia biduum interpositum, quo transacto omnes duces regesque suis quisque militibus instructis exercitum ordinant atque ad pugnam vadunt. in quis Neoptolemus regens medios circum se Myrmidonas statuit atque Aiace, quem ad finitatis merito parentis loco percolebat. interim Troiani vehementer moventur, maxime quod suis in dies deficientibus auxi-

1 postquam — fecit *om.* V || 2 est *post* certamen *add.* R | pron.] denun. est P ineunt V || 2.3 duces — veniunt *om.* V || 3 visum *om.* R | conveniunt σ || 6 plurimas RP prima EV *cf.* 85, 13; 86, 20; 90, 26 || 7 enumerare EF enumerant V enumeravere P || 8 efferre] haec ferre E¹ *corr.* E² et ferre (et *exp.* e *sscr.* S^{rec}) SV e ferre H | laetatus EP || 9 industria *om.* EV | enixurum P enissurum V *om.* γ | ope respondit EPF ope spondit V ope conari (*pro enisurum, quod om.*) respondit βg *v. adn. cr.* || 10 ad in *ras.* E² || 11 postero] postquam σ || 13 quid] quis σB | foret] rogat F foret rogat Vτ moram pugnae faceret (-nt P) interrogat PE² (moram — aiunt in *ras.* E²) *idem, sed* interrogat ante quid R *v. adn. crit.* || 14 duorum ante dierum *add. Mei.* | reficiendos (-um P) milites cum eius animo equis longo (-e P) (eius an. equis *del.* E^{rec}) EP || 17 ut] aut V || 18 est *post* interp. *add.* RP || 19 s. q.] suisque E¹ *corr.* E² || 20 in pugnam Eπ || 22 quem *om.* P || 24 mov.] pavere β || 24 — p. 95, 1 moventur — miles *om.* G maxime — pararetur *om.* β pavere commorato duce. tamen heuripili hortatu in *mg.* P *v. adn. cr.* | maxime quod] maximeque P

liis novus adversum se miles pararetur cum memo-
 rando duce. tamen Eurypyli hortatu arma capiunt; is
 namque adiunctis secum regulis copias suas Troianis
 mixtas porta educit. atque ita ordinata acie medium
 sese locat. tum primum Aeneas parato certamine intra 5
 muros manet execratus quippe Alexandri facinus com-
 missum in Apollinem, cuius sacra is praecipue tue-
 batur. sed ubi signum bellandi datum est, manus con-
 serunt magna vi utrimque decertantes caduntque plu-
 rimi. interim Eurypylos obvium forte nactus Peneleum 10
 proturbat hasta atque interficit; inde multo saevior
 Nirea adgressus moxque obtruncat. iamque deturbatis,
 qui in acie steterant, medios adgrediebatur, cum Neo-
 ptolemus re cognita comminus advolat deiectumque
 curru hostem et ipse desiliens gladio impigre interficit. 15
 tum ablatum propere cadaver atque ad naves iussu eius
 perlatum. quod ubi animadvertere barbari, quibus spes
 omnis in Eurypylo fuerat, sine certo ordine aut rectore
 fuga proelium deserunt atque ad muros revolant; tum
 plurimi eorum in fuga interfecti. 20

18. Igitur postquam fuis hostibus ad naves rever-
 tere Graeci, ex consilii sententia Eurypyli cremata Pap. Oxyrh.
 ossa atque urnae condita patri remittunt, scilicet memo-
 res beneficiorum atque amicitiae. cremati etiam per
 suos Nireus atque Peneleus, seorsum singuli. at 25
 postero die per Chrysem cognoscitur Helenum Priami

1 et cum ante novus add. P | pavere post parat. add. P | cum
 memor.] commemorando VF ex cum mem. E^{rec} (?) commemorato
 (sive cum mem.) βP || 2 duces EV | is om. γ || 4 porta educit] porte
 ducit σB || 5 tunc β | par.] aspernato ε cf. Frie. 84 || 7 apolline (vel
 app-) γ cf. 108, 26; v. adn. cr. ad 29, 14 | sacra is] sacris ε | tueban-
 tur EVF || 8 belli P || 9 magnaue P || 9 sqq. decertantes usque ad
 96, 11 ad eos om. E¹V^τF decertantes pro decurrere quod eras. scr.
 E²; qua re verba caduntque — decurrere in E desiderabantur, quae
 postea in mg. a librario saec. XIV vel XV (E^r) scripta sunt || 11 per-
 turbat P || 12 nereia lbb. cf. 95, 25 | egressus E^r | mox β E^rP || 13 ag-
 grediebantur G || 15 curru E^r | ipse om. E^rP | impigre om. B ||
 17 quo B || 18 evolant P || 20 eorum om. P || 23 urna HBE^r cf. 87, 17;
 92, 21; 116, 29 | remissa sunt E^rP remissas (legendum rem. sunt) R |
 scilicet om. E^r || 25 nereus lbb. cf. 95, 12 || 26 chrysin (ex chri- S) γ
 Chrysim F^r

DICTYS CRETENSIS

fugientem scelus Alexandri apud se in templo agere.
 moxque ob id missis Diomede et Ulixē tradidit sese de-
 precatus prius, uti sibi partem aliquam regionis, in qua
 reliquam vitam degeret semotam ab aliis concederent.
 5 dein ad naves ductus ubi consilio mixtus est, multa prius
 locutus non metu, ait, se mortis patriam parentesque
 deserere, sed deorum coactum aversione, quorum delubra
 violari ab Alexandro neque se neque Aeneam quisse pati.
 qui metuens Graecorum iracundiam apud Antenorem
 10 agere senemque parentem. de cuius oraculo imminētia
 Troianis mala cum cognovisset, ultro supplicem ad eos
 decurrere. tunc nostris festinantibus secreta dinoscere,
 Chryses nutu uti silentium ageretur significat atque
 Helenum secum abducit. a quo doctus cuncta Graecis
 15 uti audierat refert, addit praeterea tempus Troiani
 excidii idque administris Aenea atque Antenore fore.
 tum recordati eorum, quae Calchas edixerat, eadem
 cuncta congruentiaque animadvertunt.

finis

Pap. Oxyrh.

19. Dein postero die egresso utrimque milite ad bel-
 20 landum plurimi Troianorum cadunt, sed ex sociis pars
 maxima. at ubi vehementius ab nostris instatur et omni
 ope bellum finire in animo est, signo dato dux duci
 occurrit atque in se proelium convertunt. tunc Philoc-
 teta progressus adversus Alexandrum lacessit, si
 25 auderet, sagittario certamine. ita concessu utriusque
 partis Ulixes atque Deiphobus spatium certaminis defi-

1 in om. σ | degere P || 2 Diomedi E^r | Ulixi E^r | tradit G ||
 5 mixtus] admissus E^r || 8 nequisse σ B quivisse E^r PR || 8.9 pati
 qui] patique (?) E^r || 10 agere : cf. Frie. 62; v. adn. crit. | oraculi R
 ex -o P || 10.11 de cuius ore cum im. Tr. mala cogn. suspic. De. ||
 11 cum om. lbb. || 13 nutu] manu (nutu in mg. P) E π || 14 adducit RP |
 edoctus ex eductis E edoctis V ductus H || 15.16 exc. Tr. σ || 16 a mi-
 nistris σ BV | fore in ras. E² fit V om. τ || 17 recordatione V | dixerat
 γ π || 18 congruenta B¹ corr. B² congruentia (que eras. E om. P) EP |
 inter se post congr. add. E π | animum advertunt E animadver-
 tit σ || 19—21 ad bellandum — maxima] ab alexandro cadunt ad
 solis partem maximam γ v. adn. cr. || 20 auxiliariis post sociis
 add. P || 21 statur γ cf. Frie. 47, 1 || 23 occurrunt V | in] inter V |
 convertitur R || 24 progressum V | adv. om. E¹ adversum sscr. E² |
 adv. Alex.] Alexandro V | eum ante si add. E π || 25 sagittarum
 E¹ V corr. E² | consensu E π | utrius G σ || 26 ulixis E

niunt. igitur primus Alexander incassum sagittam contendit, dein Philocteta insecutus sinistram manum hosti transfigit, reclamanti per dolorem dextrum oculum perforat ac iam fugientem tertio consecutus vulnere per utrumque pedem traicit fatigatumque ad postremum interficit, quippe Herculis armatus sagittis, quae infectae Hydrae sanguine haud sine exitio corpori figebantur.

20. Quod ubi animadvertere barbari, magna vi inruunt, eripere Alexandrum cupientes, multisque suorum interfectis a Philocteta negotium tamen peragunt, atque in civitatem reportant. tumque Ajax Telamonius insecutus fugientes ad usque portam pergit. ibi caesa vis multa hostium, cum festinantibus inter se et singulis evadere inter primos cupientibus magis in ipso aditu multitudine sua detinerentur. interim multi eorum, qui primi evaserant, super muros siti collecta undique cuiuscemodi saxa super clipeum Aiaceis deicere congestamque quam plurimam terram desuper volvere, scilicet ad depellendum hostem. cum supra modum gravaretur egregius dux, facile scuto decutiens haud segnius imminere. denique Philocteta eos, qui in muris locati erant, eminus sagittis proturbat multosque interficit. neque secus ab reliquis in parte alia res gestae. atque eo die excisa eversaue moenia hostium forent, ni nox iam ingruens nostros ab incepto cohibuisset. qui ubi ad naves regressi sunt, laeti Philoctetae facinoribus et ob id maximam animo fidu-

1 igitur] tum R || 3 reclamantique per : tique per *in ras.* E³ reclamansque (per *om.*) V || 4 insecutus EV || 7 corporis G || 8 affigebantur R effig. P || 10 multis V || 11 peragitur V || 12 tum GP || 13 fugientis EV peragit *sed corr.* B peregit VF || 14 troianis *post inter se add.* Eπ || 16 distinerentur EV || 17 evaserunt G¹ *corr.* G² evaserat P *cf. Frie. 57, 1* || 18 deicere GσB *v. adn. crit.* || 19 quam *om.* R || 20 evolvere EV *cf. Frie. 47 sq.* | depellendum σ | super B || 21 quae *ante egregius add.* EV | egressus P | facili G *v. adn. crit.* | decut.] deiciens R || 22 aut E¹ *corr.* E³ || 23 cominus EV *cf. Frie. 79* | perturbat β || 24 multos E¹V *corr.* E³ | ab reliquis *om.* R || 25 aliqua γ | ab aliis *ante res add.* R | gestae sunt P || 26 forent] essent R | nox *om.*, *sed in mg.* B | iam *om.* EV || 28 in animo P

DICTYS CRETENSIS

ciam gestantes, summo favore ac laudibus ducem celebrant. qui simul cum luce adiunctis sibi reliquis ducibus in proelium egressus hostes metu sui adeo deteruit, ut vix se moenibus defensarent.

5 21. Interim Neoptolemus apud tumulum Achillis, postquam in auctorem paternae caedis vindicatum est, initium lugendi sumit, una cum Phoenice atque omni Myrmidonum exercitu comas sepulchro deponit pernoctatque in loco. per idem tempus filii Antimachi, de
10 quo supra memoravimus, adiuncti Priami rebus ad Helenum veniunt eumque ut ad amicitiam cum suis redeat deprecari, ubi nihil proficiunt, ad suos remeantes Diomedes atque Aiace alteri itineris medio occurrunt. ab quis comprehensi perductique ad naves, quinam
15 essent et rem ob quam venerant omnem expediunt. tum recordati patris eorum et quae adversum legatos dixerit molitusque sit, tradi eos popularibus atque ante conspectum barbarorum produci iubent, dein lapidibus iniectis necari. interim Alexandri funus per † partem
20 aliam portae † ad Oenonem, quae ei ante Helenae raptum nupserat, necessarii sui, uti sepeliretur, perferunt. sed fertur Oenonem viso cadavere Alexandri adeo commotam, uti amissa mente obstupefieret ac paulatim per maerorem deficiente animo concideret. atque ita uno
25 eodem funere cum Alexandro contegitur.

22. Ceterum Troiani, ubi hostis muris infestus magis magisque saevit, neque iam resistendi moenibus spes

2 qui] quibus V || 3 suo V | terruit EV || 5 apud] ad V || 7 et ante una add. EV | phynice β phinice G || 8 comam P || 9 loco] sepulcro (loco in mg.) P || 9.10 de quibus ε cf. Lō. 67sq.; Fra. 151 || 11 ad] in EV || 12 deprecantur Eπ || 13 altero V | itin. med.] in itinere P || 15 exped.] exponunt P | tum om. E¹V tum nostri (add.) P in mg. E² || 16 nostros post legatos sscr. E² | dixerat P || 18 ad muros ante produci (perd. P) add. P sscr. E² | iubet P debet V || 19.20 per partem aliam portae (portae om., sed lac. P) ad Oenonem (teononem G teonomen σ eonomen B) lbb. praeter V qui ea verba om. | portae del. Obr. prob. Frie. 25, 5 per portam aliam De., Mei.; cf. Pa. 1903, 240 || 21 denupserat Eπ || 22 teononem G teononem (sic!) σB cf. l. 20 | conmutata V || 23 uti] ut iam, sed iam eras. E | omissa P | obstupescere σ || 24 atque om. EV || 26 Troiani] apud troiam EVF || 27 saevit] stetit V | nec EV | ex (add.) moenibus EV

ulterius est aut vires valent, cuncti procures seditio-
 nem adversus Priamum extollunt atque eius regulos.
 denique accito Aenea filiisque Antenoris decernunt inter
 se, uti Helena cum his, quae ablata erant, ad Menelaum
 duceretur. quod postquam Deiphobus cognovit, traduc- 5
 tam ad se Helenam matrimonio sibi adiungit. ceterum
 ingressus consilium Priamus, ubi multa ab Aenea con-
 tumeliosa ingesta sunt, ad postremum ex consilii sen-
 tentia iubet ad Graecos cum mandatis belli deponendi
 ire Antenorem. qui ex muris signum ostendens lega- 10
 tionis, ubi a nostris recessum est, ad naves venit. ubi
 benigne salutatus atque exceptus summum fidei bene-
 volentiaeque erga Graeciam testimonium capit maxi-
 meque a Nestore, quod Menelaum insidiis Troianorum
 appetitum consilio suo atque auxilio filiorum serva- 15
 verit; pro quis Troia eversa multa praeclara polliceri
 hortarique, uti dignum memoria pro amicis adversum
 perfidos moliretur. tunc longam exorsus orationem
 semper, ait, principes Troiae poenam ob male consulta
 divinitus consequi. dein subiungit Laomedontis adver- 20
 sum Herculem famosa periuria insecutamque eius
 regni eversionem. qua tempestate Priamus parvulus
 admodum atque expers omnium, quae gesta erant,
 petito Hesionae regno impositus est. eum male iam
 inde desipientem cunctos sanguine et iniuriis insectari 25
 solitum, parcum in suo atque appetentem alieni, quo

3.4 inter se *om.* V || 5 diceretur B || 6 iungit R || 7 primus E¹
corr. E^{re}c | multam σ || 8 ex concilii EFR in concilii G concilii
 (ex vel in *om.*) σ B || 9 ponendi E¹V *corr.* E² || 9.10 antenorem *post*
iubet non post ire hab. EV || 10 ire] iam transire (iam trans *inser.*
*m*²) E causa transire Pt | pro muris E per muros V | leg. ost. G ||
 11 ibi ben. E || 12 exceptus est σ || 13 cepit P || 14 Menelaus V ||
 16 eversa p. q. troia γ | multa *in ras.* E² | multa praeclara] iam
 vitam praeclaram V τ || 16.17 pollicerique (hortari *om.*) E¹V *corr.* E² ||
 17 adv.] apud R || 18 Antenor *post* exorsus *sscr.* E² *post* orationem
add. P || 19 princeps P | male *om.* γ | inconsultam B || 20 debet
post consequi *add.* P || 22 atque ante regni *add.* EV | parvus P ||
 23 omniumque E¹ *corr.* E² || 24 petita EP | eum] cum E¹B *corr.* E² ||
 25 desipientem V | sanguine et] sanguinis sui EV *cf. Frie. 85sq.* |
insect.] se sect. V || 26 parcum in suo] pravum insuetum γ P

DICTYS CRETENSIS

exemplo veluti pessima contagione imbutos filios eius
 neque sacro neque profano abstinuisse. ceterum se
 eadem stirpe, qua Priamum Graecis coniunctum, animo
 semper ab eo discerni. Hesionam quippe Danaï filiā
 5 Electram genuisse, ex qua ortus Dardanus Olizonae
 Phinei iunctus Erichthonium dederit, eius Tros, dein
 ex eo Ilus, Ganymedes et Cleomestra, ex Cleomestra
 Assaracus atque ex eo Capys Anchisae pater. Ilum dein
 Tithonum et Laomedontem genuisse, ex Laomedonte
 10 Hicetaonem, Clytium, Lampum, Thymoetem, Bucolionem
 atque Priamum genitos rursusque ex Cleomestra et
 Aesyete se genitum. ceterum Priamum cuncta iura ad-
 finitatis proculcantem magis in suos superbiam atque
 odium exercuisse. postquam finem loquendi fecit,
 15 postulat, uti, quoniam a senibus legatus pacis missus
 esset, darent de suo numero, cum quis super tali nego-
 tio disceptaret. electique Agamemnon, Idomeneus, Uli-
 xes atque Diomedes, qui secreto ab aliis proditorem
 componunt. praeterea placet, uti Aeneae, si permanere
 20 in fide vellet, pars praedae et domus universa eius
 incolumis, ipsi autem Antenori dimidium bonorum

1 pess.] proxima V | imb.] multos P || 2 sacra sed corr. G ||
 3 priamus P ex priamum E² || 4 discerni] dissensisse Eπ | Eisionam
 (sed corr. S) σ || 5 electam B | ex quo γ || 5.8 ortus (m sscr. E²) dar-
 danus (m sscr. E³) olizone fine (finei E²F) iunctus (-o E²) ε prae-
 ter P ortum dardanum obzone (abzone G¹) finei iunctos GσB or-
 tum dardanum cui (add.) obz. finei iuncto RP v. adn. cr. ||
 6 erectho//nium G erichonium R eryth. E alii aliter | dederit ε
 ei sscr. E² ei dederit γP ediderit Obr., plur. add. | eiusdem P dem
 post eius sscr. E² | Tros om. E¹V sscr. E² || 7 ganymedis G | deomes-
 tra σB sed eadem lin. et l. 11 cleom. σ | ex Cleomestra om. E¹V sscr.
 E² || 8 cypas E¹ exp. et capis sscr. E² | Illum G || 9 Laomedontem gen.
 ex om. G gen. ex Laomedonte om. β v. adn. cr. ad 94, 24 sqq. ||
 10 Clytius V | lampum GσB lanphum R lampitum EV bipi-
 tum P | cycmoetem GRB v. Hom. Il. III 146; Verg. Aen. II 32;
 cf. De. ad loc.; Mei. Eph. 373 | thymo et embuc. perperam seiun-
 xit E¹ecV || 11 ex om. E¹V sscr. E² || 11.12 et Aesyete se] et soete
 se GσBP soete (et ac se om.) R liersum esse EVF liersum es exp.
 ac et Soete sscr. E² || 13 in om. R || 15 postulat// G | senioribus B ||
 16 esset] erat B | de] ex EPσR || 18 secreti E v. Caes. b. G. I 18, 2;
 cf. Frie. 86 || 19 aeneae G || 20 pars om. R || 21 traderetur post
 incol. add. RP sscr. E³

Priami regnumque uni filiorum eius, quem elegisset, concederetur. ubi satis tractatum visum est, Antenor ad civitatem dimittitur, referens ad suos composita inter se longe alia, in quis, donum Minervae parari a Graecis eosque cum gratia cupere recepta Helena ⁵ acceptoque auro bellum omittere atque ad suos regredi. ita composito negotio Antenor traditoque sibi Talthybio, quo res fidem acciperet, ad Troiam venit.

LIBER QVINTVS

1. Antenore Talthybioque civitatem ingressis cuncti populares sociique cognita re propere concurrunt, ¹⁰ cupientes dinoscere, quae apud Graecos actitata essent. quis Antenor in proximum diem relata differt; atque ita dimisso conventu disceditur. cum inter epulas Talthybius interesset, filios suos monere Antenor nihil his in vita custodiendum, quam uti antiquissimam ¹⁵ ducèrent cum Graecis amicitiam, dein singulorum probitatem, fidem atque innocentiam commemorando admiratur. ita finito convivio quietum disceditur. at lucis principio, omnibus iam in consilio expectantibus audire, si quis modus tantis malis fieret, cum Talthybio ²⁰ ipse venit neque multo post Aeneas, dein Priamus cum residuis regulis. denique ubi ea, quae a Graecis audierat, dicere iussus est, hoc modo disseruit:

2. „Grave, Troiani principes vosque socii, grave bellum nobis extitisse adversum Graeciam, gravius vero ²⁵

3 remittitur V || 8 finem γ | acceperit γ || 9 cunctis B || 10 propere om. H || 11 acta RBπ actita σ || 12 in (add.) quis EV | relatum EV || 13 tum inter epulas cum EV || 14 interesse filio E¹ corr. E² || 15 magis ante cust. add. V sscr. E² || 17 admirari EV admirati (admiratus est in mg.) P admiratus σ ammiratus est R ammirantur sed corr. G || 18 quietum] tum γ def. Frie. 86 sed cf. Timp. 338 || 19 principio] inicio B | spectantibus E¹VτF corr. E² cf. 79, 28; 111, 10; 116, 1; Frie. 52 || 22 denique] dein P || 24 vosque o soc. R | grave ante bellum om. V || 25 excitasse β | gravis E¹ corr. E²

DICTYS CRETENSIS

multoque durius, mulieris causa hostes effectos quam
amicissimos, qui inde iam a Pelope orti adfinitatis
etiam iure nobis coniuncti sunt. namque si praeterita
mala summatim attingere oporteat, en unquam civitas
5 nostra depressa aerumnis ad requiem emersit? un-
quamne nobis defuere fletus aut sociis imminutae cala-
mitates? quando non amici parentes propinqui filii deni-
que in bello amissi? et, ut ex me reliquorum luctuum
memoriam recenseam, quidnam in Glaucō filio tole-
10 ravi? cuius interitus, quamquam acerbus mihi, tamen
non ita dolori fuit, quam tempus illud, quo adiunctus
Alexandro ad raptum Helenae comitatum sui prae-
buit. sed praeteritorum satias, futuris saltem parcendum
ac consulendum est. Graeci homines custodes fidei ac
15 veritatis, principes benevolentiae atque officiorum.
testis his rebus Priamus, qui ipso strepitu discordi-
arum fructum tamen misericordiae eorum tulit; neque
inferendo bellum quicquam prius temeratum ab his,
quam perfidiam in ipsa legatione insidiasque ab nostris
20 experti sunt. in qua re, dico enim quod sentio, Priamus
eiusque filii auctores, in his etiam Antimachus, qui
recens amissis liberis iniquitatis suae poenas luit. haec
omnia in gratia Helenae gesta, scilicet eius mulieris,
quam ne Graeci quidem recipere gestiunt. retineatur
25 igitur in civitate ea femina, ob quam nulla gens, nulli

1 multo σ | hostesque G || 2 iam om. RP | orti] nati B || 3 ad-
iuncti P | nam R || 4 en unquam, quod Mer. suspic. est, fort. E¹
numquam ne in ras. E² enim τ F et enim V numquam γ v. adn. cr. ||
5 oppressa π | numquam ne (nec m^{rec}) E nunquam nec V us-
quamne γ || 6 defluere (sed corr. G) GB | socii i. calami-
tatis V | imm.] iunctae P || 8 omisi H || 9 quidn. in] quid
namque V || 10.11 non tamen E π || 11 non om. R | fuit om. β |
adiunctus : s in ras. E² adiunctum V adiunctos σ || 13 praeteri-
tum E¹ corr. E² | saties G satis π cf. 78, 15; 87, 11; 114, 19 | est post
sat. add. RP sscr. E² || 16 in post qui add. E π || 17 eorum om. σ |
neque] ne in P || 18 bello E π cf. Lō. 54 | temer. est P tentatum V ||
19 est (add.) quam t in ras. E² | insidias aequae β || 22 recentes V ||
23 in om. V eras. in E cf. 110, 26; Lō. 68 || 24 ne] nec R || 25—p. 103, 1
nullius quam sed corr. G | quam nulla gens nulli usquam
populi (am nulla in ras., cetera in mg. E²) amici inimici etiam aut E
quam populi amici inimici etiam aut V quam populi amici etiam aut τ

usquam populi amici aut non infesti huic regno. nonne
 sponte supplices, ut recipiant eam, rogabimus? non
 omni modo satisfaciemus laesis iam totiens per nos?
 non in futurum saltem reconciliabimus tales viros?
 ego quidem abibo hinc iam et discedam longius neque 5
 committam, ut ulterius intersim malis nostris. fuit tem-
 pus, quo manere in hac civitate iucundum erat; socii,
 amici, propinquorum salus, patria denique incolumis
 adtinuere in hunc diem. contra nunc quid horum non
 imminutum aut in totum sublatum nobis est? non feram 10
 me cum his morari, quorum opera cuncta mihi cum
 patria concidere. et eos quidem, quos in bello fortuna
 eripuit, utcumque iam sepelivimus concedentibus ultro
 veniam hostibus, sed postquam deorum arae atque
 delubra sanguine humano per scelus infecta sunt, hoc 15
 etiam amisimus, quippe quis maiora supplicia post
 mortem carissimorum, quam in amissione subeunda
 sunt. quae ne accidunt, nunc saltem providete. auro
 atque huiusmodi aliis praemiis redimenda patria est.
 multae in hac civitate dites domus, singuli pro facul- 20
 tatibus in medium consulamus, postremo offeratur pro
 vita hostibus, quod mox interitu nostro ipsorum futu-
 rum est. templorum etiam, si necesse erit, ornamentis
 pro incolumitate patriae utendum est. solus suas opes
 intus custodiat Priamus, solus divitias potiores civibus 25
 suis teneat, his etiam, quae cum Helena rapta sunt,
 incubet, videritque, quem ad finem utendum putet
 patriae calamitatibus. nos victi iam sumus malis
 nostris.“

2 eam rec. EP eam om. V | rogavimus G || 3 omni m.] om-
 nino V | satisfaciamus E || 6 ut om. E¹V^τ inser. E² || 7 qua G ||
 8 solus B | incolumis om. V || 9 retinere (ex ad (?) E²) EP² obtin.
 suspic. Mei. || 13 iam om. R || 14 hostibus sed postquam om. E¹V
 sscr. E² || 15 haec ex hoc E² || 16 quos sed corr. B || 17 ipsa post
 in add. ε fort. recte | amissione : morte in mg. E² | subeunda]
 luenda E^π || 19 aliis huiusm. G | praemiis om. P || 20 facultate V ||
 21 modum corr. in medium B || 21.22 pro vita om. E¹V sscr. E² ||
 22 in ante int. add. R || 26 raptae G σ erepta E^π || 27 videreque G
 videatque β ipse viderit EV videritque Lō. 51

3. Haec atque alia cum lacrimis disserente eo cuncti
 simul gemitum edunt, tendentes ad caelum manus an-
 nuere, tot adversis rebus Priamum singuli vel inter
 se omnes finem miseriarum deprecantes, ad postremum
 5 uno ore patriam redimendam clamant. in quis Priamus
 dilanians caput fletu quam miserabili non solum iam
 se ait odio dis, verum suis hostem effectum, quippe cui
 non amicus antea, non propinquus, non denique civis
 inveniri posset, qui aerumnis suis ingemesceret. nam-
 10 que optasse haec non nunc demum, verum vivis Alexan-
 dro atque Hectore agi coepta. sed quoniam praeterita
 revocare nulli concessum esset, praesentium habendam
 rationem spemque futuris adhibendam. se namque
 omnium, quae haberet, ad redemptionem patriae pote-
 15 statem dare. quam rem Antenori agendam permittere.
 ceterum se, quoniam odio iam suis esset, abire e con-
 spectu consentientem his, quae inter se decernerent.

4. Tum separato rege placet, uti Antenor ad Graecos
 redeat exploratum voluntatem certam adiunctusque ei,
 20 uti voluerat, Aeneas. ita composita re disceditur. sed
 media ferme nocte Helena clam ad Antenorem venit
 suspicans tradi se Menelao et ob id iram derelictae
 domus metuens. itaque eum orat, uti inter cetera sui
 quoque apud Graecos commemorationem faceret ac pro
 25 se deprecaretur. ceterum, ut cognitum est, post Alexan-
 dri interitum invisa ei apud Troiam fuere omnia desi-

1 eo disser. t in ras. E³ || 2 tendentesque E π | abnuere lib.
 (praeter V) def. Timp. 334sq. interp. post rebus || 3 adversis om. σ |
 primum V || 4 deprecantur EV || 6.7 iam se hostibus (sscr. E²)
 odiosum (sum inser. E²) verum EP iam hostibus odiosum ver. t
 iam odiosum v. T iam seditiosum v. V || 7 ait om. β | versum G |
 cui: cf. 34, 22; 52, 18; 86, 16; 92, 23 || 8 non ante prop. om. H |
 quivis ante civis add. E π quod dittographiam esse ait Uss. 20 |
 inde post civis add. V || 10 optasse: -e in ras. E² optasset V τ |
 haec om. V | vivis] cuius R || 11 coepta om. V || 12 est γ π in ras.
 E² esset E¹ F quod Mei. coni., sed revoc. F. 73; v. adn. cr. || 13 ratio-
 nemque (om. spem) γ v. adn. crit. | fut.] funeris B | adhibendam:
 -endam in ras. E² || 14 patriae om. σ || 15 permetteret ex -re E² ||
 16 iam om. P || 20 uti vol. Aen. ita] in ras. E² est Aen. ipse V uti
 vol. En. ipsa T uti vol. En. est ipsa qua t || 22 id om. E | iram om. V ||
 23 inter] in G || 24 commemorationemque sed corr. E || 26 desi-
 deratusque fuit (add.) (que fuit in ras. E²) EPT | desideratus T

deratusque ad suos reditus. at lucis initio, quibus impe-
 ratum erat, ad naves veniunt, decretum civium cunctis
 narrant. itaque, cum quis antea, ad confirmanda, quae
 tempus monebat, secedunt. ibi cum multa de republica
 ac summa rerum dissererent, voluntatem quoque Hele-
 nae docent veniamque orant et ad postremum confir-
 mant inter se proditiōis pactionem. dein ubi tempus
 visum est, cum Ulixē et Diomede ad Troiam veniunt
 cohibito Aiace ab Aenea, scilicet ne qua insidiis oppri-
 meretur talis vir, quem solum barbari non secus quam
 Achillem metuebant. igitur postquam duces Graeci in
 civitate conspecti sunt, cuncti cives tollunt spe animos
 existimantes finem belli atque discordiarum. itaque
 propere senatus habitus, ubi nostris praesentibus
 decernitur primum omnium Antimachum ex omni
 Phrygia exulandum, scilicet auctorem tanti mali. dein
 super condicione pacis tractari coeptum.

5. Inter quae repente strepitus ex Pergamo, ubi regia
 Priamo erat, clamorque ingens editur. qua re turbati,
 qui in consilio erant, foras prosiliunt, credentes insi-
 dias temptatas solito ab regulis; itaque in templum
 Minervae propere concedunt. at paulo post ex his, qui
 ex arce descenderant, cognoscitur Alexandri filios,
 quos ex Helena susceperat, casu camerae extinctos.
 hique erant † Bunomus, Corythus atque Idaeus. quare

1 initio] principio R || 2 fuerat RP || 4 admonebat P | secedens G
 succedunt B | ubi (*sed corr.* E) EV | de rep. om. P || 5 disser.] dia-
 putarent R | vol. quoque] voluntatemque (*sed que eras.* E) EV vo-
 luntatem P || 6 dolent B || 8 et] ad H || 9 ab Aen. Ai. σ | scilicet
 om. V | pro qua in mg. quibus *sed exp.* (?) E || 11 duces] reges V |
 graeciae Eπ || 12 civitatem EVσ || 13 ita σ || 14 prospere G | a
 nostris P || 17 communi ante cond. add. RBP || 18.19 rex priamus
 E¹Vτ corr. E² || 19 editur] oritur R reditur P | animi post turbati
 add. RBP || 20 quin *sed corr.* G | forasque R || 21 temptatas om. Eπ |
 solito om. B | more fieri post regulis add. ε cf. Frie. 77 sq. || 22 ad E¹
 corr. E² ac π || 23 descendat G descendit *sed corr.* B || 24 desuper
 post casu add. Eπ | ext.] difunctos H || 25 bonon (bon *lit. del.*) E duo P
 in mg. E¹(?) bunonis σ om. V bunomus ctt. lbb. Βούνιμος, quod probat
 Mei. Eph. 373, Tzetzes Hom. 442; Schol. ad Lycophr. 851; Βούνιμος
 Malal. 140; Cedr. 130; Ioh. Sic., ed. Heinrich, Progr. 1. Staatsgymn.
 Graz 1892, p. 9; cf. De. ad locum; v. adn. cr. | icorythus (ex kor-?) E
 corybus H

consilio dilato duces nostri ad Antenorem abeunt ibique
 acceptis epulis pernolant. praeterea cognoscunt ab
 Antenore editum quondam oraculum Troianis maximo
 exitio civitati fore, si Palladium, quod in templo Miner-
 5 vae esset, extra moenia tolleretur. namque id antiquis-
 simum signum caelo lapsum, qua tempestate Ilus tem-
 plum Minervae extruens prope summum fastigium
 pervenerat ibique inter opera, cum necdum tegumen
 superpositum esset, sedem sui occupavisse; idque sig-
 10 num ligno fabrefactum esse. hortantibus dein nostris,
 uti secum ad ea omnia eniteretur, facturum se, quae
 cuperent, respondit. atque his praedicat publice se in
 consilio super qualitate eorum, quae postulaturi essent,
 exertius disserturum, scilicet ne qua suspicio sui apud
 15 barbaros oriretur. ita composito negotio cum luce simul
 Antenor ac reliqui proceres ad Priamum vadunt, nostri
 ad naves redeunt.

6. Dein, ubi iusta pueris facta sunt, post diem tertium
 Idaeus supradictos duces accitum venit. quis praesenti-
 20 bus Panthus ceterique, quorum consilium praevalabat.
 multa disserere atque docere ea, quae antea gesta
 essent temere et inconsulta, non per se, quippe qui con-
 tempti disiectique ab regulis arbitrio alieno agerent.
 ceterum quod arma adversus Graecos tulissent, non
 25 sponte factum, namque qui sub imperio alieno agerent,

1 ad om. V | adeunt V | ibique] hique G || 2 agnoscunt P ||
 3 quoddam V || 4 civitatis P || 5 tolleretur] auferretur Eπ || 6 de-
 lapsum P ex lapsum E² sullapsum *permultae* edd. || 7 s. fastigii V
 ex -ium E² ex -io G² summo fastigio B *cf. Frie. 97* || 8 tegimen βg ||
 9 suppositum P | sedemque B || 11 eniteretur in ras. E eniteren-
 tur V emitteretur B || 12 respondet EV || 13 aequalitatem E quali-
 tatem π *cf. Lö. 50* | horum β | postulari B || 14 exercitus E¹ VR
corr. E² exercitius σ exertius B contra P cf. 109, 11 || 15 oriretur :
 ori in ras. E² operetur VT || 17 vero ante ad add. V | navis E ||
 18 alexandri post pueris add. P *scr. E² | diem tertium om. EV* ||
 20 lampus lbb. Panthus, quod iam aliis vir. doct. in suspicionem ve-
 nerat, *corr. De.; cf. 107, 23* | ceteri quoque B || 21 diss.] dixere P |
 ante EV || 22 inconsulte RP || 23 despectique Eπβ deiectique
fort. scribendum esse Lö. 68sq., sed cf. Ihm L. 16 | a (*sed*
corr. E²) εRB

expectandum his atque exsequendum esse nutum eius,
 qui teneat. ob quae dignum esse Graecos data venia
 consulere eis, qui semper auctores pacis fuerint. ceterum
 a Troianis ob male consulta satis poenarum exactum.
 dein multo hinc atque inde habito sermone ad
 postremum de modo praemiorum agi coeptum. tum
 Diomedes quinque milia talentorum auri ac totidem
 argenti optat, praeterea tritici centena milia; eaque
 per annos decem. tum silentio habito a cunctis Antenor
 non Graecorum more agere eos adversum se ait, sed
 barbaro, namque quod impossibilia postularent, palam
 fieri praetextu pacis bellum eos instruere. ceterum auri
 tantum atque argenti ne tum quidem, priusquam in
 auxilia conducta dilaceraretur, civitati fuisse. quod si
 permanere in eadem avaritia vellent, superesse Troia-
 nis, uti clausis portis incensisque intus deorum aedifi-
 ciis ad postremum idem sibi cum patria exitium pete-
 rent. contra Diomedes: „non civitatem vestram con-
 sideratum Argis venimus, verum adversum vos
 dimicaturi, quocirca, sive etiam nunc bellare in animo
 est, parati Graeci, sive, ut ais, igni dabitur Ilium, non
 prohibebimus, quippe Graecis affectis iniuria ulcisci
 hostes suos finis est.“ tum Panthus in proximum diem
 veniam deliberandi orat. ita nostri ad Antenorem abe-
 unt atque inde in aedem Minervae.

7. Interim cognoscitur in apparatu rerum divinarum
 portentum ingens, namque aris composita sacrorum

1 obsequ. V | esse om. V | nutum] nutui V nuntius R nuntium P |
 eius om. R || 3 qui] quae σ | auctores om. σ | fuerant EV cf. Frie.
 20, 4 || 8 talentorum post milia add. E¹V exp. E^{rec} | aequae GσR
 aequae B eaquae E¹ corr. E² || 9 a om. E¹V sscr. E² || 11 barbaro-
 rum P | quo γ cum ε quod plur. edd. cf. 109, 12; Frie. 87 || 12 facere
 (-a- E²; fieri sscr. E²) EVτ | pratextu (textu m²) E praetexto T
 praecepto V || 13 cum post quidem add. V sscr. E² || 14 auxilio sed
 corr. G | defuisse σB || 15.16 troiani sicuti G troianis sicuti βP ||
 17 idem] eundem V | sibi om. EV sscr. E² | exitum π || 19 Argis]
 tantum maris (Argis sscr. E²; maris exp. E^{rec}) EV || 20 vobis post
 bellare sscr. E² || 21 sunt post parati sscr. E² post Graeci add. P |
 debitis V || 22 prohibemus P | quoque modo post iniuria add. ε
 fort. recte, sed cf. Frie. 42 || 24 liberandi σ

consueta mox subiectus ignis non comprehendere
 neque consumere, uti antea, sed aspernari. qua re tur-
 bati populares, simul uti fidem nuntii noscerent, ad
 aram Apollinis confluunt. atque ibi superpositis ex-
 5 torum partibus ubi flamma admota est, repente cuncta,
 quae inerant, disturbata ad terram decidunt. quo spec-
 taculo percussis atque attonitis omnibus subito avis
 aquila stridore magno immittit sese atque extorum par-
 tem eripit moxque supervolans ad naves Graecorum
 10 pergit, ibique raptum omittit. id vero barbari non iam
 leve aut in obscuro, sed palam perniciosum credere.
 interim Diomedes cum Ulixē dissimulantes, quae gere-
 bantur, obambulare in foro circumspicientes laudan-
 tesque praeclara operum civitatis eius. at apud naves
 15 auspicio tali monitis omnium animis Calchas, uti bonum
 animum gererent, hortatur, brevi quippe dominos fore
 eorum, quae apud Troiam essent.

8. Ceterum Hecuba re cognita placatum deos egredi-
 tur ac praecipue Minervam atque Apollinem, quis cum
 20 dona multa, tum victimas opimas admovet. sed in ado-
 lendo, quae sacra aris reddebantur, eodem modo re-
 stingui ignes ac repente interire visi. inter quae tam
 sollicita Cassandra deo plena victimas ad Hectoris
 tumulum transferri imperat, deos quippe aspernari iam
 25 sacrificia indignatos ob commissum paulo ante scelus
 in Apollinem. ita tauris, qui immolati erant, ad rogem
 Hectoris, sicuti imperabatur, adportatis moxque igni
 subiecto consumuntur cuncta. inde, ubi iam vesperarat,
 domum discessum. atque eadem nocte Antenor clam in

2 consulere R || 4 expositis B || 7 percussus B || 9 navis E ||
 10 tam *libb.* iam *edd.* || 12 dissimulanter G dissimulante F || 15 mo-
 tis ε *praeter* P attonitis Ro. 750; Cl. 20 || 17 essent] forent V ||
 20 multa in *ras.* E² | tum om. V | opimas] optonas R | admonet B ||
 21 quae] qua B | sacra aris] sacrariis EV || 22 interim E¹ V *corr.* E² ||
 23 ad om. β || 24 tumulum in *ras.* E^{rec} (?) tumulo R | inferri P
 inferrique *post transf. add.* EV || 25 ob in *ras.* E² hoc V || 27 hec-
 toris om. E¹ V *sscr.* E² | imperatum est E π || 28 consumantur V |
 cuncta] omnia σ | vesper erat R π vespera (a *exp. et eras.*) erat E ||
 29 disc. est π

templum Minervae venit. ibi multis precibus vi mixtis
 Theano, quae ei templo sacerdos erat, persuasit, ut
 Palladium sibi traderet, habituram namque magna eius
 rei praemia. ita perfecto negotio ad nostros venit his-
 que promissum offert, verum id Graeci obvolutum 5
 bene, quo ne intellegi a quoquam posset, vehiculo ad
 tentoria Ulixi per necessarios fidosque suos remittunt.
 at lucis principio postquam senatus coactus et nostri
 ingressi sunt, Antenor veluti iracundiam Graecorum
 metuens veniam eorum orare, quae adversum eos pro 10
 patria exertius disseruisset. dein Ulixes: non se his
 moveri neque indignari, sed quod finis in tractando
 non adhiberetur, maxime cum opportunum ad navigan-
 dum tempus brevi praetervolet. tum multo invicem
 habito sermone ad postremum binis milibus talentorum 15
 auri atque argenti rem decidunt. quod uti ad suos
 referrent, Graeci ad naves abeunt. ibi conductis duci-
 bus cuncta dicta gestaque exponunt. Palladium abla-
 tum per Antenorem docent. dein ex omnium sententia
 reliquus miles rem cognoscit. 20

9. Ob quae placet universis mitti Minervae donum
 quam honoratissimum. tum accitus ad eam rem Hele-
 nus cuncta, quae clam se gesta erant, ac si praesens
 adfuisset, ordine exponit additque finem iam advenisse
 Troianarum rerum, quippe quo maxime sustentaretur 25
 summa civitatis eius, Palladium fuisse; quo ablato
 exitium ingruere. ceterum donum Minervae fatale

1 ubi E π cf. 119, 22; 123, 16; 125, 4 | vi mixt.] immixtis V || 2 the-
 anae P | templi V | persuasit in ras. E² impulit V τ | uti E ||
 3 eius in ras. E² || 4 rei om. R || 5 verum om. EV | velo ante ob-
 vol. add. E π || 6 quo ne] ne quid V | quidem post intell. add. E² |
 a om. γ | cuiquam (vel quoquam) De., Or. || 7 tentorium B | ulixis
 (ex -xi E²) EV auxiliis B || 9 sunt om. V || 10 or. eor. E π || 11 exer-
 citius σ cf. 106, 14 exercitus V om. sed lac. P || 12 moneri V | ind.
 sed om. V | quo γ E¹ corr. E² cum τ cf. 107, 11; Frie. 87 || 13. 14 ad
 nav. tempus om. V || 14 pervolet γ | Tunc H || 15 in consilio post
 serm. add. P || 16 decidere B || 17 referret B referant R | redeunt V |
 ibique P || 18 dicta om. γ v. adn. cr. ad 104, 13 || 22 magnificum et
 ante honor. add. P || 23 clam se] antea B ante R om. σ | se g.
 erant] gesserant P | ac si praes.] non secus quam si E || 24 fu-
 isset σ || 25 substentarentur P || 26 summam G

Troianis esse, equum ligno fabrefactum forma ingenti,
 cuius magnitudine muri solvendi essent, adnitente at-
 que administro Antenore. dein recordatus parentem
 Priamum residuosque fratres fletum edit miserabilem,
 5 consternatus per dolorem atque obstupefactus ruit.
 tum Pyrrhus collectum eum reffectumque animi ad se
 deducit custodesque addit veritus, ne qua per eum
 hostibus, quae gesta erant, patefierent. quod ubi Hele-
 nus persensit, Pyrrhum, uti bonum animum gereret,
 10 hortatur, securum sui secretorumque; namque se cum
 eo etiam post patriae excidium multis tempestatibus in
 Graecia moraturum. itaque ut Heleno placuerat, multa
 materies, quae apta huiusmodi fabricae videbatur, per
 Epium atque Aiace Oilei advecta.
 15 10. Interim firmatores pactae pacis ad Troiam eunt
 decem lecti duces, Diomedes, Ulixes, Idomeneus, Ajax
 Telamonius, Nestor, Meriones, Thoas, Philocteta, Neo-
 ptolemus atque Eumelus. quos ubi in foro animadver-
 tere populares, laeti animos tollunt finem iam aerum-
 20 narum credentes. itaque singuli pluresve, uti quisque
 occurrerat, benigne adeunt, salutant gratulantes atque
 exosculantur. tum Priamus pro Heleno orare Graecos
 multisque adhibitis precibus commendare carissimum
 sibi et inter ceteros dilectum magis propter pruden-
 25 tiam. dein ubi tempus visum est, convivium publice
 coeptum in honore ducum adscitaeque pacis Antenore
 deserviente Graecis atque omni modo benigne ex-
 hibente cuncta. at lucis initio senes omnes in aedem
 Minervae conveniunt, in quis Antenor refert missos a
 30 Graecis super condicionibus praedictae pacis decem
 legatos viros. quos ubi deduci in senatum placuit et

1 equum *in ras.* E² quum T || 5 consternatusque EP || 7 edu-
 cit B || 8 patefacerent B || 9 persensit *om.* B¹ *in mg.* B² || 14 ad-
 vecta *in ras.* E² advectam σ || 15 firmata res γ || 18 Quos *ex*
 Quod G || 20 plures (*ve om.*) γ plures ne P *v. adn. cr.* || 21.22 salutantes
 gratulantesque exosc. E salutantes gratulantes atque exosc. P ||
 26 sumptum *ante coeptum add. sed exp.* B | honorem ε *cf. 102, 23;*
Lö. 68 | scitaeque E¹ τ *corr.* E² || 31 leg.] lectos E legatos lectos
sed legatos exp. P *cf. Frie. 87 sq.; Br. 7* | deduci : de *in ras.* E²

dextrae invicem datae atque acceptae sunt, statuunt
 inter se, uti proximo die campi medio atque in ore om-
 nium aras statuunt, in quis fidem pacis iurisiurandi
 religionibus firmarent. quis perfectis Diomedes atque
 Ulixes iurare occipiunt permansuros se in eo, quod ⁵
 sibi cum Antenore convenisset, testesque in eam rem
 Iovem summum Terramque matrem, Solem, Lunam at-
 que Oceanum fore. dein excisis in partes duas hostiis,
 quae ad eam rem admotae erant, ita uti pars ad solem,
 residuum ad naves expectaret, per medium transeunt. ¹⁰
 dein Antenor in eadem verba placitum confirmat. ita
 perfecto negotio ad suos quisque abeunt. ceterum bar-
 bari Antenorem summis efferre laudibus, advenientem
 singuli quasi deum venerari, solum quippe omnium
 credere auctorem pacis eius adscitaeque cum Graecis ¹⁵
 amicitiae. ita sopito iam exinde bello passim, uti quis-
 que partium voluerat, nunc Graeci cum Troianis rur-
 susque hi apud naves amice agere. interim ubi foedus
 intervenerat, cuncti barbarorum socii, qui bello resi-
 dui erant, gratulantes interventu pacis ad suos disce- ²⁰
 dunt ne opperientes quidem praemia tantorum discrimi-
 num atque aerumnarum, scilicet veriti, ne qua pacti
 fides apud barbaros dissolveretur.

, 11. Interim apud naves, uti Heleno placuerat, equus
 tabulatis extruitur per Epium fabricatorem eius ²⁵
 operis. cui edito in immensum ima, quae sub pedibus
 erant, rotis interpositis suspenderat, scilicet quo ad-
 tractu motus facilius foret. quem offerri donum Miner-
 vae maximum omnium ore agitabatur. ceterum apud
 Troiam auri atque argenti praedictum pondus per An- ³⁰

1 sunt om. P | stat.] decernunt E¹ P legatos statuunt *sscr.* E² ||
 2 in medio P || 3 iurisiurandi P || 5 occupiunt R || 7 summum]
 maximum P | atque *post* Solem *add.* P || 10 //spectaret E spectaret
 βPτ cf. 79, 28; 101, 19; 116, 1; Frie. 52 | nostri *post* transeunt *add.*
 EP || 11 dein om. E¹ deinde *sscr.* E² || 13 ferre σ | advenientem-
 que E cf. Lō. 55 || 14 venerare G¹ *corr.* G² || 16 sop.] posito H ||
 17 partium om. *sed lac.* P | rursus P || 21 ne] non P om. R | quidem]
 quod P | meritorum *ante* discr. *add.* RP || 25 epionem E || 26 edi-
 tio E || 27 quod (*sed corr.* E) Eτ || 28 facilius ε v. *adn. cr.* | quem]
 unde E || 29 maxime RBP | ore] sermone E || 30 praed.] pactum P

tenorem atque Aeneam summo studio in aedem Miner-
 vae portabatur. et Graeci, postquam auxilia sociorum
 dimissa cognitum est, impensius pacem atque amicitiam
 agitavere nullo exinde barbarorum interfecto aut vul-
 5 nerato, quo magis sine ulla discordiarum suspicione
 apud hostes fuere. dein equum compactum adfabre
 confixumque ad muros movent praenuntiato Troianis,
 uti cum religione susciperent, Minervae scilicet sacrum
 dicatumque. quare magna vis hominum portis egressa
 10 summa laetitia sacrificioque donum excipit attrahitque
 propius moenia. sed postquam magnitudine operis im-
 pediri per portas ingressum animadvertere, consilium
 destruendorum desuper murorum capiunt, neque quis-
 quam secus prae tali studio decernebat. ita inviolatum
 15 multis tempestatibus murorum opus Neptunique, ut
 perhibebatur, atque Apollinis maxima monumenta
 nullo dilectu civium manibus dissolvuntur. sed post-
 quam maior pars operis eius deiecta est, consulto a
 Graecis intercessum, confirmantibus non se passuros
 20 intra moenia induci equum, priusquam praedictum
 auri atque argenti pondus susceperint. ita intermisso
 opere semirutisque moenibus Ulixes cunctos civitatis
 Troianae artifices ad reficiendas naves conducit. com-
 posita dein universa classe, ubi cuncta navigia in-
 25 structa et praemium persolutum est, iubent nostri
 peragere incepta. itaque destructa murorum parte cum
 ioco lasciviaque induxere equum feminis inter se atque
 viris certatim adtrahere festinantibus.

2 portatur σ || 3 est *om.* R || 3.4 pacem a. am. ag. n. exinde
om. EF *sscr.* E² || 6 hostis E | compactum *om.* R | comp. adf.]
 affabrefactum *in ras.* E² | adfabre *om.* Pt || 7 praenuntiatio *in*
ras. E² Erat nuntiatum τ cf. *Frie.* 35 || 10 sacrificiorum σ || 12 por-
 tam EP cf. *Frie.* 88 || 14 secum B | violatum B || 15 neptuni P ||
 17 nullo] multo (multa S) γ | delicto E¹F lectu *sscr.* (i. e. delectu) E² ||
 18 devecta B || 19 est *post* interc. *add.* RP || 20 duci P | praed.]
 pacta P pretium *sscr.* E² || 21 susciperent EP β cf. *Frie.* 59 || 22 cus-
 tos β || 23 Troianae] eius EP | reficiendum R || 24 navigiis EP ||
 25 nostris *sed corr.* E || 26 peragerent EP cf. 56, 25; Lō. 60 | ita G¹
corr. G² || 26.27 tum incolae civesque ind. E¹ cum ioco lasciviaque
sscr. E²

12. Interim Graeci, ubi cuncta navibus imposita sunt, incensis omnium tabernaculis ad Sigeum secedunt, ibique noctem opperiuntur. fessis dein multo vino atque somno barbaris, quae utraque per laetitiam securitatemque pacis intervenerant, multo silentio ad civitatem navigant servantes signum, quod igni elato Sinon ad eam rem clam positus sustulerat. moxque omnes postquam intravere moenia divisim inter se civitatis locis, ubi signum datum est, magna vi caedere eos, quos fors obiecerat, atque obtruncare passim per domos atque vias, loca sacra profanaque et, si qui persenserant, priusquam armare se aut aliud pro salute capere quirent, opprimere. prorsus nulla requies stragis atque funerum, cum palam et in ore suorum liberi parentesque magno inspectantium gemitu necarentur moxque ipsi, qui spectaculo carissimorum corporum interfuerant, miserandum in modum interirent. neque segnius per totam urbem incendiis gestum positis prius defensoribus ad domum Aeneae atque Antenoris. interim Priamus re cognita ad aram Iovis anteaedificialis confugit, multique ex eo loco ad reliqua deorum templa, in quis Cassandra in aedem Minervae, sed postquam universos, qui in manus venerant, foede atque inultos obtruncavere, occipiente luce domum, in qua Helena erat, adgrediuntur. ibi Menelaus Deiphobum, quem post Alexandri interitum Helenae matrimonium intercepisse supra docuimus, exsectis primo auribus

1 igitur (interim in mg.) P || 2 omnibus (omnium in mg. m¹) E cf. Frie. 16, 2 | tab. ad Sig. om. E¹ sscr. E² || 3 ibique n. opp. om. B¹ in mg. B² || 4 utra P || 6 veniunt vel ante navigant add. R | servantesque σ || 7 tulerat E¹ corr. E² || 8 intravere// (t eras. ?) G intraverunt P | intra P || 9 magna vi] magni E || 9.10 signum in caede magna datum est eos P || 10 sors SB | atque om. P || 11 prof.] atque profana P | persenserat G¹ corr. G² || 12 armarent se P armari E¹ armare se (-e se sscr.) E² arma (re se eras.) E^{rec} | quid post aliud add. E || 13 capere quirent] caperent EP | tragis R || 14 et] atque P || 15 inspectum P || 15.16 insp. — qui om. γ v. adn. cr. || 18 gestiunt E cf. Uss. 19; Fra. 153, 1 || 19 domui E || 20 aedificialis ex anteaed. E² ante aedificiales GσR ante aedificiale B || 22 in om. G in quis om. β || 24 inult.] multos BP

brachiisque ablati deinde naribus ad postremum truncatum omni ex parte foedatumque summo cruciatu necat. dein Priamum Neoptolemus sine ullo aetatis atque honoris dilectu retinentem utraque manu aram
 5 iugulat. ceterum Cassandram Oilei Ajax e sacro Minervae captivam abstrahit.

13. Hoc modo consumptis cum civitate barbaris, deliberatio inita super his, qui ab deorum aris auxilium vitae imploraverant decretumque ab omnibus, uti per
 10 vim avulsi necarentur: tantus dolor iniuriae et ob id studium extinguendi Troiani nominis incesserat. ita comprehensi, qui cruciatum praedictae noctis subterfugerant, trepidantes ac vice pecorum interficiuntur. dein more belli per templa ac semiustas domos popu-
 15 latio rerum omnium et per dies plurimos, ne quis hostium evaderet, studium in requirendo. interim ad coacervandum auri atque argenti materiam opportuna loca destinantur et alia ob pretiosam vestem. igitur ubi satias Troiani sanguinis tenuit et urbs incendiis com-
 20 planata est, initium solvendae per praedam militiae capiunt, primo a feminis captivis puerisque adhuc imbellibus. itaque ex his prima omnium Helena sine sorte Menelao conceditur, dein Polyxena suadente Ulixē per Neoptolemum Achilli inferias missa, Agamemnoni
 25 Cassandra datur, postquam forma eius captus, quin palam desiderium fateretur, dissimulare nequiverat, Aethram et Clymenam Demophoon atque Acamas

1 deinde de (*add.*) B || 1.2 postr. omni ex p. foedatum truncatumque RP | somno cruciatum E¹ *ras. corr.* E³ (*quam correcturam iam E² superscripserat*) || 3 dein] post quae E || 4 atque hon.] honorisque EP | ad aram σB aram ad eam RP || 7 deliberatione *sed corr.* E || 8 quae *sed corr.* E | ab deorum aris *in ras.* E² ab deorum matris τ || 10 -m avulsi neca- *in ras.* E² evulsi t || 11 itaque P || 12 cruc.] civitatem B¹ *exp. et cruciatum in mg.* B² | edicti (*ex praedicti*) EP | noctis] nostri EP || 13 trepidanter E || 14 more belli *om.* R || 16 in requ.] inquirendi ε inquirendo R || 17 coacervandam γ conservandam *ex -um E v. adn. cr.* | auri argenticque R | materiem (*sed corr.* E) EP || 17.18 mat. alii ad op. loca d. et alii ob p. B || 18 ad ante alia *add.* R | aliam H | ob] ad RP || 19 satias E¹ *corr.* E² satias G | tenuis P | incendiis *om.* P || 26 eius post desid. *add.* RP *in mg.* E² || 27 aethrem S | Demophona P | atque] et E

habuere. reliquarum sors agi coepta atque ita Neoptolemo Andromacha adiunctis, postquam id evenerat, filiis eius in honorem tanti ducis, Ulixi Hecuba obvenere. hactenus nobilium feminarum cessere servitia. alii, ut quemque sors contigerat, praedam aut ex captivis, quantum pro merito distribuebatur, habuere. 5

14. Interim super Palladio ingens certamen inter se ducibus exortum Aiace Telamonis expostulante in munus sibi pro his, quae in singulos universosque virtute atque industria sua contulerat. qua re coacti 10 paene omnes, simul uti ne laederetur animus tanti viri, cuius praeclara facinora vigiliasque pro exercitu in animo retinebant, concedunt Aiaci renitentibus solis omnium Diomede atque Ulixes sua quippe opera insinuantibus id ablatum. contra Ajax adfirmare non 15 labore aut virtute eorum rem gestam, Antenorem namque contemplatione communis amicitiae abstulisse. tum Diomedes honori eius per verecundiam concedens a certamine destitit. igitur Ulixes cum Aiace summa vi contendere inter se atque invicem industriae meritis 20 expostulare adnitentibus Ulixi Menelao atque Agamemnone ob servatam paulo ante opera eius Helenam. namque post captum Ilium Ajax recordatus eorum, quae tantis tempestatibus propter mulierem experti perperessique essent, primus omnium interfici eam iusserat. iamque adprobantibus consilium Aiakis multis bonis Menelaus amorem coniugii etiam tunc retinens singulos ambiundo orandoque ad postremum perfecerat, uti intercessu Ulixis Helena incolumis sibi trade-

1 reliquorum E | ita] a B om. E cf. 13, 15 | neoptolemus sed corr. E || 2 adiuncta ex -is E | venerat B || 3 filii B | obvenit (sed obvenere in mg. E¹) EP || 5 aliis sed corr. E | ut om. E¹ ascr. E² | quem E || 6 distruebatur S || 7 palladium E cf. Lō. 50 || 8 telamonio ex -is E cf. Lō. 54 | in] id E vi id P || 9 virtutem sed corr. E || 10 sua om. E || 11 animis sed corr. G || 13 retinentibus GT contradicentibus Pt in ras. E² || 14 insinuantium De. || 14, 15 id abl. contra insin. E || 15 affirmare om. E¹ ascr. E² || 19 a om. E | a cert. dest.] contendere abstulit P || 22 ob] propter R propter ob P | reserv. sed corr. E | eius] sua P || 24 qua R || 26 omnibus ante adpr. add. P || 28 singulo R

retur. itaque uti iudicio amborum merita expectantes;
 quis etiam nunc bellum in manibus atque hostiles mul-
 tae nationes circumstreperent, nullo dilectu virorum
 fortium spretisque Aiakis egregiis facinoribus ac fru-
 5 menti, quod ex Thracia advexerat, per totum exercitum
 distributione Ulixi Palladium tradunt.

15. Quare cuncti duces, qui memores virtutum Aiakis
 nihil praeferendum ei censuerant quique secuti gra-
 tiam Ulixi impugnaverant talem virum, studio in par-
 10 tes discedunt. interim Ajax indignatus et ob id victus
 dolore animi palam atque in ore omnium vindictam se
 sanguine eorum, a quis impugnatus esset, exacturum
 denuntiat. itaque ex eo Ulixes, Agamemnon ac Mene-
 laus custodiam sui augere et quo tutiores essent. sum-
 15 ma ope invigilare. at ubi nox aderat, discedentes uno
 ore omnes lacerare utrumque regem neque abstinere
 maledictis, quippe quis magis libido desideriumque in
 femina quam summa militiae potiora forent. at lucis
 principio Aiadem in medio exanimem offendunt per-
 20 quirentesque mortis genus animadvertere ferro inter-
 fectum. inde ortus per duces atque exercitum tumultus
 ingens ac dein seditio brevi adulta, cum ante iam Pala-
 medem virum domi belloque prudentissimum nunc
 Aiadem, inclitum tot egregiis pugnis, atque utrosque
 25 insidiis eorum circumventos ingemescerent. ob quae
 supradicti reges veriti, ne qua vis ab exercitu para-
 retur, intus clausi firmitaque per necessarios manent.
 interim Neoptolemus advecta ligni materia Aiadem
 cremat reliquiasque urnae aureae conditas in Rhoeteo

1 itaque uti] ob quae veluti E itaque ob quae P | placuit post
 iudicio add. RP | spectantes EPβ cf. 79, 28; 101, 19; 111, 10; Frie. 52 ||
 2 qui sed corr. E quod sscr. E² || 4 precisiisque γ | tot ante egr.
 add. ε fort. recte cf. 116, 24 || 5 advex. om. B¹ in mg. B² || 6 ulixis E
 cf. Frie. 80 || 10 discendunt E | ictus E victus ex auctus (?) G ||
 11 vindictam] ultionem EP | sese RBP || 12 acturum (ac in ras.
 m²) E || 14 agere βP || 15 ope om. B | invigilare. At (re. At in
 ras. m²) E invigilant at τ | mox B | descendent E¹ corr. E² ||
 18 milicia B || 25 eorundem Ro. 750 sq. || 28 ligni materia] mari
 ligna E¹ mari lignea materia (-e- materia sscr.) E² lignea mat. P
 29—p. 117, 1 reliquiisque . . . conditis . . . sepeliendis E¹ corr. E² ||
 29 cond.] creditas B¹ corr. B²

sepeliendas procurat brevique tumulum exstructum
consecrat in honorem tanti ducis. quae si ante captum
Ilium accidere potuissent, profecto magna ex parte
promotae res hostium ac dubitatum de summa rerum
fuisset. igitur Ulixes veritus vim offensi exercitus 5
clam Ismarum aufugit atque ita Palladium apud Dio-
medem manet.

16. Ceterum post abscessum Ulixi Hecuba, quo ser-
vitium morte solveret, multa ingerere maledicta im-
precarique infesta omina in exercitum. qua re motus 10
miles lapidibus obrutam eam necat sepulchrumque
apud Abydum statuitur appellatum Cynossema ob lin-
guae protervam impudentemque petulantiam. per idem
tempus Cassandra deo repleta multa in Agamemnonem
adversa praenuntiat: insidias quippe ei ex occulto cae- 15
demque domi per suos compositam; praeterea universo
exercitui protectionem ad suos incommodam exitia-
lemque. inter quae Antenor cum suis Graecos orare,
omitterent iras atque urgente navigii tempore in com-
mune consulant. praeterea omnes duces ad se epulatum 20
deducit ibique singulos quam maximis donis replet.
tunc Graeci Aeneae suadent, secum uti in Graeciam
naviget, ibi namque ei simile cum ceteris ducibus ius
regni eandem potestatem fore. Neoptolemus filios
Hectoris Heleno concedit, praeterea reliqui duces auri 25

3 acc. pot.] accidissent P || 4 permotae SP per mortem H |
rerum om. B¹ in mg. B² || 5 vim] rem B || 6 Ismarum] mari (ima-
rum in mg. E¹) EP | profugit ER obfugit P || 7 manent sed corr. G ||
8 mox E¹ post in mg. E² | abscessu T excessum RP ab-
sentia t | ulixis EPB cf. Frie, 80; Cl. 20 e con. || 9.10 imprecari
infausta P || 10 infausta EF infesta om. G¹ sscr. G² | omnia
GBE omnium R om. P | in exercitum R exercitui P || 11 eam
om. E¹ sscr. E² || 12 appellaturque (que E²) EP appellatusque τ
appellant B¹ corr. B² || 14 plena G¹, exp. et repleta sscr. G² | multa
om. P || 15 pronuntiat RP | occulta P | caedereque sed corr. B ||
16 propterea RB || 19 urgente G | navigandi tempore (andi tem-
pore in ras. E²) EPt | communi S || 20 consulerent EP cf. Frie.
58 | duces om. σ || 22 Tum EP | uti secum σ | uti in gr. secum
EP || 23 similem E || 24 regni eandemque R regni eandem-
que B summamque P || 25 Helenae R

atque argenti quantum singulis visum est. dein consilio habito decernitur, uti per triduum funus Aiacis publice susciperetur. itaque exactis his diebus cuncti reges comam tumulo eius deponunt. atque exin con-
 5 tumeliis Agamemnonem fratremque agere eosque non Atrei sed Plisthenidas et ob id ignobiles appellare. quare coacti, simul uti odium sui apud exercitum per absentiam leniretur, orant, uti sibi abire e conspectu eorum sine noxa concedant. itaque consensu omnium
 10 primi navigant deturbati expulsique ab ducibus. ceterum Aiakis filii, Aeantides Glaucæ genitus atque Eurysaces ex Tecmessa, Teucro traditi.

17. Dein Graeci veriti, ne per moram interventu hie-
 mis, quæ ingruerat, ab navigando excluderentur, de-
 15 ductas in mare naves remigibus reliquisque nauticis instrumentis complent. atque ita cum his, quæ singuli præda multorum annorum quaesiverant, discedunt.

Aeneas apud Troiam manet. qui post Graecorum profectionem cunctos ex Dardano atque ex proxima paene
 20 insula adit, orat, uti secum Antenorem regno exigent. quæ postquam praeverso de se nuntio Antenori cognita sunt, regrediens ad Troiam imperfecto negotio aditu prohibetur. ita coactus cum omni patrimonio ab Troia navigat devenitque ad mare Hadriaticum multas
 25 interim gentes barbaras prævectus. ibi cum his, qui secum navigaverant, civitatem condit appellatam Cor-

1 helenæ (-o sscr.) ante singulis add. P || 2 uti] ubi B || 3 susciperetur : tur inser. E² | iis om. E¹ sscr. E² || 4 comam : mam in ras. E² | apud tumulum (suum add. P) βP || 5 patremque G fratremque : s pro m sscr. E^{rec} | non] nec B || 6 atreidas σ atrheid-
 as (d in ras. m²) E cf. Lō. 54 | plistenis das R | innobiles ex
 immobiles B || 8 abire e conspectu : abire e con in ras. E²; -u ex
 um E² ire in conspectum τ || 9 concedunt sed corr. G concederent
 EPF cf. Frie. 58 || 11 filii eantides : -ii e- in ras. E² filii Acanti-
 des τ | gaucæ ex caucæ B || 12 eurysacis γ | tecmissa σP || 14 iam
 post quæ add. EP || 16 singulis σ || 17 multarum sed corr. G |
 descendunt E || 19 dardania EP cf. Frie. 89 || 20 regnare E¹ corr. E² |
 exagerent G || 23 omni om. P || 24 devenit B || 24. 25 multis int.
 gentibus barbaris RP idem voluit alia m. in E || 25 praeventus γP
 paenevicit E paene victus F iam dudum corr. | ibique EP || 26 na-
 vigarent G¹ P corr. G² | condit om. E¹ sscr. E² condidit P | appel-
 latum G¹ corr. G²

cyram Melaenam. ceterum apud Troiam postquam fama est Antenorem regno potitum, cuncti, qui bello residui nocturnam civitatis cladem evaserant, ad eum confluunt brevique ingens coalita multitudo. tantus amor erga Antenorem atque opinio sapientiae incesserat. 5 fitque princeps amicitiae eius rex Cebrenorum Oenideus.

Haec ego Gnosius Dictys comes Idomenei conscripsi oratione ea, quam maxime inter tam diversa loquendi genera consequi ac comprehendere potui, litteris Punicis ab Cadmo Danaoque traditis. neque sit mirum cuiquam, si quamvis Graeci omnes diverso tamen inter se sermone agunt, cum ne nos quidem unius eiusdemque insulae simili lingua sed varia permixtaque utamur. igitur ea, quae in bello evenere Graecis ac barbaris, cuncta sciens perpessusque magna ex parte memoriae tradidi. de Antenore eiusque regno quae audieram retuli. nunc reditum nostrorum narrare iuvat. 15

LIBER SEXTVS

1. Postquam impositis cunctis, quae singuli bello quaesiverant, ascendere ipsi, solutis anchoralibus 20 navigant. dein a puppi secundante vento paucis diebus pervenere ad Aegaeum mare, ibi multa imbris ventisque et ob id saeviente mari indigna experti passim,

1 menelam B helenam *in mg. sed exp.* E | perlata post fama add. EP || 2 potitum] potiri Tum EP || 3 civitates *sed corr.* E civitatem P || 4 ingensque GB | coacta EP *cf. Frie. 89 sq.* | est post multitudo add. RP | Tantis B || 6 gebrenorum (gebreorum σ) γ crebrenorum EF *iam dudum corr.* | rex Cebr. Oen.] crebeneus oenidorum P | Oenideus lbb. Oenies Du. 43 sq. v. adn. cr. || 9 quam] qua E || 10 phoenicis E¹ punicis *sscr.* E² *cf. Frie. 90* || 11 ab] ac R || 15 barbaros *sed corr.* G || 16. 17 memoria edidi γ v. adn. cr. || 17 audieram om. P || 18 nunc — iuvat om. P | iuv.] lubet E || 19 cunctis om. E | singulis *sed corr.* G || 20 quaesiverunt γ *cf. Br. 7; Frie. 57; v. adn. cr.* | soluti G | anchoribus P || 22 ubi (*sed corr.* P) EP *cf. 109, 1; 123, 16; 125, 4*

uti fors tulerat, dispalantur. in quis Locrorum classis
 perturbatis per tempestatem officiis nautarum et inter
 se implicatis ad postremum fulmine comminuta aut in-
 censa est, et rex Locrorum Ajax postquam natando
 5 evadere naufragium enisus est alique per noctem
 tabulis aut alio levamine fluitantes postquam ad
 Euboeam devenere, Choeradibus scopulis adpulsi per-
 eunt. eos namque re cognita Nauplius ultum ire cu-
 piens Palamedis necem per noctem igni elato ad ea
 10 loca deflectere tamquam ad portum coegerat.

2. Per idem tempus Oeax Naupli filius, Palamedis
 frater cognito Graecos ad suos remeare Argos venit,
 ibi Aegialen atque Clytemestram falsis nuntiis adver-
 sum maritos armat praedicto ducere eos secum ex
 15 Troia uxores praelatas his. praeterea addere ea, quis
 mobili suasu natura muliebre ingenium magis adver-
 sum suos incenderetur. itaque Aegiale advenientem
 Diomedem per cives aditu prohibet. Clytemestra per
 Aegisthum adulterio sibi cognitum Agamemnonem in-
 20 sidiis capit eumque interficit. brevique denupta adul-
 tero Erigonen ex eo edit. interim Talthybius Orestem
 Agamemnonis filium manibus Aegisthi ereptum Ido-
 meneo, qui apud Corinthum agebat, tradit. eo Diomedes
 expulsus regno et Teucrus prohibitus Salamina a Te-
 25 lamone, scilicet quod fratrem insidiis circumventum
 non defendisset, conveniunt. interim Menestheus cum

1 ut E sors GSB | dispalabantur *sed corr.* G | locorum σ (*sed recte* 120, 4) || 2 turbatis EP | et] At P || 5 alique] reliqui EF *cf.* Frie. 90 | per noctem *om. nonnullae edd.; v. adn. cr.* || 6 tabulis *om.* B | ex naufragio *ante levam. add.* EP | postquam] ubi E || 7 scopuli G | adpulsi *om.* P || 8 iri γ *cf.* 48, 22; 125, 20 || 10 portam B || 11 idem] id GσR || 12 Argo P || 13 ibique σ | atque *om.* P || 14 Praedicitque (-citque *m*²) E praedicit Pτ *cf.* Frie. 35 | eos *om.* E¹ *in mg.* E^{rec} (?) || 15 praelatis B | addidere γ *v. adn. cr.* || 16 mobile suapte (*ex mobiles s.* E) ε *v. adn. cr.* | naturae β | ing. mul. EP || 19 adulterum E *cf.* Lō. 70 | cognito H || 20 eumque] atque P | brevi β | adulterio *sed corr.* B | Clytemestra *post adult. add.* RP || 21 horesten (*h ut semper*) Eπ || 23 choritum (*idem* 121, 4) B || 24 teucer (th- τ) PτF *ex teucrus* E^{rec} | telamona *sed corr.* G

Aethra Pitthei et Clymena filia eius ab Atheniensibus
 recipitur, Demophoon atque Acamas foris manent.
 ceterum ubi plures eorum, qui mare insidiasque suo-
 rum evaserant, apud Corinthum fuere, cavent, uti
 iuncti inter se singula adgrederentur regna belloque 5
 aditum ad suos patefacerent. eam rem Nestor prohibet
 suadens temptandos prius civium animos neque com-
 mittendum, uti per seditionem Graecia omnis intestinis
 discordiis corrumpetur. neque multo post cognoscit
 Diomedes in Aetolia ab his, qui per absentiam eius 10
 regnum infestabant, Oeneum multimodis afflictari. ob
 quae profectus ad ea loca omnes, quos auctores iniuriae
 reppererat, interficit metuque omnibus circum locis
 iniecto facile ab suis receptus est. inde per omnem
 Graeciam fama orta suos quisque reges accipiunt sum- 15
 mam in his, qui apud Troiam bellaverant, virtutem
 neque in resistendo cuiusquam vires idoneas existi-
 mantes. ita nos quoque cum Idomeneo rege Cretam
 patrium solum summa gratulatione civium remea-
 vimus.

20

3. Dein ubi Orestes transactis pueritiae annis officia
 viri exsequi coepit, orat Idomeneum, uti secum ex ea
 insula quam plurimos mitteret; cupere namque se
 Athenas navigare. itaque collecto numero eorum, quos
 idoneos credebat, Athenas venit, ab his auxilium con- 25
 tra Aegisthum orat. dein ad oraculum adit responsum-
 que fert, uti matrem et cum ea Aegistum interficiat;
 ex quo fore, uti regnum patrium reciperet. huiusmodi

1 Aethra Pitthei] aetherasei GB aethasei σ aethra (vel aetra)
 εR Aethra Pitthei Du. 43, 16; v. adn. cr. || 2 recipiuntur sed
 corr. E | athamas σP || 3 qui — suorum om. G mare — suorum
 om. β || 4 fuere om. R | cavent] favent R consilium habent ε |
 uti] ubi B || 7 civium om. σ || 8 Graeci R || 11 regnum om. G |
 aeneam γ oenonem in ras. E² eonone F eo nomine Pt annone T
 corr. Mer. | multis modis P multis G cf. 123, 17 v. adn. cr. || 13 rep-
 perit EP | interfecit P || 15 suas qu. leges γ || 17 in] vi (?) R |
 cuiusque HR || 18 itaque P || 19 patriam sed corr. G || 21 officio
 σB || 24 ita R || 25 athenis σ | aux. ab iis E || 26 ad om. EPR
 cf. 8, 18; 42, 27 | orat post orac. add. R || 27 refert EP || 28 ex
 quo] equum (-um E²) EVτ

DICTYS CRETENSIS

numine armatus cum praedicta manu ad Strophium venit. is namque Phocensis, cuius filia in matrimonium Aegisthi denupserat, indignatus, quod spreto priore coniugio Clytemestram superduxerit et regem omnium
 5 Agamemnonem insidiis interfecerit, ultro ei auxilium adversum inimicissimos obtulerat. itaque conspirato inter se cum magna manu Mycenae veniunt statimque, quod Aegisthus aberat, primo Clytemestram interficiant multosque alios, qui resistere ausi erant. dein
 10 cognito Aegisthum adventare insidias ponunt eumque circumveniunt. inde per omnem Argivorum populum dissensio animorum exorta, quod diversa inter se cupientes ad postremum in partes discederent. per idem tempus Menelaus adpulsus Cretam cuncta super Aga-
 15 memnone regnoque eius cognoscit.

4. Interea per omnem insulam, postquam cognitum Helenam eo venisse, multi undique virile ac muliebre secus confluunt advenientes dinoscere, cuius gratia orbis paene omnis ad bellum conspiravisset. ibi inter
 20 cetera Menelaus perfert Teucrum expulsus patria civitatem apud Cyprum Salamina nomine condidisse. multa etiam apud Aegyptum miranda refert et Canopi gubernatoris sui, qui ubi morsu serpentium interierat,

1 Strophium V || 2 forenses γ focenses EV | filiam σB || 3 indignatusque P || 4 superduxerat E π cf. Frie. 20 | graecorum post omnium add. P sscr. E² || 5 interfecerat RP | iam post ei add. EV || 6 inimicissimum EV amicissimos sed corr. G v. adn. cr. | obtulerat : om. B¹ in mg. B² -t in ras. E² | Ita EV | conspirati (ex-to E) EP inspirato V || 7 Mycenae R my//caenas E || 8 quod om. V || 9 erant super sunt scr. R¹ || 12 quoad PF || 13 capientes lbb. praeter P || 14 cuncta om. H || 15 eius om. H || 16 cogn. est E π R || 17 eo ven.] convenisse V evenisse P || 17.18 virili ac muliebri sexu G σBV virilis (-is E²) ac muliebris (-is E²) sexus (-x- E³) EPTR virile ac femine sexu t v. adn. cr. || 18 adinvenientes Pei., Mei. in ed. sed revoc. F. 73 ambientes EVF avantes edd. vet. (quae coniectura non iure laudatur Litt. Zentralbl. 1872, p. 1197; cf. 61, 6 et adn. cr. ad hunc locum) | dignoscere (sed corr. E) Eτ || 19 a sed corr. G | conspirasset RP || 20 refert e profert edd. vet. | Teucr. regno exp. patrio P || 21 civitate EV | salaminam (nae in mg. E) lbb. praeter G | condidisse V || 23 cui Pei., Mei.; v. adn. cr. | ibi βπF v. adn. cr. | serpentum EV serpentis P

exstructum magnificum monumentum. dein ubi tempus
 visum est, Mycenae navigat. ibi multa adversum Ore-
 stem molitur. ad postremum multitudine popularium
 cohibitus ab eo quod coeperat negotio restitit. inde pla-
 cet cunctis Orestem super eo facinore causam dicere 5
 apud Athenienses, ubi Ariopagitarum iudicium seve-
 rissimum per omnem Graeciam memorabatur. apud
 quos dicta causa iuvenis absolvitur. Erigona quae ex
 Aegistho edita erat, ubi fratrem absolutum intellegit,
 victa dolore immodico laqueo interiit. Menestheus libe- 10
 ratum Orestem parricidii crimine purgatumque more
 patrio cunctis remediis, quae ad oblivionem huiusmodi
 facinoris adhiberi solita erant, Mycenae remittit; ibi-
 que regnum ei concessum. dein transacto tempore
 accitu Idomenei Cretam venit neque multo post Mene- 15
 laus. ibi multa in patrum severe per eum ingesta,
 quod sibi per dissensionem popularium multimodis
 periclitanti ipse etiam insidiatus esset. ad postremum
 intercessu Idomenei uterque conciliatus sibi Lacedae-
 mona discedit. ibi Menelaus, sicuti convenerat, Her- 20
 mionam in matrimonium Oresti despondit.

5. Per idem tempus Ulixes Cretam adpulsus est dua-
 bus Phoenicum navibus mercedis pacto acceptis, nam-
 que suas cum sociis atque omnibus, quae ex Troia
 habuerat, per vim Telamonis amiserat scilicet infesti 25
 ob inlatam per eum filio necem, vix ipse liberatus in-
 dustria sui. percontantique Idomeneo, quibus ex causis
 in tantas miseras devenisset, erroris initium narrare
 occipit: quo pacto adpulsus Ismarum multa inde per

1 documentum V || 2 ad Micenas eundem est ante Myc. add. V ||
 3 molitus E π -ur in ras. G || 4 quo B | destitit ε resistit H cf. Lō. 71 ||
 11 a ante parr. add. γ P cf. 132, 20 || 12 huiusm.] tanti V || 14 est post
 conc. add. RP || 16 ubi E π cf. 109, 1; 119, 22; 125, 4 | multa om. R |
 patrium β V | saevire γ saeviter Pei., Mei. sed revoc. F. 73 saeva
 alii; cf. Frie. 98; v. adn. cr. || 17 multis modis E π || 18 periclitati σ B |
 insidiatus] periclitatus γ || 19 sibi] inde (sibi in mg. E) EV sibi
 Inde P | lacedaemonam EV || 20 discessit P | Ibique P || 22 de-
 pulsus G¹ corr. G² || 24 sua σ BP | ex] ab V || 25 admis. R || 26 illa-
 tum B | palamedi post necem add. γ | vix] vir P || 27 sua ε σ cf.
 La. 6; Frie. 92 | percontanti V || 28 tantis sed corr. G || 29 occe-
 pit P | zimarum ε zismirnum (zsm- σ) γ iam dudum corr.

- bellum quaesita praeda navigaverit adpulsusque ad Lotophagos atque adversa usus fortuna devenerit in Siciliam, ubi per Cyclopa et Laestrygona fratres multa indigna expertus ad postremum ab eorum filiis Anti-
 5 phate et Polyphemo plurimos sociorum amiserit. dein per misericordiam Polyphemi in amicitiam receptus filiam regis Arenen, postquam Alphenoris socii eius amore deperibat, rapere conatus. ubi res cognita est, interventu parentis puella ablata per vim, exactus per
 10 Aeoli insulas devenerit ad Circen atque inde ad Calypso utramque reginam insularum, in quis morabantur, ex quibusdam inlecebris animos hospitum ad amorem sui inlicientes. inde liberatus pervenerit ad eum locum, in quo exhibitis quibusdam sacris futura de-
 15 functorum animis dinoscerentur. post quae adpulsus Sirenarum scopulis, ubi per industriam liberatus sit. ad postremum inter Scyllam et Charybdim mare saevissimum et inlata sorbere solitum plurimas navium cum sociis amiserit. ita se cum residuis in manus
 20 Phoenicum per maria praedantium incurrisse atque ab his per misericordiam reservatum. igitur, uti voluerat, acceptis ab rege nostro duabus navibus donatusque multa praeda ad Alcinoum regem Phaeacum remittitur.
- 25 6. Ibi ob celebritatem nominis per multos dies benigne acceptus cognoscit Penelopam ab triginta inlustribus viris diversis ex locis in matrimonium postulari; hique erant ab Zacyntho, Echinadibus, Leucata, Ithaca. ob quae multis precibus persuadet regi, uti secum ad

2 adv. us.] adversus E¹V corr. E² | fortunam V || 3 cyclopam (ex -a E^{rec} ?) γEP ceclopem ex -es V | laestrygonas P || 4 indigne V | passus (expertus in mg.) P || 6 per mis.] permittam V (idem 124, 21) | in amic.] inimicitiam V || 7 arenen : nam in mg. E | helpenoris EV dephenoris P || 8 conatus est RP || 9 inventu γ || 10 circenum (um in ras.) G | Calipson P || 11 utrarumque ex utramque E^{rec} || 12 ex] et E¹V ex sscr. E² | hospitum om. R || 13 sui om. σ | inlicentes E || 15 dinoscerent V | post quae] postquam BV || 17 sillam BV || 18 inlatas sed corr. E | plurimum V | naves R || 19 amiserat P | manibus P || 21 ubi V | voluerit β || 25 celeritatem G || 27 ex] in B || 28 iique (ii in ras. m²) E neque V in mg. E² | ab om. P | pers. regi om. V

vindicandam matrimonii iniuriam navigaret. sed postquam devenere ad eum locum paulisper occultato Ulixē, ubi Telemachum rem, quae parabatur, edocuere, domum ad Ulixem clam veniunt; ubi multo vino atque epulis repletos iam procos ingressi interficiunt. dein per civitatem Ulixem adventasse popularibus cognitum est, a quis benigne et cum favore exceptus cuncta, quae domi gesta erant, cognoscit; meritos donis aut suppliciis afficit. de Penelopa eiusque pudicitia praeclara fama. neque multo post precibus atque hortatu Ulixis Alcinoi filia Nausica Telemacho denubit. per idem tempus Idomeneus dux noster apud Cretam interiiit tradito per successionem Merioni regno. et Laerta, triennio post quam filius domum redit, finem vitae fecit. Telemacho ex Nausica natum filium Ulixes Ptoliporthum appellat.

7. Dum haec apud Ithacam aguntur, Neoptolemus apud Molossos naves quassatas tempestatibus reficit. atque inde, postquam cognitum ab Acasto expulsum regno Pelea, ultum ire iniurias avi cupiens primo exploratum duos quam fidissimos et incognitos illis locis Chrysippum et Aratum Thessaliam mittit hique cuncta, quae gerebantur, insidiasque ei paratas per Acastum ab Assandro non alieno Pelei cognoscunt. is namque Assandrus iniquitatem tyranni evitans, Peleo consenserat notusque adeo eius domus, uti inter cetera originem etiam nuptiarum Pelei cum Thetide Chironis filia Chrysippo atque Arato narraverit. qua tempestate

1 vindicandum *sed corr.* G || 2 paul.] paucis per G || 4 veniam B | ibi EV *cf.* 109, 1; 119, 22; 123, 16 | vino multo Eπ || 7 fav.] facinore *sed corr.* B || 8.9 aut suppliciis meritos (*cum signis transpos.* E) aut (*om.* V *del.* E^{rec}) donis EV || 10 fama est V | post *om.* V || 13 successorem BP || 14 rediit Eπ *cf.* Frie. 59 || 15 facit H | ex] et P | ulixem ex ulixes E^{rec} || 16 ptoliporbū σ || 17 Dein *ante* dum *add.* σ | Ithacam *om.* H | ag.] fiunt V geruntur P || 19 inde *om.* V | est *post* cognitum *add.* Eπ *cf.* Lö. 65 || 20 iri γ *cf.* 48, 22; 120, 8 || 21 locis *om.* σV || 25 asandrum ex ascandrum E Ascandrus τ Ascandrum V | tyranniae V || 25.26 evitans ad agrum pelei concesserat *cf.* Frie. 92 || 27 theti B || 28 orato S || 28—p. 126, 1 chrysippo — chironis *in mg.* E¹ (?)

multi undique reges acciti domum Chironis inter ipsas epulas novam nuptam magnis laudibus veluti deam celebraverant, parentem eius Chirona appellantes Nerea ipsamque Nereidam; et ut quisque eorum regum, 5 qui convivio interfuerant, choro modulisque carminum praevaluerat, ita Apollinem Liberumque, ex feminis plurimas Musas cognominaverant. unde ad id tempus convivium illud deorum appellatum.

8. Itaque ubi cuncta, quae voluerant, cognovere, ad 10 regem redeunt, ei singula per ordinem narrant. ob quae coactus Neoptolemus adverso mari et multis regionis eius prohibentibus classem exornat ascenditque ipse. dein saevitia hiemis multum mari fatigatus adpulsusque ad Sepiadum litus, quod propter saxorum 15 difficultatem nomen eiusmodi quaesiverat, omnes fere naves amittit vix ipse cum his, qui in eodem navigio fuerant, liberatus. ibi Pelea avum repperit occultatum spelunca abdita et tenebrosa, ubi senex vim atque insidias Acasti evitans assidue nepotis desiderio navigantes et si forte eo adpulsi essent speculari consueverat. 20 dein ubi cuncta domus fortunarumque edoctus est, consilium adgrediendi hostes inire occipit, cum forte cognoscit filios Acasti Menalippum et Plisthenem venatum profectos devenisse ad ea loca. itaque mutata 25 veste Iolcium simulans iuvenibus offert sese eisque

1 multi] mundi β | inter ipsas] in tempestate β || 2 ad (add.) epulas R || 3—6 parentem — praevaluerat om. σ || 3 parentes P | chironam sed corr. E || 4 neream sed corr. E | nereidam (m exp.) E | et om. E¹ sscr. E² || 6 liberumve et ex E cf. Lō. 55 || 7 cognominaverunt γ P v. adn. cr. ad 119, 20 | ad id] adit E¹ corr. E³ || 8 appellatum est RP || 10 eique RP eis E¹ ex quo eisque E² eique E^{rec} | narrat P || 11 regiones sed corr. E || 11. 12 reg. eius] regionibus R || 12 prohibentis P | ascenditque] a- in ras. E² escenditque t || 13 mare G v. adn. cr. | pulsusque sed corr. G || 14 sepiadum σ B sepiantum ex septandum E² (?) || 17 liberatius B¹ corr. B² | suum post avum add. R ante Pelea add. P | occultum R | que post occultatum sscr. E² || 18 abdit E || 19 evitans : e E² | navigantis E || 20 qui post si add. EP | speculari] aliqui R | consueverat σ RP || 22 hostis EP cf. Lō. 54 | inire om. B | agnoscit P || 25 Iolcium Obr. locum γ iocum (locum in mg. P) EPF locicum A | se iisque E¹ corr. E² eiusque σ B eosque R

cupitum sui interitum refert. ob quae iunctus his in venando, ubi seorsum ab ceteris Menalippum videt, eumque et paulo post fratrem eius insecutus interficit. in quorum inquisitionem servus quidam Cinyras nomine perquam fidus profectus in manus iuvenis devenit 5 comprehensusque Acastum adfore nuntiat atque ita occiditur.

9. Itaque Neoptolemus mutata Phrygia veste tamquam filius Priami Mestor, qui captivus cum Pyrrho ad ea loca navigaverat, Acasto obvius venit eique, qui- 10 nam esset, et Neoptolemum in spelunca fatigatum navigio somnoque iacere. ob quae anxius Acastus opprimere quam inimicissimum cupiens ad speluncam pergit atque in ipso aditu a Thetide, quae ad ea loca inquisitum Pelea venerat, re cognita reprimatur. dein 15 cunctis, quae adversum domum Achillis inique et adversum fas gesserat, enumeratis increpatisque ad postremum intercessu suo manibus iuvenis liberat persuadens nepoti, ut ne sanguine ulterius ulcisci cuperet ea, quae antecesserant. itaque Acastus ubi se prae- 20 ter spem liberatum animadvertit, sponte et in loco cuncta regni Neoptolemo tradit. inde iuvenis cum avo ac Thetide reliquisque, qui secum navigaverant, summam regni adeptus in civitatem venit. ibi a cunctis popularibus quique iuxta inhabitantes sub imperio 25

1 vinctis (n exp. ?) ex iunctos E iunctis sed corr. P | in om. E¹ sscr. E^{rec} (?) || 3 eum P | ac post et add. E | eius om. P || 4 in] ad EP | cymirias E tymiras B cyranas σ || 6 in nemore post adfore add. P sscr. E² || 9 nestor βP maestor (n super m scr.) E cf. 54, 1; v. adn. cr. ad 8, 25 || 10 obviam EPR || 11 indicat post esset add. β et om. E¹ indicat et sscr. E² | speluncam E || 12 summoque RB | iactat E¹F corr. E² cf. Frie. 59, 1 || 14 atque] adque E | in om. E¹ sscr. E² | speluncae post aditu add. RP sscr. (vel spelunca?) E² || 15 palea σ | recognitare premitur E¹ corr. E^{rec} | deince R || 16 achilles sed corr. E || 17 increpitusque G increpatusque σR increpitum ε cf. 66, 7; Lō. 61sq. | atque post inc. sscr. E² || 18 suo a man. P || 19 uti ignosceret potius (non hab. P) neque sanguine ulterius (om. P) ulc. EP cf. Frie. 93 || 20 praeter] propter B || 21 luco σB || 22 tradidit σ | cum avo om. B || 23 atque Thetide P achatide (aca- B; -did- H) γ | summa E || 24 a om. E¹ sscr. E²

DICTYS CRETENSIS

eius agebant benigne et cum gratulatione exceptus amorem sui brevi confirmat.

10. Haec ego cuncta ab Neoptolemo cognita mihi memoriae mandavi accitus ab eo, qua tempestate Her-
 5 mionam Menelai in matrimonium susceperat. ab eo etiam de reliquiis Memnonis cognitum mihi, uti tradita ossa eius apud Paphum his, qui cum Pallante duce Memnonis mari ad Troiam profecti ductore interfecto ablataque praeda ibidem morabantur, utque Himera,
 10 quam nonnulli materno nomine Hemeram appellabant, soror Memnonis, ad investigandum cadaver fratris eo profecta, postquam reliquias repperit et de intercepta praeda Memnonis palam ei factum est, utrumque recipere cupiens intercessu Phoenicum, qui in eo exercitu
 15 plurimi fuerant, optionem rerum omnium ac seorsum fratris acceperit, praelataque sanguinis affectione recepta urna Phoenicem navigaverit. delata dein ad regionem eius Phalliotim nomine sepultisque fratris reliquiis nusquam repente comparuerit. cuius opinio
 20 exorta triplex, seu quod post occasum solis cum matre Himera ex conspectu hominis excesserit, sive super modum dolore affecta fraternae mortis ultro praeceps ierit, vel ab his, qui incolebant, ob eripienda, quae secum habuerat, circumventa interierit. haec de Mem-
 25 none eiusque sorore comperta mihi per Neoptolemum.

1 acceptus *sed corr.* P || 2 brevi *om.* E¹ *sscr.* E² || 3 mihi *om.* E || 4 mandavit *sed corr.* E || 5 filiam *post* Menel. *sscr.* E² || 6 reliquis (*sed corr.* G) GσB || 7 Paphum] Rhodum *De.*; *cf. lb. IV 4* || 8 mare γ maria *sed corr.* E *v. adn. cr.* | ad] in γ *v. adn. cr.* || 9 ablatamque H | praedam σ | utquae GE ut P | himere *sed corr.* E || 10 helenam γ || 11 vestigandum E | cadaveri σ || 12 profecto *sed corr.* G | repperit γ | et *om.* B | de] inde E | interempta B interfecta R || 13 praedam *sed corr.* E || 15 plurimi *om.* P || 17 navigaverat E *cf. Frie. 20* || 18 palliochim B phallitim R phallonem (phallitym *in mg.* P) EP || 18.19 reliquiis fratris G || 19 repente *om.* EP *cf. Lö. 71 sq.; Ihm L. 16* | comparaverit (*corr.* E) Et || 20 triplex] tripartita ex triperpetita E tripartita (triplex *in mg.*) P *cf. Frie. 20, 5* | est *post* trip. *add.* EP | seu] se σ | quod *om.* G¹ *sscr.* G² | occansum E || 21 hermera E hemera P humera R | hominum ε *cf. Frie. 93* | supra ε || 22 praec. ierit] praecesserit γ recesserit *Mei.* || 23 loca *post* qui *add.* P *sscr.* E² | qua E¹ *corr.* E² || 24.25 Menone et sorore eius R || 25 neoptolemo *sed corr.* E

11. Post quae profectus Cretam anno post nomine
 publico cum duobus aliis ad oraculum Apollinis reme-
 dium petitus venio. namque nulla certa causa ex im-
 proviso tanta vis locustarum insulam eam invaserat,
 uti cuncta fructuum, quae in agris erant, corrumpen- 5
 tur. itaque multis precibus supplicisque responso edi-
 tur, divina ope animalia interitura insulamque pro-
 vectu frugum brevi redundaturam. dein navigare cu-
 pientes ab his, qui apud Delphos erant, prohibemur:
 importunum namque et perniciosum tempus esse. Lyco- 10
 phron et Ixaeus, qui una ad oraculum venerant, con-
 temptui habentes escendunt navem medioque fere
 spatio fulmine icti intereunt. interim, uti praedictum
 divinitus erat, eodem ictu fulminum sedata vis mali
 immersaque mari et regio omnis repleta frugibus. 15

12. Per idem tempus Neoptolemus confirmato iam
 cum Hermiona matrimonio Delphos ad Apollinem gra-
 tulatum, quod in auctorem paternae caedis Alexan-
 drum vindicatum esset, proficiscitur relicta in domo
 Andromacha eiusque filio Laodamante, qui reliquis 20
 iam filiorum Hectoris superfuerat. sed Hermiona post
 abscessum viri victa dolore animi neque pelicatum
 captivae patiens parentem suum Menelaum accitum
 mittit; cui multa conquesta super iniuria praelatae
 sibi a viro captivae mulieris persuadet, uti filium Hec- 25
 toris necet. ceterum Andromacha re cognita instantis

1 Postque G postquam (quam *in ras.* E²) EB || 2 duabus *sed corr.* E ||
 4 locustarum (-o- ex -u- B) βP | invaserant *sed corr.* G || 6 supplica-
 tionibusque E supplicii que P *cf. Frie. 93* | responsum *ε cf. Lō. 69* ||
 7 proventu EFR proVectum S profectum H interventu P || 8 fru-
 gium H | redundaturum G || 10 imp. namque] inportunumque G σB |
 est G σB erat R | Lycophoron (lych- B) γ Licophorone P || 10. 11 ly-
 chophon/ixeus : et *sscr.* E^{rec} || 11 venerat P || 12 ascendunt βPT
ex escend. E || 14 fluminum E¹τ *corr.* E² fulminis P | est *post* vis
add. σ | mali : li *in ras.* E² || 15 immersa G¹ *corr.* G² hinmerasque E¹
 immersaque *sscr.* E² universaque P | mari *om.* EP || 17 ad delphos
sed corr. E ad Elphos t || 18 actorem R || 19 vindictam *sed corr.* G ||
 20 laodamanta γTF laumedonta (laumedo- *in ras. m²*) E Laome-
 donta Pt Laodamante *edd.*; *cf. Uss. 16, 5* | reliquus EP || 23 ca-
 piens G cupiens β || 24 iniuriam σ | praelatae : pre *in ras.* E² ||
 25 // sibi (*eras. eis*) E || 28 ceterum *om.* E¹ *sscr.* E² | instans G σB
 instantem R || 26 — p. 129, 1 instans periculum *Mei.*, *sed cf. Frie. 98*

periculi vim subterfugit auxilio popularium liberata;
qui miserati fortunas eius ultro Menelaum contume-
liis prosecuti vix a perniciē viri retenti sunt.

13. Interim Orestes adveniēns rem cunctam cognos-
5 cit, hortatur Menelaum, ut incepta perageret, ipse do-
lens praereptum sibi a Neoptolemo Hermionae matri-
monium insidias adveniēti parare occipit. itaque
primo ex his, quos secum habebat quam fidissimos,
speculatum de adventu Neoptolemi Delphos mittit.
10 quis cognitis Menelaus vitare huiuscemodi facinus
cupiens Spartam concedit. sed illi, qui praemissi erant,
regressi Neoptoleum Delphis esse negant. quare
coactus Orestes ipse ad inquisitionem viri profectus
alio quam ierat die remeat, ut sermo hominum fereba-
15 tur, negotio perfecto. dein post paucos dies fama per-
fertur interisse Neoptoleum eumque sermone om-
nium circumventum insidiis Orestis per populum
disseminatur. ita iuvenis, ubi de Pyrrho palam est,
recepta Hermiona, quae sibi antea desponsa erat, My-
20 cenas discedit. interim Peleus cum Thetide cognito
nepotis interitu ad investigationem eius profecti co-
gnoscunt iuvenem Delphis sepultum. ibi, ut mos erat,
iusta persolvunt cognoscuntque in his locis interisse,
ubi visus Orestes negabatur. ea res per populum haud
25 credita, adeo praesumpta ante iam opinio de Orestis
insidiis cunctorum animis inhaeserat. ceterum Thetis

2 miserata P || 3 ret. sunt] recentis R || 5 hortaturque P | ipse-
que P || 6 praereptam EP praeceptam B | harmionem (-a- m³;
-em m²) in (inser. m²) matrimonium inde (sed exp.) E hermionem
in matrimonium Pτ || 10 evitare (evi- E²) EPτ | huiusmodi EPB ||
11 cupiens om. σ || 13 ipsi B | prof. est P || 14 quo σR qua B |
ierant sed corr. E | di ex die E || 15 negotio om. t | infecto T ex
interfecto E imperfecto Pt | profertur σ || 16 interisse] interemp-
tum (ex interfectum E³) esse EP interemptum τ cf. Uss. 21 | ser-
monem sed corr. E || 17 etiam ante circumv. add. P | populos P ||
19 receptam hermionam sed corr. E | desponsata σ | erat] est E
om. P || 21 investigandam necem (add.) σ | profectu R || 22—24 iuve-
nem — ea res in ras. E² || 23 cognoscuntque] cognoscunt quod T |
interisse] Interim τ || 24 re G | populos EP || 25 credit E¹ corr. E² |
antea EP om. R | iam ante σ | horestis (-i- m²) E oreste G

ubi Hermionam Oresti iunctam videt, Andromacham partu gravidam ex Neoptolemo Molossos mittit dolum Orestis eiusque coniugis de interimendo fetu evitans.

14. Per idem tempus Ulixes territus crebris auguriis somniisque adversis omnes undique regionis eius interpretandi somnia peritissimos conducit. hisque refert inter cetera visum sibi saepius simulacrum quoddam inter humanum divinumque vultum formae perlaudabilis ex eodem loco repente edi. quod complecti summo desiderio cupienti sibi porrigentique manus responsum ab eo humana voce sceleratam huiusmodi coniunctionem quippe eiusdem sanguinis atque originis; namque ex eo alterum alterius opera interiturum. dein versanti sibi vehementius cupientique causam eius rei perdiscere signum quoddam mari editum intervenire visum. idque secundum imperium eius in se iactum, utrumque diiunxisse. quam rem cuncti qui aderant uno ore exitialem ei pronuntiant adduntque, caveret ab insidiis filii. ita suspectus parentis animo Telemachus agris, qui in Cephalenia erant, relegatur additis quam fidissimis custodibus. praeterea Ulixes secedens in alia loca abdita remotaque quantum poterat somniorum vim evitare nitebatur.

15. Per idem tempus Telegonus, quem Circe editum ex Ulixē apud Aeaēam insulam educaverat, ubi adolescentem, ad inquisitionem patris profectus Ithacam venit gerens manibus quoddam hastile, cui summitas mari-

1 hermionem EB | videt Andromacham : -t And- in ras. E² ||
2 domum ante mittit add. P sscr. E² | dolum] domum γ || 3 orestae G orestem β | coniugem β | fetu ev.] partu verita ε ||
4 auguriis om. GE¹F in mg. E² || 5 adversus β | omnis P || 9 perrepente P | completi R || 11 humana om. B¹ in mg. B^{rec} || 12 atque originis om. E¹ in mg. infer. E² || 13 versanti] percunctanti EP ||
14 causas EP | rei om. R || 15 intervisum venire E || 16 id quod B ||
17 disiunxisse EPβ || 18 exicilialem σ | eius EF v. adn. cr. ||
19 ita] casu γ quo casu edd. Princ., De., Mei.; v. adn. cr. | patris E ||
20 cephalima σ cephalonia P || 22 semotaque E || 25 ex] ab E |
Aeaēam (Eubeam ed. Princ.) edd. vet. eam lib. | ubi] uti E

DICTYS CRETENSIS

nae turturis osse armabatur, scilicet insigne insulae
 eius in qua genitus erat. dein edoctus, ubi Ulixes
 ageret, ad eum venit. ibi per custodes agri patrio
 aditu prohibitus, ubi vehementius perstat et e diverso
 5 repellitur, clamare occipit indignum facinus prohiberi
 se a parentis complexu. ita credito Telemachum ad in-
 ferendam vim regi adventare acrius resistitur, nulli
 quippe compertum esse alterum etiam Ulixi filium.
 dein iuvenis ubi se vehementius et per vim repelli
 10 videt, dolore elatus multos custodum interficit aut
 graviter vulneratos debilitat. quae postquam Ulixi
 cognita sunt, existimans iuvenem a Telemacho inmis-
 sum egressus lanceam, quam ob tutelam sui gerere
 consueverat, adversum Telegonum iaculatur. sed post-
 15 quam huiusmodi ictum iuvenis casu quodam intercipit,
 ipse in parentem insigne iaculum emittit infelicissi-
 mum casum vulnere contemplatus. at ubi ictu eo Ulixes
 concidit, gratulari cum fortuna confiterique optime
 secum actum, quod per vim externi hominis inter-
 20 emptus parricidii scelere Telemachum carissimum sibi
 liberavisset. dein reliquum adhuc retentans spiritum
 iuvenem percontari quisnam et ex quo ortus loco se domi
 belloque inclitum Ulixem Laertae filium interficere
 ausus esset. tunc Telegonus cognito parentem esse
 25 utraque manu dilanians caput fletum edit quam mise-
 rabilem maxime discruciatum ob inlatam per se patri
 necem. itaque Ulixi, uti voluerat, nomen suum atque

1 turturis] tum muris *E* | insigne *om.* *E* || 1.2 scilicet — geni-
 tus erat *om.* *P* || 2 ubi *om.* *G*¹ *sscr.* *G*² || 3.4 agri — et *om.* *σ* ||
 6 creditum *βP* | telegonum *β in mg.* *P* || 7 regi] parenti *E* ||
 9 dein] at *EP* || 11 bilitat *σ* || 12 existimanti *V* | missum *V* ||
 13 egressum *σB* | foras *post egr. add.* *Eπ* || 15 eiusmodi *P* |
 intercipit] subterfugit *Eπ* || 16 emitat *R* | felicissimum (*sed*
corr. *E*) *EV* || 17 vulneratis *EV* mulieris *B*¹ vulnere *in mg.* *B*² | at
om. *EV* || 19 quod] que *E* | hominis *om.* *R* | interceptus *R* ||
 21 deinc *R* || 22 iuvenem *om.* *R* | perc. iuv. *σ* | esset *post* quis-
 nam *add.* *R* *post* ortus *add.* *P* | se] qui *P* || 22.23 se d. bell.] a quo
 ve omni bello *EV* || 23 ducem *ante Ul. add.* *P* | Laertem *V* lae-
 tae *GσB* || 24 Tum *Eπ* || 25 edidit *P*

matris, insulam, in qua ortus erat et ad postremum in-
 signe iaculi ostendit. ita Ulixes ubi vim ingruentium
 somniorum praedictumque ab interpretibus vitae exi-
 tum animo recordatus est, vulneratus ab eo, quem
 minime crediderat, triduo post mortem obiit senior iam 5
 provectae aetatis neque tamen invalidus virium.

1 quoque *post insulam add.* EV || 2 itaque βP || 3 praedictam-
 que σ | vita G *om.* P | exitium *sed corr.* G || 4 animo *om.* R |
 vulneratusque P || 5 cred.] decuerat vel crediderat R || 6 pro-
 vectaeque εR

PAPYRVS AD TEBTVNIM INVENTA

col. I

[22 litterae] . υξε συ τουτοις αλκη ημε
[ρων δε διαδραμουσων ου πα]ν πολλων οι Ελληνες κα IV 9
[θωπλισμενοι ει]ς το πεδιον ερχονται προ
[καλουμενοι] . . . ηγειτο δε αν των βαρ
5 [βαρων Αλεξανδρος Μεμνον]ος μηκετι οντος επομε
[ων δε των στρατων και μηπω] επελθοντων ξαντοις των
[βαρβαρων φυγοντων βαλλον]ται πολλο[ι] παν αυτων εις
[ποταμον Σκαμανδρον ζωντ]ες δε λαμ[β]ανονται των πα
[δων Πριαμου Λυκαων τε και] Τρωιλος ους εν μεσω των Α[
10 [χαιων ευθυς προηγμενους Α]χιλλευς σφαζει μηδε[
[πω αυτω του] πατρος πεμψαντος [υ]πε[ρ
[ων συνωμολογησεν πενθος δ]ε ον μικρον τοις εν [Ι]λιω
[εγενετο Τρωιλου απολομε]νον ην γαρ ετι νεος [κ]αι γ[εν
[ναιος και 14 litterae] . . . του απαντων [τ]ων

ed. Grenfell-Hunt-Goodspeed in *The Tebtunis Papyri, Part II*, London 1907, p. 9 sqq. || 2 sive διαγενομενων (secundum l. 18) Ihm 12 || 2.3 vel καθοπλίσασμενοι Ihm 12 || 3 καρτερω in lacunam inseruit Vie. 776 | παιδιον pap. || 4 προ[καλουμενοι αυτους εις πολε]μον (secundum Cedr. p. 129 C.) Vie. 776, qui se in photocopia editioni allata videre μον affirmat quod editores ne in ipsa papyro quidem agnoscere potuerunt | των pap. || 5 Μεμνονος incertissimum quod neque in Dict. Lat. neque apud script. Byzant. | επωμε pap. || 6 nimis multa suppleta et fort. scribendum esse λαων pro στρατων opinatur Vie. 776 || 7 τε pap. || 7.8 εις non in l. 7 ponendum esse quod spatium deficiat, sed in l. 8, ubi secundum Anec. Paris. εις τον Σκαμανδρον scribendum esse suspic. Vie. || 8 λαμβανοντε pap. || 9 Πριαμου G.-H. || 10.11 σφαζειν κελε[ναι] αγανακτησας μηπω αυτω του] secundum Dict. Lat. Vie. 776 || 13.14 γ[ενναιος και ωραιος (secundum Malal. 130, 5) Gr. 331

DICTYS CRETENSIS

	[22 litterae] . . ἰκῶν[.]αν[.]αλ . . [.] . ζ 15
	[22 litterae]εσεν ουτε ετωσ . τ . . .
	[22 litterae] . ε τους νε[κ]ρους . ε
IV 10	[18 litterae	διαγ[ε]ρομενων δε ολ[ι]γων [ημερων ενισταται εορτη Απο]λλωνος Θυμβ[ρ]α[ι]ο[υ] και α [νοχη γινεται του πολεμου ε]ν δε τω θυιν[.] 20
	[21 litterae	Π[ρ]ιαμος υπερ [Πολυ]ξενης [Ιδαιον πεμπει λογους φε]ροντα προς Αχι[λλ]εα ου εν [αλσει προς τουτον ιδιαζο]ντος θορ[υ]βος [πολυς εν τοις [Ελλησι εγενετο ως Αχιλλεως] προδ[ι]δοντος τ[ο]ν στρατον [22 litterae]του πολυ Αλ[ε]ξα[ν]δρ 25 [22 litterae] . . εχων συν[.] . . [.] . . [22 litterae] . ον[.] Α[ι]ας συν Διο[μ]ηδ[ε]ι [και Οδυσσει τ]ον λογο[ν] εμ[ε]να[ν] αυτ[ο]ν[.] . [. εξω του αλσο]υς ως πα[ρ]αγ[γ]η[λ]ωσ[ι]ν εαν [τον 19 litterae μη] τοις βαρβαροις [π]ειστ[ε]ν[σ]αι 30 IV 11 [25 litterae]και μα . [.] . [.]απο[.]ε . . [18 litterae παραγ]ινε[τ]αι Αλεξ[αν]δρο[ς] . [σ]τ . . [24 litterae]ν[.]ου βωμ[ο]ν . . [.] . . νι

15 αφ[η]λικων fort. suppl. esse opinantur G.-H. | pro αν[.]αλ : δημω non impossibile esse G.-H. (cf. acceptus popularibus; sed dubitat Ihm 13 quia e Sallustio) || 19 Απο]λλωνος Ihm 14]λλωνος pap. || 20 pro τω θυιν fort. legendum τω θεω et ideo pro του πολεμου ε]ν δε suppl. esse θνοντων δε G.-H.; sed του πολεμου deesse non posse Ihm 14 || 20.21 τω θνειν τους Δαναους και τους Τρωας εν τω αλσει Πριαμος sive θνοντων (sic) δε τω θεω των Δαναων και των Τρωων εν τω αλσει Πριαμος sive, sed dubitans, τω θνειν τους Δαναους και τους Τρωας καιρον λαβων Πριαμος Patzig 1908, 385 (sed spatium parvius est quam ut ita expleatur et, ut Ihm 22 monet, Δαναοι in pap. non occurrat) θυσιαζειν εκαθερον τον στρατον τω θεω secundum Dict. Lat. Vie. 776 ανοχη του πολεμου θνοντω]ν δε τω θεω [εν τω αλσει Ελληων και βαρβαρων Π]ριαμος Ihm 14 || 22.23 annon recte suppl. dubitat Ihm 15 || 25 μετ ου suspic. G.-H. || 29—31 εαν[τον] δε . . . μη νονον (?) τοις βαρβαροις [π]ειστ[ε]ν[σ]αι[.] . . παρακαλεσωσιν ita hunc locum fort. restituendum esse suspic. G.-H. || 30 μηδε secundum Cedr. et Ioh. Antioch. qui μηδε πιστευειν praebent Ihm 16 || 32.33 και μετ ολιγον παραγ]ινεται Αλεξ[αν]δρο[ς] ως τον [Αχιλλεα κρυφα και ο Δηφοβος secundum Malal. 165 (= p. 130, 22sq. D.) et Anecd. Paris. II p. 220 suppl. Vie. 776 ως τον [Αχιλλεα vel μ]ετα [Δηφοβον restituendum esse suspic. G.-H. || 33 Απολλωνος (pro . . [.] . . νι) Eisenhut

35	[20 litterae	Δηφ]οβου Α[χ]ίλλε . [.
	[24 litterae] . . . ρς [δξ . .] . [. .] . τ . . .
	[26 litterae] . τρον [.] [.] ευ
	[24 litterae] ιρ . . . ιαν σ[.] . [. . . .] .
	[26 litterae] υ . [.] . ηστ[. Α] χιλ
	[λ 25 litterae] υκ[.] δη[. . .] . [.] αλσ[ο] υς
40	[26 litterae] . χ[.] . σα . [. . .] . [.] . . ι
	[. ους ιδων ειπεν Οδυσσ] ευ[ς] ονκ [αγαθον] ουτοι	
	[23 litterae	επι] χειρησαμε[νοι ει] σε λθ[ο]ν
	[τες ονν εις το αλσος και το ολ] ον περισκοπο[υ]μενοι ορω	
	[σι τον Αχιλλεα κειμενον εντος] της ειρκτης [τ]ον βωμον	
45	[καθημαγμενον μεν επι δε και εμ] πνεοντα προ[ς] [ο]ν Αιας ει	
	[πεν ην αρα αληθες οτι ουδεις α]λλος σε ανθρωπων ηδυνα	
	[το κτ(ε)ιναι αλλη διαφεροντα πα]ντων αλλ η ση προπετεια	
	[απωλεσεν ο δε ειπε δια Πολυξεν] ην ταυτα με ειργ[α]σαντο	
	Αλξ	
	[ξανδρος και Δηφοβος δολω συμ]πλακεντες δ αυτ[ω]	
	ησπ[α]σαντο	
50	[αυτον το τελευταιον οι ηγεμον]ες νεκρον δε [γε]γομενον	
	[ο Αιας 19 litterae	ε]π ωμω φερειν α[. .] . εϋκ.
	[. οι δε Τρωες ιδοντες ταυτ]α τον νεκρο[ν .] . λη . [. .] ιτ.	
	[20 litterae	αικισ]ωσιν οι Ελλη[νες] δξ συνιδον IV 12

34 περιπλακεντος δε Δηφοβον secundum Malal. Ihm 16 || 35 Πριαμος Eisenhut || 40 χρησαμενοι Ihm 17, at incertum esse contendit Patzig 384 sq.; aliquo loco εκλυτος (Malal., Cedr., Ioh. Ant.; dissolutum Dict. Lat.) supplendum esse Ihm 17 || 41 nonne αγαθον recte suppl. dubitat Ihm 18 quamquam script. Byz. idem praebent || 42 fortasse φευγουσιν sive τρεχουσιν inserendum esse Ihm 18 || 43 ωρω pap. || 48 απωλεσε σε sive σε απωλεσε secundum Dict. Lat. et script. Byz. Viereck 776 probante Ihm 18 || 51 si φερειν rectum, in lacunam βαστασας et κελειν inser., at fortasse φερει scribendum esse G.-H. (effert Dict. Lat.) probante Ihm 19 | ο Αιας βαστασας μετ οιμωγης (cf. script. Byz.) Ihm 19 || 51.52 α[π]ο ει[ρ]κτης non impossibile sed vix rectum esse G.-H. | απο του αλσους (e luco Dict. Lat.) dubitans Ihm 19 || 53 ως sive ινα in lacunam inser. Eisenhut | οι (δε) Ελλη[ν]ες fort. rectum esse G.-H.

IV 13 τες το γενομενον αναλαμβανουσιν τα οπλα και τοις
 τον Αχιλλεα κομιζουσιν συναφαντων δ αλληλοις παρα 55
 δους Αιας τοις περι τον Δ[ι]ομηδην φυλασσ(ε)ιν τον νεκρ[ον]
 βαλλει πρωτον Ασιον Δυμαντος Εκαβης αδελφον με
 τα δε τουτο Ναστην και Αμφιμαχον Καρων ηγεμονας
 παριστανται δ αυτω Αιας και Σθενελος κτεινοντ[ες] τους
 πρωτοστατας γειτονων δε ακοσμως πολλων φυγ[οντων] 60
 τε των βαρβαρων και αμαχει αηρη[η]μεν[ων] και
 μηκετι ανθι[σ]τασθαι δυναμενων διωκουσ[ιν] αυ
 [τ]ους εως [εν] τε[ι]χε[σ]ι εγενοντο επει δ ενε[γκον]
 τες ηλθον [εις] τας σκηνας τον νεκ[ρο]ν Αχιλ[λεως] ου
 δισ των λαω[ν] παθους συνεστε. ν[α]ξε 65
 [. . . ο[ν]δ ε . . .] . [.]αντο υποπτευσαν[τες] οτι
 [. . . ντι[.] . αρ . ς ειχεν [. . .] . κατ αυτου [. . .]φη[.]
 [. . . ε[.] . . .] . [.]χα[.]η . [.] . . . ες του ανδρ[ος]
 [.] η . ε . νε[.] ειν η
 [.] . [.] εξαπεφ[ε]ρο[ν] . [.] τον Αχιλλεα εφ[ον] και τον 70
 [Πατ]ροκλον εξεφ[ε]ρο[ν] κα[ι] επι τρεις ημερα[ς]
 βαλλο . . . φος τη δε πυρα παρηδρευσεν Αι[ας] κα[ι] . .
 [. . . υδ . . .] . . . διανυκτερευσ[α]ς τας πασας ημε[ρας] . . .
 π . . α ιτιτω κα[ι] φιλον κ[α]ι συγγενη[.]α . [.]

55 *συνηπαντων pap., ante quod βοηθουσιν sive simil. om. putant G.-H. non improbane Ihm 19 συνβαντων Cr. 1376 improbane Ihm 19 συναπηντων sive συναφαντων sive simil. Vie. 776, aliter Sch. 188: συναπηντων δ αλληλοις aut in margine aut varia lectio, in contextu autem βοηθουσιν sive simil. fuisse, quibus permutatis συνηπαντων scr. et post παραδους om. esse δε (non probat Ihm 19) || 57 Αδυμαντος pap. || 60 sqq. nondum probabiliter solutae sunt || 60 προσταται (ad Αιας και Σθ.) fort. legendum esse G.-H. || 60, 61 pap. praebet tui quod G.-H. pro τε scriptum esse putant, sed φθι[ρον]ται pro φυγ[οντων] τε vix rectum esse censent || 61 αμαχανη pap., corr. G.-H. || 62 αν[ι]σ[τασθαι] pap., corr. G.-H. | διωκουσ[ιν] δε Sch. || 63 εως[εσω] τειχος Cr. 1376 improbane Ihm 20 | τε[ι]χε[σ]ο pap. corr. G.-H., sed aliter Sch. 189, qui l. 60 πεσοντων (sive πεπιποντων?) pro γειτονων et l. 60 sq. φυγ[η] γινε[ι]ται τ. β. αμα μαχη (και varia lectio pro αμα esse) . . . manuli || 65 απαθης συνεστη Cr. 1376 || 67 τι [π]αρος restitui posse, at fort. pro q alia littera legendum esse G.-H. || 74 συνετη pap., corr. quod και sequi veris. esse G.-H. συνετη[ν] (= συμπολιται, φιλοι) valde dubitans et vix recte Ihm 20*

- 75 [...] . . . [...] παῖτ[α]ς τοὺς λο[ι]ποὺς ἡρώας ἀλκῇ [υ]περ[βαλ]
[λο]γῆτα χα[ρα] δ' ἣν πολλὴ ἐπὶ τοῖς Τρωσὶν [.] IV 14
[. . .] . . . Αἰχ[ι]λ[λεω]ς πεσόντος οὐ γὰρ ἡλιπύζον ε[.]
[. . .] α[. . .] . . . [υ] μῆδ[ε] περιοντ[16 litterae
[τ]ῆν Αἰε[ξ]ανδ[ρο]υ ἐπ[ι]νοῖαν οὔ[15 litterae
80 ἀν[.] μὴ δυν[α]μενός ἐπ[15 litterae
δρὸν [. . .] μ[ω]ντ[ω]ν ἀ[γ]γελοὶ παρ[α]γίνονται Πρίαμω
ἀπαγγελλ[ο]ντες[ς] Ε[υ]ρύπυλον το[ν] Τηλεφὸν παρῆναι
Πρίαμος γ[α]ρ αὐτ[ο]ν πρὶν Ἑκτορά π[ε]σειν παρεκάλεσε
ομολογήσ[α]ς καὶ Κ[α]σσάνδραν [αὐτῷ] δοῦναι καὶ πεμ
85 ψας αὐτῷ τὴν χρύσην ἀμπελὸν . [15 litterae
ἐπ' ἀνδρεία καὶ παραγίνεται ἐπ[.] τοὺς Μν
στρού[κ]αι Κ[η]τ[ε]οῦς . ἐχόντο δ[ε] . . . [γ] . . . [ε] .
φρόνος ὑπαντήσαντες τῶν μελλόντων ἀμεινοῦς
ἐλ[πι]θας Αἰχίλλεω[ς] καταβλήθεντος οἱ δὲ Ἕλληνες IV 15
90 συ[ν]λ[ε]ξαν[τ]ες τὰ ὅσπερ Αἰχίλλεως εἰς ὕδριαν φερὸν
σιν θ[α]πτόντες ἐν Σίγῳ συν δ' αὐτῷ καὶ Πατρόκλῳ
νεῦ[σ] . κίμφο[ν] . . . γ[α]ρ τοὺς λαοὺς Αἴαντος ἐπὶ μῆδ[ε]ν
α[. . .] . . . λ[. . .] ἦστον . . . Αἰχίλλει ποιήσασθαι θανόντ[ι]
[γ]ειν[ε]σθ[α]ν ἐκδο[σ]εῖς ναοῦ Αἰχίλλεως ὑπὸ Αἴαντος
95 τῶν ἐν Σ[ι]γῷ κατασκευάσαι μισθὸν λαβόντων ἐν
δ[ε] τῷ αὐτῷ χρόνῳ Πύρρος ὃν Νεοπτόλε[μ]ον ἐκαλόν[τ]
κατὰν[τ]ῆσας εὐρίσκει τὸν τάφον καὶ το[ν] ναὸν γινώ
μ[ε]νον καὶ παν[τ]ὰ πυθόμενος τὸν γεν[ο]μενὸν αὐ
το[ν] θ[α]νατόν[τ]ιν καθόπιστας τοὺς συν αὐτῷ λαοὺς ἦσαν
100 δὲ Μυρμιδόνες[ς] οἵ τοι μαχίμον τι ἐθ[ν]ος ἀπο[λ]ίπει
ἐπιμελήτην [τ]ῶν ἐργῶν Φοῖνικα ἐλθόν[τ]ιν [δὲ] εἰς

76 πολλὴν pap. || 76.77 πολλὴ ε. τ. T. [καὶ εὐφημία τοῦ] Αἰχίλλεως secundum Dict. Lat. Vie. 776 || 79 pro ὃν susp. ὅτι G.-H. || 80.81 οὕτω δὲ Αἰεξάνδρον [τι]μ[ω]ντ[ω]ν susp. G.-H. || 86 fort. ἐπ[α]γών Ihm 21 || 87 pro ἐχόντο susp. ἐχὼν vel εἰχόντο G.-H. || 87.88 εὐφρονως Ihm 10 εὐφρόνος pap. || 88 μελλόντων Ihm 10 μελλόντων pap. || 89 καταβλήθεντες pap. || 90 ὅσπερ pap., corr. G.-H. || 91 Πατρόκλῳ pap., corr. G.-H. || 92 τιμωρ[ω]ντ[ω]ς (sic) susp. dubitantes, sed versimilius τιμωρ[ω]ντ[ω]ς ἐπὶ (= ἐπεὶ) G.-H. || 93 ἀξίον λύπης restituendum negant G.-H. quamquam Dict. Lat. nihil . . . dignum doloris praebebat, quod ποιήσασθαι verbum petat | Αἰχίλλει pap., corr. Ihm 10

DICTYS CRETENSIS

τας του πατρος νηας και την σκηνην [ευρισκι Ιπ
 πο[δ]αμιαν φυλακα των Αχι[λ]λεως π . [.
 ειδοντες δ οι β[α]σιλις παντε[ς] παρακ[α]λουνσι τον
 Νεοπτολεμον γενναιως φερειν ο δ[ε] τους αν
 των ποιχιλωσ παραμυθησαμενου[ς]

105

103 περιλιφθισαν Cr. 1376 παντων secundum (Malal. 104, 20)
 Pa. 1908, 385sq. et Ihm 22 || 103.104 προσ]ελθοντες (pro ειδ.)
 Pa. 1908, 385sq. (cf. in eundem locum a cunctis ducibus con-
 curritur Dict. Lat.) | συν]ειδοτες (cf. l. 53sq.) Ihm 22.

PAPYRVS AD OXYRRHYNCHVM INVENTA

]β[
]συ.[
]των ὑπὲρ Εὐρ[υπόλου
 το]ῖς Τρωσὶν διδ[
 5]θάψαντες πέμ[πο]υ[σι
 συλλέγο]νται δὲ καὶ Πηνέλεω [καὶ Νιρέως
 ὅστέ]α ἀπὸ τῆς πυρᾶς εἰς τὰ σκ[άφη τῇ δὲ
 ἐξῆς π]αραγίνεται Χρύσης εἰς το[ὺς Ἑλλήνων βασιλεῖς
 ἀπα]γ[γ]έλλων Ἔλενον τὸν Π[ριάμουν παρεῖναι
 10 ἐν τῷ Ἀ]πόλλωνος ἱερ[ῶ] φεύγ[οντα διὰ Ἀλέξανδρον
 ἀσε]βήσαντα εἰς τὸν θεόν [ἃ μαθόντες οἱ βασιλεῖς
 Διο]μήδην καὶ Ὀδυσσέα προπ[έμπουσιν αὐτοῦ ἐπὶ
 σύλλ]ηψιν ἐλθοῦσιν δὲ αὐτοῖς παραδίδωσιν αὐτὸν
 παρ]ατούμενος οὗ μένων [
 15 β]ασιλέων ἔδοξεν καλε[σάντων δὲ πρὸς τὰς νῆας
 παρ]αγίνεται μη. [
]εσε.[
]. γονεῖς.[
]εσομεν[
 20 Ἀλέξ]ανδρον ε[
]. ετειμ[
 π]αρὰ Ἀντή[γορι
 γεινώ]σκων ἡλ[ίκα κακά
]ριδα μ.[
 25 κε]λευ. ιν[

ed. The Oxyrhynchos Papyri, Part XXXI, edd. Barns-Parsons-Rea-Turner, London 1966, p. 45 sqq., nr. 2539 || 6 θάπτο]νται West συλλέγο]νται . . . Πηνέλεω καὶ Νιρέως ὅστέα . . . εἰς . . . (cf. Tebt.-Pap. 90) Eis. 117 || 7 τὰ σκ[άφη] (τὰς κρυπτάς??) Eis. 117 || De Delacunis explendis optime meriti sunt Mr. et Mrs. Martin West; cf. Oxyrh. Pap. l. l.

INDEX NOMINVM

Abydus (*urbs*) 117 12
 Acamas (*rex* Thracum) 47 9 63 12
 Acamas (*Atheniensis, frater* Demophoontis) 13 1 114 27 121 2
 Acarnania (*regio* Graeciae) 15 14
 Acastus (*qui* Peles *regno expulit*)
 125 19 125 24 126 19 126 23
 127 6 127 10 127 12 127 20
 Achaia (*i. q.* Graecia) 2 8
 Achilles 12 1 13 32 15 6 18 1 19 11
 20 1 22 4 22 22 24 24 26 27 27 7
 27 22 27 26 28 20 28 27 29 12
 31 24 32 11 32 15 34 4 34 7
 34 10 43 5 43 24 44 1 44 5 44 12
 44 25 45 9 45 18 45 20 46 9 46 11
 48 11 48 22 49 1 49 3 52 7 52 23
 56 24 57 13 58 8 58 25 59 19
 59 27 59 30 61 6 61 16 61 24 62 2
 64 2 64 16 64 24 66 23 66 28
 68 4 68 14 70 7 70 23 71 16 72 2
 72 11 72 21 73 10 73 22 74 6 74 21
 74 25 75 2 76 8 76 17 77 25 78 8
 78 16 80 22 81 1 82 17 82 24 83 10
 86 15 87 10 88 1 88 19 89 2 89 3
 89 11 89 15 90 6 90 11 90 19 91 10
 91 13 92 3 92 21 93 4 93 10 93 20
 98 5 105 11 114 24 127 16
 Admetus (*pater* Eumeli) 12 11
 Adrastus (*socius* Troianorum) 48 1
 Adrestia (*urbs*) 48 2
 Aeaea (*insula*) 131 25
 Aeantides (*filius* Aiakis Telamonii) 118 11
 Aegaeum mare 119 22
 Aegiale (*coniunx* Diomedis) 120
 13 120 17
 Aegisthus 120 19 120 22 121 26
 121 27 122 3 122 8 122 10 123 9

Aegyptus 122 22
 Aeneas 5 1 28 17 40 4 41 4 50 3
 95 5 96 8 96 16 99 3 99 7 100 19
 101 21 104 20 105 9 112 1 113 19
 117 22 118 18
 Aeoli insulae 124 10
 Aeropa (*mater* Agamemnonis
 et Menelai et Anaxibiae) 4 1
 Aesacus (*filius* Priami) 65 5
 Aesculapius (*pater* Podalirii et
 Machaonis) 12 13 25 17 27 22
 Aesyetes (*pater* Antenoridis) 100 12
 Aethiopes 83 19 86 20 86 25
 Aethra (*filia* Pitthei, *mater* Clymenae) 5 6 114 27 121 1
 Aetolia 12 21 15 1 121 10
 Agamemnon 4 3 5 24 13 8 13 26
 14 15 16 1 16 21 17 11 17 23 17 27
 18 11 19 5 20 6 20 11 23 24 24 21
 25 6 25 13 25 27 27 3 31 19 34 6
 34 15 42 5 42 22 42 27 43 7 44 3
 44 10 45 11 45 25 46 13 46 18
 48 12 54 7 56 18 57 4 57 13 57 20
 58 21 59 8 59 24 59 26 62 12 65 3
 65 5 73 23 82 15 85 24 86 24
 94 3 100 17 114 24 115 21 116 13
 117 14 118 5 120 19 120 22 122 5
 122 14
 Agapenor (*rex* Arcadiae) 14 17
 67 13 67 14
 Agathon (*filius* Priami) 87 9
 Agavus (*filius* Priami) 87 9
 Agenor (*pater* Phinei, Phoenicis,
 Taygetae) 1 3 8 24 8 27 9 5 64 9
 Aiax Oileus 12 18 14 22 30 20 44
 27 49 9 53 11 55 22 65 3 65 7 67
 24 68 27 73 12 82 15 82 20 87 7
 91 2 98 13 110 14 114 5 120 4

INDEX NOMINVM

Aiax Telamonius 11 18 13 33 14
 20 17 19 22 4 22 14 24 24 27 7
 28 20 28 27 30 2 30 20 33 3 33
 12 33 15 34 18 34 16 41 18 44 26
 46 8 49 9 52 6 52 26 53 7 53 9
 53 22 54 8 54 8 55 22 56 22 57 15
 57 17 58 12 58 13 59 22 61 26
 62 10 65 8 65 7 66 4 67 22 68 8
 69 25 73 16 73 18 73 20 82 15
 82 20 85 26 86 6 86 10 86 15 86
 22 87 9 88 1 89 9 90 8 90 16 90
 23 91 21 93 1 94 4 94 22 97 12
 97 18 105 9 110 16 115 8 115 13
 115 15 115 19 115 23 115 26
 116 4 116 7 116 10 116 19 116 24
 116 28 118 2 118 11
 Alcinoüs (rex Phaeacum) 124
 23 125 11
 Alexander 4 24 5 9 6 4 6 15 6 25
 7 10 7 19 8 11 8 21 9 12 9 20 10 9
 23 26 26 9 26 14 30 19 35 22 36
 13 38 1 38 12 39 5 40 6 42 13 50 5
 50 7 50 13 50 22 51 1 51 11 79
 21 80 11 82 8 84 7 88 12 89 14 89
 22 90 13 92 9 95 6 96 1 96 8 96
 24 97 1 97 10 98 19 98 22 98 25
 102 12 104 10 104 25 105 23 113
 26 129 18
 Alius (*dorice pro* Elius) (*adi.*)
 64 1
 Alizoni (*gens*) 47 12
 Alphenor (*socius* Ulixis) 124 7
 Amazones (*gens*) 70 20 82 4 83 15
 Amphiarus (*pater* Amphilochoi)
 12 19
 Amphilochoi (Argivus) 12 19
 (*bis*)
 Amphimachus (*ex* Elide) 14 25
 Amphimachus (*rex* Cariae, *fra-*
ter Nastis) 47 14 91 1
 Amphius (*socius* Troianorum)
 48 1
 Amyclas (*filius* Lacedaemonis)
 9 2
 Anaxibia (*soror* Agamemnonis
et Menelai) 4 2 11 21
 Anchises (*pater* Aeneae) 79 27
 100 8
 Andraemon (*pater* Thoantis) 1127

Andromacha (*coniunx* Hectoris)
 74 7 76 7 115 2 129 20 129 26
 131 1
 Anius *vir quidam* Boeotius
 20 21
 Antenor 7 16 8 16 10 18 11 6 37
 21 38 25 79 26 80 10 86 23 96 9
 96 16 99 3 99 10 100 21 101 2
 101 7 101 9 101 12 101 14 104
 15 104 18 104 21 106 1 106 3
 106 16 107 9 107 24 108 29 109
 9 109 19 110 3 110 26 110 29
 111 11 111 13 111 30 113 19 115
 16 117 18 118 20 118 21 119 2
 119 5 119 17
 Antilochus (*filius* Nestoris *et*
Anaxibiae) 11 21 44 26 73 15
 86 5 87 19
 Antimachus (Troianus) 38 11
 38 20 38 29 98 9 102 21 105 15
 Antiphates (*filius* Laestry-
gonis) 124 4
 Antiphus (*nepos* Herculis, *filius*
Thessali) 12 9 15 12 23 17
 Antiphus (*filius* Talaemenis)
 47 14
 Antiphus (*filius* Priami) 53 24
 87 9
 Apollo (*v.* Pythius) 27 21 30
 13 30 22 42 4 42 19 43 10 43 27
 46 2 56 14 60 4 60 21 61 6 61 13
 88 28 89 19 95 7 108 4 108 19
 108 26 112 16 126 6 129 2 129 17
 Aradius (*v.* Rufinus) 1
 Aratus (*socius* Neoptolemi)
 125 22 125 28
 Arcadia 67 14
 Arcesilaus (*dux* Boeotius) 11 23
 14 23 67 11
 Archemachus (*filius* Priami)
 65 6
 Arene (*filia* Polyphemi) 124 7
 Aretus (*filius* Priami) 87 5
 Argalus (*filius* Amyclae) 9 2
 Argi (*urbs* Peloponnesi) 11 10
 12 18 13 6 14 21 26 27 27 23 40
 16 107 19 120 12
 Argivi 122 11
 Argivus (*adi.*) 13 23

INDEX NOMINVM

- Argus (*urbs* Thessaliae) 15 6
 Ariopagitae (*iudices*) 123 6
 Arisba (*urbs*) 41 22
 Ascalaphus (Orchomenius) 11
 25 14 21 68 27 82 18
 Ascanius (*socius* Troianorum e
 Phrygia) 47 19
 Asia 60 23 62 18
 Asius (*filius* Dymantis) 48 3
 69 23 90 24
 Asius (*filius* Hyrtaci de Sesto)
 48 2 69 22
 Assandrus (*adfinis* Pelei) 125 24
 125 25
 Assaracus (*filius* Cleomestreae)
 100 8
 Asteropaeus (*filius* Priami) 53
 15 87 10
 Astyanax (*filius* Hectoris) 74 8
 Astynome (*filia* Chrysis) 32 19
 34 5 42 5 45 14 45 27 56 17
 Astynous (*filius* Priami) 65 7
 Astyoche (*filia* Priami) 24 14
 Athenae 12 18 14 19 121 24 121 25
 Athenienses 121 1 123 6
 Atheniensis (*adi.*) 48 9
 Atlas (*pater* Electrae) 8 25
 Atreus (*avus* Agamemnonis et
 Menelai et Anaxibiae) 3 16
 3 17 4 5 4 8 76 23 118 6
 Atridae 2 7
 Atticus (*adi.*) 1 12
 Auge (*mater* Teuthranii) 22 13
 Aulis 14 12 16 20 20 23 27 29
 Aurora (*mater* Memnonis) 83 18
 Automedon (*auriga* Achillis)
 46 22 61 19 62 6 71 8 74 25
 Axis (*pater* Pyraechmis) 48 1

 Bias (*filius* Priami) 87 6
 Boeotia 11 24 14 12 14 23 25 25
 Boeotius (*adi.*) 67 11
 Brises (*rex* Lelegum, *pater* Hip-
 podamiae) 32 21 34 7
 Bucolio (*frater* Priami) 100 10
 Bunomus † (*filius* Alexandri
 et Helenae) 105 25

 Cadmus (*qui litteras* Punicas in
 Graeciam detulit) 1 3 2 8 119 11
 Calchas (*vates*) 13 12 15 14 18 17
 43 19 43 26 96 17 108 15
 Calypso 124 10
 Camirus (*urbs* Rhodi) 84 4
 Canopus (*gubernator* Menelai)
 122 23
 Capaneus (*pater* Stheneli) 12 20
 Capys (*pater* Anchisae) 100 8
 Carene (*urbs* Mysiae) 30 7
 Caria (*regio*) 47 14 91 2
 Cassandra (*filia* Priami) 39 25
 61 12 92 14 108 23 113 22 114 5
 114 25 117 14
 Caucasus (*mons*) 83 24
 Cebreni (*gens*) 119 6
 Cephalenia (*insula*) 131 20
 Ceteius (*adi.*) 92 18
 Charybdis 124 17
 Cherronesus (*paeninsula* Thra-
 ciae) 33 4
 Chiron (*pater* Thetidis) 12 2
 125 27 126 1 126 3
 Choerades (*scopuli*) 120 7
 Chorithan † (*filius* Priami) 87 6
 Chromius (*socius* Troianorum)
 47 19
 Chryses (*sacerdos* Zminthii
 Apollinis) 30 18 30 22 32 19
 34 5 42 3 43 7 56 18 95 26 96 13
 Chrysippus (*socius* Neoptolemi)
 125 22 125 28
 Cicones (v. Ciconii) 54 2
 Ciconii (*gens*) (v. Cicones) 47 10
 Cilices (*gens*) 32 16
 Cilla (*urbs*) 30 6
 Cinyras (*servus* Acasti) 127 4
 Circe 124 10
 Cleomestra (*filia* Trois) 100 7
 (bis) 100 11
 Clonius (*dux* Boeotius) 11 23
 14 23
 Clymena (*filia* Aethrae) 5 7
 114 27 121 1
 Clymena (*mater* Palamedis et
 Oeacis) 3 23

INDEX NOMINVM

- Clytemestra (*coniunx* Agamennonis) 17 27 18 5 19 12 120 13
 120 18 122 4 122 8
 Clytius (*frater* Priami) 100 10
 Cobis (*filius* Cycni, *frater* Glaucacae) 29 28
 Colchi (*gens*) 40 13
 Colophon (*urbs*) 15 15
 Concordia 13 21
 Corcyra Melaena (*civitas*) 118 26
 Corianus (*filius* Cycni, *frater* Glaucacae) 29 28
 Corinthus 120 23 121 4
 Corythus (*filius* Alexandri) 105 25
 Cos (*insula*) 15 12
 Crapathus (*insula*) 15 12
 Creta 2 14 3 17 5 8 15 3 40 11 121
 18 122 14 123 15 123 22 125 12
 129 1
 Cretensis (*adi.*) 1 1 1 5 2 6
 Crissaei (*gens*) 67 11
 Cyclades (*insulae*) 15 15
 Cyclops (*pater* Polyphemi) 124 3
 Cynus (*rex*) 29 7 29 19 29 21
 Cynossema (*sepulchrum* Hecubae) 117 12
 Cyphius (*adi.*) (*v.* Guneus) 70 1
 Cyprus (*insula*) 6 5 122 21

 Danaus (*pater* Plesionae) 8 23
 8 25 100 4 119 11
 Dardanus (*filius* Iovis et Electrae, *pater* Trois) 8 26 64 12
 100 5
 Dardanium *sive* Dardanus (*urbs*)
 118 19
 Deidamia (*mater* Neoptolemi)
 93 5
 Deiopites (*filius* Priami) 65 6
 Deiphobus (*filius* Priami) 9 20
 50 8 63 16 66 2 89 14 89 18 90 12
 96 26 99 5 113 25
 Delphi 129 9 129 17 130 9 130
 12 130 22
 Demophoon (Atheniensis, *frater* Acamantis) 12 21 114 27
 121 2
 Deucalion (*pater* Idomenei) 2 9
 3 22
 Diana 16 24 17 6 18 10
 Dictys 11 25 2 6 2 19 3 12 119 8
 Diomedea (*filia* Phorbantis)
 32 2 34 7 69 2 (*bis*)
 Diomedes 11 10 13 6 14 1 14 20
 17 18 22 1 26 21 27 7 31 6 34 13
 34 22 43 4 44 26 45 5 46 1 49 9
 49 17 51 14 53 10 55 2 57 19
 59 10 63 7 68 28 69 24 72 26
 73 21 82 15 83 11 86 23 87 8
 89 9 94 4 94 12 96 2 98 13
 100 18 105 8 107 7 107 18
 108 12 110 16 111 4 115 14
 115 18 117 6 120 18 120 23
 121 10
 Diorex (*ex* Elide) 11 26 14 25
 64 1
 Dolon (*qui exploratum missus erat*) 49 13
 Doryclus (*filius* Priami) 65 7
 Dryops (*filius* Priami) 87 6
 Dulichium (*insula*) 15 1
 Dymas (*pater* Hecubae) 9 6
 48 3 90 25

 Echemmon (*filius* Priami) 87 6
 Echinades (*insulae*) 15 2 67 13
 124 28
 Eetio (*rex* Lyrnesi) 32 17 34 4
 Eion (*pater* Rhesi) 54 22
 Electra (*filia* Plesionae *sive* Hesionae et Atlantis) 8 25
 100 5
 Elephenor (*ex* Euboea) 14 19
 Elis 14 26
 Ennomus (*socius* Troianorum)
 47 19
 Epios (*ex* insulis Cycladibus) 15
 15 54 19 60 16 68 27 110 14
 111 25
 Epistrophus (*ex* Phocide) 11 24
 14 24
 Epistrophus (*socius* Troianorum) 47 12
 Erichthonius (*filius* Dardani)
 100 6
 Erigona *v.* Erigone

INDEX NOMINVM

Erigone (*filia* Aegisthi et Clytemestrae) 120 21 123 8
 Euaemon (*pater* Eurypyli) 11 27
 Euander (*filius* Priami) 69 26
 Euboea 14 20 120 7
 Eumedes (*pater* Dolonis) 49 13
 Eumelus (Pheraeus, *filius* Admeti) 12 11 15 5 50 4 72 25 110 18
 Euphemus (Troezenius, *dux* Ciconum) 47 10 54 1
 Euphorbus (Troianus) 50 3 67 17 67 24
 Eupraxis (*v.* Praxis) 2 24 3 2 3 10
 Europa (*filia* Phoenicis) 4 12 40 11
 Euryalus (Argivus) 12 20
 Eurypylus (*filius* Telephi et Astyochoae) 24 15 24 20 92 12 92 17 95 2 95 10 95 18 95 22
 Eurypylus (Ormenius, *filius* Euaemonis) 11 27 15 10 73 14
 Eurysaces (*filius* Aiacis Telamoni et Tecmessae) 118 12
 Ganymedes (*filius* Trois) 40 12 100 7
 Gargarum (*urbs*) 41 22
 Gergitha (*urbs*) 41 22
 Glauce (*filia* Cycni) 30 1 118 11
 Glaucus (*filius* Antenor) 63 16 (*aut filius* Hippolochi *aut* Priami?) 80 12 86 23 102 9
 Glaucus (*filius* Hippolochi ex Lycia) 47 15 50 8 53 14 63 16 (*aut filius* Antenor *aut* Priami?)
 Glaucus (*filius* Priami) 63 16 (*aut filius* Antenor *aut* Hippolochi?) 87 9
 Gnosius (*adi.*) 119 8
 Gnosus (*urbs*) 1 5 2 6 2 18
 Gorgythion (*filius* Priami) 66 3
 Graeci (*v.* Grai) 2 3 21 14 21 20 24 3 24 28 27 20 27 28 28 7 28 9 28 21 28 25 29 9 30 1 30 4 30 6 30 11 31 21 32 1 33 14 33 27 35 6 35 17 36 18 36 20 37 6 38 21 39 4 39 8 39 11 43 28 45 5 45 9 45 10

46 1 46 8 46 13 48 20 49 14 49 26 51 13 54 19 56 11 56 22 57 1 59 8 59 23 60 2 60 6 61 1 63 20 66 22 68 13 69 9 69 11 69 26 71 14 71 27 72 11 76 14 76 26 77 5 77 11 81 13 84 3 85 2 85 11 85 20 86 19 87 1 87 11 87 18 88 10 90 21 91 10 92 21 93 1 95 22 96 9 96 14 99 9 100 3 101 5 101 11 101 16 101 22 102 24 104 18 104 24 106 24 107 2 107 10 107 21 107 22 108 9 109 5 109 9 109 17 110 22 110 27 110 30 111 15 111 17 112 2 112 19 113 1 117 18 117 22 118 13 118 18 119 12 119 15 120 12
 Graecia 1 4 3 16 4 17 5 5 25 10 10 10 26 13 31 14 5 16 7 16 16 18 15 24 5 26 5 26 10 26 20 26 23 35 23 37 9 40 10 75 19 81 10 99 13 101 25 110 12 117 22 121 8 121 15 123 7
 Graecus (*adi.*) 1 12 3 8 3 12 7 14 102 14 105 11
 Grai (*v.* Graeci) 52 16 55 28 56 6 62 28
 Guneus (*rex* Perrhaeborum) 15 10 69 26
 Hadriaticum mare 118 24
 Hector 39 1 39 20 44 22 45 4 46 27 49 11 50 8 52 13 52 20 53 1 53 4 54 13 61 21 (bis) 61 25 63 14 63 19 63 26 64 13 64 18 64 26 66 5 67 18 70 19 71 13 72 6 72 12 75 18 76 8 77 2 81 5 81 14 82 6 88 5 104 11 108 23 108 27 117 25 129 21 129 25
 Hecuba (*coniunx* Priami) 8 18 8 22 9 4 9 6 9 15 9 20 9 22 41 18 48 3 61 5 61 8 61 11 79 22 79 29 80 16 81 24 90 25 108 18 115 3 117 8
 Helena 5 4 5 8 6 2 7 20 7 27 7 28 7 30 8 18 9 16 9 21 10 2 10 6 11 2 11 4 18 6 24 1 34 23 35 25 37 6 39 3 39 6 39 18 39 21 39 25 77 7 78 19 80 6 81 13 98 20 99 4 99 6 101 5 102 12 102 23 103 26 104

INDEX NOMINVM

- 21 105 5 105 24 113 25 113 26
114 22 115 22 115 29 122 17
Helenus (*filius* Priami) 50 3 64
23 95 26 96 14 98 11 109 22 110 8
110 12 110 22 111 24 117 25
Hellespontus 26 7
Hemera (*v.* Himera) 128 10
Hercules 12 8 12 10 12 15 23 6
23 18 24 4 60 17 93 22 97 6 99 21
Hermiona (*filia* Menelai) 123
20 128 4 129 17 129 21 130 6
130 19 131 1
Hesiona (*v. etiam app. crit. ad*
8 25) (*mater* Electrae) 99 24
100 4
Hicetaon (*frater* Priami) 100 10
Hierapolis (*urbs*) 32 3
Himera (*soror* Memnonis) 128 9
128 21
Hippodamas (*filius* Priami) 65 8
Hippodamia (*filia* Brisis) 33 2
34 7 45 17 45 26 46 15 48 13 57
28 58 8 59 6 59 29 69 2 93 10
Hippolochus (*pater* Glauci *ex*
Lycia) 47 15 53 15
Hippothous (*filius* Priami) 65 8
Hippothous (*socius* Troiano-
rum) 47 8 69 23
Hydra 97 7
Hyrtacus (*pater* Asii) 48 2 69 22

Ialmenus (Orchomenius) 11 25
14 21 68 26 82 16
Ialysus (*urbs* Rhodi) 84 5
Ida (*mons*) (*v.* Idaeus) 68 24
79 24 80 1 91 18
Idaeus (*adi.*) (*v.* Ida) 41 25
Idaeus (*filius* Alexandri) 105 25
Idaeus (*praeco*) 41 16 89 2 89 4
106 19
Idomeneus (*rex* Cretae) 1 2 2 9
3 21 3 22 11 14 15 2 17 19 34 2
44 27 53 11 63 11 70 1 73 24
85 25 86 8 87 7 100 17 110 16
119 8 120 22 121 18 121 22 123
15 123 19 123 27 125 12
Ilienses (*i. q.* Troiani) 41 15 49 7
Ilioneus (*filius* Priami) 87 7

Ilium (*v.* Troia) 210 3 8 8 27 13
19 37 12 107 21 115 23 117 3
Ilius (*filius* Trois) 6 29 81 22 100 7
100 8 106 6
Indi 83 19
Io 40 15
Iolci (*gens*) 40 14
Iolcius (*adi.*) 126 25
Iphiclus (*pater* Protesilai *et*
Podarcis) 12 10
Iphigenia 17 28 18 7 19 17 26 2
Ismarus (*urbs* Thraciae) 117 6
123 29
Ithaca (*insula*) 15 3 124 28 125
17 131 26
Iuno 13 23
Iuppiter 315 8 26 91 111 7 113 20
Ixaesus (*comes* Dictyis) 129 11

Lacedaemon (*filius* Iovis *e*
Taygetae) 9 1
Lacedaemon (*urbs*) 6 8 11 3 14 18
123 19
Laerta (*pater* Ulixis) 125 14
132 23
Laestrygon (*frater* Cyclopiis)
124 3
Lampus (*frater* Priami) 100 10
Laodamas (*filius* Hectoris) 74 9
129 20
Laodamia (*mater* Sarpedonis)
28 3
Laomedon (*filius* Ili) 99 20 100
9 (*bis*)
Larissaei (*gens*) 69 23
Larissa (*urbs*) 41 23 47 9
Latinus (*adi.*) 1 16
Laudocus (*filius* Priami) 65 6
Leda (*filia* Phoenicis) 9 6
Leitus (*princeps* Boetiae) 11 24
14 23
Leleges (*gens*) 32 21
Lemnus (*insula*) 31 3 46 8 56 20
Leonteus (*dux* Graecorum) 11
28 15 11
Lesbus (*insula*) 31 26
Leucatas (*i. q.* Leucas; *paenin-*
sula) 124 28
Liber 126 6

INDEX NOMINVM

- Locri (*gens*) 120 1 120 4
 Locris (*civitas*) 12 18
 Lotophagi (*gens*) 124 2
 Luna 111 7
 Lycaon (*pater* Pandari) 47 8
 Lycaon (*filius* Priami) 88 18
 Lycia 47 8 51 20
 Lycii 47 13
 Lycius (*adi.*) 16 10 28 3 47 16 65 9
 Lycomedes (*pater* Deidamiae) 93 5
 Lycophron (*comes* Dictyis) 129 10
 Lyrnesus (*urbs*) 32 16

 Machaon (*filius* Aesculapii, Triccensis) 12 13 15 8 25 16 27 27 73 14 73 25
 Maeonius (*adi.*) 47 15
 Magnes (*adi.*) 15 4
 Mars 13 20
 Mecisteus (*pater* Euryali) 12 20
 Medea 40 13
 Meges (*imperator* Echinadibus) 11 26 15 1 67 13
 Melaena v. Corcyra
 Melius (*pater* Pylaemenis) 47 11
 Memnon (*rex* Aethiopum) 83 18 84 18 85 10 85 18 85 23 86 2 86 6 86 9 86 18 87 17 88 3 88 7 128 6 128 8 128 11 128 13 128 24
 Menalippus (*filius* Acasti) 126 23 127 2
 Menelaus 4 1 5 2 5 7 5 10 5 14 5 26 6 1 7 22 9 10 9 27 10 5 10 11 14 18 18 17 18 25 19 16 23 24 23 26 25 6 26 1 34 25 35 6 35 26 38 10 38 22 39 26 40 1 43 6 45 5 50 5 50 11 50 15 50 25 51 5 60 16 62 13 67 24 72 27 77 8 82 14 85 25 94 5 99 4 99 14 104 22 113 25 114 23 115 21 115 27 116 13 122 14 122 20 123 15 123 20 128 5 129 23 130 2 130 5 130 10
 Menestheus (Atheniensis) 12 18 14 19 48 9 120 26 123 10
 Meriones (Cretensis) 2 10 3 21 11 15 15 2 50 4 60 15 63 12 68 27 72 29 73 5 73 10 82 15 110 17 125 13
 Merops (*pater* Adrasti et Amphii) 48 2
 Mesthles (*socius* Troianorum) 47 15
 Mestor (*filius* Priami) 54 1 127 9
 Methona (*urbs*) 15 9
 Minerva 61 12 101 4 105 22 106 4 106 7 107 25 108 19 109 1 109 21 110 29 111 28 112 1 112 8 113 22 114 5
 Minos 3 15 3 17
 Minuus (*pater* Epistrophii et Odii) 47 12
 Molossi (*gens*) 125 18 131 2
 Molus (*pater* Merionis) 2 10 3 22
 Mopsus (Colophonius) 15 15
 Musae 126 7
 Mycenae 13 8 14 15 17 25 122 7 123 2 123 13 130 19
 Mygdones (*adi.*) 47 19
 Mylius (*filius* Priami) 65 7
 Myrmidones (*gens*) 48 11 93 7 94 21 98 8
 Mysi 20 24 23 9
 Mysia 21 2 48 1 92 12
 Mysiacus (*adi.*) 92 18

 Nastes (*socius* Troianorum) 47 14 91 1
 Nauplius (*pater* Palamedis et Oeacis) 3 23 120 8 120 11
 Nausica (*filia* Alcinoi) 125 11 125 15
 Neandrienses (*gens*) 29 20 30 3 30 8
 Neandrii v. Neandrienses
 Neoptolemus (*filius* Achillis) v. Pyrrhus) 93 4 94 4 94 21 95 13 98 5 110 17 114 3 114 24 115 1 116 28 117 24 125 17 126 11 127 8 127 11 127 22 128 3 128 25 129 16 130 6 130 9 130 12 130 16 131 2
 Neptunus 112 15
 Nereis 126 4
 Nereus 126 4
 Nero 1 13 2 17 3 2 3 4 3 7

INDEX NOMINVM

- Nestor (*coniunx* Anaxibiae) 4 2
5 24 11 21 14 17 18 13 34 2 73 24
74 22 86 5 87 19 99 14 110 17
121 6
- Nireus (*ex* Syme) 12 17 15 6 95
12 95 25
- Nomion (*pater* Nastis et Am-
phimachi) 47 14
- Oceanus 111 8
- Odius (*socius* Troianorum) 47 12
- Oeax (*frater* Palamedis) 4 1
120 11
- Oebalus (*filius* Argali *pater* Tyn-
dari) 9 3
- Oeneus (*avus* Diomedis) 121 11
- Onideus (*rex* Cebrenorum)
119 6
- Oenone (*coniunx* Alexandri) 80
4 98 20 98 22
- Olizone (*filia* Phinei, *coniunx*
Dardani) 64 10 100 5
- Orchomenius (*adi.*) 11 25 14 22
- Orestes 120 21 121 21 123 2 123 5
123 11 123 21 130 4 130 13 130
17 130 24 130 25 131 1 131 3
- Ormenius (*adi.*) 11 27 15 10
- Paeones (*gens*) 63 7
- Paenonius (*adi.*) 48 1
- Palamedes (*filius* Nauplii et
Clymenae) 3 23 5 17 5 29 6 23
7 6 7 11 14 1 17 18 30 12 31 7
43 2 116 22 120 9 120 11
- Palladium (*signum*) 106 4 109 3
109 18 109 26 115 7 116 6 117 6
- Pallas (*dux classis* Memnonis)
128 7
- Pammon (*filius* Priami) 54 1
- Pandarus (*socius* Troianorum)
47 7 51 5 51 13 51 16
- Panthus (Troianus) 37 19 39 1
106 20 107 23
- Paphlagones (*gens*) 64 6
- Paphlagonius (*adi.*) 47 11
- Paphus (*urbs*) 128 7
- Patroclus 12 6 46 20 57 26 58 6
59 14 59 29 62 10 65 9 65 16 65
23 65 24 66 25 66 28 67 15 68 9
- 68 15 68 25 70 5 70 14 72 13 74 27
77 3 77 18 78 2 91 19 92 22
- Pedasus (*urbs*) 32 20
- Pelasgicus (*adi.*) 15 6
- Pelasgidae (*gens*) 47 9
- Peleus (*pater* Achillis) 12 1 125
20 125 24 125 25 125 27 126 17
127 15 130 20
- Pelopidae 10 26 23 24 25 2 25 5
- Pelops 5 25 6 29 13 1 76 23 102 2
- Peneleus (*princeps* Boeotiae)
11 22 14 23 95 10 95 25
- Penelopa (*coniunx* Ulixis) 124
26 125 9
- Penthesilea (*regina* Amazonum)
70 19 72 3 82 3 82 24 83 4
- Pergamum 105 18
- Perrhaebi (*gens*) 15 10
- Phaeaces (*gens*) 124 23
- Phalas (*dux navium* Memnonis)
84 1 84 6 84 15
- Phalis † (*rex* Sidoniorum) 16 11
- Phalliotis (*regio* Phoenices)
128 18
- Phraeus (*adi.*) 12 11 15 5
- Phidippus (*nepos* Herculis,
filius Thessali) 129 15 13 23 17
- Philenor (*filius* Priami) 65 6
87 7
- Philocteta 12 15 15 9 30 25 31 2
46 7 56 19 60 17 73 4 73 11 96
23 97 2 97 11 97 22 97 28 110 17
- Phineus (*filius* Agenoris, *pater*
Olizonae) 64 9 100 6
- Phocensis (*adi.*) 11 25 122 2
- Phocis (*regio*) 14 24
- Phoenice (*regio* Syriae) 128 17
- Phoenices 2 8 84 12 123 23 124
20 128 14
- Phoeniceus (*adi.*) (*v.* Punicus)
2 13
- Phoenix (*custos atque rector*
Achillis) 12 6 13 33 46 20 59 13
76 10 78 6 93 9 98 7
- Phoenix (*filius* Agenoris) 4 21 9 5
- Phoenix (*rex* Sidoniorum) 6 6
- Phorbas (*rex* Lesbii) 31 27
- Phorceys (*socius* Troianorum)
47 18

INDEX NOMINVM

- Phryges 33 15 47 19
 Phrygia 48 4 52 8 54 11 105 16
 Phrygius (*adi.*) 4 24 127 8
 Phylaca (*civitas*) 15 7
 Phyleus (*pater* Megetis) 11 26
 Piros (*socius* Troianorum) 47 9
 Pisos (*filius* Priami) 69 25
 Pittheus (*pater* Aethrae) 121 1
 Pitya (*urbs*) 41 21
 Plesiona (*filia* Danaï) 8 25
 Plisthenes (*filius* Acasti) 126 23
 Plisthenes (*pater* Agamemnonis
 Menelai, Anaxibiae) 4 1 4 4
 4 6 8 22 61 26
 Plisthenidae 118 6
 Podalirius (*filius* Aesculapii,
 Tricentis) 12 13 15 8 25 17
 27 27 73 25
 Podarces (*frater* Protesilai e
 Phylaca) 12 10 15 6
 Poeas (*pater* Philoctetae) 12 15
 Polites (*filius* Priami) 53 24
 Polydamas (Troianus) 50 3
 63 17 86 21
 Polydorus (*filius* Priami) 33 6
 34 21 34 24 35 1 37 5 38 15 38 22
 39 12 40 8 41 10 41 15 41 18
 Polymestor (*rex* Cherronesi)
 33 5 34 20 39 10
 Polynices (*pater* Thessandri) 12
 21 15 13 21 25
 Polyphemus (*filius* Cyclopiis)
 124 5 124 6
 Polypoetes (*dux* Graecorum)
 15 11 73 13
 Polyxena (*filia* Priami) 39 25
 61 12 61 15 61 16 61 24 64 5 74
 12 77 25 78 5 80 24 81 2 89 3
 90 13 114 23
 Polyxenus (ex Elide) 14 25 64 1
 Praxis (*v.* Eupraxis) 1 11
 Priamidae 10 13 26 17 28 8 39 1
 47 6 51 19 62 15 64 8 66 20 69 26
 88 18
 Priamus 4 24 6 25 7 5 7 25 8 4
 8 21 8 24 9 17 9 22 9 28 10 19
 11 3 11 5 13 18 16 13 24 14 24 15
 28 4 28 18 33 13 34 23 35 5 35
 28 37 8 37 27 38 13 40 8 40 9
 41 6 53 24 54 23 55 4 60 23 65 4
 70 13 70 21 71 3 71 15 72 3 74 3
 74 7 74 18 75 1 76 11 76 15 78 3
 78 6 78 16 79 14 81 5 83 16 83
 22 87 5 88 20 89 2 89 16 92 12 95
 26 98 10 99 2 99 7 99 22 100 3
 100 11 100 12 101 1 101 21 102
 16 102 20 103 25 104 3 104 5
 105 19 106 16 110 4 110 22
 113 20 114 3 127 9
 Protesilaus (*frater* Podarcis e
 Phylaca) 12 10 15 7 28 15 29 5
 Prothoenor (*princeps* Boeotiae)
 11 23 14 23
 Prothous (e Magnesia) 15 4
 Ptoliporthus (*filius* Telemachi)
 125 16
 Punicus (*adi.*) (*v.* Phoeniceus)
 1 3 3 5 13 26 119 10
 Pylaemenes (*socius* Troiano-
 rum e Paphlagonia) 47 11 64 6
 Pylaeus (e Larissa) 47 8 69 23
 Pyraechmes (*socius* Troiano-
 rum e Paeonia) 48 1 63 7
 Pyrrhus (*v.* Neoptolemus) 93 3
 94 8 110 6 110 9 127 9 130 18
 Pythius (*v.* Apollo) 30 11
 Rhesus (*adfinis* Priami) 54 22
 Rhodii 84 6 84 14
 Rhodus 15 4 84 2
 Rhoeteum (*promonturium*) 116
 29
 Romanus (*adi.*) 1 13 3 11
 Rufinus (*v.* Aradius) 1 2 4
 Rufus (*v.* Rutilius) 3 1
 Rutilius (*v.* Rufus) 3 1
 Salamina (*insula prope* Athe-
 nas *sita*, *regnum* Aiacis Tela-
 monii) 14 20 120 24
 Salamina (*urbs a* Tenero Cypri
condita) 122 21
 Sarpedon (*socius* Troianorum)
 16 10 28 3 44 22 45 4 47 13 47 16
 50 3 53 15 65 9 65 24 66 17 88 4
 Scamander (*fluvius*) 83 13
 Scamandrius (*i. q.* Astyanax)
 74 9

INDEX NOMINVM

Scepsis (*urbs*) 41 23
 Schedius (*ex* Phocide) 11 24 14
 24 67 11
 Scylla 124 17
 Scyrus (*urbs*) 32 3
 Scythae (*gens*) 20 2 26 6 27 16
 32 13
 Sepiades (*promonturium*) 126 14
 Septimius 1
 Sestus (*urbs*) 48 2 69 23
 Sicilia 124 3
 Sidona (*urbs*) 4 21 40 11 84 7
 Sidonii (*gens*) 6 7 16 11 40 15
 Sigeum (*promonturium*) 92 22
 113 2
 Sinon (Graecus) 113 7
 Sirenæ 124 16
 Sol 111 7
 Solemus (*sive* Solemum; *i. q.*
 Solym.) (*civitas*) 47 13
 Sparta 5 2 5 23 130 11
 Sthenelus (Argivus) 12 19 91 2
 Strophius (Phocensis) 122 1
 Syme (*insula*) 15 6

 Talaemenes (*pater* Antiphi *et*
 Mesthli) 47 15
 Talthybius (*praeco*) 101 7 101 9
 101 14 101 20 120 21
 Taygeta (*filia* Agenoris) 9 1
 Tecmessa (*mater* Eurysacis) 33
 19 34 17 118 12
 Telamon (*pater* Aiakis *et* Teucri)
 120 24 123 25
 Telegonus (*filius* Achillis *et*
 Circes) 131 24 132 14 132 24
 Telemachus (*filius* Ulixis *et*
 Penelopae) 125 3 125 11 125
 15 131 19 132 6 132 12 132 20
 Telephus (*filius* Herculis) 21 1
 21 14 21 18 21 26 21 27 22 14
 22 17 22 23 23 5 23 19 24 6 24 22
 24 25 24 27 25 7 25 15 25 22
 27 19 27 31 29 3 92 12
 Telestes (*filius* Priami) 87 8
 Terra 111 7
 Teucer (*frater* Aiaci Telamonii)
 11 14 60 15 82 14 82 20 118 12
 120 24 122 20

Teucrus *v.* Teucer
 Teuthranius (*frater* *uterinus*
 Telephi) 22 13
 Teuthras (*pater* Teuthranii *et*
 Tecmessae) 22 13 33 16 34 16
 Thalpius (*ex* Elide) 14 25
 Theano (*sacerdos*) 109 2
 Thebae 15 14
 Thessalia 125 22
 Thessalus (*pater* Antiphi *et*
 Phidippi) 23 18
 Thessandrus (Thebanus) 12 21
 15 13 21 24
 Thestor (*pater* Calchantis) 13 12
 Thetis (*coniunx* Pelei, *mater*
 Achillis) 12 1 125 27 127 14
 127 23 130 20 130 28
 Thoas (*ex* Aetolia) 11 26 15 1
 110 17
 Thraces (*gens*) 54 24 55 16 55 23
 56 7 63 12
 Thracia 47 9 116 5
 Thracus (*adi.*) 33 3
 Thrasymedes (*filius* Nestoris *et*
 Anaxibiae) 11 21
 Thyestes (*filius* Priami) 87 8
 Thymbraeus (*adi.*) (*v.* Apollo)
 60 4 60 21 88 27
 Thymoetes (*frater* Priami)
 100 10
 Tithonus (*filius* Ili) 83 18 100 9
 Tlepolemus (*filius* Herculis)
 12 8 15 4 23 17 24 19 73 14 82 16
 Triccensis (*adi.*) 12 13
 Troezenius (*adi.*) 47 10 54 1
 Troia (*v.* Ilium) 5 29 6 3 6 23 10
 25 11 17 18 1 25 24 26 5 26 21
 28 2 29 3 29 7 29 17 31 25 39 10
 39 14 41 19 46 23 47 5 49 11 49 22
 61 5 66 17 71 13 74 23 81 1 81 6
 83 22 83 25 88 2 93 24 99 16 99
 19 101 8 104 26 105 8 108 17
 110 15 111 30 118 18 118 22
 118 24 119 1 120 15 121 16 123
 24 128 8
 Troiani 6 20 16 13 26 24 32 7 35 1
 36 7 41 9 44 16 44 22 51 9 54 3
 54 20 55 4 56 8 60 2 60 18 62 30
 65 21 69 10 70 2 74 15 81 8 82 1

INDEX NOMINVM

82 10 85 1 86 2 86 25 87 14 88 12	16 74 22 82 14 85 25 86 8 87 6
88 21 90 18 91 4 92 7 92 19 94	89 9 90 4 94 4 94 13 96 2 96 26
23 95 3 96 11 96 15 96 20 98 26	100 17 105 8 108 12 109 7 109
99 14 106 3 107 4 107 15 110 1	11 110 16 111 5 112 22 114 23
111 17 112 7	115 3 115 14 115 19 116 13 117
Troianus (<i>adi.</i>) 1 1 2 12 3 9 19 6	5 117 8 123 22 125 3 125 4 125
35 16 36 19 40 18 55 1 62 18 81	6 125 11 125 15 131 4 131 21
25 101 24 109 25 112 23 114 11	131 25 132 2 132 8 132 11 132
114 19	17 132 23 132 27 133 2
Troilus (<i>filius Priami</i>) 88 18 88 22	
Tros (<i>pater Ili</i>) 8 27 100 6	Vulcanus 31 3
Tyndarus (<i>pater Helenae</i>) 9 3	
	Xanthus (<i>pater Sarpedonis</i>)
Ulixes 6 1 10 8 11 17 14 1 15 3	28 3 47 13
17 22 18 8 18 17 19 14 22 20 25 14	
27 2 31 1 31 6 34 13 34 22 35 15	Zacynthus (<i>insula</i>) 124 28
37 20 37 29 40 21 43 4 46 1 48 24	Zelea (<i>urbs</i>) 41 21
49 9 49 18 50 4 55 2 57 15 58 19	Zminthius (<i>adi.</i>) (<i>v.</i> Apollo)
60 15 68 28 72 29 73 3 73 10 73	30 13 30 22 42 4 56 14

BIBLIOTHECA TEUBNERIANA

MAXIMVS TYRIVS

Dissertationes

Ed. M. B. Trapp. 1994

This edition of the *Dialexeis* replaces Hermann Hobein's Teubner of 1910. Though it is based on Parisinus graecus 1962 (now established as the ancestor of all surviving manuscripts of the *Dialexeis*), careful attention has also been paid to the conjectures and improvements already evidenced in the remainder of the manuscript tradition, and to the contributions of such early modern scholars as Janus Lascaris and Zenobio Acciaiuoli. The Introduction discusses the character and history of the Parisinus, the *codices descripti* and their interrelations, printed editions and translations of the *Dialexeis*, and the evidence for the life of the author. A secondary apparatus attempts to identify not only formal quotations from classical literature, but also more indirect allusions and evocations. Two appendixes reproduce not only the older scholia carried by the Parisinus, but also those added in the fifteenth century by Politian. The Index covers both proper names and all those quotations and allusions identified in the secondary apparatus.

B. G. TEUBNER STUTTGART UND LEIPZIG